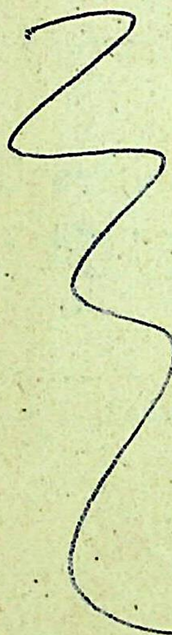
Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

श्रीमते रामानुजाय नमः

वेरूवृर्‌. तिरुनारसिंव्यंगार्यस्य

वेदपुस्तकं

श्वेतपुरि

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ఓమ్

-:o:-

తైత్తిరీయ యజుర్వేదీయః

ఆరణ్యకోపనిషద్భాగః,

మన్త్రప్రపాఠకద్వయ సహితః

మహావిద్వద్భిః నరహరిసిద్ధాన్తిభి శ్శోధితః.

శ్రీమన్మైసూర్ మహారాజాస్థాన ఋత్విజా

గోమఠం శ్రీనివాసజ్యోతిషికేణ

తురీయవారం

మైసూర్ రాజధాన్యాం కె, నరసింహయ్య అండకొ ముద్రాయన్త్రె

పరీధావి సం॥ అధికాషాఢమాసె

అముద్రాప్యత.

1912.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melkote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యన్మూర్ధ్ని మే శ్రుతిశిరస్సు చ భాతి యస్మిన్ ।
అస్మన్మనోరథపథ స్సకల స్సమేతి ॥
స్తోష్యామి నః కులధనం కులదైవతం తత్ ।
పాదారవిన్దమరవిన్దవిలోచనస్య ॥ ❋ ❋ ❋ ❋

ఇదివరకు ఈ గ్రంథము

ప్రథమ	ముద్రణ	ప్రతులు	౧౦౦౦
ద్వితీయ	,,	,,	౧౨౫౦
తృతీయ	,,	,,	3000
ఈనాల్గవ ముద్రణము	,,		3000

వెల రూపాయి ౨|||.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ఓమ్.

జ్ఞాపనా

చదివి చూడండిమి   మీకిందులో లాభముకలదు

మేమిదివరకు ముద్రాపించియుండు వేదగ్రంథముల చన్దమునూ సౌష్టవమునున్నూ జూసి ఆనన్దించిన అనేక మహనీయులు మరికొన్నిగ్రంథములనచ్చు వేయించిన్వవలెనని మనకువ్రాస్తూవున్నారుగనుక, ఈ దిగువనుదహరించిన గ్రంథములనచ్చు వేయింపదలచినాము. తస్మాత్ సదరు గ్రంథముల మాతృకలు గలవారు దయచేసి వాటిని శుద్ధముగా మంచికాగితంబులపై గొలుసులేనిస్ఫుటమైన ఆన్ధ్రాక్షరముతో ప్రత్యన్తరమెర్పరచి మనకంపినయడల (ప్రతిసమర్పకంన్వుంటు) ఆ ప్రతిలోనుండు ప్రతివెయి గ్రంథములకున్నూ ౨ రూ. వస్తున సంభావనా ఇవ్వబడడమెగాక అచ్చువేసిన తర్వాత అందులో ౧ ప్రతి గూడ (ప్రతిఇచ్చినవారికి) వెలల్యాక ఇవ్వబడను. తతః అక్కరగలవారు తమవ్రాయదలచిన గ్రంథము గురించి పూర్వభావిగా మనకు వ్రాసి సంగతులు తెలుచుగొని వ్రాయగలరు.

గ్రంథవివరము—

(౧) సప్తలక్షణీ — నపరం-తపరం — అవణీ- ఆవణీ-విలంఘ్యం-సమానసన్ధి-అనింగ్యం. (సవ్యాఖ్యానం)

(౨) శిక్షాగ్రంథములు-భరద్వాజశిక్షా-ఆరణ్యకశిక్షా—సర్వసమ్మతశిక్షా ఇత్యాది.

(౩) స్వరపంచాశత్, కాణ్డానుక్రమణికా-రావణభైట్ ఇత్యాది.

(౪) వర్ణక్రమ విచారకము-స్వరావధాన విచారకము ఇత్యాది.

(౫) శ్రౌతవిషయము-ఆధానపంచకము, సోమపంచకము ఇత్యాది.

(౬) వేదవిషయకమైన బహుజనోపయోగియైన ఇతరగ్రథములు.

మనకు వ్రాయవలసిన విలాసక్రమము:— నగరి ఋత్వికులైన

గోమఠం శ్రీనివాసజ్యోస్యర్ & సన్స్ మైసూరు.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ప్రకటన.

మైసూర్ రాజధానిలో దొరకబడు నీజగద్విఖ్యాతంబులైన (తైత్తిరీయ) యజుర్వేదగ్రంథములన్నియూ మంచి దివ్యతరమైన ఆన్ధ్రాక్షరములో సస్వరముగా శుద్ధముగా శుభ్రమైన దళసరి కాగితములపైన ఏకరీకగా ముద్రింపబడి దట్టమైన బైండు చేయబడినవి.

వివరమేమనగా (వి-పి-గా) వెల.

౧. సంహితా మొదటి ౪ కాండములు మాత్రం రూ. ౪—౫

౨. తలిమ 3 కాండములు మాత్రం ... ,, 3—౪

3. బ్రాహ్మణం (పగాయతం) ౨౮ పన్నములు ,, ౫—౬

౪. ఈ ఆరణ్యకోపనిషత్ (మన్త్రపన్నసహితం) ,, ౨-౧-౨

౫. సంహితకు ౪ కాండములపదం మాత్రం ... ,, ౬-౮

౬. తలిమ ౫-౬-౭-వ కాండముల పదం ... ,, ౬-౭

౭. ,, మహాన్యాసాది " ఇందులో ౬ ఉపనిషత్తులు, ౮ సూక్తంబులు, మహాన్యాసప్రయోగం, నమకం చమకం (పదముతో), రుద్రత్రిశతీ, శివసహస్రనామం, ఇన్ద్రాక్షీ, శివకవచం, వగైరా అనేక విషయములున్నవి రూ. ౨—3

౮. ,, ఉదకశాన్త్యాది " ఇందులో బోధాయనోక్త ఉదకశాన్తిఖండం, తన్మంత్రములు, పంచశాన్తి, పుణ్యాహవాచనం, స్వస్తివాచనం (అనగా సంహితలో బ్రాహ్మణములో, క్రమములో ఘనములో పనసులు,) ఆశీర్వచన పనసులు చదువించె పనసులువగైరాలున్నవి. రూ. ౨—౮

ప్రతులకుగాను వ్రాయదగిన విలాస క్రమము;—

౫ జులై ౧౯౧౨.
Mysore.

గోమఠం-శ్రీనివాసజ్యోస్యర్ ఎణ్డ్ సన్స్,
మైసూరు.

☞ మాపూర్వ ప్రకటనలు అన్నియూరద్దు చేయబడినవి.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

శ్రీ

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమతి కృష్ణయజుర్వేదే ఆరణ్యకప్రారమ్భః.

హరిః ఓమ్.

భద్రం కర్ణేభిశ్శృణుయామ దేవాః । భద్రం పశ్యేమా-
క్షభిర్యజత్రాః । స్థిరైరఙ్గైస్తుష్టువాగ్ంసస్తనూభిః । వ్యశేమ దేవ-
హితం యదాయుః । స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః । స్వస్తి నః
పూషా విశ్వవేదాః । స్వస్తి నస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః । స్వస్తి నో
బృహస్పతిర్దధాతు ॥ ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥

ఓమ్॥ భద్రం కర్ణేభిశ్శృణుయామ దేవాః। భద్రంపశ్యేమా-
క్షభిర్యజత్రాః । స్థిరైరఙ్గైస్తుష్టువాగ్ం సస్తనూభిః । వ్యశేమ దేవ-
హితం యదాయుః । స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః । స్వస్తి నః
పూషా విశ్వవేదాః। స్వస్తి నస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః । స్వస్తి నో
బృహస్పతిర్దధాతు । ఆపమాపామపస్సర్వాః । అస్మాదస్మాదితో౽-
ముతః ॥ ౧ ॥ అగ్నిర్వాయుశ్చ సూర్యశ్చ । సహసంచస్కరర్ధియా ।
వాయ్వశ్వా రశ్మిపతయః। మరీచ్యాత్మానో అద్రుహః । దేవీర్భువన-
సూవరీః । పుత్రవత్త్వాయ మే సుత। మహానామ్నీర్మహామానాః ।
మహసో మహసస్స్వః । దేవీః పర్జన్యసూవరీః। పుత్రవత్త్వాయ మే

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సత ॥ ౨ ॥ అపాశ్న్యుష్ణిమపారక్షః । అపాశ్న్యుష్ణిమపారఘ్నమ్ ।
అపాఘ్నామప చావర్తిమ్ । అప దేవీరితో హిత । వజ్రం దేవీర-
జీతాగ్ంశ్చ । భువనం దేవ సూవరీః । ఆదిత్యానదితిం దేవీమ్ । యో-
నినోర్ధ్వముదీషత । శివా నశ్శన్తమా భవన్తు । దివ్యా ఆప ఓషధ-
యః । సుమృడీకా సరస్వతి । మా తే వ్యోమ సందృశి ॥ ౩ ॥

అముతస్సుతౌషధయో ద్వే చ ॥ ౧ ॥

స్మృతిః ప్రత్యక్షమైతిహ్యమ్ । అనుమానశ్చతుష్టయమ్ ।
ఏతైరాదిత్యమణ్డలమ్ । సర్వైరేవ విధాస్యతే । సూర్యో మరీచిమా-
దత్తే । సర్వస్మాద్భువనాదధి । తస్యాః పాకవిశేషేణ । స్మృతం కా-
లవిశేషణమ్ । నదీవ ప్రభవాత్కాచిత్ । అక్షయ్యాత్స్యన్దతే య-
థా ॥ ౪ ॥ తాం నద్యోఽభిసమాయన్తి । సోరుస్సతీ న నివర్తతే । ఏ-
వం నానా సముత్థానాః । కాలాస్సంవత్సరగ్ం శ్రితాః । అణుశశ్చ
మహాశ్చ । సర్వే సమవయన్త్రితమ్ । స తైస్సర్వైస్సమావిష్టః ।
ఊరుస్సన్న నివర్తతే । అధిసంవత్సరం విద్యాత్ । తదేవ లక్షణే ॥ ౫ ॥
అణుభిశ్చ మహద్భిశ్చ । సమారూఢః ప్రదృశ్యతే । సంవత్సరః ప్ర-
త్యక్షేణ । నాధిసత్వః ప్రదృశ్యతే । పటరో విక్లిధః పిఙ్గః । ఏతద్వరు-
ణలక్షణమ్ । యత్రైతదుపదృశ్యతే । సహస్రం తత్ర నీయతే । ఏక-
గ్ం హి శిరో నానాముఖే । కృత్స్నం తదృతులక్షణమ్ ॥ ౬ ॥ ఉభ-
యతస్సప్తేన్ద్రియాణి । జల్పితం త్వేవ దిహ్యతే । శుక్లకృష్ణే సంవ-
త్సరస్య । దక్షిణవామయోః పార్శ్వయోః । తస్యైషా భవతి ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

శుక్రం తే అన్యద్యజతం తే అన్యత్ । విషురూపే అహనీ ద్యౌరి-
వాసి। విశ్వా హి మాయా అవసి స్వధావః । భద్రా తే పూషన్నిహ
రాతిరస్త్వితి। నాత్ర భువనమ్ । న పూషా । న పశవః । నాదిత్య-
స్సంవత్సర ఏవ ప్రత్యక్షేణ ప్రియతమం విద్యాత్ । ఏతద్వై సం-
వత్సరస్య ప్రియతమగ్ం రూపమ్। యోఽస్య మహానర్థ ఉత్పత్స్య-
మానో భవతి । ఇదం పుణ్యం కురుష్వేతి। తమాహరణం దద్యాత్ ॥

యథా లక్షణ ఋతులక్షణం భువనగ్ం సప్త చ ॥౨॥

సాకంజానాగ్ం సప్తథమాహురేకజమ్ । షడుద్యమా ఋ-
షయో దేవజా ఇతి । తేషామిష్టాని విహితాని ధామశః। స్థాత్రే రే-
జన్తే వికృతాని రూపశః । కోను మర్యా అమిథితః । సఖా సఖాయ-
మబ్రవీత్। జహాకో అస్మదీషతే । యస్తిత్యాజ సఖివిదగ్ం సఖా-
యమ్ । న తస్య వాచ్యపి భాగో అస్తి । యదీగ్ం శృణోత్యలకగ్ం
శృణోతి ॥౩॥ న హి ప్రవేద సుకృతస్య పన్థామితి । ఋతుర్ ఋ-
తునా నుద్యమానః । విననాదాభిధావః । షష్టిశ్చ త్రిగ్ంశకా వల్గాః।
శుక్లకృష్ణౌ చ షాష్టికౌ । సారాగవస్త్రైర్జరదక్షః । వసన్తో వసు-
భిస్సహ । సంవత్సరస్య సవితుః । ప్రైషకృత్ప్రథమస్స్మృతః । అ-
మూనాదయతేత్యన్యాన్ ॥౪॥ అమూగ్ంశ్చ పరిరక్షతః । ఏతా
వాచః ప్రయుజ్యన్తే । యత్రైతదుపదృశ్యతే । ఏతదేవ విజానీ-
యాత్ । ప్రమాణం కాలపర్యయే । విశేషణం తు వక్ష్యామః ।
ఋతూనాం తన్నిబోధత। శుక్లవాసా రుద్రగణః । గ్రీష్మేణావర్తతే

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సహ । * నిదహన్పృథివీగ్ం సర్వామ్ ॥ ౧౦ ॥ జ్యోతిషా ప్రతిఖ్యేన సః । విశ్వరూపాణి వాసాగ్ంసి । ఆదిత్యానాం నిబోధత । సంవథ్సరీణం కర్మ ఫలమ్ । వర్షాభిర్దదతాగ్ం సహ । అదుఃఖో దుఃఖచక్షురివ । తద్మా పీత ఇవ దృశ్యతే । శీతేనావ్యథయన్నివ । రురుదక్ష ఇవ దృశ్యతే । హ్లాదయతే జ్వలతశ్చైవ । శామ్యతశ్చాస్య చక్షుషీ । యా వై ప్రజా భ్రగ్గ్ంశ్యన్తే । సంవత్సరాత్తా భ్రగ్గ్ంశ్యన్తే । యాః ప్రతితిష్ఠన్తి । సంవథ్సరే తాః ప్రతితిష్ఠన్తి । వర్షాభ్య ఇత్యర్థః ॥ ౧౧ ॥ శృణోత్యనావ్యర్థన్సర్వామేవ షట్చ ॥ ౩ ॥

అక్షి దుఃఖోత్థితస్యైవ । విప్రసన్నే కనీనికే । ఆఙ్క్తే చాద్గణం నాస్తి । ఋభూణాం తన్నిబోధత । కనకాభాని వాసాగ్ంసి । అహతాని నిబోధత । అన్నమశ్నీత మృజీత । అహం వో జీవనప్రదః । ఏతా వాచః ప్రయుజ్యన్తే । శరద్యత్రోప దృశ్యతే ॥ ౧౨ ॥ అభిధూన్వన్తోఽభిఘ్నన్త ఇవ । వాతవన్తో మరుద్గణాః । అముతో జేతుమిషుముఖమివ । సన్నద్ధాస్సహ దదృశే హ । అపధ్వస్తైర్వస్తివర్ణైరివ । విశిఖాసః కపర్దినః । అక్రుద్ధస్య యోత్స్యమానస్య । క్రుద్ధస్యేవ లోహినీ । హేమతశ్చక్షుషీ విద్యాత్ । అక్ష్ణయోః క్షిపణోరివ ॥ ౧౩ ॥ దుర్భిక్షం దేవలోకేషు । మనూనాముదకం గృహే । ఏతా వాచః ప్రవదన్తీః । వైద్యుతో యాన్తి శైశిరీః । తా అగ్నిః పవమానా అన్వైక్షత । ఇహ జీవికామపరిపశ్యన్ । తస్యైషా భవతి ।

---

* నిదహన్నితి భాష్యసమ్మతః పాఠః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ఇహేహవస్స్వతపసః । మరుతస్సూర్యత్వచః । శర్మ-స్సప్రథా ఆవృ-
ణె ॥ ౧౪ ॥ దృశ్యత ఇవావృణె ॥ ౪ ॥

అతితామ్రాణి వాసాగ్ంసి । అష్టివజ్రి శతఘ్ని చ। విశ్వే దే-
వా విప్రహరన్తి । అగ్నిజిహ్వా అసశ్చత । నైవ దేవో న మర్త్యః । న
రాజా వరుణో విభుః । నాగ్నిర్నేన్ద్రో న పవమానః । మాతృక్కచ్చ-
న విద్యతే । దివ్యస్యైకా ధనురార్త్నిః । పృథివ్యామపరా శ్రితా ॥
౧౫ ॥ తస్యేన్ద్రో వమ్రిరూపేణ । ధనుర్జ్యామచ్ఛినత్స్వయమ్। తదిన్ద్ర-
ధనురిత్యజ్యమ్। అభ్రవర్ణేషు చక్షతే। ఏతదేవ శంయోర్బార్హస్ప-
త్యస్య। ఏతద్రుద్రస్య ధనుః । రుద్రస్య త్వేవ ధనురార్త్నిః । శిర ఉ-
త్పిపేష । స ప్రవర్గ్యోఽభవత్ । తస్మాద్యస్సప్రవర్గ్యేణ యజ్ఞేన యజ-
తే । రుద్రస్య స శిరః ప్రతిదధాతి । నైనగ్ం రుద్ర ఆరుకో భవతి ।
య ఏవం వేద ॥ ౧౬ ॥ శ్రితా యజతే త్రీణి చ ॥ ౫ ॥

అత్యూర్ధ్వాక్షోఽతిరశ్చాత్ । శిశిరః ప్రదృశ్యతే నైవరూప
న వాసాగ్ంసి। న చక్షుః ప్రతిదృశ్యతే। అన్యోన్యం తు న హిగ్ం-
స్రాతః । సత స్తద్దేవలక్షణమ్ । లోహితోక్ష్ణి శారశీర్ష్ణిః । సూ-
ర్యస్యోదయనం ప్రతి । త్వం కరోషి న్యఞ్జలికామ్। త్వం కరోషి నిజా-
నుకామ్॥ ౧౭ ॥ నిజానుకా మే న్యఞ్జలికా । అమీ వాచముపాస-
తామితి । తస్మై సర్వ ఋతవో నమన్తే । మర్యాదాకరత్వాత్ప్రపు-
రోధామ్ । బ్రాహ్మణ ఆప్నోతి। య ఏవం వేద। స ఖలు సంవత్సర ఏ-
తైస్సేనానీభిస్సహ । ఇన్ద్రాయ సర్వాన్కామానభి వహతి । స ద్ర-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ప్సః । తస్యైషా భవతి ॥ ౧౭ ॥ అవద్రప్సో అగ్ంశుమతీమతిష్ఠ-
త్ । ఇయానః కృష్ణో దశభిస్సహస్రైః । ఆవర్తమిన్ద్రశ్శచ్యా
ధమన్తమ్ । ఉపస్నుహి తం నృమణామథద్రామితి । ఏతయైవేన్ద్ర-
స్సలావృక్యా సహ । అసురాన్పరివృశ్చతి । పృథివ్యగ్ంశుమతీ । తా-
మన్వవస్థితస్సంవథ్సరో దివం చ । నైవంవిదుషాఽఽచార్యాన్తే వాసి-
నా । అన్యోఽన్యస్మై ద్రుహ్యేతామ్ । యో ద్రుహ్యతి । భ్రశ్యతే స్వ-
ర్గాల్లోకాత్ । ఇత్యృతుమణ్డలాని । సూర్యమణ్డలాన్యాఖ్యాయి-
కాః । అతఊర్ధ్వగ్ం సనిర్వచనాః ॥ ౧౮ ॥

నిజానుక్రాం భవతి ద్రుహ్యేతాం పఞ్చ చ ॥ ౬ ॥

ఆరోగో భ్రాజః పటరః పతఙ్గః । స్వర్ణరో జ్యోతిషీమాన్ వి-
భాసః । తే అస్మై సర్వే దివమాతపన్తి । ఊర్జం దుహానా అనపస్ఫు-
రన్త ఇతి । కశ్యపోఽష్టమః । స మహామేరుం న జహాతి । తస్యైషా భ-
వతి । యత్తే శిల్పం కశ్యప రోచనావత్ । ఇన్ద్రియావత్పుష్కలం
చిత్రభాను । యస్మిన్థ్సూర్యా అర్పితాస్సప్త సాకమ్ ॥ ౨౦ ॥ త-
స్మిన్రాజానమధి విశ్రయేమమితి । తే అస్మై సర్వే కశ్యపాజ్జ్యోతిర్ల-
భన్తే । తాన్థ్సోమః కశ్యపాదధి నిర్ధమతి । భ్రస్తాకర్మకృదివైవమ్ ।
ప్రాణో జీవానీన్ద్రియజీవాని । సప్తశీర్షణ్యాః ప్రాణాః । సూ-
ర్యా ఇత్యాచార్యాః । అపశ్యమహమేతాన్థ్సప్తసూర్యానితి । ప-
ఞ్చకర్ణో వాత్స్యాయనః । సప్తకర్ణశ్చ ప్లాక్షిః ॥ ౨౧ ॥ ఆనుశ్రవిక

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ఏవన్నౌకశ్యప ఇతి। ఉభౌ వేదయితే। నహి శేకుమివ మహామేరుం గ-
న్తుమ్। అపశ్యమహమేతథ్సూర్యమణ్డలం పరివర్తమానమ్। గా-
ర్గ్యః ప్రాణత్రాతః। గచ్ఛన్త మహామేరుమ్। ఏకం చాజహతమ్।
భ్రాజపటరపతఙ్గా నిహనే। తిష్ఠన్నాతపన్తి। తస్మాదిహ తప్త్రిత-
పాః ॥ ౨౨ ॥ అముత్రేతరే। తస్మాదిహాతప్త్రితపాః। తేషామే-
షా భవతి। సప్తసూర్యా దివమను ప్రవిష్టాః। తానన్వేతి పథిభిర్దక్షి-
ణావాన్। తే అస్మై సర్వే ఘృతమాతపన్తి। ఊర్జం దుహానా అనపస్ఫు-
రన్త ఇతి। సప్తర్త్విజస్సూర్యా ఇత్యాచార్యాః। తేషామేషా భవ-
తి। సప్తదిశో నానా సూర్యాః ॥ ౨౩ ॥ సప్తహోతార ఋత్విజః।
దేవా ఆదిత్యా యే సప్త। తేభిస్సోమాభీరక్షణ ఇతి। తదప్యామ్నా-
యః। దిగ్భ్రాజ ఋతూన్కరోతి। ఏతయైవావృతా సహస్రసూ-
ర్యతాయా ఇతి వైశమ్పాయనః। తస్యైషా భవతి। యద్ద్యావ ఇన్ద్ర
తే శతగ్ం శతం భూమీః। ఉతస్యుః। న త్వా వజ్రిన్థ్సహస్రగ్ం
సూర్యాః ॥ ౨౪ ॥ అను న జాతమష్టరోదసీ ఇతి। నానాలిఙ్గత్వాదృ-
తూనాం నానాసూర్యత్వమ్। అష్టౌ తు వ్యవసితా ఇతి। సూర్యమణ్డ-
లాన్యష్టాత ఊర్ధ్వమ్। తేషామేషా భవతి। చిత్రం దేవానాముదగా-
దనీకమ్। చక్షుర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః। ఆప్రా ద్యావాపృథివీ
అన్తరిక్షమ్। సూర్య ఆత్మా జగతస్తస్థుషశ్చేతి ॥ ౨౫ ॥

స్నాకం ప్లాక్షిస్తప్త్రితపా నానా సూర్యాస్సూర్యా నవ చ ॥ ౭ ॥

క్వేదమభ్రం నివిశతే। క్వాయగ్ం సంవథ్సరో మిథః। క్వా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

హాని క్వేయం దేవరాత్రీ । క్వమాసాఋతవశ్శ్రితాః । అర్ధమాసా ము-
హూర్తాః । నిమేషాస్తుటిభిస్సహ । క్వేమా ఆపో నివిశన్తే । యదీతో
యాన్తి సంప్రతి । కాలా అప్సు నివిశన్తే । ఆపస్సూర్యే సమాహితాః ॥
౨౬ ॥ అభ్రాణ్యపః ప్రపద్యన్తే । విద్యుత్సూర్యే సమాహితా । అన-
వర్ణే ఇమే భూమీ । ఇయంచాసౌ చ రోదసీ । కిగ్ం స్విదత్రాన్తరా భూ-
తమ్ । యేనేమే విధృతే ఉభే । విష్ణునా విధృతే భూమీ । ఇతి వత్సస్య
వేదనా । ఇరావతీ ధేనుమతీ హి భూతమ్ । సూయవసినీ మనుషే దశ-
స్యే ॥ ౨౭ ॥ వ్యష్టభ్నాద్రోదసీ విష్ణవేతే । దాధర్థ పృథివీమ-
భితో మయూఖైః । కిం తద్విష్ణోర్బలమాహుః । కా దీప్తిః కిం పరా-
యణమ్ । ఏకో యద్ధారయద్దేవః । రేజతీ రోదసీ ఉభే । వాతాద్వి-
ష్ణోర్బలమాహుః । అక్షరాద్దీప్తిరుచ్యతే । త్రిపదాద్ధారయద్దేవః ।
యద్విష్ణోరేకముత్తమమ్ ॥ ౨౮ ॥ అగ్నయో వాయవశ్చైవ । ఏతద-
స్య పరాయణమ్ । పృచ్ఛామి త్వా పరం మృత్యుమ్ । అవమం మధ్య-
మం చతుమ్ । లోకం చ పుణ్యపాపానామ్ । ఏతత్పృచ్ఛామి సం-
ప్రతి । అముమాహుః పరం మృత్యుమ్ । పవమానం తు మధ్యమమ్ ।
అగ్నిరేవావమో మృత్యుః । చన్ద్రమాశ్చతురుచ్యతే ॥ ౨౯ ॥ అనా-
భోగాః పరం మృత్యుమ్ । పాపాస్సంయన్తి సర్వదా । ఆభోగాస్త్వే-
వ సంయన్తి । యత్ర పుణ్యకృతో జనాః । తతో మధ్యమమాయ-
న్తి । చతుమగ్నిం చ సంప్రతి । పృచ్ఛామి త్వా పాపకృతః । యత్ర
యాతయతే యమః । త్వం నస్తద్బ్రహ్మన్ప్రబ్రూహి । యది వేత్థా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సతో గృహాణ ॥ ౩౦ ॥ కశ్యపాదుదితాస్సూర్యాః । పాపాన్నిర్ఘ్నన్తి సర్వదా । రోదస్యోరన్తర్దేశేషు । తత్ర న్యస్యన్తే వాసవైః । తేఽశరీరాః ప్రపద్యన్తే । యథాఽపుణ్యస్య కర్మణః । అపాణ్యపాదకేశాసః । తత్ర తేఽయోనిజాజనాః । మృత్వా పునర్మృత్యుమాపద్యన్తే । అద్య-మానాస్స్వకర్మభిః ॥ ౩౧ ॥ ఆశాతికాః క్రిమయ ఇవ । తతః పూ-యన్తే వాసవైః । అపైతం మృత్యుం జయతి । య ఏవం వేద । స ఖల్వైవంవిద్బ్రాహ్మణః । దీర్ఘశ్రుత్తమో భవతి । కశ్యపస్యా-తిథిస్సిద్ధగమనస్సిద్ధాగమనః । తస్యైషా భవతి । ఆయస్మిన్థ్సప్త వాసవాః । రోహన్తి పూర్వ్యా రుహః ॥ ౩౨ ॥ ఋషిర్హ దీర్ఘ-శ్రుత్తమః । ఇన్ద్రస్య ఘర్మో అతిథిరితి । కశ్యపః పశ్యకో భవతి । యత్సర్వం పరిపశ్యతీతి సౌక్ష్మ్యాత్ । అథాగ్నేరష్టపురుషస్య । తస్యైషా భవతి । అగ్నే నయ సుపథా రాయే అస్మాన్ । విశ్వాని దేవ వయునాని విద్వాన్ । యుయోధ్యస్మజ్జుహురాణమేనః । భూయిష్ఠాం తే నమ ఉక్తిం విధేమేతి ॥ ౩౩ ॥ సమాహితా దశస్యే ఉత్తమము-చ్యతే గృహాన్థ్స్వకర్మభిః పూర్వ్యా రుహా ఇతి ॥ ౮ ॥

అగ్నిశ్చ జాతవేదాశ్చ । సహోజా అజిరాప్రభుః । వైశ్వానరో నర్యాపాశ్చ । పఙ్క్తిరాధాశ్చ సప్తమః । విసర్పేవాష్ట-మోఽగ్నీనామ్ । ఏతేఽష్టౌ వసవః క్షితా ఇతి । యథర్త్వేవాగ్నేరర్చిర్వ-ర్ణవిశేషాః । నీలార్చిశ్చ పీతకార్చిశ్చేతి । అథ వాయోరేకాదశ-పురుషస్యైకాదశస్త్రీకస్య । ప్రభ్రాజమానా వ్యవదాతాః ॥ ౩౪ ॥ యాశ్చ వాసుకివైద్యుతాః । రజతాః పరుషాశ్శ్యామాః । కపిలా

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అత్రిల్లోప్త, త్రాః । ఊర్ధ్వా అవపతన్తాశ్చ । వైద్యుత ఇత్యేకాదశ । నై-
నం వైద్యుతో హినస్తి । య ఏవం వేద । సహోవాచ వ్యాసః పారా-
శర్యః । విద్యుద్వధమేవాహం మృత్యుమైచ్ఛమితి । న త్వకామగ్ం
హన్తి ॥ ౩౫ ॥ య ఏవం వేద । అథ గన్ధర్వగణాః । స్వానభ్రాట్ ।
అఙ్ఘారిర్బమ్భారిః । హస్తస్సుహస్తః । కృశానుర్విశ్వావసుః ।
మూర్ధన్వాన్థ్సూర్యవర్చాః । కృతిరిత్యేకాదశ గన్ధర్వగణాః । దేవా-
శ్చ మహాదేవాః । రశ్మయశ్చ దేవాగరగిరః ॥ ౩౬ ॥ నైనం గరో
హినస్తి । య ఏవం వేద । గౌరీమిమాయ సలిలాని తక్షతీ । ఏకపదీ
ద్విపదీ సా చతుష్పదీ । అష్టాపదీ నవపదీ బభూవుషీ । సహస్రాక్షరా
పరమే వ్యోమన్నితి । వాచో విశేషణమ్ । అథ నిగదవ్యాఖ్యాతాః ।
తాననుక్రమిష్యామః । వరాహవస్స్వతపసః ॥ ౩౭ ॥ * విద్యున్మహ-
సో ధూపయః । శ్వాపయో గృహమేధాశ్చేత్యేతే । యేచేమే శిమివి-
ద్విషః । పర్జన్యాస్సప్త పృథివీమభివర్షన్తి । వృష్టిభిరితి । ఏతయైవ
విభక్తివిపరీతాః । సప్తభిర్వాతైరుదీరితాః । అమూన్ల్లోకానభివర్-
షన్తి । తేషామేషా భవతి । సమానమేతదుదకమ్ ॥ ౩౮ ॥ ఉచ్చైచ్చ-
త్యవచాహాభిః । భూమిం పర్జన్యా జిన్వన్తి । దివం జిన్వన్త్యగ్నయ ఇ-
తి । యదక్షరం భూతకృతమ్ । విశ్వే దేవా ఉపాసతే । మహర్షి-
మస్య గోప్తారమ్ । జమదగ్నిమకుర్వత । జమదగ్నిరాప్యాయతే ।
ఛన్దోభిశ్చతురుత్తరైః । రాజ్ఞస్సోమస్య తృప్తాసః ॥ ౩౯ ॥

---

* 'విద్యున్మయసో' ఇతి పాఠాన్తరమ్.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

బ్రహ్మణావీర్యావతా । శివానః ప్రదిశోదిశః । తచ్ఛంయోరా వృణీ-
మహే । గాతుంయజ్ఞాయ । గాతుంయజ్ఞపతయే । దైవీస్స్వస్తిర-
స్తునః । స్వస్తిర్మానుషేభ్యః । ఊర్ధ్వం జిగాతుభేషజమ్ । శం నో
అస్తు ద్విపదే । శం చతుష్పదే । సోమపా 3 అసోమపా 3 ఇతి
నిగదవ్యాఖ్యాతాః ॥ ౪౦ ॥ వ్యవద్రాతా హన్తి గరగిరస్తపస ఉదకం
తృప్తాసశ్చతుష్పద ఏకంచ ॥ ౯ ॥

సహస్రవృదియం భూమిః । పరం వ్యోమసహస్రవృత్ ।
అశ్వినా భుజ్యూనాసత్యా । విశ్వస్య జగతస్పతీ । జాయా భూమిః
పతిర్వ్యోమ । మిథునంతా అతుర్యథుః । పుత్రోబృహస్పతీరుద్రః ।
సరమా ఇతి స్త్రీపుమమ్ । శుక్రంవామన్యద్యజతంవామన్యత్ ।
విషురూపే అహనీద్యౌరివస్థః ॥ ౪౧ ॥ విశ్వాహినామాయాఅవథస్స్వ-
ధావన్తౌ । భద్రావాంపూషణావిహరాతిరస్తు । నాసత్యా చిత్రౌ
జగతోనిధానౌ । ద్యావాభూమీచరథస్సగ్ంసఖాయా । తావశ్వినా
రాసభాశ్వాహవంమే । శుభస్పతీఆగతగ్ం సూర్యయాసహ । త్యు-
గ్రోహభుజ్యుమశ్వినోదమేఘే । రయింనకశ్చిన్మమృవాం ౨ అవా-
హాః । తమూహథుర్నౌభిరాత్మన్వతీభిః । అన్తరిక్షప్రుద్భిరపో-
దకాభిః ॥ ౪౨ ॥ తిస్రః క్షపస్త్రిరహాతివ్రజద్భిః । నాసత్యాభుజ్యు-
మూహథుఃపతఙ్గైః । సముద్రస్యధన్వన్నార్ద్రస్య పారే । త్రిభీ
రథైశ్శతపద్భిష్షడశ్వైః । సవితారం వితన్వన్తమ్ । అనుబధ్నా-
తిశామ్బరః । ఆపపూరుషమ్బరశ్చైవ । సవితాఽరేపసోఽభవత్ ।

త్యగ్ంసుతృప్తం విదిత్వైవ । బహుసోమగిరంవశీ ॥ ౪౩॥ అన్వేతితు-
గ్రోఽవక్రియాం తమ్ । ఆయసూయాన్థ్సోమతృప్సుషు । ససఙ్గ్రా-
మస్తమోద్యోఽత్యోతః । వాచోగాః పిపాతితత్ । సతద్గోభిస్తవా-
ఽత్యేత్యన్యే । రక్షసాఽనన్వితాశ్చయే । అన్వేతిపరివృత్త్యాఽస్తః ।
ఏవమేతౌస్థో అశ్వినా । తేఏతే ద్యుఃపృథివ్యోః । అహరహర్గర్భం
దధాథే ॥ ౪౪ ॥ తయోరేతౌ వత్సావహోరాత్రే । పృథివ్యా అహః ।
దివోరాత్రిః । తావవిసృష్టౌ । దమ్పతీఏవభవతః । తయోరేతౌవ-
త్సౌ । అగ్నిశ్చాదిత్యశ్చ । రాత్రేర్వత్సః । శ్వేత ఆదిత్యః । అ-
హ్నోఽగ్నిః ॥ ౪౫ ॥ తామ్రో అరుణః । తావవిసృష్టౌ । దమ్పతీ
ఏవభవతః । తయోరేతౌవత్సౌ । వృత్రశ్చవైద్యుతశ్చ । అగ్నేర్వృ-
త్రః । వైద్యుతఆదిత్యస్య । తావవిసృష్టౌ । దమ్పతీఏవభవతః । త-
యోరేతౌవత్సౌ ॥ ౪౬ ॥ ఉష్మాచనీహారశ్చ । వృత్రస్యోష్మా । వైద్యు-
తస్యనీహారః । తౌతావేవ ప్రతిపద్యేతే । సేయగ్ంరాత్రీ గర్భిణీపు-
త్రేణసంవసతి । తస్యావా ఏతదుల్బణమ్ । యద్రాత్రౌరశ్మయః ।
యథాగోర్గర్భిణ్యాఉల్బణమ్ । ఏవమేతస్యాఉల్బణమ్ । ప్రజయి-
ష్ణుఃప్రజయాచ పశుభిశ్చభవతి । యఏవం వేద । ఏతముద్యన్తమపి-
యన్తం చేతి । ఆదిత్యఃపుణ్యస్యవత్సః । అథపవిత్రాఙ్గిరసః ॥ ౪౭ ॥
స్థోఽపోదకాభిర్వశీదధాథేఽగ్నిస్తయోరేతౌవత్సౌభవతిచత్వారిచ ॥౧౦

పవిత్రవన్తఃపరివాజమాసతే । పితైషాం ప్రత్నో అభిరక్షతి
వ్రతమ్ । మహస్సముద్రం వరుణస్తిరోదధే । ధీరాఇచ్ఛేకుర్ధరుణే-

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.
CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

ష్ట్వారభమ్ । పవిత్రం తే వితతం బ్రహ్మణస్పతే । ప్రభుర్గాత్రాణి ప-
ర్యేషి విశ్వతః । అతప్తతనూర్న తదామో అశ్నుతే । శృతాస ఇద్వ-
హన్తస్తత్సమాశత । బ్రహ్మా దేవానామ్ । అసతస్సద్యే తతక్షుః ॥ ౪౮
ఋషయస్సప్తాత్రిశ్చ యత్ । సర్వేఽత్రయో అగస్త్యశ్చ । నక్షత్రై-
శ్శంకృతోఽవసన్ । అథ సవితుశ్శ్యావాశ్వస్యావర్తికామస్య । అ-
మీ య ఋక్షా నిహితాస ఉచ్చా । నక్తం దదృశ్రే కుహ చిద్దివేయుః ।
అదబ్ధాని వరుణస్య వ్రతాని । విచాకశచ్చన్ద్రమా నక్షత్రమేతి । తత్స-
వితుర్వరేణ్యమ్ । భర్గో దేవస్య ధీమహి ॥ ౪౯ ॥ ధియో యో నః ప్ర-
చోదయాత్ । తత్సవితుర్వృణీమహే । వయం దేవస్య భోజనమ్ ।
శ్రేష్ఠగ్ం సర్వధాతమమ్ । తురం భగస్య ధీమహి । అపాగూహత
సవితా తృభీన్ । సర్వాన్దివో అన్ధసః । నక్తం తాన్యభవన్దృశే । అ-
స్థ్యస్థ్నా *సమ్భవిష్యామః । నామ నామైవ నామ మే ॥ ౫౦ ॥ నపు-
గ్ంసకం పుమాగ్ం స్త్ర్యస్మి । స్థావరోఽస్మ్యథ జఙ్గమః । యజేఽయ-
క్షి యష్టాహే చ । మయా భూతాన్యయక్షత । పశవో మమ భూతాని ।
అనూబన్ధ్యోఽస్మ్యహం విభుః । స్త్రియస్సతీః । తా ఉ మే పుగ్ంస ఆహుః ।
పశ్యదక్షణ్వాన్న విచేతదన్ధః । కవిర్యః పుత్రస్స ఇమా చికేత ॥ ౫౧ ॥
యస్తా విజానాత్సవితుః పితాఽసత్ । అన్ధో మణిమవిన్దత్ । తమన-
ఙ్గులిరావయత్ । అగ్రీవః ప్రత్యముఞ్చత్ । తమజిహ్వా అసశ్చత ।

---

* 'అస్థ్యస్థ్నా' ఇతి పాఠాన్తరమ్.

ఊర్ధ్వమూలమవాక్ఛాఖమ్ । వృక్షంయోవేదసంప్రతి । నసజాతుజ-
నశ్శ్రద్దధ్యాత్ । మృత్యుర్మా మారయాదితి । హసితగ్ంరుదితంగీత-
మ్ ॥౫౨॥ వీణాపణవలాసితమ్ । మృతంజీవంచయత్కిఞ్చిత్ । అ-
ఙ్గానిస్నేవవిద్ధితత్ । అతృప్యగ్గ్ంస్తృప్యధ్యాయత్ । అస్మాజ్జాతామే
మిథూచరన్ । పుత్రోనిర్ఋత్యావైదేహః । అచేతాయశ్చచేత-
నః । *సతంమణిమవిన్దత్ । సోఽనఙ్గులిరావయత్ । సోఽగ్రీవఃప్రత్య-
ముఞ్చత్ ॥౫౩॥ సోఽజిహ్వో అసశ్చత । నైతమృషిం విదిత్వానగరం
ప్రవిశేత్ । యదిప్రవిశేత్ । మిథౌచరిత్వాప్రవిశేత్ । తత్సమ్భవస్య
వ్రతమ్ । ఆతమగ్నేరథంతిష్ఠ । ఏకాశ్వమేకయోజనమ్ । ఏకచక్ర-
మేకధురమ్ । వాతధ్రాజిగతింవిభో । నరిష్యతినవ్యథతే ॥౫౪॥ నా-
స్యాక్షో యాతుసజ్జతి । యచ్ఛ్వేతాన్రోహితాగ్ంశ్చాగ్నేః । రథే
యుక్త్వాఽధితిష్ఠతి । ఏకయాచదశభిశ్చస్వభూతే । ద్వాభ్యామిష్ట-
యేవిగ్ంశత్యాచ । తిసృభిశ్చవహసే త్రిగ్ంశతాచ । నియుద్భిర్వా-
యవిహతావిముఞ్చ ॥౫౫॥ తతస్తుర్ధీనుహినామమేచికేతగీతంప్ర-
త్యముఞ్చద్వ్యథతేనసప్తచ ॥౧౧॥

ఆతనుష్వప్రతనుష్వ । ఉద్ధమాధమసంధమ । ఆదిత్యేచన్ద్ర-
వర్ణానామ్ । గర్భమాధేహియఃపుమాన్ । ఇతస్సిక్తగ్ంసూ-
ర్యగతమ్ । చన్ద్రమసేరసంకృధి । వారాదం జనయాగ్రేఽగ్నిమ్ ।

* ఆరణ్యకశిక్షావిరోధేఽపి సతమిత్యనుదాత్తపాఠశ్శిష్టైరాదృతః.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యపకోరుద్రాఉచ్యతే । అసంఖ్యాతాస్సహస్రాణి । స్మర్యతే న
చదృశ్యతే ॥ ౫౬ ॥ ఏవమేతం నిబోధత । ఆమన్ద్రైరిన్ద్ర హరిభిః ।
యాహిమయూరరోమభిః । మాత్వా కే*చిన్నియేమురిన్నపాశినః ।
దధన్వేవతా ఇహి । మామన్ద్రై రిన్ద్ర హరిభిః । యామి మయూర-
రోమభిః । మామా కేచిన్నియె *మురిన్న పాశినః । నిధన్వేవతాం
ఇమి । అణుభిశ్చమహద్భిశ్చ ॥ ౫౭ ॥ నిఘృష్వైరసమాయుతైః ।
కాలైర్ హరిత్వమాపన్నైః । ఇన్ద్రాయాహి సహస్రయుక్ । అగ్ని-
ర్విభ్రాష్టివసనః । వాయుశ్శ్వేతసికద్రుకః । సంవథ్సరో విషూవ-
ర్ణైః । నిత్యాస్తేఽనుచరాస్తవ । సుబ్రహ్మణ్యోగ్ం సుబ్రహ్మణ్యోగ్ం
సుబ్రహ్మణ్యోమ్ । ఇన్ద్రాగచ్ఛ హరివ ఆగచ్ఛమేధాతిథేః । మేషవృ-
షణశ్వస్య మేనే ॥ ౫౮ ॥ గౌరావస్కన్దిన్నహల్యాయై జార । కౌశిక
బ్రాహ్మణ గౌతమబ్రువాణ । అరుణాశ్వా ఇహాగతాః । వసవః పృథి-
విక్షితః । అష్టౌదిగ్వాససోఽగ్నయః । అగ్నిశ్చజాతవేదాశ్చేత్యేతే ।
తామ్రాశ్వాస్తామ్రరథాః । తామ్రవర్ణాస్తథాఽసితాః । దణ్డహ-
స్తాఃఖాదద్గతః । ఇతోరుద్రాఃపరాం గతాః ॥ ౫౯ ॥ ఉక్తగ్గ్ంస్థానం
ప్రమాణంచ పుర ఇతి । బృహస్పతిశ్చ సవితాచ । విశ్వరూపైరిహాగ-
తామ్ । రథేనోదకవర్త్మనా । అప్సుషా ఇతి తద్ద్వయోః । ఉక్తోవేషో
వాసాగ్ంసిచ । కాలావయవానామితః ప్రతీజ్యా† । వాసాత్యా ఇ-
త్యశ్వినోః । కోఽన్తరిక్షేశబ్దంకరోతీతి । వాసిష్ఠో రౌహిణో మీమా-

* , కేచిన్న్యేము ' †, ప్రతీచ్యా ' ఇతిపాఠాన్తరమ్.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

గ్‌ంసాంచక్రే । తస్యైషా భవతి । వాశ్రేవవిద్యుదితి । బ్రహ్మణఉదర-
ణమసి । బ్రహ్మణ ఉదీరణమసి । బ్రహ్మణ ఆస్తరణమసి । బ్రహ్మణ
ఉపస్తరణమసి ॥౬౦॥

దృశ్యతేచ మైనేపరాంగతాశ్చక్రేపట్చ॥౧౨॥

(అపక్రామతగర్భిణ్యాః) అష్టయోనీమష్టపుత్రామ్ । అష్టపత్నీ-
మిమాంమహీమ్ । అహంవేదనమేమృత్యుః । నచామృత్యురఘాఽఽ
హరత్ । అష్టయోన్యష్టపుత్రమ్ । అష్టపదిదమన్తరిక్షమ్ । అహం
వేదనమే మృత్యుః । నచామృత్యురఘాఽఽహరత్ । అష్టయోనీమష్ట-
పుత్రామ్ । అష్టపత్నీమమూం దివమ్ ॥౬౧॥ అహంవేదనమేమృత్యుః ।
నచామృత్యురఘాఽఽహరత్ । సుత్రామాణంమహీమూషు । అదితి-
ర్ద్యౌరదితిరన్తరిక్షమ్ । అదితిర్మాతాసపితాసపుత్రః । విశ్వేదేవా
అదితిః పఞ్చజనాః । అదితిర్జాతమదితిర్జనిత్వమ్ । అష్టౌ పుత్రాసో
అదితేః । యే జాతాస్తన్వఃపరి । దేవాం ఉపప్రైత్సప్తభిః॥౬౨

పరామార్తాణ్డమాస్యత్ । సప్తభిః పుత్రైరదితిః । ఉపప్రైత్పూ-
ర్వ్యంయుగమ్ । ప్రజాయై మృత్యవేతత్ । పరామార్తాణ్డమా-
భరదితి । తానను క్రమిష్యామః । మిత్రశ్చవరుణశ్చ । ధాతాచార్య-
మాచ । అగ్‌ంశశ్చభగశ్చ । ఇన్ద్రశ్చవివస్వాగ్‌ంశ్చేత్యేతే । హిర-
ణ్యగర్భో హగ్‌ంసశ్శుచిషత్ । బ్రహ్మజజ్ఞానం తదిత్పదమితి । గర్భః
ప్రాజాపత్యః । అథపురుషస్సప్తపురుషః ॥ ౬౩ ॥

అమూందివగ్‌ం సప్తభిరేతే చత్వారిచ ॥ ౧౩ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

(యథాస్థానం గర్భిణ్యాః) యోఽసౌతపన్నుదేతి । ససర్వేషాం భూతానాం ప్రాణానాదాయోదేతి । మామే ప్రజాయా మాపశూనామ్ । మా మమ ప్రాణానాదాయోదగాః । అసౌయోఽస్తమేతి । స సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణానాదాయాస్తమేతి । మామే ప్రజాయామా పశూనామ్ । మామమ ప్రాణానాదాయాస్తంగాః । అసౌ య ఆపూర్యతి । ససర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరాపూర్యతి ॥ ౬౪ ॥ మామేప్రజాయా మాపశూనామ్ । మామమప్రాణైరాపూరిష్ఠాః । అసౌ యోఽపక్షీయతి । ససర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరపక్షీయతి । మామేప్రజాయా మాపశూనామ్ । మా మమ ప్రాణైరపక్షేష్ఠాః । అమూనినక్షత్రాణి । సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరప ప్రసర్పన్తిచోత్సర్పన్తిచ । మా మె ప్రజాయామాపశూనామ్ । మామమప్రాణైరపప్రసృపతమోత్సృపత ॥ ౬౫ ॥ ఇమె మాసాశ్చార్ధమాసాశ్చ । సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరపప్రసర్పన్తి చోత్సర్పన్తిచ । మామె ప్రజాయా మా పశూనామ్ । మా మమప్రాణైరప ప్రసృపతమోత్సృపత । ఇమ ఋతవః । సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరప ప్రసర్పన్తిచోత్సర్పన్తిచ । మా మెప్రజాయా మాపశూనామ్ । మా మమప్రాణైరపప్రసృపతమోత్సృపత । అయగ్ం సంవత్సరః । సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరప ప్రసర్పతి చోత్సర్పతిచ ॥ ౬౬ ॥ మామె ప్రజాయామాపశూనామ్ । మామమ ప్రాణైరప ప్రసృపమోత్సృప । ఇదమహః । సర్వేషాంభూతానాం

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ప్రాణైరప ప్రసర్పతి చోత్సర్పతి చ । మామేప్రజాయా మాపశూనా-
మ్ । మామమప్రాణైరపప్రసృపమోత్సృప । ఇయగ్ంరాత్రిః । స-
ర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరప ప్రసర్పతి చోత్సర్పతిచ । మామే
ప్రజాయా మాపశూనామ్ । మామమ ప్రాణైరపప్రసృపమో-
త్సృప । ఓం భూర్భువస్సువః । ఎతద్వో మిథునం మానో మిథునగ్ం
రీఢ్వమ్ ॥ ౬౭ ॥ ప్రాణైరా పూర్యతి మోత్సృపత చోత్సర్పతి చ మో-
త్సృపద్వేచ ॥ ౧౮ ॥

యోఽసౌ షోడశామూని ద్వాదశాయం చతుర్దశ ॥

ఉదేత్యస్తమేత్యాపూర్యత్యపక్షీయత్యమూనినక్షత్రాణీమేమా-
సా ఇమఋతవోఽయగ్ం సంవత్సర ఇదమహరియగ్ం రాత్రిర్దశ ॥

అథాదిత్యస్యాష్టపురుషస్య । వసూనామాదిత్యానాగ్ంస్థానే
స్వతేజసా భాని । రుద్రాణామాదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని ।
ఆదిత్యానామాదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । సతాగ్ం స-
త్యానామ్ । ఆదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసాభాని । అభిధూన్వతా-
మభిఘ్నతామ్ । వాతవతాం మరుతామ్ । ఆదిత్యానాగ్ం స్థానే
స్వతేజసాభాని । ఋభూణామాదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని ।
విశ్వేషాం దేవానామ్ । ఆదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । సం-
వత్సరస్య సవితుః । ఆదిత్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । ఓం భూర్భు-
వస్సువః । రశ్మయో వోమిథునం మానోమిథునగ్ం రీఢ్వమ్ ॥ ౬౮ ॥

ఋభూణామాదిత్యానాగ్ంస్థానే స్వతేజసాభానిషట్చ ॥ ౧౯ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

ఆరోగస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । భ్రాజస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । పటరస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । పతఙ్గస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । స్వర్ణరస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । జ్యోతిషీమతస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । విభాసస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । కశ్యపస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । ఓం భూర్భువస్స్వః । ఆపోవై మిథునంమానో మిథునగ్ం రిధ్యామ్ ॥౧౯॥ ఆరోగస్య దశ ॥ ౧౬ ॥

అథవాయోరేకాదశ పురుషస్యైకాదశ స్త్రీకస్య । ప్రభ్రా-జమానానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । వ్యవదాతా-నాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । వాసుకివైద్యుతానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । రజతానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । పరుషాణాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । శ్యామానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । కపి-లానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । అతిలోహితానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । ఊర్ధ్వానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని ॥ ౨౦ ॥ అవపతన్తానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । వైద్యుతానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । ప్రభ్రాజమానీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । వ్యవదాతీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానె స్వతేజసా భాని । వాసుకివై-ద్యుతీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । రజతానాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । పరుషాణాగ్ం రుద్రాణీనా-

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

గ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । శ్యామానాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానె స్వతేజసా భాని । కపిలానాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానె స్వతేజసా భాని । అతిలోహితీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । ఊర్ధ్వానాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని! అవపతన్తీనా-గ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని । వైద్యుతీనాగ్ం రుద్రా-ణీనాగ్ం స్థానె స్వతేజసా భాని । ఓం భూర్భువస్సువః । రూపాణి వో మిథునం మానో మిథునగ్ం రీఢ్వమ్ ॥ ౭౧ ॥

ఊర్ధ్వానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానె స్వతేజసా భాన్యతిలోహి-తీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానె స్వతేజసా భాని పఞ్చ చ ॥ ౧౭ ॥

అథాగ్నేరష్టపురుషస్య । అగ్నేః పూర్వదిశ్యస్య స్థానెస్వతే-జసా భాని । జాతవేదస ఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసాభాని । సహో-జసో దక్షిణదిశ్యస్య స్థానె స్వతేజసా భాని । అజిరాప్రభవ ఉపది-శ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । వైశ్వానరస్యాపరదిశ్యస్యస్థానె స్వతే-జసాభాని । నర్యాపస ఉపదిశ్యస్య స్థానె స్వతేజసా భాని । పఙ్క్తి-రాధస ఉదగ్దిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । విసర్పిణఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । ఓం భూర్భువస్సువః । దిశో వో మిథునం మానో మిథునగ్ం రీఢ్వమ్ ॥ ౭౨ ॥

స్వశేకంచ ॥౧౮॥ ఏతద్రశ్మయ ఆపోరూపాణి దిశః పఞ్చ ॥

దక్షిణపూర్వస్యాం దిశి విసర్పీ నరకః । తస్మాన్నః పరిపాహి । దక్షిణాపరస్యాం దిశ్యవిసర్పీ నరకః । తస్మాన్నః పరిపాహి । ఉత్తర-పూర్వస్యాం దిశి విషాదీ నరకః । తస్మాన్నః పరిపాహి । ఉత్తరాపరస్యాం

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

దిశ్యా విషాదీ నరకః । తస్మాన్నః పరిపాహి । ఆయస్మిన్త్సప్తవాసవా ఇ-
న్ద్రియాణి శతక్రతవిత్యేతే ॥ ౨౩ ॥ దక్షిణపూర్వస్యాం నవ ॥౧౯॥

ఇన్ద్రో ఘోషా వ్వోవసుభిః పురస్తాదుపదధతామ్ । మనోజవ-
సో వః పితృభిర్దక్షిణత ఉపదధతామ్ । ప్రచేతా వ్వోరుద్రైః పశ్చాదుప-
దధతామ్ । విశ్వకర్మా వ ఆదిత్యైరుత్తరత ఉపదధతామ్ । త్వష్టా వ్వో
రూపైరుపరిష్టాదుపదధతామ్ । సంజ్ఞానం వః పశ్చాదితి । ఆదిత్యస్స-
ర్వోఽగ్నిః పృథివ్యామ్ । వాయురన్తరిక్షే । సూర్యో దివి । చన్ద్ర-
మా దిక్షు । నక్షత్రాణి స్వలోకే । ఏవా హ్యేవ । ఏవా హ్యగ్నే । ఏ-
వాహి వాయో । ఏవాహీన్ద్ర । ఏవాహి పూషన్ । ఏవాహి
దేవాః ॥ ౨౪ ॥ దిక్షు సప్త చ ॥ ౨౦ ॥

ఆపమాపామపస్సర్వాః । అస్మాదస్మాదితోఽముతః । అగ్ని-
ర్వాయుశ్చ సూర్యశ్చ । సహ సంచస్కరర్ధియా । వాయ్వశ్వా రశ్మి-
పతయః । మరీచ్యాత్మానో అద్రుహః । దేవీర్భువనసూవరీః । పుత్ర-
వత్వాయ మే సుత । మహానామ్నీర్మహామానాః । మహసో మహస-
స్స్వః ॥ ౨౫ ॥ దేవీః పర్జన్యసూవరీః । పుత్రవత్వాయ మే సుత । అ-
పాశ్న్యుష్ణిమపారక్షః । అపాశ్న్యుష్ణిమపారఘమ్ । అపాఘ్రామప
చావర్తిమ్ । అప దేవీరితో హిత । వజ్రం దేవీరజీతాగ్ంశ్చ । భువనం
దేవసూవరీః । ఆదిత్యానదితిం దేవీమ్ । యోనినోర్ధ్వముదీషత ॥౨౬॥
భద్రం కర్ణేభిశ్శృణుయామ దేవాః । భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజ-
త్రాః । స్థిరైరఙ్గైస్తుష్టువాగ్ంసస్తనూభిః । వ్యశేమ దేవహితం య-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

దాయుః । స్వస్తినఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః । స్వస్తినః పూషా విశ్వవే-
దాః । స్వస్తినస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః । స్వస్తినో బృహస్పతిర్దధా-
తు । కేతవో అరుణాసశ్చ । ఋషయో వాతరశనాః । ప్రతిష్ఠాగ్ంశ-
తధాహి । సమాహితాసోఽసహస్రధాయసమ్ । శివానశ్శన్తమా భ-
వన్తు । దివ్యాఆపఓషధయః । సుమృడీకాసరస్వతి । మా తే వ్యోమ
సందృశి ॥ ౭౭ ॥ స్వరుదీపత వాతరశనాష్టౌ చ ॥ ౨౧ ॥

యోఽపాం పుష్పం వేద । పుష్పవాన్ప్రజావాన్పశుమాన్భ-
వతి । చన్ద్రమా వా అపాం పుష్పమ్ । పుష్పవాన్ప్రజావాన్పశు-
మాన్భవతి । యఏవం వేద । యోఽపామాయతనం వేద । ఆయత-
నవాన్భవతి । అగ్నిర్వా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
యోఽగ్నేరాయతనం వేద ॥ ౭౮ ॥ ఆయతనవాన్భవతి । ఆపోవా
అగ్నేరాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి । యఏవం వేద । యోఽ-
పామాయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి । వాయుర్వా అపామా-
యతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి । యోవాయోరాయతనం వేద । ఆ-
యతనవాన్భవతి ॥ ౭౯ ॥ ఆపోవై వాయోరాయతనమ్ । ఆయతన-
వాన్భవతి । యఏవం వేద । యోఽపామాయతనం వేద । ఆయత-
నవాన్భవతి । అసౌ వై తపన్నపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
యోఽముష్యతపతఆయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి । ఆపోవా
అముష్య తపత ఆయతనమ్ ॥ ౮౦ ॥ ఆయతనవాన్భవతి । యఏవం
వేద । యోఽపామాయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి । చన్ద్రమా

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

వా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి । యశ్చన్ద్రమస ఆయ-
తనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి । ఆపో వై చన్ద్రమస ఆయతనమ్ ।
ఆయతనవాన్భవతి ॥ ౧౧ ॥ య ఏవం వేద । యోఽపామాయతనం
వేద । ఆయతనవాన్భవతి । నక్షత్రాణి వా అపామాయతనమ్ । ఆ-
యతనవాన్భవతి । యో నక్షత్రాణామాయతనం వేద । ఆయతన-
వాన్భవతి । ఆపో వై నక్షత్రాణా మాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
య ఏవం వేద ॥ ౧౨ ॥ యోఽపామాయతనం వేద । ఆయతన-
వాన్భవతి । పర్జన్యో వా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
యః పర్జన్యస్యాయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి । ఆపో వై పర్జన్య-
స్యాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి । య ఏవం వేద । యోఽపా-
మాయతనం వేద ॥ ౧౩ ॥ ఆయతనవాన్భవతి । సంవథ్సరో వా అ-
పామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి । యస్సంవథ్సరస్యాయతనం
వేద । ఆయతనవాన్భవతి । ఆపో వై సంవథ్సరస్యాయతనమ్ । ఆ-
యతనవాన్భవతి । య ఏవం వేద । యోఽప్సునావం ప్రతిష్ఠితాం వేద ।
ప్రత్యేవతిష్ఠతి ॥ ౧౪ ॥ ఇమే వై లోకా అప్సు ప్రతిష్ఠితాః । తదేషా-
ఽభ్యనూక్తా । అపాగ్ం రసముదయగ్ంసన్ । సూర్యే శుక్రగ్ం
సమాభృతమ్ । అపాగ్ం రసస్య యో రసః । తం వో గృహ్ణామ్యుత్త-
మమితి । ఇమే వై లోకా అపాగ్ం రసః । తేఽముష్మిన్నాదిత్యే స-
మాభృతాః । జానుదఘ్నీముత్తరవేదీం ఖాత్వా । అపాం పూరయి-
త్వా గుల్ఫదఘ్నమ్ ॥ ౧౫ ॥ పుష్కరపర్ణైః పుష్కరదణ్డైః పుష్క-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

రైశ్చ సర్గ్ం స్తీర్య । తస్మిన్నిహాయసే । అగ్నిం ప్రణీయోప సమా-
ధాయ । బ్రహ్మవాదినో వదన్తి । కస్మాత్ప్రణీతేఽయమగ్నిశ్చీయ-
తే । సాప్రణీతేఽయమప్సు హ్యాయం చీయతే । అసౌ భువనేఽప్య-
నాహితాగ్నిరేతాః । తమభిత ఏతా అబీష్టకా ఉపదధాతి । అగ్ని-
హోత్రే దర్శపూర్ణమాసయోః । పశుబన్ధే చాతుర్మాస్యేషు ॥౨౬॥
అథో ఆహుః । సర్వేషు యజ్ఞక్రతుష్వితి । ఏతద్ధ స్మ వా ఆహు-
శ్శణ్డిలాః । కమగ్నిం చినుతే । సత్త్రియమగ్నిం చిన్వానః । సంవ-
త్సరం ప్రత్యక్షేణ । కమగ్నిం చినుతే । సావిత్రమగ్నిం చిన్వానః । అ-
మునాదిత్యం ప్రత్యక్షేణ । కమగ్నిం చినుతే ॥౨౭॥ నాచికేతమగ్నిం
చిన్వానః । ప్రాణాన్ప్రత్యక్షేణ । కమగ్నిం చినుతే । చాతుర్హో-
త్రియమగ్నిం చిన్వానః । బ్రహ్మ ప్రత్యక్షేణ । కమగ్నిం చినుతే ।
వైశ్వసృజమగ్నిం చిన్వానః । శరీరం ప్రత్యక్షేణ । కమగ్నిం చిను-
తే । ఉపానువాక్యమాశుమగ్నిం చిన్వానః ॥ ౨౮ ॥ ఇమాన్లోకా-
న్ప్రత్యక్షేణ । కమగ్నిం చినుతే । ఇమమారుణకేతుకమగ్నిం
చిన్వాన ఇతి । య ఏవాసౌ । ఇతశ్చాముతశ్చావ్యతీపాతీ । తమితి ।
యోఽగ్నేర్మిథూయా వేద । మిథునవాన్భవతి । ఆపో వా అగ్నేర్మిథూ-
యాః । మిథునవాన్భవతి । య ఏవం వేద ॥ ౨౯ ॥ వేద భవత్యా-
యతనం భవతి వేద వేద తిష్ఠతి గుల్ఫదఘ్నం చాతుర్మాస్యేష్వము-
మాదిత్యం ప్రత్యక్షేణ కమగ్నించినుత ఉపానువాక్యమాశుమగ్నిం

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

చిన్వానో మిథూయా మిథునవాన్భవత్యేకంచ ॥ ౨౨ ॥

పుష్పమగ్నిశ్వాయురసా నైతపఞ్చద్రిమా నక్షత్రాణిపర్జన్య-
స్సంవథ్సరో యోఽప్సునావమేతద్ధస్మైవై సత్రియగ్ం సంవథ్సరగ్ం
సావిత్రమముం నాచికేతం ప్రాణాగ్ంశ్చాతుర్హోత్రియం బ్రహ్మ
వైశ్వసృజగ్ం శరీరముపానువాక్యమాశుమిమాన్లోకానిమమారుణ-
కేతుకమగ్నిం చిన్వానో య ఏవాసా ॥

ఆపోవా ఇదమాసన్థ్సలిలమేవ । స ప్రజాపతిరేకః పుష్కర-
పర్ణే సమభవత్ । తస్యాన్తర్మనసి కామస్సమవర్తత । ఇదగ్ం సృజే-
యమితి । తస్మాద్యత్పురుషో మనసాఽభిగచ్ఛతి । తద్వాచా వదతి ।
తత్కర్మణా కరోతి । తదేషాఽభ్యనూక్తా । కామస్తదగ్రే సమవ-
ర్తతాధి । మనసా రేతః ప్రథమం యదాసీత్ ॥ ౯౦ ॥ సతో బన్ధుమ-
సతి నిరవిన్దన్ । హృది ప్రతీష్యా కవయో మనీషేతి । ఉపైనం తదుప
నమతి । యత్కామో భవతి । య ఏవం వేద । స తపోఽతప్యత ।
స తపస్తప్త్వా । శరీరమధూనుత । తస్య యన్మాగ్ంసమాసీత్ । త-
తోఽరుణాః కేతవో వాతరశనా ఋషయ ఉదతిష్ఠన్ ॥ ౯౧ ॥ యే న-
ఖాః । తే వైఖానసాః । యే వాలాః । తే వాలఖిల్యాః । యో రసః ।
సోఽపామ్ । అన్తరతః కూర్మం భూతగ్ం సర్పన్తమ్ । తమబ్రవీత్ ।
మమ వై త్వఙ్మాగ్ంసా । సమభూత్ ॥ ౯౨ ॥ నేత్యబ్రవీత్ । పూ-
ర్వమేవాహమిహాసమితి । తత్పురుషస్య పురుషత్వమ్ । ససహస్రశీర్షా
పురుషః । సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్ । భూత్వోదతిష్ఠత్ । తమబ్రవీత్ ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

త్వం వై పూర్వగ్ం సమభూః । త్వమిదం పూర్వః కురుష్వేతి । స ఇత ఆదాయాపః ॥ ౯-౩॥ అఞ్జలినా పురస్తాదుపాదధాత్ । ఏవాహ్యేవేతి । తత ఆదిత్య ఉదతిష్ఠత్ । సా ప్రాచీదిక్ । అథారుణః కేతుర్దక్షిణత ఉపాదధాత్ । ఏవాహ్యగ్న ఇతి । తతో వా అగ్నిరుదతిష్ఠత్ । సా దక్షిణాదిక్ । అథారుణః కేతుః పశ్చాదుపాదధాత్ । ఏవాహి వాయో ఇతి ॥ ౯-౪॥ తతో వాయురుదతిష్ఠత్ । సా ప్రతీచీ దిక్ । అథారుణః కేతురుత్తరత ఉపాదధాత్ । ఏవాహీన్ద్రేతి । తతో వా ఇన్ద్ర ఉదతిష్ఠత్ । సోదీచీదిక్ । అథారుణః కేతుర్మధ్య ఉపాదధాత్ । ఏవాహి పూషన్నితి । తతో వై పూషోదతిష్ఠత్ । సేయందిక్ ॥ ౯-౫ ॥ అథారుణః కేతురుపరిష్టాదుపాదధాత్ । ఏవాహి దేవా ఇతి । తతో దేవమనుష్యాః పితరః । గన్ధర్వాప్సరసశ్చోదతిష్ఠన్ । సోర్ధ్వాదిక్ । యా విప్రుషో విపరాపతన్ । తాభ్యోఽసురా రక్షాగ్ంసి పిశాచాశ్చోదతిష్ఠన్ । తస్మాత్తే పరాభవన్ । విప్రుడ్భ్యో హి తే సమభవన్ । తదేషాఽభ్యనూక్తా ॥ ౯-౬ ॥ ఆపో హ యద్బృహతీర్గర్భమాయన్ । దక్షం దధానా జనయన్తీస్స్వయమ్భుమ్ । తత ఇమేఽధ్యసృజ్యన్త సర్గాః । అద్భ్యో వా ఇదగ్ం సమభూత్ । తస్మాదిదగ్ం సర్వం బ్రహ్మ స్వయమ్భ్వితి । తస్మాదిదగ్ం సర్వగ్ం శిథిలమివాధ్రువమివాభవత్ । ప్రజాపతిర్వావ తత్ । ఆత్మనాఽఽత్మానం విధాయ । తదేవానుప్రావిశత్ । తదేషాఽభ్యనూక్తా ॥ ౯-౭ ॥ విధాయ లోకాన్విధాయ భూతాని । విధాయ సర్వాః ప్రదిశో దిశశ్చ । ప్రజాపతిః ప్రథమజా

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

భూతస్య । ఆత్మనాఽఽత్మానమభిసంవివేశేతి । సర్వమేవేదమాప్త్వా । సర్వమవరుధ్య । తదేవానుప్రవిశతి । య ఏవం వేద ॥ ౯౮ ॥

ఆసీనస్తిష్ఠన్న భూదపో వాయో ఇతి సేయం దిగ్భ్యనూక్తాఽభ్యనూక్తాఽష్టౌచ ॥ ౨౩ ॥

చతుష్టయ్య ఆపో గృహ్ణాతి । చత్వారి వా అపాగ్ం రూపాణి । మేఘో విద్యుత్ । స్తనయిత్నుర్వృష్టిః । తాన్యేవావరున్ధే । ఆతపతి వర్ష్యా గృహ్ణాతి । తాః పురస్తాదుపదధాతి । ఏతా వై బ్రహ్మవర్చస్యా ఆపః । ముఖత ఏవ బ్రహ్మవర్చసమవరున్ధే । తస్మాన్ముఖతో బ్రహ్మవర్చసితరః ॥ ౯౯ ॥ కూప్యా గృహ్ణాతి । తా దక్షిణత ఉపదధాతి । ఏతా వై తేజస్వినీరాపః । తేజ ఏవాస్య దక్షిణతో దధాతి । తస్మాద్దక్షిణోర్ధస్తేజస్వితరః । స్థావరా గృహ్ణాతి । తాః పశ్చాదుపదధాతి । ప్రతిష్ఠితా వై స్థావరాః । పశ్చాదేవ ప్రతితిష్ఠతి । వహన్తీర్గృహ్ణాతి ॥ ౧౦౦ ॥ తా ఉత్తరత ఉపదధాతి । ఓజసా వా ఏతా వహన్తీరివోద్గతీరివ ఆకూజతీరివ ధావన్తీః । ఓజ ఏవాస్యోత్తరతో దధాతి । తస్మాదుత్తరోఽర్ధ ఓజస్వితరః । సంభార్యా గృహ్ణాతి । తా మధ్య ఉపదధాతి । ఇయం వై సంభార్యాః । అస్యామేవ ప్రతితిష్ఠతి । పల్వల్యా గృహ్ణాతి । తా ఉపరిష్టాదుపదధాతి ॥ ౧౦౧ ॥ అసౌ వై పల్వల్యాః । అముష్యామేవ ప్రతితిష్ఠతి । దిక్షూపదధాతి । దిక్షు వా ఆపః । అన్నం వా ఆపః । అద్భ్యో వా అన్నం జాయతే । యదేవాద్భ్యోఽన్నం జాయతే । తదవరున్ధే । తం వా ఏతమరుణాః కేతవో వాతరశనా ఋషయోఽచిన్వన్ ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

తస్మాదారుణకేతుకః । తదేషాఽభ్యనూక్తా । కేతవో అరుణాసశ్చ । ఋషయో వాతరశనాః । ప్రతిష్ఠాగ్ం శతధాహి । సమాహితాసోఽసహస్రధాయసమితి । శతశైశ్చైవ సహస్రశశ్చ ప్రతితిష్ఠతి । యఏతమగ్నిం చినుతే । యఉచైనమేవం వేద ॥ ౧౨ ॥

బ్రహ్మవర్చసితరో వహన్తీర్గృహ్ణాతి తా ఉపరిష్టాదుపాదధాత్యారుణకేతుకోఽష్టౌచ ॥ ౨౮ ॥

జానుదఘ్నీముత్తరవేదీం ఖాత్వా । అపాంపూరయతి । అపాగ్ం సర్వత్వాయ । పుష్కరపర్ణాగ్ంరుక్మం పురుషమిత్యుపదధాతి । తపోవై పుష్కరపర్ణమ్ । సత్యగ్ంరుక్మః । అమృతం పురుషః । ఏతావద్వావాస్తి । యావదేతత్ । యావదేవాస్తి ॥ ౧౩ ॥
తదవరుద్ధే । కూర్మముపదధాతి । అపామేవ మేధమవరుద్ధే । అథో స్వర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై । ఆపమాపామపస్సర్వాః । అస్మాదస్మాదితోఽముతః । అగ్నిర్వాయుశ్చ సూర్యశ్చ । సహసఞ్చస్కరర్ధియా ఇతి । వాయవ్యాశ్వా రశ్మిపతయః । లోకం పృణచ్ఛిద్రం పృణ ॥ ౧౪ ॥
యాస్తిస్రః పరమజాః । ఇన్ద్రఘోషా వో వసుభిరేవాహ్యావేతి । పఞ్చచితయఉపదధాతి । పాఙ్క్తోఽగ్నిః । యావానేవాగ్నిః । తంచినుతే । లోకం పృణయాద్వితీయాముపదధాతి । పఞ్చపదావై విరాట్ । తస్యావా ఇయం పాదః । అన్తరిక్షంపాదః । ద్యౌః పాదః । దిశః పాదః । పరోరజాః పాదః । విరాజ్యేవ ప్రతితిష్ఠతి । యఏతమగ్నిం చినుతే । యఉచైనమేవం వేద ॥ ౧౫ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అస్తీపృణాన్తరిక్షంపాద్దష్టట్చ ॥ ౨౫ ॥

అగ్నిం ప్రణీయోపసమాధాయ । తమభిత ఏతా అభీష్టకా
ఉపదధాతి । అగ్నిహోత్రే దర్శపూర్ణమాసయోః । పశు-
బన్ధే చాతుర్మాస్యేషు । అథో ఆహుః । సర్వేషుయజ్ఞక్రతుష్వితి ।
అథహస్మాహారుణస్స్వాయమ్భువః । సావిత్రస్సర్వోఽగ్నిరిత్యననుషఙ్గం
మన్యామహే । నానావాఏతేషాం వీర్యాణి । కమగ్నిం చినుతే॥౧౦౬॥
సత్త్రియమగ్నిం చిన్వానః । కమగ్నిం చినుతే । సావిత్రమగ్నించిన్వా-
నః । కమగ్నిం చినుతే । నాచికేతమగ్నిం చిన్వానః । కమగ్నిం చి-
నుతే । చాతుర్హోత్రియమగ్నిం చిన్వానః । కమగ్నిం చినుతే ।
వైశ్వసృజమగ్నిం చిన్వానః । కమగ్నిం చినుతే ॥ ౧౦౭ ॥ ఉపాను-
వాక్యమాశుమగ్నిం చిన్వానః । కమగ్నిం చినుతే । ఇమమారుణ-
కేతుకమగ్నిం చిన్వాన ఇతి । వృషా వా అగ్నిః । వృషాణౌ సగ్ం-
స్ఫాలయేత్ । హన్యేతాస్య యజ్ఞః । తస్మాన్నానుషజ్యః । సోత్తర-
వేదిషు క్రతుషు చిన్వీత । ఉత్తరవేద్యాగ్ంహ్యగ్నిశ్చీయతే । ప్రజా-
కామశ్చిన్వీత ॥ ౧౦౮ ॥ ప్రాజాపత్యోవా ఏషోఽగ్నిః । ప్రాజాప-
త్యాఃప్రజాః । ప్రజావాన్భవతి । యఏవం వేద । పశుకామశ్చిన్వీ-
త । సంజ్ఞానం వా ఏతత్పశూనామ్ । యదాపః । పశూనామేవ
సంజ్ఞానేఽగ్నిం చినుతే । పశుమాన్భవతి । యఏవం వేద ॥ ౧౦౯ ॥
వృష్టికామశ్చిన్వీత । ఆపోవై వృష్టిః । పర్జన్యోవర్షుకో భవతి ।
యఏవం వేద । ఆమయావీచిన్వీత । ఆపోవై భేషజమ్ । భేషజమే-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

నాస్మైకరోతి । సర్వమాయురేతి । అభిచరగ్ంశ్చిన్వీత । వజ్రో వా
ఆపః ॥౧౧౦॥ వజ్రమేవ భ్రాతృవ్యేభ్యః ప్రహరతి । స్తృణుతఏనమ్ ।
తేజస్కామో యశస్కామః । బ్రహ్మవర్చసకామస్స్వర్గకామశ్చి-
న్వీత । ఏతావద్వావాస్తి । యావదేతత్ । యావదేవాస్తి । తదవ
రున్ధే । తస్యైతద్వ్రతమ్ । వర్ షతి నధావేత్ ॥౧౧౧॥ అమృతం
వా ఆపః । అమృతస్యానన్తరిత్యై । నాప్సుమూత్రపురీషం కుర్యాత్ ।
ననిష్ఠీవేత్ । నవివసనస్స్నాయాత్ । గుహ్యో వా ఏషోఽగ్నిః । ఏత-
స్యాగ్నేరనతిదాహాయ । నపుష్కరపర్ణాని హిరణ్యం వాఽధితిష్ఠేత్ ।
ఏతస్యాగ్నేరనభ్యారోహాయ । నకూర్మస్యాశ్నీయాత్ । నోదకస్యా-
ఘాతుకాన్యేనమోదకానిభవన్తి । అఘాతుకాఆపః । యఏతమగ్నిం
చినుతే । యఉచైనమేవం వేద ॥౧౧౨॥

చినుతే చినుతే ప్రజాకామశ్చిన్వీత యఏవం వేదాపోఘా-
వేదశ్శ్రీయాచ్చత్వారిచ ॥౨౬॥

ఇమానుకం భువనాసీషధేమ । ఇన్ద్రశ్చ విశ్వేచ దేవాః ।
యజ్ఞంచనస్తన్వంచ ప్రజాంచ । ఆదిత్యైరిన్ద్రస్సహ సీషధాతు ।
ఆదిత్యైరిన్ద్రస్సగణో మరుద్భిః । అస్మాకం భూత్వవితా తనూనామ్ ।
ఆప్లవస్వ ప్రప్లవస్వ । ఆణ్డీభవజమాముహుః । సుఖాదీం దుఃఖనిధ-
నామ్ । ప్రతిముఞ్చస్వస్వాంపురమ్ ॥౧౧౩॥ మరీచయస్స్వాయం-
భువాః । యేశరీరాణ్యకల్పయన్ । తేతేదేహం కల్పయన్తు । మా
చతేఖ్యాస్మతీరిషత్ । ఉత్తిష్ఠతమాస్వప్త । అగ్నిమిచ్ఛధ్వం భార-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

తాః । రాజ్ఞస్సోమస్య తృప్తాసః । సూర్యేణ సయుజోషసః । యువా
సువాసాః । అష్టచక్రా నవద్వారా ॥౧౧౪॥ దేవానాం పూరయో-
ధ్యా । తస్యాగ్ం హిరణ్మయః కోశః । స్వర్గో లోకో జ్యోతిషాఽఽ-
వృతః । యో వై తాం బ్రహ్మణో వేద । అమృతేనావృతాం పురీ-
మ్ । తస్మై బ్రహ్మచ బ్రహ్మా చ । ఆయుః కీర్తిం ప్రజాందదుః ।
విభ్రాజమానాగ్ం హరిణీమ్ । యశసా సంపరీవృతామ్ । పురగ్ం
హిరణ్మయీం బ్రహ్మా ॥౧౧౫॥ వివేశాపరాజితా । పరాజేత్యజ్యామ-
యీ । పరాజేత్యనాశకీ । ఇహ చా ముత్ర చాన్వేతి । విద్వాన్దేవా-
సురానుభయాన్ । యత్కుమారీ మన్ద్రయతే । యద్యోషిద్యత్పతి-
వ్రతా । అరిష్టం యత్కిఞ్చక్రియతే । అగ్నిస్తదను వేధతి । అ-
శృతాసశ్శృతాసశ్చ ॥౧౧౬॥ యజ్వానో యేఽప్యయజ్వనః । స్వ-
ర్యన్తో నాపేక్షన్తే । ఇన్ద్రమగ్నిం చ యె విదుః । సికతా ఇవ సం-
యన్తి । రశ్మిభిస్సముదీరితాః । అస్మాల్లోకాదముష్మాచ్చ । ఋషిభిర-
దాత్పృశ్నిభిః । అపేత వీత వి చ సర్పతాతః । యేఽత్ర స్థ పురా-
ణా యే చ నూతనాః । అహోభిరద్భిరక్తుభిర్వ్యక్తమ్ ॥ ౧౧౭ ॥
యమో దదాత్వవసానమస్మై । నృముణం తు నృపాత్వర్యః । అకృష్టా
యే చ కృష్టజాః । కుమారీషు కనీనీషు । జారిణీషు చ యే హితాః ।
రేతఃపీతా ఆణ్డపీతాః । అఙ్గారేషు చ యే హుతాః । ఉభయాన్పు-
త్రపౌత్రకాన్ । యువేఽహం యమరాజగాన్ । శతమిన్ను శరదః ।
అదో యద్బ్రహ్మ విలబమ్ । పితృణాంచ యమస్య చ । వరుణస్యా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

శ్వినోర్గ్నేః । మరుతాం చ విహాయసామ్ । కామప్రయవణం మె అస్తు । స హ్యేవాస్మి సనాతనః । ఇతి నాకో బ్రహ్మిశ్రవోరాయో- ధనమ్ । పుత్రానాపో దేవీరిహాహిత ॥ ౧౧౮ ॥

పురం నవద్వారా బ్రహ్మో చ వ్యక్త్గం శరదో౽ష్టౌ చ॥ ౨౭॥

విశీర్ష్ణీం గృధ్రశీర్ష్ణీం చ । అపేతో నిర్ఋతిగ్ం హథః । పరిబాధగ్గం శ్వేతకుక్షమ్ । నిజఙ్ఘగ్ం శబలోదరమ్ । స తాన్ వాచ్యా యయా సహ । అగ్నే నాశయ సందృశః । ఈర్ష్యాసూయేబుభు- క్షామ్ । మన్యుం కృత్యాం చ దీధిరే । రథేన కిగ్ం శుకావతా । అగ్నే నాశయ సందృశః ॥౧౧౯॥ విశీర్ష్ణీం దశ ॥ ౨౮ ॥

పర్జన్యాయ ప్రగాయత । దివస్పుత్రాయమీఢుషే । సనో యవసమిచ్ఛతు । ఇదం వచః పర్జన్యాయస్వరాజే । హృదో అస్త్వ- న్తరం తద్యుయోత । మయోభూర్వాతో విశ్వకృష్టయస్సన్త్వస్మే । సుపిప్పలా ఓషధీర్దేవగోపాః । యోగర్భమోషధీనామ్ । గవాం కృణోత్యర్వతామ్ । పర్జన్యః పురుషీణామ్ ॥ ౧౨౦ ॥

పర్జన్యాయ దశ ॥ ౨౯ ॥

పునర్మామైత్విన్ద్రియమ్ । పునరాయుః పునర్భగః । పునర్బ్రా- హ్మణమైతు మా । పునర్ద్రవిణమైతు మా । యన్మే౽ద్య రేతః పృథివీమస్కాన్ । యదోషధీరప్యసరద్యదాపః । ఇదం తత్పునరా దదే । దీర్ఘాయుత్వాయ వర్చసే । యన్మే రేతః ప్రసిచ్యతే । యన్మ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ఆజాయతే పునః। తేన మామమృతం కురు। తేన సుప్రజసం కురు॥౧-౨౧॥

పునర్ద్వే చ ॥ ౩౦ ॥

అద్భ్యస్తిరోధా జాయత । తవ వైశ్రవణస్సదా । తిరోధేహి సపత్నాన్నః । యే అపోఽశ్నన్తి కేచన । త్వాష్ట్రీం మాయాం వైశ్రవణః । రథగ్ం సహస్రవన్ధురమ్ । పురుశ్చక్రగ్ం సహస్రాశ్వమ్। ఆస్థాయాయాహి నో బలిమ్ । యస్మై భూతాని బలిమావహన్తి । ధనం గావో హస్తి హిరణ్యమశ్వాన్ ॥ ౧-౨-౨ ॥ అసామ సుమతౌ యజ్ఞియస్య । శ్రియం బిభ్రతోఽన్నముఖీం విరాజమ్ । సుదర్శనే చ క్రౌఞ్చే చ। మైనాగే చ మహాగిరౌ । సతద్వాట్టారగమన్తా। సగ్ంహార్యం నగరం తవ । ఇతి మన్త్రాః । కల్పోఽత ఊర్ధ్వమ్ । యది బలిగ్ం హరేత్ । హిరణ్యనాభయే వితుదయే కౌబేరాయాయం బలిః ॥ ౧-౨-౩ ॥ సర్వభూతాధిపతయే నమ ఇతి । అథ బలిగ్ం హృత్వోపతిష్ఠేత । క్షత్రం క్షత్రం వైశ్రవణః । బ్రాహ్మణా వయగ్ం స్మః । నమస్తే అస్తు మా మా హిగ్ంసీః । అస్మాత్ప్రవిశ్యాన్నమద్ధీతి । అథ తమగ్నిమాదధీత । యస్మిన్నేతత్కర్మ ప్రయుఞ్జీత । తిరోధా భూః । తిరోధా భువః ॥ ౧-౨-౪ ॥ తిరోధాస్స్వః । తిరోధా భూర్భువస్స్వః । సర్వేషాం లోకానామాధిపత్యే సీదేతి । అథ తమగ్నిమిన్ధీత । యస్మిన్నేతత్కర్మ ప్రయుఞ్జీత । తిరోధాభూస్స్వాహా। తిరోధా భువస్స్వాహా । తిరోధాస్వస్స్వాహా । తిరోధా భూర్భువ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

స్వస్స్వాహా । యస్మిన్నస్య కాలే సర్వా ఆహుతీర్హుతా భవేయుః ॥ ౧-౨౫ ॥ అపి బ్రాహ్మణముఖీనాః । తస్మిన్నహ్నః కాలే ప్రయుఞ్జీత । పరస్సుప్తజనాద్వేపి । మాస్మ ప్రమాద్యన్తమాధ్యాపయేత్ । సర్వార్థాస్సిధ్యన్తే । య ఏవం వేద । క్షుధ్యన్నిదమజానతామ్ । సర్వార్థా న సిధ్యన్తే . యస్తే విషణతుకో ధాతా । సమా-న్తర్ హృదయే శ్రితః ॥ ౧-౨౬ ॥ తస్మా ఇమమగ్రపిణ్డం జుహోమి । స మేఽర్థాన్మా వివధీత్ । మయి స్వాహా । రాజాధిరాజాయ ప్రసహ్యసాహినే । నమో వయం వైశ్రవణాయ కుర్మహే । స మే కామాన్కామకామాయ మహ్యమ్ । కామేశ్వరో వైశ్రవణో దదాతు । కుబేరాయ వైశ్రవణాయ । మహారాజాయ నమః । కేతవో అరుణాసశ్చ । ఋషయో వాతరశనాః । ప్రతిష్ఠాగ్ం శతధా హి । సమాహితాసో సహస్రధాయసమ్ । శివా నశ్శన్తమా భవన్తు । దివ్యా ఆప ఓషధయః । సుమృడీకా సరస్వతి । మా తే వ్యోమ సన్దృశి ॥ ౧-౨౭ ॥

అశ్వాన్బలిష్భవో భవేయుశ్శ్రితశ్చ సప్త చ ॥ ౩౧ ॥

సంవత్సరమేతద్వ్రతం చరేత్ । ద్వౌ వా మాసౌ । నియమస్సమాసేన । తస్మిన్నియమవిశేషాః । త్రిషవణముదకోపస్పర్శీ । చతుర్థకాలపానభక్తస్స్యాత్ । అహరహర్వా భైక్షమశ్నీయాత్ । ఔదుమ్బరీభిస్సమిద్భిరగ్నిం పరిచరేత్ । పునర్మామైత్విన్ద్రియమిత్యేతేనానువాకేన । ఉద్ధృతపరిపూతాభిరద్భిః కార్యం కుర్వీత ॥ ౧-౨౮ ॥ అసంచయవాన్ । అగ్నయే వాయవే సూర్యాయ ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

బ్రహ్మణే ప్రజాపతయే । చన్ద్రమసే నక్షత్రేభ్యః । ఋతుభ్యస్సం-
వత్సరాయ । వరుణాయారుణాయేతి వ్రతహోమాః । ప్రవర్గ్య-
వదాదేశః । అరుణాః కాణ్డర్షయః । అరణ్యేఽధీయీరన్ । భద్రం
కర్ణేభిరితి ద్వే జపిత్వా ॥ ౨౯ ॥ మహానామ్నీభిరుదకగ్ం స్పర్గ్ం-
స్పర్శయ । తమాచార్యో దద్యాత్ । శివానశ్శన్తమేత్యోషధీరాలభతే ।
సుమృడీకేతి భూమిమ్ । ఏవమపవర్గే । ధేనుర్దక్షిణా । కగ్ంసం
వాసశ్చ క్షౌమమ్ । అన్యద్వా శుక్లమ్ । యథాశక్తి వా । ఏవగ్ం
స్వాధ్యాయధర్మేణ । అరణ్యేఽధీయీత । తపస్వీ పుణ్యో భవతి
తపస్వీ పుణ్యో భవతి ॥ ౧౩౦ ॥

కుర్వీత జపిత్వా స్వాధ్యాయ ధర్మేణ ద్వే చ ॥ ౩౨ ॥

భద్రగ్ం స్మృతిస్వాకం జానామక్ష్యతి తామ్రాణ్యత్యూ-
థ్వార్తుః ఆరోగః క్ష్వేదమగ్నిశ్చ సహస్రవృత్పవిత్రవన్త ఆతను-
ష్వాప్సయోసీం యోసావథాదిత్యస్యారోగస్యాథ వాయోరథాగ్నేర్ద-
క్షిణపూర్వస్యామిన్ద్రఘోషా వ ఆపమాపాం యోషామాపో వై
చతుష్టయ్యో జానుదఘ్నీమగ్నిం ప్రణీయేమా నుకం విశీర్ష్ణీం
పర్జన్యాయ పునరధ్యస్సంవత్సరం ద్వాత్రిగ్ంశత్ ॥ ౩౨ ॥

భద్రం జ్యోతిషా తస్మిన్రాజానం కశ్యపాత్సహస్రవృదియం
నపుగ్ంసకమష్టయోనీమవపతన్తానామాయతనవాన్భవతి సతో బ-
న్ధుంతా ఉత్తరతో వజ్రమేవ పునర్మాసైతు త్రిగ్ంశదుత్తర-
శతమ్ ॥ ౧౩౦ ॥ హరిః ఓమ్ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

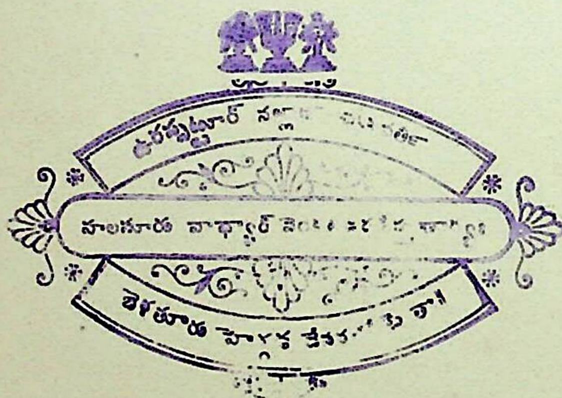
CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

భద్రం కర్ణేభిశ్శృణుయామ దేవాః । భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రాః । స్థిరైరఙ్గైస్తుష్టువాగ్ంసస్తనూభిః । వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః ॥ స్వస్తిన ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః । స్వస్తినః పూషా విశ్వవేదాః । స్వస్తినస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః । స్వస్తినో బృహస్పతిర్దధాతు ॥ ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥

తైత్తిరీయారణ్యకే ప్రథమః ప్రపాఠకస్సమాప్తః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యజురారణ్యకే ద్వితీయప్రశ్నప్రారమ్భః.

హరిః ఓమ్ ॥ నమో బ్రహ్మణే నమో అస్త్వగ్నయే నమః పృథివ్యై నమ ఓషధీభ్యః । నమో వాచే నమో వాచస్పతయే నమో విష్ణవే బృహతే కరోమి ॥ ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః. *

హరిః ఓమ్ ॥ సహ వై దేవానాం చాసురాణాం చ యజ్ఞౌ ప్రతతావాస్తాం వయగ్ం సువర్గం లోకమేష్యామో వయమేష్యామ ఇతి తేఽసురాస్సంనహ్య సహసైవాచరన్బ్రహ్మచర్యేణ తపసైవ దేవాస్తేఽసురా అముహ్యగ్ంస్తేన ప్రాజానగ్ంస్తే పరాభవన్తే న సువర్గం లోకమాయన్ప్రసృతేన వై యజ్ఞేన దేవాస్సువర్గం లోకమాయన్నప్రసృతేనాసురాన్పరాభావయన్ప్రసృతో హ వై యజ్ఞోపవీతినో యజ్ఞోఽప్రసృతోఽనుపవీతినో యత్కిఞ్చ బ్రాహ్మణో యజ్ఞోపవీత్యధీతే యజత ఏవ తత్తస్మాద్యజ్ఞోపవీత్యేవాధీయీత యాజయేద్యజేత వా యజ్ఞస్య ప్రసృత్యా అజినం వాసో వా దక్షిణత ఉపవీయ దక్షిణం బాహుముద్ధరతేఽవ ధత్తే సవ్యమితి యజ్ఞోపవీతమేతదేవ విపరీతం ప్రాచీనావీతగ్ం సంవీతం మానుషమ్ ॥ ౧ ॥

రక్షాగ్ంసి హ వా పురోఽనువాకే తపోఽగ్రమతిష్ఠన్త తాన్ప్రజాపతిర్వరేణోపామన్త్రయత తాని వరమవృణీతాదిత్యో నో

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యోద్ధా ఇతి తాన్ప్రజాపతిరబ్రవీద్యోధయధ్వమితి తస్మాదుత్తిష్ఠ-
న్తగ్ం హ వా తాని రక్షాగ్ంస్యాదిత్యం యోధయన్తి యావదస్త-
మన్వగాత్తాని హ వా ఏతాని రక్షాగ్ంసి గాయత్రియాఽభిమన్త్రి-
తేనామ్భసా శామ్యన్తి తదు హ వా ఏతే బ్రహ్మవాదినః పూర్వా-
భిముఖాస్సన్ధ్యాయాం గాయత్రియాఽభిమన్త్రితా ఆప ఊర్ధ్వం వి
క్షిపన్తి తా ఏతా ఆపో వజ్రీ భూత్వా తాని రక్షాగ్ంసి మన్దేహారు-
ణే ద్వీపే ప్రక్షిపన్తి యత్ప్రదక్షిణం ప్రక్రమన్తి తేన పాప్మానమ-
వ ధూన్వన్త్యుద్యన్తమస్తం యన్తమాదిత్యమభి ధ్యాయన్కుర్వ-
న్బ్రాహ్మణో విద్వాన్థ్సకలం భద్రమశ్నుతేఽసావాదిత్యో బ్రహ్మేతి
బ్రహ్మైవ సన్బ్రహ్మాప్యేతి య ఏవం వేద ॥ ౨ ॥

యద్దేవా దేవహేళనం దేవాసశ్చకృమా వయమ్ । ఆదిత్యా
స్తస్మాన్మాముఞ్చతర్తస్యర్తేన మామిత । దేవా జీవనకామ్యా య-
ద్వాచాఽనృతమూదిమ । తస్మాన్న ఇహ ముఞ్చత విశ్వే దేవాస్స-
జోషసః । ఋతేన ద్యావాపృథివీ ఋతేన త్వగ్ం సరస్వతి । కృతా-
న్నః పాహ్యేనసో యత్కిఞ్చానృతమూదిమ । ఇన్ద్రాగ్నీ మిత్రావ-
రుణౌ సోమో ధాతా బృహస్పతిః । తే నో ముఞ్చన్త్వేనసో యదన్య-
కృతమారిమ । సజాతశగ్ంసాదుత జామి శగ్ంసాజ్జ్యాయస-
శ్శగ్ంసాదుత వా కనీయసః । అనాధృష్టం దేవకృతం యదేనస్తస్మా-
త్త్వమస్మాజ్జాతవేదో ముముగ్ధి ॥ 3 ॥ యద్వాచా యన్మనసా బా-
హుభ్యామూరుభ్యామష్ఠీవద్భ్యాగ్ం శిశ్నైర్యదనృతం చకృమా వ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

యమ్ । * అగ్నిర్మా తస్మాదేనసః ప్రముఞ్చతు చకృమ యాని దు-
ష్కృతా । యేన త్రితో అర్ణవాన్నిర్బభూవ యేన సూర్యం త-
మసోనిర్ముమోచ । యేనేన్ద్రో విశ్వా అజహాదరాతీ స్తేనాహం
జ్యోతిషా జ్యోతిరానశాన ఆక్షి । యత్కుసీదమప్రతీత్తం మయేహ
యేన యమస్య నిధినా చరామి । ఏతత్తదగ్నే అనృణో భవామి
జీవన్నేవ ప్రతి తత్తే దధామి । యన్మయి మాతా యదాపిపేష య-
దన్తరిక్షం యదాశసాఽతి క్రామామి త్రితే దేవా దివి జాతా య-
దాప ఇమం మే వరుణ తత్త్వా యామి త్వం నో అగ్నే సత్వం నో
అగ్నే త్వమగ్నే అయాసి ॥ 3—౮ ॥ ముముగ్ధి సప్త చ ॥ 3 ॥

యదదీవ్యన్నృణమహం బభూవాదిత్సన్వా సంజగర జనేభ్యః ।
అగ్నిర్మాతస్మాదిన్ద్రశ్చ సంవిదానౌ ప్రముఞ్చతామ్ । యద్ధస్తాభ్యాం
చకర కిల్బిషాణ్యక్షాణాం వగ్నుముప జిఘ్నమానః । ఉగ్రంపశ్యా చ
రాష్ట్రభృచ్చ తాన్యప్సరసావనుదత్తామృణాని । ఉగ్రం పశ్యే రా-
ష్ట్రభృత్కిల్బిషాణి యదక్షవృత్తమనుదత్తమేతత్ । నేఽన్న ఋణా-
న్నృణవ ఇత్సమానో యమస్య లోకే అధిరజ్జురాయ । అవ తే హేళ
ఉదుత్తమమిమం మే వరుణ తత్త్వాయామి త్వంనో అగ్నే స
త్వంనో అగ్నే । సంకుసుకో వికుసుకో నిర్ బుధో యశ్చ నిస్వనః ।

---

* అగ్నిర్మాతస్మా దేనసోగార్హపత్యః ప్రముఞ్చతుచకృమ
యాని దుష్కృతా । ఇతి ద్రావిడపాఠః.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

తే౽స్మద్యక్ష్మమనాగసో దూరాద్దూరమచీచతమ్। నిరైత్యక్ష్మమచీచతే
కృత్యాం నిర్‌ఋతిం చ। తేన యో౽స్మత్సమృచ్ఛాతై తమ-
స్మై ప్రసువామసి। దుశ్శగ్ంసానుశగ్ంసాభ్యాం ఘణేనానుఘణేన చ।
తేనాన్యో౽స్మత్సమృచ్ఛాతై తమస్మై ప్రసువామసి। సం వర్చసా
పయసా సం తనూభిరగన్మహి మనసా సగ్ంశివేన। త్వష్టా నో అత్ర
విదధాతు రాయో౽నుమార్ష్టు తన్వో౽యద్విలిష్టమ్ ॥౪-౫॥

కృత్యాం నిర్‌ఋతిం చ పఞ్చ చ ॥ ౪ ॥

ఆయుష్టే విశ్వతో దధదయమగ్నిర్వరేణ్యః। పునస్తే ప్రాణ
ఆ యాతి పరా యక్ష్మగ్ం సువామి తే। ఆయుర్దా అగ్నే హవిషో
జుషాణో ఘృతప్రతీకో ఘృతయోనిరేధి। ఘృతం పీత్వా మధు
చారు గవ్యం పితేవ పుత్త్రమభి రక్షతాదిమమ్। ఇమమగ్న ఆ-
యుషే వర్చసే కృధి తిగ్మమోజో వరుణ సగ్ంశిశాధి। మాతేవాస్మా
అదితే శర్మ యచ్ఛ విశ్వే దేవా జరదష్టిర్యథా౽సత్। అగ్న ఆ-
యూగ్ంషి పవస ఆ సువోర్జమిషం చ నః। ఆరే బాధస్వ దుచ్ఛు-
నామ్। అగ్నే పవస్వ స్వపా అస్మే వర్చస్సువీర్యమ్। దధద్రయిం
మయి పోషమ్ ॥౬॥ అగ్నిర్‌ఋషిః పవమానః పాఞ్చజన్యః పురోహితః।
తమీమహే మహాగయమ్। అగ్నే జాతాన్ప్రణుదా నస్సపత్నాన్ప్ర-
త్యజాతాఞ్జాతవేదో నుదస్వ। అస్మే దీదిహి సుమనా అహేడఞ్ఛ-
ర్మన్తే స్యామ త్రివరూథ ఉద్భౌ। సహసా జాతాన్ప్రణుదా నస్స-
పత్నాన్ప్రత్యజాతాఞ్జాతవేదో నుదస్వ। అధి నో బ్రూహి సుమ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సస్యమానో వయగ్గ్ం స్యామ ప్రణుదానస్సపత్నాన్ । అగ్నే యో
నోఽభితో జనో వృకో వారో జిఘాగ్ంసతి । తాగ్ంస్త్వం వృత్ర-
హఞ్జహి వస్వస్మభ్యమా భర । అగ్నే యో నోఽభి దాసతి స-
మానో యశ్చ నిష్ట్యః । తం వయగ్ం సమిధం కృత్వా తుభ్యమ-
గ్నేఽపి దధ్మసి ॥ ౭ ॥ యో నశ్శపాదశపతో యశ్చ నశ్శపతశ్శపాత్ ।
ఉషాశ్చ తస్మై నిమ్రుక్చ సర్వం పాపగ్ం సమూహతామ్ । యో
నస్సపత్నో యోఽరణో మర్తోఽభి దాసతి దేవాః । ఇధ్మస్యేవ ప్ర-
క్షాయతో మా తస్యాచ్ఛేషి కించన । యో మాం ద్వేష్టి జాతవేదో
యం చాహం ద్వేష్మి యశ్చ మామ్ । సర్వాగ్ంస్తానగ్నే సం దహ
యాగ్ంశ్చాహం ద్వేష్మి యే చ మామ్ । యో అస్మభ్యమరాతీయా-
ద్యశ్చ నో ద్వేషతే జనః । నిన్దాద్యో అస్మాన్దిప్సాచ్చ సర్వాగ్ంస్తా-
న్మష్మషాకురు । సగ్ంశితం మె బ్రహ్మ సగ్ంశితం వీర్యాం౨బలమ్ ।
సగ్ంశితం క్షత్రం మే జిష్ణు యస్యాహమస్మి పురోహితః । ఉదేషాం
బాహూ అతిరముద్వర్చో అథో బలమ్ । క్షిణోమి బ్రహ్మణామిత్రా-
నున్నయామి స్వాం౨ అహమ్ । * పునర్మనః పునరాయుర్మ
ఆగాత్పునశ్చక్షుః పునశ్శ్రోత్రం మ ఆగాత్పునః ప్రాణః పునరాకూతం
మ ఆగాత్పునశ్చిత్తం పునరాధీతం మ ఆగాత్ । వైశ్వానరో మేఽ-
దబ్ధస్తనూపా అవబాధతాం దురితాని విశ్వా ॥ ౫—౮ ॥

---

* పునర్మనః పునరాయుర్మ ఆగాత్పునశ్చక్షుః పునశ్శ్రోత్రం మ
ఆగాత్పునః ప్రాణః పునరాధీతం మ ఆగాత్ । ఇతి ద్రావిడపాఠః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

పోషం దధ్మసి పురోహితశ్చత్వారి చ ॥ ౫ ॥

వైశ్వానరాయ ప్రతివేదయామో యదీనృణగ్ం సఙ్గరో దేవతాసు । స ఏతాన్పాశాన్ప్రముచన్ప్రవేద స నో ముఞ్చాతు దురితాదవద్యాత్ । వైశ్వానరః పవయాన్నః పవిత్రైర్యత్సఙ్గరమభి ధావామ్యాశామ్ । అనాజానన్మనసా యాచమానో యదత్రైనో అవ తత్సువామి । అమీ యే సుభగే దివి విచృతౌ నామ తారకే । ప్రేహామృతస్య యచ్ఛతామేతద్బద్ధకమోచనమ్ । విజిహీర్ష్వ లోకాన్కృధి బన్ధాన్ముఞ్చాసి బద్ధకమ్ । యోనేరివ ప్రచ్యుతో గర్భస్సర్వాన్పథో అనుష్వ । స ప్రజానన్ప్రతి గృభ్ణీత విద్వాన్ప్రజాపతిః ప్రథమజా ఋతస్య । అస్మాభిర్దత్తం జరసః పరస్తాదచ్ఛిన్నం తన్తుమను సం చరేమ ॥ ౬ ॥ తతం తన్తుమన్వేకే అను సం చరన్తి యేషాం దత్తం పిత్ర్యమాయనవత్ । అబన్ధ్వేకే దదతః ప్రయచ్ఛాద్దాతుం చేచ్ఛక్నవాగ్ం స స్వర్గ ఏషామ్ । ఆరభేథామను సగ్ం రభేథాగ్ం సమానం పన్థామవథో ఘృతేన । యద్వాం పూర్తం పరివిష్టం యదగ్నౌ తస్మై గోత్రాయేహ జాయాపతీ సగ్ం రభేథామ్ । యదన్తరిక్షం పృథివీముత ద్యాం యన్మాతరం పితరం వా జిహిగ్ంసిమ । అగ్నిర్మా తస్మాదేనసో గార్హపత్య ఉన్నో నేషద్దురితా యాని చకృమ । భూమిర్మాతాఽదితిర్నో జనిత్రం భ్రాతాఽన్తరిక్షమభిశస్త్యా నః । ద్యౌర్నః పితా పితృయాచ్ఛం భవాసి జామి మిత్వా మా వివిత్సి లోకాత్ । యత్ర సుహార్దస్సు-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

కృత్తో మదన్తి విహాయ రోగం తన్వాꣳ స్వాయామ్ । అశ్లోణాఙ్గైరహ్రుతాస్స్వర్గే తత్ర పశ్యేమ పితరంచ పుత్త్రామ్ । యదన్నమద్మ్యనృతేనదేవా దాస్యన్నదాస్యన్నుత వా కరిష్యన్ । యద్దేవానాం చక్షుష్యాగో అస్తి యదేవ కించ ప్రతిజగ్రాహమగ్నిర్మా తస్మాదనృణం కృణోతు । యదన్నమద్మి బహుధా విరూపం వాసో హిరణ్యముత గామజామవిమ్ । యద్దేవానాం చక్షుష్యాగో అస్తి యదేవ కించ ప్రతిజగ్రాహమగ్నిర్మా తస్మాదనృణం కృణోతు । యన్మయా మనసా* వాచా కృతమేనః కదాచన। సర్వస్మాత్తస్మాన్మేళితో మోగ్ధి త్వꣳహి వేత్థ యథాతథమ్ ॥ ౧౦ ॥

చరేమ పుత్త్రాꣳ షట్చ ॥ ౬ ॥

వాతరశనా హ వా ఋషయశ్శ్రమణా ఊర్ధ్వమన్థినో బభూవుస్తానృషయోఽర్థమాయꣳస్తే నిలాయమచరꣳస్తేఽనుప్రవిశుః కూశ్మాణ్డాని తాꣳస్తేష్వన్వవిన్దఞ్ఛ్రద్ధయాచ తపసా చ తానృషయోఽబ్రువన్కథా నిలాయం చరథేతి త ఋషీనబ్రువన్నమో వోఽస్తు భగవన్తోఽస్మిన్ధామ్ని కేనవస్సపర్యామేతి తానృషయోఽబ్రువన్పవిత్రం నో బ్రూత యేనారేపసస్స్యామేతి త ఏతాని సూక్తాన్యపశ్యన్ యద్దేవా దేవహేళనం యదదీవ్యన్నృణమహం బభూవాయుష్టే విశ్వతో దధదిత్యేతై రాజ్యం జుహుత వైశ్వాన-

---

* యన్మే మనసా వాచా కృతమేనః కదాచన । సర్వస్మాన్మేళితో మోగ్ధి త్వꣳహి వేత్థ యథా తథమ్ । ఇతి ద్రావిడపాఠః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

రాయ ప్రతివేదయామ ఇత్యుపతిష్ఠేత యదర్వాచీనమేనో భ్రూణహ-
త్యాయాస్తస్మాన్మోక్ష్యధ్వ ఇతి త ఏతై రజుహవుస్తేఽరేపసోఽభవన్క-
ర్మాదిష్వేతైర్జుహుయాత్పూతో దేవలోకాన్త్సమశ్నుతే ॥౭-౧౧॥

కూశ్మాణ్డైర్జుహుయాద్యోఽపూత ఇవ మన్యేత యథా స్తేనో
యథా భ్రూణహైవమేష భవతి యోఽయోనౌ రేతస్సిఞ్చతి య-
దర్వాచీనమేనో భ్రూణహత్యాయాస్తస్మాన్ముచ్యతే యావదేనో
దీక్షాముపైతి దీక్షిత ఏతైస్సతతి జుహోతి సంవత్సరం దీక్షితో
భవతి సంవత్సరాద్దేవాత్మానం పునీతే మాసం దీక్షితో భవతి యో
మాసస్స సంవత్సరస్సంవత్సరాదేవాత్మానం పునీతే చతుర్విగ్ంశతి-
గ్ం రాత్రీర్దీక్షితో భవతి చతుర్విగ్ంశతిరర్ధమాసాస్సంవత్సర-
స్సంవత్సరాదేవాత్మానం పునీతే ద్వాదశ రాత్రీర్దీక్షితో భవతి
ద్వాదశ మాసాస్సంవత్సరస్సంవత్సరాదేవాత్మానం పునీతే షడ్రాత్రీ-
ర్దీక్షితో భవతి షడ్వా ఋతవస్సంవత్సరస్సంవత్సరాదేవాత్మానం
పునీతే తిస్రో రాత్రీర్దీక్షితో భవతి త్రిపదా గాయత్రీ గాయత్రియా
ఏవాత్మానం పునీతే నమాగ్ంసమశ్నీయాన్న స్త్రియముపేయాన్నో-
పర్యాసీత జుగుప్సేతానృతాత్పయో బ్రాహ్మణస్య వ్రతం యవాగూ
రాజన్యస్యామిక్షా వైశ్యస్యాథో సౌమ్యేఽప్యధ్వర ఏతద్వ్రతం
బ్రూయాద్యది మన్యేతోపదస్యామీత్యోదనం ధానాస్సక్తూన్ఘృతమి-
త్యనువ్రతయేదాత్మనోఽనుపదాసాయ ॥౮-౧౨॥

అజాన్హ వై పృశ్నీగ్ంస్తపస్యమానాన్బ్రహ్మ స్వయ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మ్భ్వభ్యానర్షత్త ఋషయోఽభవన్తదృషీణామృషిత్వం తాం దేవ-
తాముపాతిష్ఠన్త యజ్ఞకామాస్త ఏతం బ్రహ్మయజ్ఞమపశ్యన్తమాఽ-
హరన్తేనాయజన్త యదృచోఽధ్యగీషత తాః పయఆహుతయో దే-
వానామభవన్ యద్యజూగ్ంషి ఘృతాహుతయో యత్సామాని
సోమాహుతయో యదథర్వాఙ్గిరసో మధ్వాహుతయో యద్బ్రాహ్మ-
ణానీతిహాసాన్పురాణాని కల్పాన్గాథా నారాశగ్ంసీర్మేదాహుతయో
దేవానామభవన్తాభిః క్షుధం పాప్మానమపాఘ్నన్నపహతపాప్మానో దే-
వాస్స్వర్గం లోకమాయన్బ్రహ్మణస్సాయుజ్యమృషయోఽగచ్ఛన్ ॥
॥ ౯—౧౩ ॥

పఞ్చ వా ఏతే మహాయజ్ఞాస్సతతి ప్రతాయన్తే సతతి సం-
తిష్ఠన్తే దేవయజ్ఞః పితృయజ్ఞో భూతయజ్ఞో మనుష్యయజ్ఞో బ్రహ్మ-
యజ్ఞ ఇతి యదగ్నౌ జుహోత్యపి సమిధం తద్దేవయజ్ఞస్సంతిష్ఠతే
యత్పితృభ్యస్స్వధాకరోత్యప్యపస్తత్పితృయజ్ఞస్సంతిష్ఠతే య-
ద్భూతేభ్యో బలిగ్ం హరతి తద్భూతయజ్ఞస్సంతిష్ఠతే యద్బ్రాహ్మణే-
భ్యోఽన్నం దదాతి తన్మనుష్యయజ్ఞస్సంతిష్ఠతే యత్స్వాధ్యాయ-
మధీయీతైకామప్యృచం యజుస్సామ వా తద్బ్రహ్మయజ్ఞస్సంతి-
ష్ఠతే యదృచోఽధీతే పయసః కూల్యా అస్య పితౄన్స్వధా అభి
వహన్తి యద్యజూగ్ంషి ఘృతస్య కూల్యా యత్సామాని సోమ
ఏభ్యః పవతే యదథర్వాఙ్గిరసో మధోః కూల్యా యద్బ్రాహ్మణా-
నీతిహాసాన్పురాణాని కల్పాన్గాథా నారాశగ్ంసీర్మేదసః కూల్యా అ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

స్య పితౄన్థ్స్వధా అభి వహన్తి యదృచోఽధీతే పయఆహుతిభిరేవ
తద్దేవాగ్ం స్తర్పయతి యద్యజూగ్ంషి ఘృతాహుతిభిర్యథ్సామాని
సోమాహుతిభిర్యదథర్వాఙ్గిరసో మధ్వాహుతిభిర్యద్బ్రాహ్మణానీతి-
హాసాన్పురాణాని కల్పాన్గాథా నారాశగ్ంసీర్మేదాహుతిభిరేవ త-
ద్దేవాగ్ం స్తర్పయతి త ఏనం తృప్తా ఆయుషా తేజసా వర్చసా శ్రి-
యా యశసా బ్రహ్మవర్చసేనాన్నాద్యేన చ తర్పయన్తి ॥౧౦-౧౪॥

బ్రహ్మయజ్ఞేన యక్ష్యమాణః ప్రాచ్యాం దిశి గ్రామాదచ్ఛ-
దిర్దర్శ ఉదీచ్యాం ప్రాగుదీచ్యాం వోదిత ఆదిత్యే దక్షిణత ఉప-
వీయోపవిశ్య హస్తావవనిజ్య త్రిరాచామేద్ద్విః పరిమృజ్య సకృదు-
పస్పృశ్య శిరశ్చక్షుషీ నాసికే శ్రోత్రే హృదయమాలభ్య యత్త్రి-
రాచామతి తేన ఋచః ప్రీణాతి యద్ద్విః పరిమృజతి తేన యజూ-
గ్ంషి యథ్సకృదుపస్పృశతి * తేన సామాని యథ్సవ్యం పాణిం
పాదౌ ప్రోక్షతి యచ్ఛిరశ్చక్షుషీ నాసికే శ్రోత్రే హృదయమాల-
భతే తేనాథర్వాఙ్గిరసో బ్రాహ్మణానీతిహాసాన్పురాణాని కల్పాన్గాథా
నారాశగ్ంసీః ప్రీణాతి దర్భాణాం మహదుపస్తీర్యోపస్థం కృత్వా
ప్రాఙాసీనస్స్వాధ్యాయమధీయీతాపాం వా ఏష ఓషధీనాగ్ం రసో
యద్దర్భాస్సరసమేవ బ్రహ్మకురుతే దక్షిణోత్తరౌ పాణీ * పాదౌ *

---

* తేన సామాని యచ్ఛిరశ్చక్షుషీ ఇతి, దక్షిణోత్తరౌ పాణీ కృత్వా ఇతి చ ద్రావిడపాఠః.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.
CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

కృత్వా సపవిత్రావోమితి ప్రతిపద్యత ఏతద్వై యజుస్త్రయీం
విద్యాం ప్రత్యేషా వాగేతత్పరమమక్షరం తదేతదృచాఽభ్యుక్త-
మృచో అక్షరే పరమే వ్యోమన్ యస్మిన్దేవా అధి విశ్వే నిషేదు-
ర్యస్తన్న వేద కిమృచా కరిష్యతి య ఇత్తద్విదుస్త ఇమే సమాసత
ఇతి త్రీనేవ ప్రాయుఙ్క్త భూర్భువస్సువరిత్యాహైతద్వై వాచస్సత్యం
యదేవ వాచస్సత్యం తత్ప్రాయుఙ్క్తాథ సావిత్రీం గాయత్రీం త్రిర-
న్వాహ పచ్ఛోఽర్ధర్చశోఽనవానగ్ం సవితా శ్రియః ప్రసవితా శ్రి-
యమేవాప్నోత్యథో ప్రజ్ఞాతయైవ ప్రతిపదా ఛన్దాగ్ంసి ప్రతిపద్యతే ॥
॥ ౧౧—౧౫ ॥

గ్రామే మనసా స్వాధ్యాయమధీయీత దివా నక్తం వేతి హ
స్మాహ శౌచ ఆహ్నేయ ఉతారణ్యే బల ఉత వాచోత తిష్ఠన్నుత
వ్రజన్నుతాసీన ఉత శయానోఽధీయీతైవ స్వాధ్యాయం తపస్వీ
పుణ్యో భవతి య ఏవం విద్వాన్థ్స్వాధ్యాయమధీతే నమో బ్రహ్మణే
నమో అస్త్వగ్నయే నమః పృథివ్యై నమ ఓషధీభ్యః । నమో వాచే
నమో వాచస్పతయే నమో విష్ణవే బృహతే కరోమి ॥ ౧౨-౧౬ ॥

మధ్యన్దినే ప్రబలమధీయీతాసౌ ఖలు వావైష ఆదిత్యో
యద్బ్రాహ్మణస్తస్మాత్తర్హి తేజిష్ఠం తపతి తదేషాఽభ్యుక్తా। చిత్రం
దేవానాముదగాదనీకం చక్షుర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః । ఆఽప్రా
ద్యావాపృథివీ అన్తరిక్షగ్ం సూర్య ఆత్మా జగతస్తస్థుషశ్చేతి స వా
ఏష యజ్ఞస్సద్యః ప్రతాయతే సద్యస్సన్తిష్ఠతే తస్య ప్రాక్స్సాయ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మవభృథో న మైత్రాబ్రహ్మణా ఇతి పరిధానీయాం త్రిరన్వాహాప ఉప-
స్పృశ్య గృహానేతి తతో యత్కించ దదాతి సా దక్షిణా ॥౧౩–౧౭॥

తస్య వా ఏతస్య యజ్ఞస్య మేఘో హవిర్ధానం విద్యుద-
గ్నిర్వర్షగ్ం హవిస్తనయిత్నుర్వషట్కారో యదవస్ఫూర్జతి సోఽ-
నువషట్కారో వాయురాత్మాఽమావాస్యా స్విష్టకృద్య ఏవం వి-
ద్వాన్మేఘే వర్షతి విద్యోతమానే స్తనయత్యవస్ఫూర్జతి పవమానే
వాయావమావాస్యాయాగ్ం స్వాధ్యాయమధీతే తప ఏవ తత్తప్యతే
తపో హి స్వాధ్యాయ ఇత్యుత్తమం నాకగ్ం రోహత్యుత్తమస్సమా-
నానాం భవతి యావన్తగ్ం హ వా ఇమాం విత్తస్య పూర్ణాం
దదత్స్వర్గం లోకం జయతి తావన్తం లోకం జయతి భూయాగ్ంసం
చాక్షయ్యం చాప పునర్మృత్యుం జయతి బ్రహ్మణస్సాయుజ్యం
గచ్ఛతి ॥ ౧౪—౧౮ ॥

తస్య వా ఏతస్య యజ్ఞస్య ద్వావనధ్యాయౌ యదాత్మాఽ-
శుచిర్యద్దేశస్సమృద్ధిర్దైవతాని య ఏవం విద్వాన్మహారాత్ర ఉష-
స్యుదితే వ్రజగ్గ్ంస్తిష్ఠన్నాసీనశ్శయానోఽరణ్యే గ్రామే వా యావ-
త్తరసగ్గ్ం స్వాధ్యాయమధీతే సర్వాన్లోకాఞ్జయతి సర్వాన్లోకా-
ననృణోఽను సంచరతి తదేషాఽభ్యుక్తా । అనృణా అస్మిన్న-
నృణాః పరస్మిగ్గ్ం స్తృతీయే లోకే అనృణాస్స్యామ । యే దేవ-
యానా ఉత పితృయాణాస్సర్వాన్పథో అనృణా ఆక్షీయేమేత్యగ్నిం
వై జాతం పాప్మా జగ్రాహ తం దేవా ఆహుతీభిః పాప్మానమపా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ఘ్నన్నాహుతీనాం యజ్ఞేన యజ్ఞస్య దక్షిణాభిర్దక్షిణానాం బ్రాహ్మ-
ణేన బ్రాహ్మణస్య ఛన్దోభిశ్ఛన్దసాగ్ం స్వాధ్యాయేనాపహతపాప్మా
స్వాధ్యాయో దేవపవిత్రం వా ఏతత్తం యోఽనూత్సృజత్యభాగో
వాచి భవత్యభాగో నాకే తదేషాఽభ్యుక్తా । యస్తిత్యాజ సఖివిదగ్ం
సఖాయం న తస్య వాచ్యపి భాగో అస్తి । యదీగ్ం శృణోత్యలకగ్ం
శృణోతి న హి ప్రవేద సుకృతస్య పన్థామితి తస్మాత్స్వాధ్యాయోఽ-
ధ్యేతవ్యో యంయం క్రతుమధీతే తేనతేనాస్యేష్టం భవత్యగ్నే-
ర్వాయోరాదిత్యస్య సాయుజ్యం గచ్ఛతి తదేషాఽభ్యుక్తా । యే
అర్వాఙుత వా పురాణే వేదం విద్వాగ్ంసమభితో వదన్త్యాదిత్య-
మేవ తే పరివదన్తి సర్వే అగ్నిం ద్వితీయం తృతీయం చ హగ్ం-
సమితి యావతీర్వై దేవతాస్తాస్సర్వా వేదవిది బ్రాహ్మణే వసన్తి
తస్మాద్బ్రాహ్మణేభ్యో వేదవిద్భ్యో దివేదివే నమస్కుర్యాన్నాశ్లీలం
కీర్తయేదేతా ఏవ దేవతాః ప్రీణాతి ॥ ౧౪—౧౯ ॥

రిచ్యత ఇవ వా ఏష ప్రేవ రిచ్యతే యో యాజయతి ప్రతి
వా గృహ్ణాతి యాజయిత్వా ప్రతిగృహ్య వాఽనశ్నన్త్రిస్స్వా-
ధ్యాయం వేదమధీయీత త్రిరాత్రం వా సావిత్రీం గాయత్రీమన్వా-
తిరేచయతి వరో దక్షిణా వరేణైవ వరగ్ం స్పృణోత్యాత్మా హి వరః ॥
॥ ౧౫—౨౦ ॥

దుహే హ వా ఏష ఛన్దాగ్ంసి యో యాజయతి స యేన

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యజ్ఞక్రతునా యాజయేథోఽరణ్యం పరేత్య శుచౌ దేశే స్వాధ్యా-
యమేవైనమధీయన్నాసీత తస్యానశనం దీక్షా స్థానముపసద ఆసనగ్ం
సుత్యా వాగ్జుహూర్మన ఉపభృద్ధృతిర్ధ్రువా ప్రాణో హవిస్సా-
మాధ్వర్యుస్స వా ఏష యజ్ఞః ప్రాణదక్షిణోఽనన్తదక్షిణస్సమృ-
ద్ధతరః ॥ ౧౭—౨౧ ॥

కతిధాఽవకీర్ణీ ప్రవిశతి చతుర్ధేత్యాహుర్బ్రహ్మవాదినో
మరుతః ప్రాణైరిన్ద్రం బలేన బృహస్పతిం బ్రహ్మవర్చసేనాగ్నిమేవే-
తరేణ సర్వేణ తస్యైతాం ప్రాయశ్చిత్తిం విదాఞ్చకార సుదేవః
కాశ్యపో యో బ్రహ్మచార్యవకిరేదమావాస్యాయాగ్ం రాత్ర్యా-
మగ్నిం ప్రణీయోపసమాధాయ ద్విరాజ్యస్యోపఘాతం జుహోతి
కామావకీర్ణోఽస్మ్యవకీర్ణోఽస్మి కామకామాయ స్వాహా కా-
మాభిద్రుగ్ధోఽస్మ్యభిద్రుగ్ధోఽస్మి కామకామాయ స్వాహేత్య-
మృతం వా ఆజ్యమమృతమేవాత్మన్ధత్తే హుత్వా ప్రయతాఞ్జలిః కవా-
తిర్యఙ్ఙగ్నిమభి మన్త్రయేత సం మా సిఞ్చన్తు మరుతస్సమిన్ద్రస్సం
బృహస్పతిః । సం మాఽయమగ్నిస్సిఞ్చత్వాయుషా చ బలేన చా-
యుష్మన్తం కరోతు మేతి ప్రతి హాస్మై మరుతః ప్రాణాన్దధతి ప్రతీన్ద్రో
బలం ప్రతి బృహస్పతిర్బ్రహ్మవర్చసం ప్రత్యగ్నిరితరథ్సర్వగ్ం
సర్వతనుర్భూత్వా సర్వమాయురేతి త్రిరభిమన్త్రయేత త్రిషత్యా
హి దేవా యోఽపూత ఇవ మన్యేత స ఇత్థం జుహుయాదిత్థమ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

భిమన్త్రయేత పునీత ఏవాత్మానమాయురేవాత్మన్ధత్తే వరో దక్షిణా వరేణైవ వరగ్ం స్పృణోత్యాత్మా హి వరః ॥ ౧౮—౨౨ ॥

భూః ప్రపద్యే భువః ప్రపద్యే సువః ప్రపద్యే భూర్భువస్సువః ప్రపద్యే బ్రహ్మ ప్రపద్యే బ్రహ్మకోశం ప్రపద్యేఽమృతం ప్రపద్యేఽమృతకోశం ప్రపద్యే చతుర్జాలం బ్రహ్మకోశం యం మృత్యుర్నావపశ్యతి తం ప్రపద్యే దేవాన్ప్రపద్యే దేవపురం ప్రపద్యే పరీవృతో వరీవృతో బ్రహ్మణా వర్మణాఽహం తేజసా కశ్యపస్య యస్మై నమస్తచ్ఛిరో ధర్మో మూర్ధానం బ్రహ్మోత్తరా హనుర్యజ్ఞోఽధరా విష్ణుర్హృదయగ్ం సంవత్సరః ప్రజననమశ్వినౌ పూర్వపాదావత్రిర్మధ్యం మిత్రావరుణావపరపాదావగ్నిః పుచ్ఛస్య ప్రథమం కాణ్డం తత ఇన్ద్రస్తతః ప్రజాపతిరభయం చతుర్థగ్ం స వా ఏష దివ్యశ్శాక్వరశ్శిశుమారస్తగ్ం హ య ఏవం వేదాప పునర్మృత్యుం జయతి జయతి స్వర్గం లోకం నాధ్వని ప్రమీయతే* నాగ్నౌ ప్రమీయతే నాప్సు ప్రమీయతే నానపత్యః ప్రమీయతే లఘ్వాన్నో భవతి ధ్రువస్త్వమసి ధ్రువస్య క్షితమసి త్వం భూతానామధిపతిరసి త్వం భూతానాగ్ం శ్రేష్ఠోఽసి త్వాం భూతాన్యుప పర్యావర్తన్తే నమస్తే నమస్సర్వం తే నమో † నమశ్శిశుకుమారాయ నమః ॥ ౧౯—౨౩

---

* నాప్సు ప్రమీయతే నాగ్నౌ ప్రమీయతే ఇతి ద్రావిడపాఠః.

† నమస్తే నమస్సర్వం తే నమః. ఇత్యేతావదేవ ద్రావిడపాఠః.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

* నమః ప్రాచ్యై దిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతివస-
న్త్యేతాభ్యశ్చ నమో నమో దక్షిణాయై దిశే యాశ్చ దేవతా
ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యేతాభ్యశ్చ నమో నమః ప్రతీచ్యై దిశే యా-
శ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యేతాభ్యశ్చ నమో నమ ఉదీచ్యై
దిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యేతాభ్యశ్చ నమో నమ
ఊర్ధ్వాయై దిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యేతాభ్య-
శ్చ నమో నమోఽధరాయై దిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతివ-
సన్త్యేతాభ్యశ్చ నమో నమోఽవాన్తరాయై దిశే యాశ్చ దేవతా
ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యేతాభ్యశ్చ నమో నమో గఙ్గాయమునయోర్మ-
ధ్యే యే వసన్తి తే మే ప్రసన్నాత్మానశ్చిరం జీవితం వర్ధయన్తి నమో
గఙ్గాయమునయోర్మునిభ్యశ్చ నమో నమో గఙ్గాయమునయోర్ముని-
భ్యశ్చ నమః ॥ ౨౦-౨౪ ॥

సహరక్షాగ్ంసి యద్దేవాస్సప్తదశ యదదీవ్యస్పఞ్చదశా-
యుష్టే చతుస్త్రిగ్ంశద్వైశ్వానరాయ షడ్విగ్ంశతిర్వాతరశనా హ
కూశ్మాణ్డైరజా హ పఞ్చ బ్రహ్మ యజ్ఞేన గ్రామే మధ్యన్దినే తస్య
వై మేఘస్తస్య వై ద్వా రిచ్యతే దుహే హ కతిధాఽవకీర్ణీ భూ-
ర్నమః ప్రాచ్యై విగ్ంశతిః ॥ ౨౧ ॥

సహ బ్రహ్మాయజ్ఞేన విగ్ంశతిః ॥ ౨౦ ॥

---

* నమః ప్రాచ్యై ఇత్యనువాకో ద్రావిడైర్న పఠ్యతే

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ద్రావిడపాఠస్తు—సహరత్నాగ్ంసి యద్దేవా యదదీన్యన్నా-
యుష్టే వైశ్వానరాయ వాతరశనాహ కూశ్మాణ్డైరజా హ పఞ్చ
బ్రహ్మయజ్ఞేన గ్రామె మధ్యన్దినె తస్యవై మేఘస్తస్యవై ద్వారి-
చ్యతే దుహే హకతిధాఽవకీర్ణీ భూరేకాన్నవిగ్ంశతిః ॥ ౨౨ ॥

సహ వాతరశనా దుహేహత్రయోవిగ్ంశతిః ॥. ౨౩॥ ఇతి.

ఓమ్ ॥ నమో బ్రహ్మణె ఇత్యాదిశ్శాన్తిః ॥

హరిః ఓమ్

శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యజురారణ్యకె తృతీయ ప్రశ్నప్రారమ్భః.

ఓమ్ ॥ తచ్ఛంయోరావృణీమహే । గాతుం యజ్ఞాయ । గాతుంయజ్ఞపతయె । దైవీస్స్వస్తిరస్తు నః । స్వస్తిర్మానుషేభ్యః । ఊర్ధ్వం జిగాతుభేషజమ్ । శంనో అస్తుద్విపదే । శంచతుష్పదే । ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥

హరిః ఓమ్ ॥ చిత్తిస్స్రుక్ । చిత్తమాజ్యమ్ । వాగ్వేదిః । ఆధీతం బర్హిః । కేతో అగ్నిః । విజ్ఞాతమగ్నిః । వాక్పతిర్ హోతా । మన ఉపవక్తా । ప్రాణో హవిః । సామాధ్వర్యుః । వాచస్పతే విధే నామన్ । విధేమ తే నామ । విధేస్త్వమస్మాకం నామ । వాచస్పతిస్సోమం పిబతు । ఆఽస్మాసున్నృమ్ణం ధాత్స్వాహా॥

అధ్వర్యుః పఞ్చ చ ॥ ౧ ॥

పృథివీ హోతా । ద్యౌరధ్వర్యుః । రుద్రోఽగ్నీత్ । బృహస్పతిరుపవక్తా । వాచస్పతే వాచోవీర్యేణ । సంభృతతమేనాయక్ష్యసె । యజమానాయవార్యమ్ । ఆసువస్కరస్మై । వాచస్పతిస్సోమం పిబతి । జజనదిన్ద్రమిన్ద్రియాయ స్వాహా ॥ ౨॥

పృథివీహోతాదశ ॥ ౨॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అగ్నిర్ హోతా। అశ్వినాఽధ్వర్యూ। త్వష్టాఽగ్నీత్ । మిత్ర
ఉపవక్తా। సోమస్సోమస్య పురోగాః । శుక్రశ్శుక్రస్య పురోగాః ।
శ్రాతాస్తఇన్ద్రసోమాః । వాతాపేర్ హవన శ్రుతస్స్వాహా ॥ ౩ ॥
అగ్నిర్ హోత్రాఽష్టా ॥ ౩ ॥

సూర్యంతే చక్షుః । వాతం ప్రాణః । ద్యాం పృష్ఠమ్ । అ-
న్తరిక్షమాత్మా । అఙ్గైర్యజ్ఞమ్ । పృథివీగ్ం శరీరైః । వాచస్పతేఽ-
చ్ఛిద్రయావాచా । అచ్ఛిద్రయాజుహ్వా । దివిదేవావృధగ్ం హో-
త్రా మేరయస్వస్వాహా ॥ ౪ ॥ సూర్యంతేనవ ॥ ౪ ॥

మహాహవిర్ హోతా । సత్యహవిరధ్వర్యుః । అచ్యుతపా-
జా అగ్నీత్ । అచ్యుతమనా ఉపవక్తా । అనాధృష్యశ్చాప్రతిధృ-
ష్యశ్చ యజ్ఞస్యాభిగరౌ । అయాస్య ఉద్గాతా । వాచస్పతేహృద్వి-
ధేనామన్ । విధేమతేనామ । విధేస్త్వమస్మాకం నామ । వాచస్ప-
తిస్సోమమపాత్ । మాదైవ్యస్తన్తుశ్ఛేదిమామనుష్యః । నమోదివే ।
నమఃపృథివ్యైస్వాహా ॥ ౫ ॥ అపా త్రీణి చ ॥ ౫ ॥

వాగ్ఘోతా । దీక్షాపత్నీ । వాతోఽధ్వర్యుః । ఆపోఽభిగరః ।
మనోహవిః । తపసిజుహోమి । భూర్భువస్సువః । బ్రహ్మస్వయమ్భు ।
బ్రహ్మణె స్వయమ్భువె స్వాహా ॥ ౬ ॥ వాగ్ఘోతానవ ॥ ౬ ॥

బ్రాహ్మణ ఏకహోతా । సయజ్ఞః । సమేదదాతుప్రజాంప-
శూన్పుష్టింయశః । యజ్ఞశ్చ మేభూయాత్ । అగ్నిర్ద్విహోతా ।
సభర్తా । సమెదదాతుప్రజాం పశూన్పుష్టింయశః । భర్తాచమెభూ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యాత్ । పృథివీ త్రిహోతా । స ప్రతిష్ఠా ॥ ౭ ॥ సమేదదాతుప్రజాం
పశూన్పుష్టిం యశః । ప్రతిష్ఠాచ మే భూయాత్ । అన్తరిక్షం చతుర్-
హోతా । స విష్ఠాః । సమేదదాతుప్రజాం పశూన్పుష్టిం యశః ।
విష్ఠాశ్చ మే భూయాత్ । వాయుః పఞ్చహోతా । స ప్రాణః । సమే
దదాతుప్రజాంపశూన్పుష్టిం యశః । ప్రాణశ్చ మే భూయాత్ ॥ ౮ ॥
చన్ద్రమాః షడ్ఢోతా । స ఋతూన్కల్పయాతి । సమేదదామ ప్రజాంప-
శూన్పుష్టిం యశః । ఋతవశ్చ మే కల్పన్తామ్ । అన్నగ్ం సప్తహో-
తా । స ప్రాణస్య ప్రాణః । సమేదదాతుప్రజాం పశూన్పుష్టింయశః ।
ప్రాణస్య చ మే ప్రాణో భూయాత్ । ద్యౌరష్టహోతా । సో౽నా-
ధృష్యః ॥ ౯ ॥ సమేదదాతుప్రజాం పశూన్పుష్టిం యశః । అనా-
ధృష్యశ్చ భూయాసమ్ । ఆదిత్యో నవహోతా । స తేజస్వీ । సమే
దదాతు ప్రజాం పశూన్పుష్టిం యశః । తేజస్వీ చ భూయాసమ్ । ప్ర-
జాపతిర్దశహోతా । స ఇదగ్ం సర్వమ్ । సమేదదాతు ప్రజాంప-
శూన్పుష్టింయశః । సర్వంచ మే భూయాత్ ॥ ౧౦ ॥

ప్రతిష్ఠా ప్రాణశ్చ మే భూయాదనాధృష్యస్సర్వంచ మే భూయాత్ ॥౭॥

బ్రాహ్మణో యజ్ఞో౽గ్నిర్భర్తా పృథివీ ప్రతిష్ఠా౽న్తరిక్షం
విష్ఠా వాయుః ప్రాణశ్చన్ద్రమా ఋతూనన్నగ్ం సప్రాణస్య ప్రాణో
ద్యౌరనాధృష్య ఆదిత్యస్స తేజస్వీ ప్రజాపతిస్స ఇదగ్ం సర్వగ్ం
సర్వంచ మే భూయాత్ ॥

అగ్నిర్యజుర్భిః । సవితా స్తోమైః । ఇన్ద్ర ఉక్థామదైః । మిత్రా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

వరుణా ఆశిషా । అఙ్గిరసాం ధిష్ణియైరగ్నిభిః । మరుతస్సదోహవిర్ధానాభ్యామ్ । ఆపః ప్రోక్షణీభిః । ఓషధయో బర్హిషా । అదితిర్వేద్యా । సోమో దీక్షయా ॥ ౧౧ ॥ త్వష్టేధ్మేన । విష్ణుర్యజ్ఞేన । వసవ ఆజ్యేన । ఆదిత్యా దక్షిణాభిః । విశ్వే దేవా ఊర్జా । పూషా స్వగాకారేణ । బృహస్పతిః పురోధయా । ప్రజాపతిరుద్గీథేన । అన్తరిక్షం పవిత్రేణ । వాయుః పాత్రైః । అహగ్ంశ్రద్ధయా ॥ ౧౨ ॥

దీక్షయా పాత్రైరేకం చ ॥ ౮ ॥

సేనేన్ద్రస్య । ధేనా బృహస్పతేః । పథ్యా పూష్ణః । వాగ్వాయోః । దీక్షా సోమస్య । పృథివ్యగ్నేః । వసూనాం గాయత్రీ । రుద్రాణాం త్రిష్టుక్ । ఆదిత్యానాం జగతీ । విష్ణోరనుష్టుక్ ॥ ౧౩ ॥ వరుణస్య విరాట్ । యజ్ఞస్య పఙ్క్తిః । ప్రజాపతేరనుమతిః । మిత్రస్య శ్రద్ధా । సవితుః ప్రసూతిః । సూర్యస్య మరీచిః । చన్ద్రమసో రోహిణీ । ఋషీణామరున్ధతీ । పర్జన్యస్య విద్యుత్ । చతస్రో దిశః । చతస్రోఽవాన్తరదిశాః । అహశ్చ రాత్రిశ్చ । కృషిశ్చ వృష్టిశ్చ । త్విషిశ్చాపచితిశ్చ । ఆపశ్చౌషధయశ్చ । ఊర్క్చ సూనృతా చ దేవానాం పత్నయః ॥ ౧౪ ॥ అనుష్టుగ్దిశః షట్చ ॥ ౯ ॥

దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్బాహుభ్యామ్ । పూష్ణో హస్తాభ్యాం ప్రతిగృహ్ణామి । రాజా త్వా వరుణో నయతు దేవి దక్షిణేఽగ్నయే హిరణ్యమ్ । తేనామృతత్వమశ్యామ్ । వయో దాత్రే । మయో మహ్యమస్తు ప్రతిగ్రహీత్రే । క ఇదం కస్మా అదాత్ । కా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మః కామాయ । కామో దాతా ॥ ౧౫ ॥ కామః ప్రతిగ్రహీతా ।
కామగ్ం సముద్రమావిశ । కామేన త్వా ప్రతిగృహ్ణామి । కామైత-
త్తే । ఏషా తే కామ దక్షిణా । ఉత్తానస్త్వాఽఽఙ్గీరసః ప్రతిగృహ్ణాతు ।
సోమాయ వాసః । రుద్రాయ గామ్ । వరుణాయాశ్వమ్ । ప్రజాపతయే
పురుషమ్ ॥ ౧౬ ॥ మనవే తల్పమ్ । త్వష్ట్రేఽజామ్ । పూష్ణేఽవిమ్ ।
నిరృత్యా అశ్వతరగర్దభౌ । హిమవతో హస్తినమ్ । గన్ధర్వా-
ప్సరాభ్యస్స్రగలఙ్కరణే । విశ్వేభ్యో దేవేభ్యో ధాన్యమ్ । వాచేఽ-
న్నమ్ । బ్రహ్మణ ఓదనమ్ । సముద్రాయాపః ॥ ౧౭ ॥ ఉత్తానా-
యాఙ్గీరసాయానః । వైశ్వానరాయ రథమ్ । వైశ్వానరః ప్రత్నథా
నాకమారుహత్ । దివః పృష్ఠం భన్దమానస్సుమన్మభిః । స పూర్వ-
వజ్జనయఞ్జన్తవే ధనమ్ । సమానమజ్మ పరియాతి జాగృవిః । రాజా త్వా
వరుణో నయతు దేవి దక్షిణే వైశ్వానరాయ రథమ్ । తేనామృతత్వ-
మశ్యామ్ । వయో దాత్రే । మయో మహ్యమస్తు ప్రతిగ్రహీత్రే ॥
౧౮ ॥ క ఇదం కస్మా అదాత్ । కామః కామాయ । కామో దాతా ।
కామః ప్రతిగ్రహీతా । కామగ్ం సముద్రమావిశ । కామేన త్వా
ప్రతిగృహ్ణామి । కామైతత్తే । ఏషా తే కామ దక్షిణా । ఉత్తానస్త్వా-
ఽఽఙ్గీరసః ప్రతిగృహ్ణాతు ॥ ౧౯ ॥

దాతా పురుషమాపః ప్రతిగ్రహీత్రే నవ చ ॥ ౨౦ ॥

సువర్ణం ఘర్మం పరి వేద వేనమ్ । ఇన్ద్రస్యాత్మానం దశధా

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

చరన్తమ్ । అన్తస్సముద్రే మనసా చరన్తమ్ । బ్రహ్మాన్వవిన్దద్దశ-
హోతారమర్ణే । అన్తః ప్రవిష్టశ్శాస్తా జనానామ్ । ఏకస్సన్బహు-
ధావిచారః । శతగ్ం శుక్రాణి యత్రైకం భవన్తి । సర్వేవేదాయ-
త్రైకం భవన్తి । సర్వే హోతారో యత్రైకం భవన్తి । సమా-
నసీన ఆత్మాజనానామ్ ॥ ౧౦ ॥ అన్తః ప్రవిష్టశ్శాస్తా జనానాగ్ం
సర్వాత్మా । సర్వాః ప్రజాయత్రైకంభవన్తి । చతుర్ హోతారో
యత్రసమ్పదం గచ్ఛన్తి దేవైః । సమానసీన ఆత్మా జనానామ్ ।
బ్రహ్మేన్ద్రమగ్నిం జగతః ప్రతిష్ఠామ్ । దివ ఆత్మానగ్ం సవితారం
బృహస్పతిమ్ । చతుర్ హోతారం ప్రదిశోఽను క్లృప్తమ్ । వాచో
వీర్యం తపసాఽన్వవిన్దత్ । అన్తః ప్రవిష్టం కర్తారమేతమ్ । త్వ-
ష్టారగ్ం రూపాణి వికుర్వన్తం విపశ్చిమ్ ॥ ౧౧ ॥ అమృతస్య ప్రాణం
యజ్ఞమేతమ్ । చతుర్ హోతృణామాత్మానం కవయో నిచిక్యుః ।
అన్తః ప్రవిష్టం కర్తారమేతమ్ । దేవానాంబన్ధునిహితంగుహాసు ।
అమృతేన క్లృప్తం యజ్ఞమేతమ్ । చతుర్ హోతృణామాత్మానం
కవయోనిచిక్యుః । శతం నియుతః పరి వేదవిశ్వా విశ్వవారః । విశ్వ-
మిదం వృణాతి । ఇన్ద్రస్యాత్మా నిహితః పఞ్చహోతా । అమృతం
దేవానామాయుః ప్రజానామ్ ॥ ౧౨ ॥ ఇన్ద్రగ్ం రాజానగ్ం సవి-
తారమేతమ్ । వాయోరాత్మానం కవయోనిచిక్యుః । రశ్మిగ్ం రశ్మీ-
నాం మధ్యే తపన్తమ్ । ఋతస్యపదే కవయోనిపాన్తి । య ఆణ్డకోశే
భువనం బిభర్తి । అనిర్భిణ్ణస్సన్నథలోకాన్ విచష్టే । యస్యాణ్డకో-

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

శగ్ం శుష్మమాహుః ప్రాణముల్బమ్ । తేనక్లృప్తోఽమృతేనాహమ-
స్మి । సువర్ణం కోశగ్ం రజసాపరీవృతమ్ । దేవానాం వసుధానీం విరా-
జమ్ । ౨౩ ॥ అమృతస్యపూర్ణాం తాముకలాం విచక్షతే । పాదగ్ం
షడ్ఢోతుర్నకిలావివిత్సే । యేనర్తవః పఞ్చధోతక్లృప్తాః । ఉత వా
షడ్ధామనసోతక్లృప్తాః । తగ్ంషడ్ఢోతారమృతుభిః కల్పమానమ్ । ఋ-
తస్య పదే కవయోనిపాన్తి । అన్తః ప్రవిష్టం కర్తారమేతమ్ । అన్తశ్చ-
న్ద్రమసి మనసా చరన్తమ్ । సహైవ సన్తం న విజానన్తి దేవాః ।
ఇన్ద్రస్యాత్మానగ్ం శతధాచరన్తమ్ ॥ ౨౪ ॥ ఇన్ద్రో రాజా జగతో
య ఈశే । సప్తహోతా సప్తధావిక్లృప్తః । పరేణతన్తుం పరిషి-
చ్యమానమ్ । అన్తరాదిత్యే మనసాచరన్తమ్ । దేవానాగ్ం హృద-
యం బ్రహ్మాన్వవిన్దత్ । బ్రహ్మైతద్బ్రహ్మణ ఉజ్జభార । అర్కగ్ం
శ్చోతన్తగ్ం సరిరస్యమధ్యే । ఆయస్మిన్థ్సప్తపేరవః మేహన్తి బహు-
లాగ్ంశ్రియమ్ । బహ్వాశ్వామిన్ద్రగోమతీమ్ ॥ ౨౫ ॥ అచ్యుతాంబహు-
లాగ్ం శ్రియమ్ । సహరిర్వసువిత్తమః । పేరురిన్ద్రాయ పిన్వతే । బ-
హ్వాశ్వామిన్ద్ర గోమతీమ్ । అచ్యుతాం బహులాగ్ం శ్రియమ్ ।
మహ్యమిన్ద్రో నియచ్ఛతు । శతగ్ం శతా అస్య యుక్తాహరీణామ్ ।
అర్వాఙా యాతు వసుభీ రశ్మిరిన్ద్రః । ప్రమగ్ంహమాణో బహు-
లాగ్ం శ్రియమ్ । రశ్మిరిన్ద్రస్సవితా మేనియచ్ఛతు ॥ ౨౬ ॥ ఘృ-
తం తేజో మధుమదిన్ద్రియమ్ । మయ్యయమగ్నిర్దధాతు । హరిః పత-
ఙ్గః పటరీసుపర్ణః । దివిక్షయోనభసా య ఏతి । సన ఇన్ద్రః కామ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

వరం దదాతు । పఞ్చారం చక్రం పరివర్తతే పృథు । హిరణ్యజ్యో-
తిస్సరిరస్య మధ్యే । అజస్రంజ్యోతిర్నభసా సర్పదేతి । స న ఇన్ద్రః
కామవరం దదాతు । సప్త యుఞ్జన్తి రథమేకచక్రమ్ ॥ ౨౭ ॥ ఏకో
అశ్వోవహతి సప్త నామా । త్రినాభిచక్రమజరమనర్వమ్ । యేనేమా
విశ్వా భువనానితస్థుః । భద్రం పశ్యన్త ఉపసేదురగ్రే । తపోదీక్షా-
మృషయస్సువర్విదః । తతః క్షత్త్రం బలమోజశ్చ జాతమ్ । తదస్మై
దేవా అభిసం నమన్తు । శ్వేతగ్ం రశ్మిం బోభుజ్యమానమ్ । అపాం
నేతారం భువనస్య గోపామ్ । ఇన్ద్రం నిచెయ్యుః పరమే వ్యోమన్ ॥
౨౮ ॥ రోహిణీః పిఙ్గలా ఏకరూపాః । క్షరన్తీః పిఙ్గలా ఏకరూపాః ।
శతగ్ం సహస్రాణి ప్రయుతాని నావ్యానామ్ । అయం యశ్శ్వేతో
రశ్మిః । పరిసర్వమిదం జగత్ । ప్రజాం పశూన్ధనాని । అస్మాకం దదాతు ।
శ్వేతోరశ్మిః పరిసర్వం బభూవ । సువన్మహ్యం పశూన్ విశ్వరూపాన్ ।
పతఙ్గమక్తమసురస్య మాయయా ॥ ౨౯ ॥ హృదా పశ్యన్తి మనసా
మనీషిణః । సముద్రే అన్తః కవయో విచక్షతే । మరీచీనాం పద-
మిచ్ఛన్తి వేధసః । పతఙ్గో వాచం మనసాబిభర్తి । తాంగన్ధర్వోఽ-
వదద్గర్భే అన్తః । తాం ద్యోతమానాగ్ం స్వర్యం మనీషామ్ । ఋ-
తస్య పదే కవయోనిపాన్తి । యేగ్రామ్యాః పశవో విశ్వరూపాః ।
విరూపాస్సన్తో బహుధైకరూపాః । అగ్నిస్తాగ్ం అగ్రే ప్రముమో-
క్తు దేవః ॥30॥ ప్రజాపతిః ప్రజయాసంవిదానః । వీతగ్ం స్తుకే స్తుకే ।
యువమస్మాసు నియచ్ఛతమ్ । ప్రప్రయజ్ఞపతిం తిర । యేగ్రామ్యాః

పశవో విశ్వరూపాః । విరూపాస్సన్తో బహుధైకరూపాః । తేషాగ్ం
సప్తానామిహ రన్తిరస్తు । రాయస్పోషాయ సుప్రజాస్త్వాయ సువీర్యా-
య । య ఆరణ్యాః పశవో విశ్వరూపాః । విరూపాస్సన్తో బహు-
ధైకరూపాః ॥ ౩౧ ॥ వాయుస్తాగ్ం అగ్రే ప్రముమోక్తు దేవః । ప్రజా-
పతిః ప్రజయా సంవిదానః । ఇడాయై సృప్తం ఘృతవచ్చరాచరమ్ ।
దేవా అన్వవిన్దన్గుహాహితమ్ । య ఆరణ్యాః పశవో విశ్వరూపాః ।
విరూపాస్సన్తో బహుధైకరూపాః । తేషాగ్ం సప్తానామిహ రన్తి-
రస్తు । రాయస్పోషాయ సుప్రజాస్త్వాయ సువీర్యాయ ॥ ౩౧ ॥ ॥ ౩౨ ॥

ఆత్మాజనానాం వికుర్వన్తం విపశ్చిం ప్రజానాం వసుధానీం
విరాజం చరన్తం గోమతీం మె నియచ్ఛత్వేకచక్రం వ్యోమన్నా-
యయా దేవ ఏకరూపా అష్టౌచ ॥ ౧౧ ॥

సహస్రశీర్షా పురుషః । సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్ । స
భూమిం విశ్వతో వృత్వా । అత్యతిష్ఠద్దశాఙ్గులమ్ । పురుష ఏవేద-
గ్ంసర్వమ్ । యద్భూతం యచ్చభవ్యమ్ । ఉతామృతత్వస్యేశానః ।
యదన్నేనాతిరోహతి । ఏతావానస్యమహిమా । అతో జ్యాయా-
గ్ంశ్చపూరుషః ॥ ౩౨ ॥ ౩౩ ॥ పాదోఽస్య విశ్వాభూతాని । త్రిపా-
దస్యామృతం దివి । త్రిపాదూర్ధ్వ ఉదైత్పురుషః । పాదోఽస్యే-
హాభవాత్పునః । తతో విష్వఙ్వ్యక్రామత్ । సాశనానశనే అభి ।
తస్మాద్విరాడజాయత । విరాజో అధిపూరుషః । సజాతో అత్యరిచ్యత ।
పశ్చాద్భూమిమథో పురః ॥ ౩౩ ॥ ౩౪ ॥ యత్పురుషేణహవిషా । దేవాయ-

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.
CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

జ్ఞమతన్వత । వసన్తో అస్యాసీదాజ్యమ్ । గ్రీష్మ ఇధ్మశ్శరద్ధవిః । స-
ప్తాస్యాసన్పరిధయః । త్రిస్సప్తసమిధః కృతాః । దేవా యద్యజ్ఞం
తన్వానాః । అబధ్నన్పురుషం పశుమ్ । తం యజ్ఞం బర్హిషి ప్రౌ-
క్షన్ । పురుషం జాతమగ్రతః ॥ ౩౪ ॥ ౩౫ ॥ తేన దేవా అయజన్త ।
సాధ్యా ఋషయశ్చ యే । తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః । సంభృతం పృ-
షదాజ్యమ్ । పశూగ్ంస్తాగ్ంశ్చక్రే వాయవ్యాన్ । ఆరణ్యాన్గ్రామ్యా-
శ్చ యే । తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః । ఋచస్సామాని జజ్ఞిరే । ఛన్దా-
గ్ంసి జజ్ఞిరే తస్మాత్ । యజుస్తస్మాదజాయత ॥ ౩౫ ॥ ౩౬ ॥ తస్మాదశ్వా అ-
జాయన్త । యే కే చోభయాదతః । గావో హ జజ్ఞిరే తస్మాత్ । తస్మా-
జ్జాతా అజావయః । యత్పురుషం వ్యదధుః । కతిధా వ్యకల్పయన్ ।
ముఖం కిమస్య కౌ బాహూ । కావూరూ పాదావుచ్యేతే । బ్రాహ్మ-
ణోఽస్య ముఖమాసీత్ । బాహూ రాజన్యః కృతః ॥ ౩౬ ॥ ౩౭ ॥ ఊరూ
తదస్య యద్వైశ్యః । పద్భ్యాగ్ం శూద్రో అజాయత । చన్ద్రమా
మనసో జాతః । చక్షోస్సూర్యో అజాయత । ముఖాదిన్ద్రశ్చాగ్నిశ్చ ।
ప్రాణాద్వాయురజాయత । నాభ్యా ఆసీదన్తరిక్షమ్ । శీర్ష్ణో ద్యౌస్స-
మవర్తత । పద్భ్యాం భూమిర్దిశశ్శ్రోత్రాత్ । తథా లోకాగ్ం
అకల్పయన్ ॥ ౩౭ ॥ ౩౮ ॥ వేదాహమేతం పురుషం మహాన్తమ్ । ఆది-
త్యవర్ణం తమసస్తు పారే । సర్వాణి రూపాణి విచిత్య ధీరః । నామాని
కృత్వాఽభివదన్యదాస్తే । ధాతా పురస్తాద్యముదాజహార । శక్రః
ప్రవిద్వాన్ప్రదిశశ్చతస్రః । తమేవం విద్వానమృత ఇహ భవతి । నా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

న్యః పన్థా అయనాయ విద్యతే । యజ్ఞేన యజ్ఞమయజన్త దేవాః । తాని
ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్ । తే హ నాకం మహిమానస్సచన్తే ।
యత్ర పూర్వే సాధ్యాస్సన్తి దేవాః ॥ ౩౮ ॥ ౩౯ ॥

పూరుషః పురోఽగ్నితో జాయతక్రతోకల్పయన్నాసద్దేవ
చ ॥ ౧౨ ॥ జ్యాయయానధిపూరుషః । అన్యత్ర పురుషః ॥

అద్భ్యస్సమ్భూతః పృథివ్యై రసాచ్చ । విశ్వకర్మణస్సమవ-
ర్తతాధి । తస్య త్వష్టా విదధద్రూపమేతి । తత్పురుషస్య విశ్వ-
మాజానమగ్రే । వేదాహ మేతం పురుషం మహాన్తమ్ । ఆదిత్యవ-
ర్ణం తమసః పరస్తాత్ । తమేవం విద్వానమృత ఇహ భవతి । నా-
న్యః పన్థా విద్యతేఽయనాయ । ప్రజాపతిశ్చరతి గర్భే అన్తః ।
అజాయమానో బహుధా విజాయతే ॥ ౩౯ ॥ ౪౦ ॥ తస్య ధీరాః
పరిజానన్తి యోనిమ్ । మరీచీనాం పదమిచ్ఛన్తి వేధసః। యో దేవేభ్య
ఆతపతి । యో దేవానాం పురోహితః । పూర్వో యో దేవేభ్యో జాతః।
నమో రుచాయ బ్రాహ్మయే । రుచం బ్రాహ్మం జనయన్తః । దేవా
అగ్రే తదబ్రువన్ । యస్త్వైవం బ్రాహ్మణో విద్యాత్ । తస్య దేవా
అసన్వశే । హ్రీశ్చ తే లక్ష్మీశ్చ పత్న్యౌ । అహోరాత్రే పార్శ్వే ।
నక్షత్రాణి రూపమ్ । అశ్వినౌ వ్యాత్తమ్ । ఇష్టం మనిషాణ । అముం
మనిషాణ । సర్వం మనిషాణ ॥ ౪౦ ॥ ౪౧ ॥

జాయతే వశే స ప్తచ ॥ ౧౩ ॥

భర్తా సన్భ్రియమాణో బిభర్తి । ఏకో దేవో బహుధా ని-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

నిష్టః । యచ్చాభారం తన్ద్రియతే సంభర్తుమ్ । నిధాయభారం పునర-
స్తమేతి । తమేవ మృత్యుమమృతం తమాహుః । తంభర్తారం తము
గోప్తారమాహుః । సభృతో భ్రియమాణోబిభర్తి । యఏనంవేద
సత్యేనభర్తుమ్ । సద్యోజాతముతజహాత్యేషః । ఉతో జరన్తంన
జహాత్యేకమ్ ॥౪౧—౪౨॥ ఉతో బహూనేకమహర్జహార । అతన్ద్రో
దేవస్సదమేవప్రార్థః । యస్తద్వేదయతఆబభూవ । సన్ధాంచయాగ్ం
సన్దధే బ్రహ్మణైషః । రమతే తస్మిన్నుత జీర్ణేశయానే । నైనంజ-
హాత్యహస్సుపూర్వ్యేషు । త్వామాపో అనుసర్వాశ్చరన్తి జానతీః ।
వత్సం పయసాపునానాః । త్వమగ్నిగ్ం హవ్యవాహగ్ం సమిన్ధ్సే ।
త్వం భర్తా మాతరిశ్వా ప్రజానామ్ ॥ ౪౨—౪౩ ॥ త్వం యజ్ఞ-
స్త్వమువేవాసిసోమః । తవదేవా హవమాయన్తిసర్వే । త్వమే-
కోసి బహూననుప్రవిష్టః । నమస్తేఅస్తుసుహవోమఏధి । నమో వా-
మస్తు శృణుతగ్ం హవం మే । ప్రాణాపానావజిరగ్ం సం చరన్తౌ ।
హ్వయామివాం బ్రహ్మణాతూర్తమేతమ్ । యోమాంద్వేష్టి తంజ-
హితం యువానా । ప్రాణాపానౌ సంవిదానౌజహితమ్ । అముష్యా-
సునామాసంగసాథామ్ ॥ ౪౩—౪౪ ॥ తంమేదేవాబ్రహ్మణాసంవి-
దానౌ । వధాయదత్తం తమహగ్ంహనామి । అసజ్జజాన సతఆబ-
భూవ । యంయం జజాన సఉగోపో అస్య । యదా భారంతన్ద్రి-
యతే స భర్తుమ్ । పరాస్య భారం పునరస్తమేతి । తద్వైత్వం
ప్రాణో అభవః । మహాన్భోగః ప్రజాపతేః । భుజః కరిష్యమాణః ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యద్దేవాన్ప్రాణయో నవ ॥ ౪౪—౪౫ ॥

ఏకంప్రజానాంగసాథాం నవ ॥ ౧౪ ॥

హరిగ్ం హరన్తమనుయన్తి దేవాః । విశ్వ స్యేశానం వృష-
భం మతీనామ్ । బ్రహ్మసరూపమనుమేదమాగాత్ । అయనం మా
వివధీర్విక్రమస్వ । మాఛిదోమృత్యోమావధీః । మామేబలం వివృ-
హో మాప్రమోషీః । ప్రజాం మామేరీరిషఆయురుగ్ర । నృచ-
క్షసంత్వాహవిషా విధేమ । సద్యశ్చకమానాయ । ప్రవేపానాయ
మృత్యవే ॥౪౫—౪౬॥ ప్రాస్మాఆశా అశృణ్వన్ । కామేనా జనయ-
న్పునః । కామేనమే కామఆగాత్ । హృదయాద్ధృదయంమృత్యోః ।
యదమీషామదఃప్రియమ్ । తదైతూపమామభి । పరంమృత్యో
అనుపరేహిపన్థామ్ । యస్తేస్వ ఇతరో దేవయానాత్ । చక్షుష్మతే
శృణ్వతే తేబ్రవీమి । మా నఃప్రజాగ్ంరీరిషోమోతవీరాన్ । ప్ర-
పూర్వ్యం మనసావన్దమానః । నాధమానోవృషభంచర్షణీనామ్ ।
యఃప్రజానామేకరాణ్మానుషీణామ్ । మృత్యుంయజే ప్రథమజామృ-
తస్య ॥ ౪౬—౪౭ ॥

మృత్యవే వీరాగ్ంశ్చత్వారిచ ॥ ౧౫ ॥

తరణిర్విశ్వ దర్శతో జ్యోతిష్కృదసిసూర్య । విశ్వమా
భాసి రోచనమ్ । ఉపయామగృహీతోఽసి సూర్యాయత్వాభ్రాజస్వత
ఏషతే యోనిస్సూర్యాయత్వా భ్రాజస్వతే ॥౪౭—౪౮॥ ॥ ౧౬ ॥

ఆప్యాయస్వమదిన్తమసోమవిశ్వాభిరూతిభిః । భవానస్స-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ప్రథస్తమః ॥౪౮—౪౯॥ ॥౧౭॥

ఈయుష్టే యేపూర్వతరామపశ్యన్వ్యుచ్ఛన్తీముషసం మర్త్యా-సః । అస్మాభిరూనుప్రతిచక్ష్యాఽభూదో తేయన్తి యే అపరీషుపశ్యాన్॥ ౪౯—౫౦ ॥ ॥౧౮॥

జ్యోతిష్మతీంత్వా సాదయామి జ్యోతిష్కృతంత్వా సాదయామి జ్యోతిర్విదంత్వా సాదయామి భాస్వతీంత్వా సాదయామి జ్వలన్తీం త్వా సాదయామి మల్మలాభవన్తీంత్వా సాదయామి దీప్యమానాం త్వా సాదయామి రోచమానాంత్వా సాదయామ్యజస్రాంత్వా సా-దయామి బృహజ్జ్యోతిషం త్వా సాదయామి బోధయన్తీంత్వా సా-దయామి జాగ్రతీంత్వా సాదయామి ॥౫౦—౫౧॥ ॥౧౯॥

ప్రయాసాయస్వాహా యాసాయస్వాహా వియాసాయస్వాహా సంయాసాయ స్వాహోద్యాసాయస్వాహాఽవయాసాయ స్వాహా శుచేస్వాహా శోకాయస్వాహా తప్యత్వైస్వాహా తపతేస్వాహా బ్ర-హ్మహత్యాయైస్వాహా సర్వస్మైస్వాహా ॥౫౧—౫౨॥ ॥౨౦॥

చిత్తగ్ం సంతానేన భవం యక్నారుద్రం తనిమ్నా పశు-పతిగ్గ్ం స్థూలహృదయేనాగ్నిగ్ం హృదయేనరుద్రం లోహితేన శర్వంమతస్నాభ్యాం మహాదేవమన్తః పార్శ్వేనౌషిష్ఠహనగ్ం శిఙ్గీ-నికోశ్యాభ్యామ్ ॥౫౨—౫౩॥ ॥౨౧॥

చిత్తిఃపృథివ్యగ్నిస్సార్యంతే చక్షుర్మహాహావిర్హోతా వాగ్హోతా బ్రాహ్మణఏకహోతాఽగ్నిర్యజుర్భిస్సేనేన్ద్రియస్య దైవస్య

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సువర్ణం ఘర్మగం సహస్రశీర్షాఽదర్శ్యభిర్తాఽహరిం తరణిరా-

సాయసేవ్యయుష్టేయే జ్యోతిష్మతీం ప్రయాసాయ చిత్తమేకవిగంశతిః

॥ ౨౧ ॥

చిత్తిరగ్నిరర్యజుర్భిరన్నః ప్రవిష్టః ప్రజాపతిర్భిగ్నాసన్ప్రియా-

సాయద్విపఞ్చాశత్ ॥ ౫౨ ॥

చిత్తిరగ్నిర్యజుర్భిరన్నః ప్రవిష్టః ప్రజాపతిః ప్రజయా సంవి-

దానస్తస్య ధీరా జ్యోతిష్మతీం త్రిపఞ్చాశత్ ॥౫౩॥ ఏవంవాపాఠః.

హరిః ఓమ్.

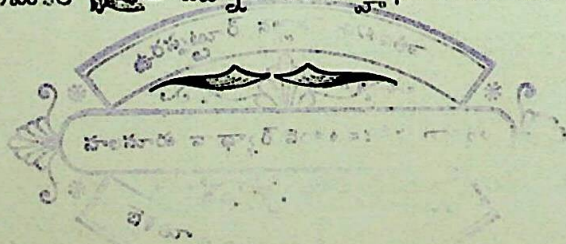
తచ్ఛంయోరావృణీమహే । గాతుం యజ్ఞాయ । గాతుం

యజ్ఞపతయే । దైవీస్వస్తిరస్తునః । స్వస్తిర్మానుషేభ్యః । ఊర్ధ్వం

జిగాతు భేషజమ్ । శంనో అస్తుద్విపదే । శంచతుష్పదే ॥ ఓం

శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥

తృతీయప్రశ్నస్సమాప్తః.

ఇతఃపరమిదం ☞ చిహ్నం పరిశిష్టభాగం సూచయతి.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

చతుర్థప్రశ్న ప్రారమ్భః.

ఓం నమోఽనుమదన్తు ॥ ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః.

నమో వాచే యా చోదితా యా చానుదితా తస్యై వాచే నమో నమో వాచే నమో వాచస్పతయే నమ ఋషిభ్యో మన్త్రకృద్భ్యో మన్త్రపతిభ్యో మా మామృషయో మన్త్రకృతో మన్త్రపతయః పరాదుర్మాహమృషీన్మన్త్రకృతో మన్త్రపతీన్పరాదాం వైశ్వదేవీం వాచముద్యాసగ్ం శివామదస్తాం జుష్టాం దేవేభ్యశ్శర్మ మే ద్యౌశ్శర్మ పృథివీ శర్మ విశ్వమిదం జగత్ । శర్మ చన్ద్రశ్చ సూర్యశ్చ శర్మ బ్రహ్మప్రజాపతీ । భూతం వదిష్యే భువనం వదిష్యే తేజో వదిష్యే యశో వదిష్యే తపో వదిష్యే బ్రహ్మ వదిష్యే సత్యం వదిష్యే తస్మా అహమిదముపస్తరణముపస్తృణ ఉపస్తరణం మే ప్రజాయై పశూనాం భూయాదుపస్తరణమహం ప్రజాయై పశూనాం భూయాసం ప్రాణాపానౌ మృత్యోర్మా పాతం ప్రాణాపానౌ మా మా హాసిష్టం మధు మనిష్యే మధు జనిష్యే మధు వక్ష్యామి మధు వదిష్యామి మధుమతీం దేవేభ్యో వాచముద్యాసగ్ం శుశ్రూషేణ్యాం మనుష్యేభ్యస్తం మా దేవా అవన్తు శోభాయై పితరోఽనుమదన్తు ॥ ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥ ౧ ॥ ॥ ౧ ॥

---

* ద్రావిడాస్త్విమం పఞ్చమం ప్రపాఠకమాహుః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యుఞ్జతే మన ఉత యుఞ్జతే ధియః । విప్రా విప్రస్య బృహతో
విపశ్చితః । విహోత్రా దధే వయునావిదేక ఇత్ । మహీ దేవస్య
సవితుః పరిష్టుతిః । దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్బాహు-
భ్యామ్ । పూష్ణో హస్తాభ్యామాదదే । అభ్రిరసి నారిరసి । అధ్వర-
కృద్దేవేభ్యః । ఉత్తిష్ఠ బ్రహ్మణస్పతే ॥ ౧—౨ ॥ దేవయన్తస్త్వే-
మహే । ఉప ప్రయన్తు మరుతస్సుదానవః । ఇన్ద్ర ప్రాశూర్భవా సచా ।
ప్రైతు బ్రహ్మణస్పతిః । ప్రదేవ్యేతు సూనృతా । అచ్ఛా వీరం సర్యం
పఙ్క్తిరాధసమ్ । దేవా యజ్ఞం నయన్తు నః । దేవీ ద్యావాపృథివీ
అను మే మగ్ంసాథామ్ । ఋధ్యాసమద్య । మఖస్య శిరః ॥ ౨—౩ ॥
☞ మఖాయ త్వా । మఖస్య త్వా శీర్ష్ణే । ఇయత్యగ్ర ఆసీః ।
ఋధ్యాసమద్య । మఖస్య శిరః । మఖాయ త్వా । మఖస్య త్వా శీర్ష్ణే ।
దేవీర్వమ్రీరస్య భూతస్య ప్రథమజా ఋతావరీః । ఋధ్యాసమద్య ।
మఖస్య శిరః ॥౩—౪॥ ☞ మఖాయ త్వా । మఖస్య త్వా శీర్ష్ణే ।
ఇన్ద్రస్యౌజోఽసి । ఋధ్యాసమద్య । మఖస్య శిరః । మఖాయ త్వా ।
మఖస్య త్వా శీర్ష్ణే । అగ్నిజా అసి ప్రజాపతే రేతః । ఋధ్యాసమద్య ।
మఖస్య శిరః ॥౪—౫॥ ☞ మఖాయ త్వా । మఖస్య త్వా శీర్ష్ణే ।
ఆయుర్ధేహి ప్రాణం ధేహి । అపానం ధేహి వ్యానం ధేహి । చక్షు-
ర్ధేహి శ్రోత్రం ధేహి । మనో ధేహి వాచం ధేహి । ఆత్మానం ధేహి
ప్రతిష్ఠాం ధేహి । మాం ధేహి మయి ధేహి । మధు త్వా మధులాక-
రోతు । మఖస్య శిరోఽసి ॥ ౫—౬ ॥ యజ్ఞస్య పదే స్థః । గాయత్రే-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ణత్వా ఛన్దసాకరోమి । త్రైష్టుభేనత్వా ఛన్దసాకరోమి । జాగతేనత్వా
ఛన్దసాకరోమి । మఖస్య రాస్నాఽసి । అదితిస్తే బిలంగృహ్ణాతు ।
పాఙ్క్తేనఛన్దసా । సూర్యస్యహరసాశ్రాయ । మఖోఽసి ॥ ౬—౭ ॥
ప్రత్తేశిరఋతావరీర్ ఋధ్యాసమద్యమఖస్యశిరశ్శిరశ్శిరోఽసినవచ ॥ ౨ ॥

ఇయత్తిదేవీరిన్ద్రస్యౌజోఽస్యగ్నిజాలస్యాయుర్ధేహి ప్రాణంపఙ్క్చ ॥

వృష్ణోఅశ్వస్య నిష్పదసి । వరుణస్త్వాధృతవ్రత ఆధూప-
యతు । మిత్రావరుణయోర్ధ్రువేణధర్మణా । అర్చిషేత్వా । శోచి-
షేత్వా । జ్యోతిషేత్వా । తపసేత్వా । అభీమం మహినా దివమ్ ।
మిత్రోబభూవ సప్రథాః । ఉతశ్రవసాపృథివీమ్ ॥ ౭—౮ ॥ మిత్రస్య
చర్షణీధృతః । శ్రవోదేవస్య సానసిమ్ । ద్యుమ్నం చిత్రశ్రవస్త-
మమ్ । సిద్ధ్యైత్వా । దేవస్త్వా సవితోద్వపతు । సుపాణిస్స్వఙ్గురిః ।
సుబాహురుతశక్త్యా । అపద్యమానఃపృథివ్యామ్ । ఆశాదిశఆపృణ ।
ఉత్తిష్ఠబృహన్భవ ॥౮—౯॥ ఊర్ధ్వస్తిష్ఠధ్రువస్త్వమ్ । సూర్య-
స్యత్వా చక్షుషాఽన్వీక్షే । ఋజవేత్వా । సాధవేత్వా । సుక్షిత్యై
త్వాభూత్యైత్వా । ఇదమహమముమాముష్యాయణం విశా పశు-
భిర్బ్రహ్మవర్చసేన పర్యూహామి । గాయత్రేణత్వా ఛన్దసాఽఽచ్ఛృ-
ణద్మి । త్రైష్టుభేనత్వా ఛన్దసాఽఽచ్ఛృణద్మి । జాగతేనత్వా
ఛన్దసాఽఽచ్ఛృణద్మి । ఛృణత్తుత్వావాక్ । ఛృణత్తుత్వోర్క్ ।
ఛృణత్తుత్వాహవిః । ఛృన్ధివాచమ్ । ఛృన్ధ్యూర్జమ్ । ఛృన్ధిహవిః ।
దేవపురశ్చరసఘ్యాసం త్వా ॥౯—౧౦॥ పృథివీం భవవాఙ్ఖట్సు ॥ 3 ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

బ్రహ్మన్ప్రవర్గ్యేణ ప్రచరిష్యామః । హోతర్ఘర్మమభిష్టుహి ।
అగ్నీద్రౌహిణౌ పురోడాశావధిశ్రయ । ప్రతిప్రస్థాతర్విహర । ప్రస్తో-
తస్సామాని గాయ । యజుర్యుక్తꣳ సామభిరాక్తఖం త్వా । విశ్వై-
ర్దేవైరనుమతం మరుద్భిః । దక్షిణాభిః ప్రతతం పారయిష్ణుమ్ ।
స్తుభో వహన్తు సుమనస్యమానమ్ । స నో రుచం ధేహ్యహృణీయమానః ।
భూర్భువస్సువః । ఓమిన్ద్రవన్తః ప్రచరత ॥౧౦—౧౧॥

అహృణీయమానో ద్వే చ ॥ ౪ ॥

బ్రహ్మన్ప్రచరిష్యామః । హోతర్ఘర్మమభిష్టుహి । య-
మాయ త్వా మఖాయ త్వా । సూర్యస్య హరసే త్వా । ప్రాణాయ
స్వాహా వ్యానాయ స్వాహాఽపానాయ స్వాహా । చక్షుషే స్వాహా
శ్రోత్రాయ స్వాహా । మనసే స్వాహా వాచే సరస్వత్యై స్వాహా । దక్షా-
య స్వాహా క్రతవే స్వాహా । ఓజసే స్వాహా బలాయ స్వాహా । దేవ-
స్త్వా సవితా మధ్వానక్తు ॥ ౧౧—౧౨ ॥ పృథివీం తపసస్త్రాయస్వ ।
అర్చిరసి శోచిరసి జ్యోతిరసి తపోసి । సꣳ సీదస్వ మహాꣳ అసి ।
శోచస్వ దేవవీతమః । విధూమమగ్నే అరుషం మియేధ్య । సృజ
ప్రశస్త దర్శతమ్ । అఞ్జన్తి యం ప్రథయన్తో న విప్రాః । వపావన్తం
నాగ్నినా తపన్తః । పితుర్న పుత్ర ఉపసి ప్రేష్ఠః । ఆ ఘర్మో అగ్నిమృత-
యన్నసాదీత్ ॥౧౨—౧౩॥ అనాధృష్యా పురస్తాత్ । అగ్నేరా-
ధిపత్యే । ఆయుర్మే దాః । పుత్రవతీ దక్షిణతః । ఇన్ద్రస్యాధిపత్యే ।
ప్రజాం మే దాః । సుషదా పశ్చాత్ । దేవస్య సవితురాధిపత్యే ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

ప్రాణంమేదాః । ఆశ్రుతిరుత్తరతః ॥౧౩-౧౪॥ మిత్రావరుణయోరా-
ధిపత్యే । శ్రోత్రంమేదాః । విధృతిరుపరిష్టాత్ । బృహస్పతేరాధిపత్యే।
బ్రహ్మమే దాః క్షత్రంమెదాః। తేజో మేధా వర్చో మేధాః । యశో మేధా-
స్తపో మేధాః । మనో మేధాః । మనోరశ్వాసి భూరిపుత్రా । విశ్వాభ్యో
మా నాష్ట్రాభ్యః పాహి ॥ ౧౪-౧౫ ॥ సూపసదా మే భూయా మా మా
హిగ్ంసీః । తపో ష్వగ్నే అన్తరాగ్ం అమిత్రాన్ । తపా శగ్ంసమరరు-
షః పరస్య । తపా వసో చికితానో అచిత్తాన్ । వి తే తిష్ఠన్తామజరా అ-
యాసః । చితస్థ పరిచితః । స్వాహా మరుద్భిః పరిశ్రయస్వ । మా అసి ।
ప్రమా అసి । ప్రతిమా అసి ॥౧౫-౧౬॥ సంమా అసి। విమా అసి। ఉన్మా
అసి । అన్తరిక్షస్యాన్తర్ధిరసి । దివం తపసస్త్రాయస్వ । ఆభిర్గీర్భిర్య-
దతో న ఊనమ్ । ఆప్యాయయ హరివో వర్ధమానః । యదా స్తోతృభ్యో
మహి గోత్రా రుజాసి । భూయిష్ఠభాజో అధ తే స్యామ । శుక్రం తే
అన్యద్యజతం తే అన్యత్ ॥౧౬-౧౭॥ విషురూపే అహనీ ద్యౌరివాసి ।
విశ్వా హి మాయా అవసి స్వధావః । భద్రా తే పూషన్నిహ రాతిరస్తు ।
అర్హన్బిభర్షి సాయకాని ధన్వ । అర్హన్నిష్కం యజతం విశ్వ-
రూపమ్ । అర్హన్నిదం దయసే విశ్వమబ్భువమ్ । న వా ఓజీయో
రుద్ర త్వదస్తి । గాయత్రమసి । త్రైష్టుభమసి । జాగతమసి ।
మధుమధుమధు ॥ ౧౭—౧౮ ॥ అనక్త్వసాదీదుత్తరతః పాహి ప్ర-
తిమా అసి యజతం తే అన్యజ్జాగతమస్యేకం చ ॥ ౫ ॥

దశ ప్రాచీర్దశ భాసి దక్షిణా । దశ ప్రతీచీర్దశ భాస్యుదీచీః ।

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

దశోర్ధ్వా భాసి సుమనస్యమానః । సనోరుచం ధేహ్యహృణీయమానః ।
అగ్నిష్ట్వా వసుభిః పురస్తాద్రోచయతు గాయత్రేణ ఛన్దసా । సమా
రుచితో రోచయ । ఇన్ద్రస్త్వా రుద్రైర్దక్షిణతో రోచయతు త్రైష్టుభే-
న ఛన్దసా । సమా రుచితో రోచయ । వరుణస్త్వాఽఽదిత్యైః పశ్చా-
ద్రోచయతు జాగతేన ఛన్దసా । సమా రుచితో రోచయ ॥ ౧౭-౧౮ ॥

☞ ద్యుతానస్త్వా మారుతో మరుద్భిరుత్తరతో రోచయత్వా-
నుష్టుభేన ఛన్దసా । సమా రుచితో రోచయ । బృహస్పతిస్త్వా విశ్వై-
ర్దేవైరుపరిష్టాద్రోచయతు పాఙ్క్తేన ఛన్దసా । సమా రుచితో
రోచయ । రోచితస్త్వం దేవ ఘర్మ దేవేష్వసి । రోచిషీయాహం
మనుష్యేషు । సమ్రాడ్ఘర్మ రుచితస్త్వం దేవేష్వాయుష్మాగ్ంస్తేజ-
స్వీ బ్రహ్మవర్చస్యసి । రుచితోఽహం మనుష్యేష్వాయుష్మాగ్ంస్తేజ-
స్వీ బ్రహ్మవర్చసీ భూయాసమ్ । రుగసి । రుచం మయి ధేహి ॥ ౧౯-౨౦ ॥

మయి రుక్ । దశ పురస్తాద్రోచసే । దశ దక్షిణా । దశ ప్రత్యఙ్ ।
దశోదఙ్ । దశోర్ధ్వో భాసి సుమనస్యమానః । స నస్సమ్రాడిషమూర్జం
ధేహి । వాజీ వాజినే పవస్వ । రోచితో ఘర్మో రుచీయ ॥ ౨౦-౨౧ ॥

రోచయ ధేహి పవ చ ॥ ౬ ॥

అపశ్యం గోపామనిపద్యమానమ్ । ఆ చ పరా చ పథిభిశ్చరన్త-
మ్ । స సధ్రీచీస్స విషూచీర్వసానః । ఆవరీవర్తి భువనేష్వన్తః । అత్ర
ప్రావీః । మధుమాధ్వీభ్యాం మధుమాధూచీభ్యామ్ । అను వాం దేవ-
వీతయే । సమగ్నిరగ్నినా గత । సం దైవేన సవిత్రా । సగ్ం సూర్యేణ రో-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

చతే ॥ ౨౧-౨౨॥ స్వాహాసమగ్నిస్తపసాగత । సందేవేనసవిత్రా ।
సగ్ంసూర్యేణారోచిష్ట । ధర్తాదివో విభాసిరజసః । పృథివ్యాధ-
ర్తా । ఉరోరన్తరిక్షస్య ధర్తా । ధర్తాదేవోదేవానామ్ । అమర్త్య-
స్తపోజాః । హృదేత్వా మనసేత్వా । దివేత్వా సూర్యాయత్వా ॥ ౨౨-
౨౩ ॥ ☞ ఊర్ధ్వమిమమధ్వరంకృధి । దివిదేవేషుహోత్రాయ-
చ్ఛ । విశ్వాసాం భువాం పతే । విశ్వస్యభువనస్పతే । విశ్వస్య మన-
సస్పతే । విశ్వస్య వచసస్పతే । విశ్వస్యతపసస్పతే । విశ్వస్య బ్రహ్మ-
ణస్పతే । దేవశ్రూస్త్వం దేవఘర్మ దేవాన్పాహి । తపోజాం వాచ-
మస్మే నియచ్ఛదేవాయువమ్ ॥ ౨౩-౨౪॥ గర్భోదేవానామ్ । పితా
మతీనామ్ । పతిః ప్రజానామ్ । మతిః కవీనామ్ । సందేవో దేవేన
సవిత్రాయతిష్ట । సగ్ం సూర్యేణారుక్త । ఆయుర్దాస్త్వమస్మభ్యం
ఘర్మవర్చోదా అసి । పితానోఽసి పితానో బోధ । ఆయుర్ధాస్తనూ-
ధాః పయోధాః । వర్చోదావరివోదా ద్రవిణోదాః ॥ ౨౪-౨౫ ॥
అన్తరిక్షప్ర ఉరోర్వరీయాన్ । అశీమహిత్వా మామాహిగ్ంసీః ।
త్వమగ్నే గృహపతిర్విశామసి । విశ్వాసాం మానుషీణామ్ । శతం
పూర్భిర్యవిష్ఠపాహ్యగ్ంహసః । సమేద్ధారగ్ం శతగ్ం హిమాః ।
తంద్రావిణగ్ం హార్దివానమ్ । ఇహైవరాతయస్సన్తు । త్వష్టీమతీ
తేసపేయ । సురేతా రేతోదధానా । వీరం విదేయతవసందృశి ।
మాఽహగ్ం రాయస్పోషేణ వియోషమ్ ॥ ౨౫-౨౬ ॥ రోచ-
తేసూర్యాయత్వా దేవాయువం ద్రవిణోదా దధానాద్వేచ ॥ ౩ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

దేవస్యత్వా సవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్బాహుభ్యామ్ । పూ-
ష్ణోహస్తాభ్యామాదదే । అదిత్యైరాస్నాఽసి । ఇడ ఏహి । అదిత
ఏహి । సరస్వత్యేహి । అసావేహి । అసావేహి । అసావేహి ॥ ౨౬
౨౭ ॥ అదిత్యా ఉష్ణీషమసి । వాయురస్యైడః । పూషాత్వోపావ-
సృజతు । అశ్విభ్యాం ప్రదాపయ । యస్తేస్తనశ్శశయో మయో-
భూః । యేనవిశ్వా పుష్యసివార్యాణి । యోరత్నధా వసువిద్యస్సు-
దత్రః । సరస్వతితమిహధాతవేకః । ఉస్రఘర్మగ్ం శిగ్ంష । ఉస్ర
ఘర్మం పాహి ॥ ౨౭ ॥ ౨౮ ॥ ఘర్మాయశిగ్ంష । బృహస్పతిస్త్వోప
సీదతు । దానవస్స్థపేరవః । విష్వగ్వృతోలోహితేన । అశ్విభ్యాం
పిన్వస్వ । సరస్వత్యై పిన్వస్వ । పూష్ణే పిన్వస్వ । బృహస్పతయే పిన్వస్వ ।
ఇన్ద్రాయ పిన్వస్వ । ఇన్ద్రాయ పిన్వస్వ ॥ ౨౮ ॥ ౨౯ ॥ గాయత్రోఽసి ।
త్రైష్టుభోఽసి । జాగతమసి । సహోర్జోభాగేనోపమేహి । ఇన్ద్రా-
శ్వినామధునస్సారఘస్య । ఘర్మం పాతవసవో యజతావట్ । స్వాహా
త్వా సూర్యస్య రశ్మయే వృష్టివనయే జుహోమి । మధుహవిరసి ।
సూర్యస్య తపస్తప । ద్యావాపృథివీభ్యాం త్వాపరిగృహ్ణామి ॥ ౨౯ ॥
౩౦ ॥ అన్తరిక్షేణత్వోపయచ్ఛామి । దేవానాం త్వాపితౄణామను-
మతోభర్తుగ్ం శకేయమ్ । తేజోఽసి । తేజోఽనుప్రేహి । దివిస్పృ-
ఙ్మామాహిగ్ంసీః । అన్తరిక్షస్పృఙ్మామాహిగ్ంసీః । పృథివిస్పృఙ్మా
మాహిగ్ంసీః । సువరసి సువర్మేయచ్ఛ । దివంయచ్ఛ దివోమా
పాహి ॥ ౩౦ ॥ ౩౧ ॥ ఏహిపాహిపిన్వస్వగృహ్ణామి నవ చ ॥ ౪ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సముద్రాయత్వా వాతాయస్వాహా । సలిలాయత్వా వాతాయస్వాహా । అనాధృష్యాయత్వా వాతాయస్వాహా । అప్రతిధృష్యాయత్వా వాతాయస్వాహా । అవస్యవేత్వా వాతాయస్వాహా । దువస్వతేత్వా వాతాయస్వాహా । శిమిద్వతేత్వా వాతాయ స్వాహా । అగ్నయేత్వా వసుమతేస్వాహా । సోమాయత్వా రుద్రవతేస్వాహా । వరుణాయత్వాఽఽదిత్యవతేస్వాహా ॥ ౩౧—౩౨ ॥ బృహస్పతయేత్వా విశ్వదేవ్యావతేస్వాహా । సవిత్రేత్వర్భుమతే విభుమతే ప్రభుమతే వాజవతేస్వాహా । యమాయత్వాఽఙ్గిరస్వతేపితృమతే స్వాహా । విశ్వా ఆశాదక్షిణసత్ । విశ్వాన్దేవానయాడిహ । స్వాహాకృతస్య ఘర్మస్య । మధోః పిబతమశ్వినా । స్వాహాఽగ్నయే యజ్ఞియాయ । శంయజుర్భిః । అశ్వినా ఘర్మం పాతగ్ం హార్దివానమ్ ॥ ౩౨—౩౩ ॥ అహర్దివాభిరూతిభిః । అను వాం ద్యావాపృథివీమగ్ంసాతామ్ । స్వాహేన్ద్రాయ । స్వాహేన్ద్రావట్ । ఘర్మమపాతమశ్వినాహార్దివానమ్ । అహర్దివాభిరూతిభిః । అనువాం ద్యావాపృథివీ అమగ్ంసాతామ్ । తం ప్రావ్యం యథావట్ । నమో దివే । నమః పృథివ్యై ॥ ౩౪ ॥ దివిధా ఇమం యజ్ఞమ్ । యజ్ఞమిమం దివిధాః । దివం గచ్ఛ । అన్తరిక్షంగచ్ఛ । పృథివీం గచ్ఛ । పఞ్చ ప్రదిశోగచ్ఛ । దేవాన్ఘర్మపాన్గచ్ఛ । పితౄన్ఘర్మపాన్గచ్ఛ ॥౩౩-౩౫

ఆదిత్యవతేస్వాహా హార్దివానంపృథివ్యా అష్టౌచ ॥ ౯ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

☞ ఇషేపీపిహి । ఊర్జేపీపిహి । బ్రహ్మణేపీపిహి । క్షత్త్రా-
యపీపిహి । అద్భ్యఃపీపిహి । ఓషధీభ్యఃపీపిహి । వనస్పతిభ్యఃపీపిహి ।
ద్యావాపృథివీభ్యాం పీపిహి । సుభూతాయపీపిహి । బ్రహ్మవర్చ-
సాయపీపిహి ॥ ౩౪—౩౬ ॥ యజమానాయపీపిహి । మహ్యం
జ్యైష్ఠ్యాయపీపిహి । త్విష్యైత్వా । ద్యుమ్నాయత్వా । ఇన్ద్రి-
యాయత్వా భూత్యైత్వా । ధర్మాఽసి సుధర్మాఽమేఽన్యస్మే ।
బ్రహ్మాణిధారయ । క్షత్త్రాణిధారయ । విశంధారయ । నేత్వా వాత-
స్స్కన్దయాత్ ॥ ౩౫—౩౭ ॥ ☞ అముష్యత్వాప్రాణేసాదయామి ।
అమునాసహ నిరర్థం గచ్ఛ । యోఽస్మాన్ద్వేష్టి । యంచవయం
ద్విష్మః । పూష్ణేశరసేస్వాహా । గ్రావభ్యస్స్వాహా । ప్రతిరేభ్య-
స్స్వాహా । ద్యావాపృథివీభ్యాగ్ం స్వాహా । పితృభ్యో ఘర్మపే-
భ్యస్స్వాహా । రుద్రాయ రుద్రహోత్రేస్వాహా ॥ ౩౬—౩౮ ॥
అహర్జ్యోతిః కేతునాజుషతామ్ । సుజ్యోతిర్జ్యోతిషాగ్ంస్వాహా । రాత్రి-
ర్జ్యోతిః కేతునాజుషతామ్ । సుజ్యోతిర్జ్యోతిషాగ్ం స్వాహా । అపీప-
రోమాఽహ్నో రాత్రియైమాపాహి । ఏషాతేఅగ్నేసమిత్ । తయా
సమిధ్యస్వ । ఆయుర్మేదాః । వర్చసామాంజీః । అపీపరో మా
రాత్రియా అహ్నోమాపాహి ॥ ౩౭—౩౯ ॥ ఏషా తే అగ్నే స-
మిత్ । తయా సమిధ్యస్వ । ఆయుర్మేదాః । వర్చసామాంజీః ।
అగ్నిర్జ్యోతిర్జ్యోతిరగ్నిస్స్వాహా । సూర్యోజ్యోతిర్జ్యోతిస్సూర్య-
స్స్వాహా । భూస్స్వాహా । హుతగ్ం హవిః । మధు హవిః । ఇన్ద్రత-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మైఽగ్నౌ । పితా నోఽసి మా మా హిꣳసీః । అశ్యామ తే దేవఘర్మ । మధుమతో వాజవతః పితుమతః । అఙ్గిరస్వతస్స్వధావినః । అశీమహి త్వా మా మా హిꣳసీః । స్వాహా త్వా సూర్యస్య రశ్మిభ్యః । స్వాహా త్వా నక్షత్రేభ్యః ॥ ౩౮—౪౦ ॥

బ్రహ్మవర్చసాయ పీపిహి స్కన్దయాదుగ్రదాయ రుద్రహోత్రే స్వాహాఽహ్నా మా పాహ్యగ్నౌ సప్త చ ॥ ౧౦ ॥

ఘర్మ యా తే దివి శుక్ । యా గాయత్రే ఛన్దసి । యా బ్రాహ్మణే । యా హవిర్ధానే । తాం త ఏతేనావయజే స్వాహా । ఘర్మ యా తేఽన్తరిక్షే శుక్ । యా త్రైష్టుభే ఛన్దసి । యా రాజన్యే । యాఽగ్నీధ్రే । తాం త ఏతేనావయజే స్వాహా ॥౩౯—౪౧॥ ఘర్మ యా తే పృథివ్యాꣳ శుక్ । యా జాగతే ఛన్దసి । యా వైశ్యే । యా సదసి । తాం త ఏతేనావయజే స్వాహా । అను నోఽద్యానుమతిః । అన్విదనుమతే త్వమ్ । దివస్త్వా పరస్పాయాః । అన్తరిక్షస్య తనువః పాహి । పృథివ్యాస్త్వా ధర్మణా ॥ ౪౦—౪౨ ॥ వయమనుక్రామామ సువితాయ నవ్యసే । బ్రహ్మణస్త్వా పరస్పాయాః । క్షత్రస్య తనువః పాహి । విశస్త్వా ధర్మణా । వయమనుక్రామామ సువితాయ నవ్యసే । ప్రాణస్య త్వా పరస్పాయై । చక్షుషస్తనువః పాహి । శ్రోత్రస్య త్వా ధర్మణా । వయమనుక్రామామ సువితాయ నవ్యసే । వల్గురసి శంయుధాయాః ॥ ౪౧—౪౩ ॥ శిశుర్జనధాయాః । శం చ వక్షి పరి చ వక్షి । చతుస్స్రక్తిర్నాభిర్ ఋతస్య । సదో విశ్వాయుశ్శర్మ స-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ప్రథాః । అపద్వేషో అపహ్వరః । అన్యద్వ్రతస్య సశ్చిమ । ఘర్మై-
తత్తేఽన్నమేతత్పురీషమ్ । తేన వర్ధస్వ చాచ ప్యాయస్వ । వర్ధి-
షీమహి చ వయమ్ । ఆచ ప్యాసిషీమహి ॥ ౨౩—౪౨ ॥ రన్తి-
ర్నామాసి దివ్యోగన్ధర్వః । తస్య తేపద్వద్ధవిర్ధానమ్ । అగ్నిర-
ధ్యక్షాః । రుద్రోఽధిపతిః । సమహమాయుషా । సంప్రాణేన ।
సంవర్చసా । సంపయసా । సంగౌపత్యేన । సగ్ం రాయస్పోషేణ ॥
౨౩-౨౫ ॥ వ్యసౌ । యోఽస్మాన్ద్వేష్టి । యంచవయం ద్విష్మః ।
అచిక్రదద్వృషాహరిః । మహాన్మిత్రో నదర్శతః । సగ్ం సూర్యే-
ణారోచతే । చిదసి సముద్రయోనిః । ఇన్దుర్దక్షశ్శ్యేన ఋతావా ।
హిరణ్యపక్షశ్శకునోభురణ్యుః । మహాన్థ్సధస్థేధ్రువఆనిషత్తః ॥ ౨౨ ॥
౨౬ ॥ నమస్తే అస్తు మామాహిగ్ంసీః । విశ్వావసుగ్ం సోమగన్ధ-
ర్వమ్ । ఆపోదదృశుషీః । తదృతేనావ్యాయన్ । తదన్వవైత్ ।
ఇన్ద్రోరారహాణఆసామ్ । పరిసూర్యస్య పరిధీగ్ంరపశ్యత్ । విశ్వా-
వసురభితన్నోగృణాతు । దివ్యోగన్ధర్వో రజసోవిమానః । యద్వా
ఘాసత్యముతయన్నవిద్మ ॥ ౨౫—౨౭ ॥ ధియోహిన్వానో ధియ
ఇన్నోఅవ్యాత్ । సన్నిమవిన్దచ్చరణే నదీనామ్ । అపావృణోద్దురో
అశ్మవ్రజానామ్ । ప్రాసాం గన్ధర్వో అమృతానివోచత్ । ఇన్ద్రో
దక్షం పరిజానాదహీనమ్ । ఏతత్త్వం దేవఘర్మదేవోదేవానుపాగాః ।
ఇదమహంమనుష్యోమనుష్యాన్ । సోమపీథానుమేహి । సహప్రజయా
సహ రాయస్పోషేణ । సుమిత్రానఆప ఓషధయస్సన్తు ॥ ౨౮ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

దుర్మిత్రాస్తస్మై భూయాసుః । యో౽స్మాన్ద్వేష్టి । యం చ వయం ద్విష్మః । ఉద్వయం తమసస్పరి । ఉదుత్యం చిత్రమ్ । ఇమమూ-షుత్యమస్మభ్యగ్ం సనిమ్ । గాయత్రం నవీయాగ్ంసమ్ । అగ్నే దేవేషు ప్రవోచః ॥ ౪౬—౪౯ ॥

యా౽గ్నిర్ద్యో తాం త ఏ తేనావయజే స్వాహా ధర్మణా శం-యుధాయాగ్ని ప్యాసిషీమహి పోషేణ నిపత్తో విద్మ సన్త్వష్టా చ ॥౧౧॥

మహీనాం పయోసి విహితం దేవత్రా । జ్యోతిర్భా అసి వ-నస్పతీనామోషధీనాగ్ం రసః । వాజినం త్వా వాజినో౽వనయామః। ఊర్ధ్వం మనస్సువర్గమ్ ॥ ౪౭—౫౦ ॥ ౧౨ ॥

అస్కాన్ద్యౌః పృథివీమ్ । అస్కానృషభో యువా గాః । స్కా-న్నేమా విశ్వా భువనా । స్కన్నో యజ్ఞః ప్రజనయతు । అస్కానజని ప్రాజని । ఆస్కన్నాజ్జాయతే వృషా । స్కన్నాత్ప్రజనిషీమహి॥౪౮ ౫౧ ॥ ౧౩ ॥

యా పురస్తాద్విద్యుదాపతత్ । తాం త ఏ తేనావయజే స్వాహా। యా దక్షిణతః । యాపశ్చాత్ । యోత్తరతః । యోపరిష్టాద్విద్యు-దాపతత్ । తాం త ఏ తేనావయజే స్వాహా ॥ ౪౯—౫౨ ॥ ౧౪ ॥

ప్రాణాయ స్వాహా వ్యానాయ స్వాహా౽పానాయస్వాహా। చ-క్షుషే స్వాహా శ్రోత్రాయ స్వాహా । మనసే స్వాహా వాచెసరస్వత్యై స్వాహా ॥ ౫౦—౫౩ ॥ ౧౫ ॥

పూష్ణే స్వాహా పూష్ణే శరసే స్వాహా । పూష్ణే ప్రపథ్యాయ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

స్వాహా పూష్ణే నరన్ధిషాయ స్వాహా । పూష్ణేఽఙ్ఘృణయే స్వాహా
పూష్ణేఽనరుణాయ స్వాహా । పూష్ణే సాకేతాయ స్వాహా ॥ ౫౧ ॥ ౫౪ ॥ ౧౬

ఉదస్య శుష్మాద్భానుర్నార్త బిభర్తి । భారం పృథివీ న భూమ ।
ప్రశుక్రైతు దేవీ మనీషా । అస్మత్సుతష్టో రథో న వాజీ । అర్చన్త ఏకే
మహి సామ మన్వత । తేన సూర్యమధారయన్ । తేన సూర్యమరో-
చయన్ । ఘర్మశ్శిర స్తదయమగ్నిః । పురీషమసి సంప్రియం ప్రజయా
పశుభిర్భువత్ । ప్రజాపతిస్త్వా సాదయతు । తయా దేవతయాఽఙ్గి-
రస్వద్ధ్రువా సీద ॥ ౫౨—౫౫ ॥ ౧౭ ॥

యాస్తే అగ్న ఆర్ద్రా యోనయో యాః కులాయినీః । యే తే
అగ్న ఇన్దవో యా ఉ నాభయః । యాస్తే అగ్నే తనువ ఊర్జో నామ ।
తాభిస్త్వముభయీభిస్సంవిదానః । ప్రజాభిరగ్నే ద్రవిణేహ సీద ।
ప్రజాపతిస్త్వా సాదయతు । తయా దేవతయాఽఙ్గిరస్వద్ధ్రువా సీద ॥
౫౩—౫౬ ॥ ౧౮ ॥

అగ్నిరసి వైశ్వానరోఽసి । సంవత్సరోఽసి పరివత్సరోఽసి । ఇదా-
వత్సరోఽసీదువత్సరోఽసి । ఇద్వత్సరోఽసి వత్సరోఽసి । తస్య తే వసన్త-
శ్శిరః । గ్రీష్మో దక్షిణః పక్షః । వర్షాః పుచ్ఛమ్ । శరదుత్తరః పక్షః ।
హేమన్తో మధ్యమ్ । పూర్వపక్షాశ్చితయః ॥ ౫౭ ॥ అపరపక్షాః పు-
రీషమ్ । అహోరాత్రాణీష్టకాః । తస్య తే మాసాశ్చార్ధమాసాశ్చ
కల్పన్తామ్ । ఋతవస్తే కల్పన్తామ్ । సంవత్సరస్తే కల్పతామ్ । అహో-
రాత్రాణి తే కల్పన్తామ్ । ఏతి ప్రేతి వీతి సమిత్యుదితి । ప్రజాపతిస్త్వా

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సాదయతు । తయా దేవతయాఽఙ్గిరస్వద్ధ్రువాసీద ॥ ౫౪ ॥ ౫౮ ॥ ౮౯ ॥

భూర్భువస్సువః । ఊర్ధ్వా ఊషుణ ఊతయే । ఊర్ధ్వోనః పాహ్యగ్ంహసః । విధుం దద్రాణగ్ం సమనే బహూనామ్ । యువానగ్ం సన్తం పలితో జగార । దేవస్య పశ్య కావ్యం మహిత్వాద్యామమార । సహ్యస్సమాన । యదృతే చిదభిశ్రిషః । పురా జర్తృభ్య ఆతృదః । సన్ధాతా సన్ధిం మఘవా పురూవసుః ॥ ౫౫ ॥ ౫౯ ॥ నిష్కర్తా విహ్రుతం పునః । పునరూర్జా సహరయ్యా । మా నో ఘర్మవ్యథితో వివ్యథో నః । మా నః పరమ ధరం మా రజోనైః । మోష్వస్మాగ్ంస్తమస్యన్తరాధాః । మా రుద్రియాసో అభిగుర్వృధానః । మా నః క్రతుభిర్హీడితేభిరస్మాన్ । ద్విషాసునీతే మా పరాదాః । మా నో రుద్రో నిరృతిర్మా నో అస్తు । మా ద్యావాపృథివీ హీడిషాతామ్ ॥ ౫౬ ॥ ౬౦ ॥ ఉప నో మిత్రావరుణావిహావతమ్ । అన్వాదీధ్యాథామిహ నస్సఖాయా । ఆదిత్యానాం ప్రసితిర్హేతిః । ఉగ్రా శతాపాష్ఠా ఘవిషా పరిణో వృణక్తు । ఇమం మే వరుణ తత్త్వాయామి । త్వం నో అగ్నే స త్వం నో అగ్నే । త్వమగ్నే అయాసి । ఉద్వయం తమసస్పరి । ఉదుత్యం చిత్రమ్ । వయస్సుపర్ణాః ॥ ౫౭ ॥ ౬౧ ॥

పురోవసుర్హీడిషాతాగ్ం సుపర్ణాః ॥ ౭౦ ॥

భూర్భువస్సువః । మయిత్యదిన్ద్రియం మహత్ । మయి దక్షో మయి క్రతుః । మయి ధాయి సువీర్యమ్ । త్రిశుగ్ఘర్మో విభాతు మే । ఆకూత్యా మనసా సహ । విరాజా జ్యోతిషా సహ । యజ్ఞేన పయసా సహ ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

బ్రహ్మణా తేజసా సహ । క్షత్త్రేణ యశసా సహ । సత్యేన తపసా సహ । తస్యదోహమశీమహి । తస్య సుమ్నమశీమహి । తస్య భక్షమశీమహి । తస్య త ఇన్ద్రేణ పీతస్య మధుమతః । ఉపహూతస్యోపహూతో భక్షయామి ॥౫౮—౬౨॥ యశసా సహ షట్చ ॥౨౧॥

యాస్తే అగ్నే ఘోరాస్తనువః । క్షుచ్చ తృష్ణా చ । అస్నుక్చానాహుతిశ్చ । అశనయా చ పిపాసా చ । సేదిశ్చామతిశ్చ । ఏతాస్తే అగ్నే ఘోరాస్తనువః । తాభిరముం గచ్ఛ । యోఽస్మాన్ద్వేష్టి । యం చ వయం ద్విష్మః ॥౫౯—౬౩ ॥౨౨॥

స్నిక్చ స్నీహితిశ్చ స్నిహితిశ్చ । ఉష్ణా చ శీతా చ । ఉగ్రా చ భీమా చ । సదామ్నీ సేదిరనిరా । ఏతా స్తే అగ్నే ఘోరాస్తనువః । తాభిరముం గచ్ఛ । యోఽస్మాన్ద్వేష్టి । యం చ వయం ద్విష్మః ॥ ౬౦—౬౪ ॥ ౨౩ ॥

ధునిశ్చ ధ్వాన్తశ్చ ధ్వనశ్చ ధ్వనయగ్ంశ్చ । నిలిమ్పశ్చ విలిమ్పశ్చ విక్షిపః ॥ ౬౧—౬౫ ॥ ౨౪ ॥

ఉగ్రశ్చ ధునిశ్చ ధ్వాన్తశ్చ ధ్వనశ్చ ధ్వనయగ్ంశ్చ । సహసహ్వాగ్ంశ్చ సహమానశ్చ సహస్వాగ్ంశ్చ సహీయాగ్ంశ్చ । ఏత్య ప్రేత్య విక్షిపః ॥౬౨—౬౬॥ ౨౫ ॥

అహోరాత్రే త్వోదీరయతామ్ । అర్ధమాసాస్త్వోదీంజయన్తు । మాసాస్త్వా శ్రపయన్తు । ఋతవస్త్వా పచన్తు । సంవత్సరస్త్వా హన్త్వసౌ ॥౬౩—౬౭॥ ౨౬ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ఖట్ఫడ్జహి । * ఛిన్ధీ భిన్ధీ హన్ధీ కట్ । ఇతి వాచః క్రూరాణి ॥
౬౪—౬౮॥ ౨౭॥

విగా ఇన్ద్ర విచరన్థ్స్పాశయస్వ । స్వపన్తమిన్ద్ర పశుమన్త-
మిచ్ఛ । వజ్రేణాముం బోధయ దుర్విదత్రమ్ । స్వపతోఽస్య ప్ర-
హర భోజనేభ్యః । అగ్నే అగ్నినా సంవదస్వ । మృత్యో మృత్యునా
సంవదస్వ । నమస్తే అస్తు భగవః । సకృత్తే అగ్నే నమః । ద్విస్తే నమః ।
త్రిస్తే నమః । చతుస్తే నమః । పఞ్చకృత్వస్తే నమః । దశకృత్వస్తే
నమః । శతకృత్వస్తే నమః । ఆసహస్రకృత్వస్తే నమః । అపరిమితకృ-
త్వస్తే నమః । నమస్తే అస్తు మా మా హింసీః ॥ ౬౫ ॥ ౬౯ ॥

త్రిస్తే నమస్సప్త చ ॥ ౨౮ ॥

అసృఙ్ముఖో రుధిరేణావ్యక్తః । యమస్య దూతశ్శ్వపాద్వి-
ధావసి । గృధ్రస్సుపర్ణః కుణపం నిషేవసే । యమస్య దూతః ప్ర-
హితో భవస్య చోభయోః ॥ ౬౬ ॥ ౭౦ ॥ ౨౯ ॥

యదేతద్వృకసో భూత్వా । వాగ్దేవ్యభిరాయసి । ద్విషన్తం
మేఽభిరాయ । తం మృత్యో మృత్యవే నయ । స ఆర్త్యాఽఽర్తి-
మార్ఛతు ॥ ౬౭ ॥ ౭౧ ॥ ౩౦ ॥

యదీషితో యది వా స్వకామీ । భయేడకో వదతి వాచ-
మేతామ్ । తామిన్ద్రాగ్నీ బ్రహ్మణా సంవిదానౌ । శివామస్మభ్యం కృ-
ణుతం గృహేషు ॥ ౬౮ ॥ ౭౨ ॥ ౩౧ ॥

---

* ఛిన్ధీభిన్ధీ హన్ధీ । కడితివాచః క్రూరాణి । ఇతి ద్రావిడాః పఠన్తి.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

దీర్ఘముఖి దుర్హణు। మా స్మదక్షిణతో వదః।యది దక్షి-
ణతో వదాద్ద్విషన్తం మేఽవబాధాసై ॥ ౬౯ ॥ ౭౩ ॥ ౩౨ ॥

ఇత్థాదులూక ఆపప్తత్ । హిరణ్యాక్షో అయోముఖః । ర-
క్షసాం దూత ఆగతః। తమితో నాశయాగ్నే ॥ ౭౦ ॥ ౭౪ ॥ ౩౩ ॥

యదేతద్భూతాన్యన్వావిశ్య । దైవీం వాచం వదసి । ద్విష-
తో నః పరావద। తాన్మృత్యో మృత్యవే నయ । త ఆర్త్యాఽఽ-
ర్తిమార్ఛన్తు । అగ్నినాఽగ్నిస్సంవదతామ్॥ ౭౧ ॥ ౭౫ ॥ ౩౪ ॥

ప్రసార్య సక్థ్యౌ పతసి । సవ్యమక్షి నిపేపి చ । మేహకస్య
చనామమత్ ॥ ౭౨ ॥ ౭౬ ॥ ౩౫ ॥

అత్రిణా త్వా క్రిమే హన్మి। కణ్వేన జమదగ్నినా। విశ్వావ-
సోర్బ్రహ్మణా హతః । క్రిమీణాగ్ం రాజా । అప్యేషాగ్ం స్థపతిర్
హతః । అథో మాతాఽథో పితా । అథో స్థూరా అథో క్షుద్రాః ।
అథో కృష్ణా అథో శ్వేతాః । అథో ఆశాతికా హతాః । శ్వేతాభి-
స్సహ సర్వే హతాః ॥ ౭౩ ॥ ౭౭ ॥ ౩౬ ॥

ఆహరావద్య। శృతస్య హవిషో యథా । తత్సత్యమ్। య-
దముం యమస్య జమ్భయోః । ఆదధామి తథా హి తత్ । ఖణ్ఫ-
ణ్మ్రసి ॥ ౭౪ ॥ ౭౮ ॥ ౩౭ ॥

బ్రహ్మణా త్వా శపామి। బ్రహ్మణస్త్వా శపథేన శపామి। ఘో-
రేణ త్వా భృగూణాం చక్షుషా ప్రేక్షే । రౌద్రేణ త్వాఽఙ్గిరసాం
మనసా ధ్యాయామి । అఘస్య త్వా ధారయావిధ్యామి। అధరో మత్ప-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

దృస్వాసా ॥ ౭౫—౭౯ ॥ ౩౮ ॥

ఉత్తుద శిమిజావరి । తల్పేజే తల్ప ఉత్తుద । గిరీగ్ంరను ప్రవేశయ । మరీచీరుప సంనుద । యావదితః పురస్తాదుదయాతి సూర్యః । తావదితోఽముం నాశయ । యోఽస్మాన్ ద్వేష్టి । యం చ వయం ద్విష్మః ॥ ౭౬—౮౦ ॥ ౩౯ ॥

భూర్భువస్సువ్రో భూర్భువస్సువ్రో భూర్భువస్సువః । భువ్రోద్ధాయి భువ్రోద్ధాయి భువ్రోద్ధాయి । నృమ్ణాయి నృమ్ణం నృమ్ణాయి నృమ్ణం నృమ్ణాయి నృమ్ణమ్ । నిధాయ్యోవాయి నిధాయ్యోవాయి నిధాయ్యోవాయి ।* ఏ అస్మే అస్మే । సువర్ణ జ్యోతీః ॥ ౭౭—౮౧ ॥ ౪౦ ॥

పృథివీ సమిత్ । తామగ్నిస్సమిన్ధే । సాఽగ్నిగ్ం సమిన్ధే । తామహగ్ం సమిన్ధే । సా మా సమిద్ధా । ఆయుషా తేజసా । వర్చసా శ్రియా । యశసా బ్రహ్మవర్చసేన । అన్నాద్యేన సమిన్తాగ్ం స్వాహా । అన్తరిక్షగ్ం సమిత్ ॥ ౭౮—౮౨ ॥ తాం వాయుస్సమిన్ధే । సా వాయుగ్ం సమిన్ధే । తామహగ్ం సమిన్ధే । సా మా సమిద్ధా । ఆయుషా తేజసా । వర్చసా శ్రియా । యశసా బ్రహ్మవర్చసేన । అన్నాద్యేన సమిన్తాగ్ం స్వాహా । ద్యౌస్సమిత్ । తామాదిత్యస్సమిన్ధే ॥ ౭౯ ॥ ౮౩ ॥ సాఽఽదిత్యగ్ం సమిన్ధే । తామహగ్ం సమిన్ధే । సా మా సమిద్ధా । ఆయుషా తేజసా । వర్చసా శ్రియా । యశసా బ్రహ్మవర్చసేన । అన్నాద్యేన సమిన్తాగ్ం స్వాహా । ప్రాజాపత్యా మే సమిదసి

---

* ఏ అస్మే । అస్మే సువర్ణజ్యోతీః । ఇతి ద్రావిడపాఠః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సపత్నక్షయణీ । భ్రాతృవ్యహా మేఽసి స్వాహా । అగ్నే వ్రతపతే
వ్రతం చరిష్యామి ॥౮౦—౮౪॥ తచ్ఛకేయం తన్మే రాధ్యతామ్ ।
వాయో వ్రతపత ఆదిత్య వ్రతపతే । వ్రతానాం వ్రతపతే వ్రతం
చరిష్యామి । తచ్ఛకేయం తన్మే రాధ్యతామ్ । ద్యౌస్సమిత్ । తా-
మాదిత్యస్సమిన్ధే । సాఽఽదిత్యగ్ం సమిన్ధే । తామహగ్ం సమిన్ధే ।
సా మా సమిద్ధా । ఆయుషా తేజసా ॥౮౧—౮౫॥ వర్చసా శ్రియా ।
యశసా బ్రహ్మవర్చసేన । అన్నాద్యేన సమిన్త్తాగ్ం స్వాహా । అన్తరి-
క్షగ్ం సమిత్ । తాం వాయుస్సమిన్ధే । సా వాయుగ్ం సమిన్ధే । తామ-
హగ్ం సమిన్ధే । సా మాసమిద్ధా । ఆయుషా తేజసా । వర్చసా శ్రియా ॥
౮౨ ॥౮౬॥ ☞ యశసా బ్రహ్మవర్చసేన । అన్నాద్యేన సమిన్తా-
గ్ం స్వాహా । పృథివీ సమిత్ । తామగ్నిస్సమిన్ధే । సాఽగ్నిగ్ం సమిన్ధే ।
తామహగ్ం సమిన్ధే । సా మా సమిద్ధా । ఆయుషా తేజసా । వర్చసా
శ్రియా । యశసా బ్రహ్మవర్చసేన ॥౮౭॥ ☞ అన్నాద్యేన సమి-
న్తాగ్ం స్వాహా । ప్రాజాపత్యా మే సమిదసి సపత్నక్షయణీ । భ్రాతృ-
వ్యహా మేఽసి స్వాహా । ఆదిత్య వ్రత పతే వ్రతమచారిషమ్ । తద-
శకం తన్మే రాధి । వాయో వ్రతపతేఽగ్నే వ్రతపతే । వ్రతానాం
వ్రతపతే వ్రతమచారిషమ్ । తదశకం తన్మే రాధి ॥౮౩—౮౮॥

సమిథ్సమిన్ధే వ్రతం చరిష్యామ్యాయుషా తేజసా వర్చసా
శ్రియా యశసా బ్రహ్మవర్చ-సేనాష్టౌ చ ॥౪౧॥

శం నో వాతః పవతాం మాతరిశ్వా శం నస్తపతు సూర్యః ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అహాని శం భవన్తు నశ్శగ్ం రాత్రీః ప్రతిధీయతామ్ । శముషా నో
వ్యుచ్ఛతు శమాదిత్య ఉదేతు నః । శివా నశ్శన్తమా భవ సుమృ-
డీకా సరస్వతి । మా తే వ్యోమ సన్దృశి । ఇడాయై వాస్త్వసి
వాస్తుమద్వాస్తుమన్తో భూయాస్మ మా వాస్తోశ్ఛిథ్స్మహ్యవాస్తుస్స
భూయాద్యోఽస్మాన్ద్వేష్టి యం చ వయం ద్విష్మః । ప్రతిష్ఠాఽసి
ప్రతిష్ఠావన్తో భూయాస్మ మా ప్రతిష్ఠాయాశ్ఛిథ్స్మహ్యప్రతిష్ఠస్స భూ-
యాద్యోఽస్మాన్ద్వేష్టి యం చ వయం ద్విష్మః । ఆవాతవాహి భేషజం
వివాతవాహి యద్రపః । త్వగ్ం హి విశ్వభేషజో దేవానాం దూత
ఈయసే । ద్వావిమౌ వాతౌ వాత ఆసిన్ధోరాపరావతః ॥౮౪-౮౯॥
దక్షం మే అన్య ఆవాతు పరాన్యో వాతు యద్రపః । యదదో వాత
తే గృహేఽమృతస్య నిధిర్హితః । తతో నో దేహి జీవసే తతో
నో ధేహి భేషజమ్ । తతో నో మహ ఆవహ వాత ఆవాతు భేషజమ్ ।
శంభూర్మయోభూర్నో హృదే ప్రణ ఆయూగ్ంషి తారిషత్ । ఇన్ద్రస్య
గృహోఽసి తం త్వా ప్రపద్యే సగుస్సాశ్వః । సహ యన్మే అస్తి తేన ।
భూః ప్రపద్యే భువః ప్రపద్యే సువః ప్రపద్యే భూర్భువస్సువః ప్రపద్యే
వాయుం ప్రపద్యేఽనార్తాం దేవతాం ప్రపద్యేఽశ్మానమాఖణం ప్ర-
పద్యే ప్రజాపతేర్బ్రహ్మకోశం బ్రహ్మ ప్రపద్య ఓం ప్రపద్యే । అన్త-
రిక్షం మ ఉర్వన్తరం బృహదగ్నయః పర్వతాశ్చ యయా వాత-
స్స్వస్త్యా స్వస్తిమాన్తయా స్వస్త్యా స్వస్తిమానసాని । ప్రాణా-
పానౌ మృత్యోర్మా పాతం ప్రాణాపానౌ మా మా హాసిష్టం మయి

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మేధాం మయి ప్రజాం మయ్యగ్నిస్తేజో దధాతు మయి మేధాం
మయి ప్రజాం మయీన్ద్ర ఇన్ద్రియం దధాతు మయి మేధాం మయి
ప్రజాం మయి సూర్యో భ్రాజో దధాతు ॥ ౮౫ — ౯౦ ॥
ద్యుభిరక్తుభిః పరిపాతమస్మానరిష్టేభిరశ్వినా సౌభగేభిః । తన్నో మిత్రో
వరుణో మామహన్తామదితిస్సిన్ధుః పృథివీ ఉత ద్యౌః । కయా నశ్చి-
త్ర ఆ భువదూతీ సదా వృధస్సఖా । కయా శచిష్ఠయా వృతా । క-
స్త్వా సత్యో మదానాం మగ్ంహిష్ఠో మత్సదన్ధసః । దృఢా చిదా-
రుజే వసు । అభీషుణస్సఖీనామవితా జరితౄణామ్ । శతం భవాస్యూ-
తిభిః । వయస్సుపర్ణా ఉపసేదురిన్ద్రం ప్రియమేధా ఋషయో నా-
ధమానాః । అపధ్వాన్తమూర్ణుహి పూర్ధి చక్షుర్ముముగ్ధ్యస్మాన్ని-
ధయోఽవబద్ధాన్ ॥ ౮౬ — ౯౧ ॥ శం నో దేవీరభిష్టయ ఆపో భవన్తు
పీతయే । శం యోరభిస్రవన్తు నః । ఈశానా వార్యాణాం క్షయన్తీ-
శ్చర్షణీనామ్ । అపో యాచామి భేషజమ్ । సుమిత్రా న ఆప ఓష-
ధయస్సన్తు దుర్మిత్రాస్తస్మై భూయాసుర్యోఽస్మాన్ద్వేష్టి యం చ
వయం ద్విష్మః । ఆపో హి ష్ఠా మయోభువస్తా న ఊర్జే దధాతన ।
మహే రణాయ చక్షసే । యో వశ్శివతమో రసస్తస్య భాజయతే-
హ నః । ఉశతీరివ మాతరః । తస్మా అరం గమామ వో యస్య
క్షయాయ జిన్వథ ॥ ౮౭ — ౯౨ ॥ ఆపో జనయథా చ నః । పృథివీ
శాన్తా సాఽగ్నినా శాన్తా సా మే శాన్తా శుచగ్ం శమయతు । అన్త-
రిక్షగ్ం శాన్తం తద్వాయునా శాన్తం తన్మే శాన్తగ్ం శుచగ్ం
శమయతు । ద్యౌశ్శాన్తా సాఽఽదిత్యేన శాన్తా సా మే శాన్తా శుచ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

గ్ం శమయతు । పృథివీ శాన్తి రన్తరిక్షగ్ం శాన్తిర్ద్యౌశ్శాన్తిర్దిశ-
శ్శాన్తిరవాన్తరదిశాశ్శాన్తిరగ్నిశ్శాన్తిర్వాయుశ్శాన్తిరాదిత్యశ్శాన్తి-
శ్చన్ద్రమాశ్శాన్తిర్నక్షత్రాణి శాన్తిరాపశ్శాన్తిరోషధయశ్శాన్తిర్వ-
నస్పతయశ్శాన్తిర్గౌశ్శాన్తిరజా శాన్తిరశ్వశ్శాన్తిః పురుషశ్శాన్తి-
ర్బ్రహ్మ శాన్తిర్బ్రాహ్మణశ్శాన్తిశ్శాన్తిరేవ శాన్తిశ్శాన్తిర్మే అస్తు
శాన్తిః ।తయాఽహగ్ం శాన్త్యా సర్వశాన్త్యా మహ్యం ద్విపదే చ-
తుష్పదే చ శాన్తిం కరోమి శాన్తిర్మే అస్తు శాన్తిః । ఏహ శ్రీశ్చ
హ్రీశ్చ ధృతిశ్చ తపో మేధా ప్రతిష్ఠా శ్రద్ధా సత్యం ధర్మశ్చైతాని
మోత్తిష్ఠన్తమనూత్తిష్ఠన్తు మా మాగ్ం శ్రీశ్చ హ్రీశ్చ ధృతిశ్చ
తపో మేధా ప్రతిష్ఠా శ్రద్ధా సత్యం ధర్మశ్చైతాని మా మాహా-
సిషుః । ఉదాయుషా స్వాయుషోదోషధీనాగ్ం రసేనోత్పర్జన్యస్య
శుష్మేణోదస్థామమృతాగ్ం అను । తచ్చక్షుర్దేవహితం పురస్తా-
చ్ఛుక్రముచ్చరత్ । పశ్యేమ శరదశ్శతం జీవేమ శరదశ్శతం నన్దామ
శరదశ్శతం మోదామ శరదశ్శతం భవామ శరదశ్శతగ్ం శృణ-
వామ శరదశ్శతం ప్రబ్రవామ శరదశ్శతమజీతాస్స్యామ శరదశ్శతం
జ్యోక్చ సూర్యం దృశే । య ఉదగాన్మహతోఽర్ణవాద్విభ్రాజ-
మానస్సరిరస్య మధ్యాథ్స మా వృషభో లోహితాక్షస్సూర్యో వి-
పశ్చిన్మనసా పునాతు । బ్రహ్మణశ్చోతన్యసి బ్రహ్మణ ఆణీస్థో బ్రహ్మణ
ఆవపనమసి ధారితేయం పృథివీ బ్రహ్మణా మహీ ధారితమేనేన మహ-
దన్తరిక్షం దివం దాధార పృథివీగ్ం సదేవాం యదహం వేద తద-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

హం ధారయాణి మా మద్వేదోఽధి విస్రసత్ । మేధామనీషే మా విశతాగ్ం సమీచీ భూతస్య భవ్యస్యావరుద్ధ్యై సర్వమాయురయాణి సర్వమాయురయాణి । ఆభిర్గీర్భిర్యదతో న ఊనమాప్యాయయ హరివో వర్ధమానః । యదా స్తోతృభ్యో మహి గోత్రా రుజాసి భూయిష్ఠభాజో అధ తే స్యామ । బ్రహ్మ ప్రావాదిష్మ తన్నో మా హాసీత్ । ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥౮౮-౯౩॥

పరావతో దధాతు బద్ధాఙ్గిన్వథ దృశే సప్త చ ॥ ౪౭ ॥

నమో యుఞ్జతే వృష్ణో అశ్వస్య బ్రహ్మన్ప్రవర్గ్యేణ బ్రహ్మన్ప్రచరిష్యామో దశ ప్రాచీరపశ్యం గోపాం దేవస్య సముద్రాయైషె వీపిహి ఘర్మ యా తే మహీనాం చత్వార్యస్కాణ్ యా పురస్తాత్సప్త సప్త ప్రాణాయ త్రీణి పూష్ణే చత్వార్యుదస్యైకాదశ యాస్తే సప్తాగ్నిధ్రీవసీన్నదై.కాన్న విగ్ంశతిర్యాభిరూర్ధ్వస్త్రిగ్ంశద్యాభర్నయి షోడశ యాస్తే ఘోరా నవ స్నిక్చాష్టౌ ధునిశ్చద్వే ఉగ్రశ్చ త్రీణ్యహోరాత్రే పఞ్చఖట్త్రీణి విగాస్సప్తదశాసృన్ముఖశ్చత్వారి యదేతద్వృకసః పఞ్చ యదీషితశ్చత్వారి దీర్ఘముఖ త్రీణిత్థాచ్చత్వారి యదేతద్భూతాని షట్ప్రిసార్య త్రీణ్యత్రిణా దశాహరావద్య బ్రహ్మణా షట్ఫడుత్తుదాష్టౌ భూష్షట్పృథివ్యష్టషష్టిశ్శం నస్సప్తపఞ్చాశద్ద్విచత్వారిగ్ంశత్ ॥౪౭॥

యుఞ్జతే బ్రహ్మన్ప్రచరిష్యామోఽపశ్యం గోపాగ్ం సముద్రాయ వయమనుక్రామామ పూష్ణే ధునిశ్చ యదేతద్భూతాని తచ్ఛ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

కేయమష్టాశీతిః ॥౮౮॥

నమో వాచే బ్రహ్మన్నివర్గ్యేణ మయి రుగన్తరిక్షేణ ఘర్మ్య
యా తే దివి శుగస్స్కన్ద్యాః పృథివీముపనో మిత్రావరుణా యద్దేత-
ద్వ్రతసో భూర్భువస్సువర్ద్యు-భిస్త్రినవతిః ॥౯౩॥ ఇత్యపి పాఠః.

ఓం నమోఽను మదన్తు ॥ ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః.

హరిః ఓమ్ ॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

ఇతి యజురారణ్యకే చతుర్థః ప్రశ్నస్సమాప్తః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యజురారణ్యకే పఞ్చమప్రశ్నప్రారమ్భః.

ద్రావిడాస్త్వేమం అష్టమం ప్రపాఠకమాహుః.

ఓమ్॥ శం నస్తన్నో మా హాసీత్ । ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥

హరిః ఓమ్॥ దేవా వై సత్రమాసత । ఋద్ధిపరిమితం యశస్కా-
మాః । తేఽబ్రువన్ । యన్నః ప్రథమం యశ ఋచ్ఛాత్ । సర్వే-
షాం నస్తత్సహాసదితి । తేషాం కురుక్షేత్రం వేదిరాసీత్ । తస్యై
ఖాణ్డవో దక్షిణార్ధ ఆసీత్ । తూర్ఘ్నముత్తరార్ధః । పరీణజ్జఘనా-
ర్ధః । మరవ ఉత్కరః ॥౧॥ తేషాం మఖం వైష్ణవం యశ ఆర్ఛత్ ।
తం న్యకామయత । తేనాపాక్రామత్ । తం దేవా అన్వాయన్ ।
యశోఽవరురుత్సమానాః । తస్యాన్వాగతస్య । సవ్యాద్ధనురజాయత ।
దక్షిణాదిషవః । తస్మాదిషుధన్వం పుణ్యజన్మ । యజ్ఞజన్మా హి ॥ ౨ ॥
తమేకగ్ం సన్తమ్ । బహవో నాభ్యధృష్ణువన్ । తస్మాదేకమిషు-
ధన్వినమ్ । బహవోఽనిషుధన్వా నాభిధృష్ణువన్తి । సోఽస్మయత ।
ఏకం మా సన్తం బహవో నాభ్యధర్షిషురితి । తస్య సిష్మియా-
ణస్య తేజోఽపాక్రామత్ । తద్దేవా ఓషధీషు న్యమృజుః । తే
శ్యామాకా అభవన్ । స్మయాకా వై నామైతే ॥ ౩ ॥ తత్స్మయా-
కానాగ్ం స్మయాకత్వమ్ । తస్మాద్దీక్షితేనాపిగృహ్య స్మేతవ్యమ్ । తే-
జసో ధృత్యై । స ధనుః ప్రతిష్కభ్యాతిష్ఠత్ । తా ఉపదీకా అబ్రువ-
న్వరం వృణామహై । అథ వ ఇమగ్ం రన్ధయామ । యత్ర క్వచ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ఖనామ । తదపోఽభితృణదామేతి । తస్మాదుపదీకా యత్ర క్వచ ఖన-
న్తి । తదపోఽభితృన్దన్తి ॥ ౪ ॥ వారెవృతగ్గ్ం హ్యాసామ్ । తస్య జ్యా-
మప్యాదన్ । తస్య ధనుర్విప్రవమాణగ్గ్ం శిర ఉదవర్తయత్ । త-
ద్ద్యావాపృథివీ అను ప్రావర్తత । యత్ప్రావర్తత । తత్ప్రవర్గ్యస్య
ప్రవర్గ్యత్వమ్ । యద్ఘ్రాంర ఇత్యపతత్ । తద్ఘర్మస్య ఘర్మ-
త్వమ్ । మహతో వీర్యమపప్తదితి । తన్మహావీరస్య మహావీరత్వమ్ ॥
౫ ॥ యదస్యాస్సమభరన్ । తథ్సమ్రాజ్ఞస్సమ్రాట్త్వమ్ । తగ్గ్ం
స్తృతం దేవతాస్త్రేధా వ్యగృహ్ణత । అగ్నిః ప్రాతస్సవనమ్ । ఇన్ద్రో
మాధ్యన్దినగ్గ్ం సవనమ్ । విశ్వేదేవా స్తృతీయసవనమ్ । తేనాపశీ-
ర్ష్ణా యజ్ఞేన యజమానాః । నాశిషోఽవారున్ధత । న సువర్గం
లోకమభ్యజయన్ । తే దేవా అశ్వినావబ్రువన్ ॥ ౬ ॥ భిషజౌ
వై స్థః । ఇదం యజ్ఞస్య శిరః ప్రతిధత్తమితి । తావబ్రూతాం వరం
వృణావహై । గ్రహ ఏవ నావత్రాపిగృహ్యతామితి । తాభ్యామేత-
మాశ్వినమగృహ్ణన్ । తావేతద్యజ్ఞస్య శిరః ప్రత్యధత్తామ్ । య-
త్ప్రవర్గ్యః । తేన సశీర్ష్ణా యజ్ఞేన యజమానాః । అవాశిషోఽరు-
న్ధత । అభి సువర్గం లోకమజయన్ । యత్ప్రవర్గ్యం ప్రవృణక్తి ।
యజ్ఞస్యైవ తచ్ఛిరః ప్రతిదధాతి । తేన సశీర్ష్ణా యజ్ఞేన యజమానః ।
అవాశిషో రున్ధే । అభి సువర్గం లోకం జయతి । తస్మాదేష ఆశ్వి-
నప్రవయా ఇవ । యత్ప్రవర్గ్యః ॥ ౭ ॥ ఉత్కరో హ్యేతే తృన్దన్తి
మహావీరత్వమబ్రువన్నజయన్థ్సప్త చ ॥ ౧ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సావిత్రం జుహోతి ప్రసూత్యై । చతుర్గృహీతేన జు-
హోతి । చతుష్పాదః పశవః । పశూనేవావరున్ధే । చతస్రో దిశః ।
దిక్ష్వేవ ప్రతితిష్ఠతి । ఛన్దాగ్ంసి దేవేభ్యోఽపాక్రామన్ । న వోఽభా-
గాని హవ్యం వక్ష్యామ ఇతి । తేభ్య ఏతచ్చతుర్గృహీతమధార-
యన్ । పురోఽనువాక్యాయై యాజ్యాయై ॥ ౮ ॥ దేవతాయై వష-
ట్కారాయ । యచ్చతుర్గృహీతం జుహోతి । ఛన్దాగ్ంస్యేవ త-
త్ప్రీణాతి । తాన్యస్య ప్రీతాని దేవేభ్యో హవ్యం వహన్తి । బ్రహ్మ-
వాదినో వదన్తి । హోతవ్యం దీక్షితస్య గృహా3 ఇ న హోతవ్యా3-
మితి । హవిర్వై దీక్షితః । యజ్జుహుయాత్ । హవిష్కృతం యజ-
మానమగ్నౌ ప్రదధ్యాత్ । యన్న జుహుయాత్ ॥ ౯ ॥ యజ్ఞపరు-
రన్తరియాత్ । యజురేవ వదేత్ । న హవిష్కృతం యజమానమగ్నౌ
ప్రదధాతి । న యజ్ఞపరురన్తరేతి । గాయత్రీ ఛన్దాగ్ంస్యత్యమన్యత ।
తస్యై వషట్కారోఽభ్యద్రుత్య శిరోఽచ్ఛినత్ । తస్యై ద్వేధా రసః
పరాఽపతత్ । పృథివీమర్ధః ప్రావిశత్ । పశూనర్ధః । యః పృథివీం
ప్రావిశత్ ॥ ౧౦ ॥ స ఖదిరోఽభవత్ । యః పశూన్ । సోఽజామ్ ।
యత్ఖాదిర్యభ్రిర్భవతి । ఛన్దసామేవ రసేన యజ్ఞస్య శిరస్సమ్భరతి ।
యదౌదుమ్బరీ । ఊర్గ్వా ఉదుమ్బరః । ఊర్జైవ యజ్ఞస్య శిరస్సమ్భ-
రతి । యద్వైణవీ । తేజో వై వేణుః ॥ ౧౧ ॥ తేజసైవ యజ్ఞస్య శిర-
స్సమ్భరతి । యద్వైకఙ్కతీ । భా ఏవావరున్ధే । దేవస్య త్వా సవితుః
ప్రసవ ఇత్యభ్రిమాదత్తే ప్రసూత్యై । అశ్వినోర్బాహుభ్యామిత్యా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

హ। అశ్వినా హి దేవానామధ్వర్యూ ఆస్తామ్। పూష్ణో హస్తాభ్యామి-
త్యాహ యత్యై। వజ్ర ఇవ వా ఏషా। యదభ్రిః। అభ్రిరసి నారిరసీ-
త్యాహ శాన్త్యై ॥౧౨॥ అధ్వరకృద్దేవేభ్య ఇత్యాహ । యజ్ఞో వా అ-
ధ్వరః। యజ్ఞకృద్దేవేభ్య ఇతి వావైతదాహ । ఉత్తిష్ఠ బ్రహ్మణస్పత ఇ-
త్యాహ। బ్రహ్మణైవ యజ్ఞస్య శిరోఽచ్ఛైతి। ప్రైతు బ్రహ్మణస్పతి-
రిత్యాహ। ప్రేత్యైవ యజ్ఞస్య శిరోఽచ్ఛైతి। ప్రదేవ్యేతు సూనృతే-
త్యాహ। యజ్ఞో వై సూనృతా। అచ్ఛా వీరం నర్యం పఙ్క్తిరాధస-
మిత్యాహ ॥ ౧౩ ॥ పాఙ్క్తో హి యజ్ఞః। దేవా యజ్ఞం నయన్తు న ఇ-
త్యాహ। దేవానేవ యజ్ఞనియః కురుతే। దేవీ ద్యావాపృథివీ అను మే
మగ్ంసాథామిత్యాహ। ఆభ్యామేవానుమతో యజ్ఞస్య శిరస్సమ్భ-
రతి। ఋధ్యాసమద్య మఖస్య శిర ఇత్యాహ। యజ్ఞో వై మఖః। ఋ-
ధ్యాసమద్య యజ్ఞస్య శిర ఇతి వావైతదాహ। మఖాయ త్వా మఖ-
స్య త్వా శీర్ష్ణ ఇత్యాహ। నిర్దిశ్యైవైనద్ధరతి ॥ ౧౪ ॥ ☞ త్రిర్
హరతి। త్రయ ఇమే లోకాః। ఏభ్య ఏవ లోకేభ్యో యజ్ఞస్య శిర-
స్సమ్భరతి। తూష్ణీం చతుర్థగ్ం హరతి। అపరిమితాదేవ యజ్ఞస్య శి-
రస్సమ్భరతి। మృత్ఖనాదగ్రే హరతి। తస్మాన్మృత్ఖనః కరుణ్యతమః।
ఇయత్యగ్ర ఆసీరిత్యాహ। అస్యామేవాఛమ్బట్కారం యజ్ఞస్య శిర-
స్సమ్భరతి। ఊర్జం వా ఏతగ్ం రసం పృథివ్యా ఉపదీకా ఉద్దిహన్తి॥
౧౫ ॥యద్వల్మీకమ్। యద్వల్మీకవపా సమ్భారో భవతి। ఊర్జమేవ
రసం పృథివ్యా అవరున్ధే। అథో శ్రోత్రమేవ। శ్రోత్రగ్గ్ం హ్యేతత్పృ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

థివ్యాః । యద్వల్మీకః । అబధిరో భవతి । య ఏవం వేద । ఇన్ద్రో వృ-
త్రాయ వజ్రముదయచ్ఛత్ । స యత్రయత్ర పరాక్రమత ॥౧౬॥ త-
న్నాధ్రియత । స పూతీకస్తమ్బే పరాక్రమత । సోఽధ్రియత । సోఽ-
బ్రవీత్ । ఊతిం వై మే ధా ఇతి । తదూతీకానామూతీకత్వమ్ । యదూ-
తీకా భవన్తి । యజ్ఞాయైవోతిం దధతి । అగ్నిజా అసి ప్రజాపతే రే-
త ఇత్యాహ । య ఏవ రసః పశూన్ప్రావిశత్ ॥౧౭॥ ☞ తమేవావరున్ధే ।
పఞ్చైతే సమ్భారా భవన్తి । పాఙ్క్తో యజ్ఞః । యావానేవ యజ్ఞః ।
తస్య శిరస్సమ్భరతి । యద్గ్రామ్యాణాం పశూనాం చర్మణా సమ్భ-
రేత్ । గ్రామ్యాన్పశూఞ్ఛుచాఽర్పయేత్ । కృష్ణాజినేన సమ్భరతి । ఆ-
రణ్యానేవ పశూఞ్ఛుచాఽర్పయతి । తస్మాత్సమావత్పశూనాం ప్రజా-
యమానానామ్ ॥ ౧౮ ॥ ఆరణ్యాః పశవః కనీయాగ్ంసః । శుచా
హ్యృతాః । లోమతస్సమ్భరతి । అతో హ్యస్య మేధ్యమ్ । పరిగృ-
హ్యయన్తి । రక్షసామపహత్యై । బహవో హరన్తి । అపచితిమేవా-
స్మిన్దధతి । ఉద్ధతే సికతోపోప్తే పరిశ్రితే నిదధతి శాన్త్యై । మదన్తీ-
భిరుపసృజతి ॥౧౯॥ ☞ తేజ ఏవాస్మిన్దధాతి । మధు త్వా మధు-
లా కరోత్విత్యాహ । బ్రహ్మణైవాస్మిన్తేజో దధాతి । యద్గ్రామ్యాణాం
పాత్రాణాం కపాలైస్సగ్ంసృజేత్ । గ్రామ్యాణి పాత్రాణి శుచాఽ-
ర్పయేత్ । అర్మకపాలైస్సగ్ంసృజతి । ఏతాని వా అనుపజీవనీ-
యాని । తాన్యేవ శుచాఽర్పయతి । శర్కరాభిస్సగ్ంసృజతి ధృత్యై ।
అథో శన్త్వాయ । అజలోమైస్సగ్ంసృజతి । ఏషా వా అగ్నేః ప్రియా

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

తనూః । యదజా । ప్రియమేవైనం తనువా సగ్ంసృజతి । అథో
తేజసా । కృష్ణాజినస్య లోమభిస్సగ్ంసృజతి । యజ్ఞో వై కృష్ణాజిన-
మ్ । యజ్ఞేనైవ యజ్ఞగ్ం సగ్ంసృజతి ॥ ౨౦ ॥ యాజ్యాయైన జు-
హుయాదవిశ్వదేవ్యేణుశ్శ్వాన్త్యపజ్జి ర్రాధసమిత్యాహ హరతి దిహన్తి
పరాక్రమతావిశత్ప్రజాయమానానాగ్ంసృజతిశన్త్వయాష్టౌ చ॥ ౨
పరిశ్రితే కరోతి । బ్రహ్మవర్చసస్య పరిగృహీత్యై । న కుర్వ-
న్నభిప్రాణ్యాత్ । యత్కుర్వన్నభిప్రాణ్యాత్ । ప్రాణాఞ్ఛుచాఽర్ప-
యేత్ । అపహాయ ప్రాణితి । ప్రాణానాం గోపీథాయ । న ప్రవర్గ్యం
చాదిత్యం చాన్తరేయాత్ । యదన్తరేయాత్ । దుశ్చర్మాస్యాత్ ॥
౨౧ ॥ ☞ తస్మాన్నాన్తరాయ్యమ్ । ఆత్మనో గోపీథాయ । వేణు-
నా కరోతి । తేజో వై వేణుః । తేజః ప్రవర్గ్యః । తేజసైవ తేజస్సమ-
ర్ధయతి । మఖస్య శిరోఽసీత్యాహ । యజ్ఞో వై మఖః । తస్యైతచ్ఛి-
రః । యత్ప్రవర్గ్యః ॥ ౨౨ ॥ ☞ తస్మాదేవమాహ । యజ్ఞస్య
పదే స్థ ఇత్యాహ । యజ్ఞస్య హ్యేతే పదే । అథో ప్రతిష్ఠిత్యై । గా-
యత్రేణ త్వా ఛన్దసా కరోమీత్యాహ । ఛన్దోభిరేవైనం కరోతి । త్ర్యు-
ద్ధిం కరోతి । త్రయ ఇమే లోకాః । ఏషాం లోకానామాప్త్యై । ఛన్దో-
భిః కరోతి ॥ ౨౩॥ వీర్యం వై ఛన్దాగ్ంసి । వీర్యేణైవైనం కరోతి । య-
జుషా బిలం కరోతి వ్యావృత్త్యై । ఇయన్తం కరోతి । ప్రజాపతినా యజ్ఞ-
ముఖేన సంమితమ్ । ఇయన్తం కరోతి । యజ్ఞపరుషా సంమితమ్ । ఇ-
యన్తం కరోతి । ఏతావద్వై పురుషే వీర్యమ్ । వీర్యసంమితమ్ ॥ ౨౪

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అపరిమితం కరోతి । అపరిమితస్యావరుద్ధ్యై । పరిగ్రీవం కరో-
తి ధృత్యై । సూర్యస్య హరసా శ్రాయేత్యాహ । యథాయజురేవై-
తత్ । అశ్వశకేన ధూపయతి । ప్రాజాపత్యో వా అశ్వస్సయోనిత్వా-
య । వృష్ణో అశ్వస్య నిష్పదసీత్యాహ । అసౌ వా ఆదిత్యో వృషాఽ-
శ్వః । తస్య ఛన్దాగ్ంసి నిష్పత్ ॥ ౫ ॥ ఛన్దోభిరేవైనం
ధూపయతి । అర్చిషే త్వా శోచిషే త్వేత్యాహ । తేజ ఏవాస్మిన్దధాతి ।
వారుణోఽభీద్ధః । మైత్రియోపైతి శాన్త్యై । సిద్ధ్యై త్వేత్యాహ । య-
థాయజురేవైతత్ । దేవస్త్వా సవితోద్వపత్విత్యాహ । సవితృప్ర-
సూత ఏవైనం బ్రహ్మణా దేవతాభిరుద్వపతి । అపద్యమానః పృథివ్యా-
మాశా దిశ ఆపృణేత్యాహ ॥ ౬ ॥ తస్మాదగ్నిస్సర్వా దిశోఽను వి-
భాతి । ఉత్తిష్ఠ బృహన్భవోర్ధ్వస్తిష్ఠ ధ్రువస్త్వమిత్యాహ ప్రతిష్ఠి-
త్యై । ఈశ్వరో వా ఏషోఽన్ధో భవితోః । యః ప్రవర్గ్యమన్వీక్షతే ।
సూర్యస్య త్వా చక్షుషాఽన్వీక్ష ఇత్యాహ । చక్షుషో గోపీథాయ ।
ఋజవే త్వా సాధవే త్వా సుక్షిత్యై త్వా భూత్యై త్వేత్యాహ । ఇయం
వా ఋజుః । అన్తరిక్షగ్ం సాధు । అసౌ సుక్షితిః ॥ ౭ ॥ దిశో భూతిః ।
ఇమానేవాస్మై లోకాన్కల్పయతి । అథో ప్రతిష్ఠిత్యై । ఇదమహమ-
ముమాముష్యాయణం విశా పశుభిర్బ్రహ్మవర్చసేన పర్యూహామీత్యా-
హ । విశైవైనం పశుభిర్బ్రహ్మవర్చసేన పర్యూహతి । విశేతి రాజ-
న్యస్య బ్రూయాత్ । విశైవైనం పర్యూహతి । పశుభిరితి వైశ్యస్య ।
పశుభిరేవైనం పర్యూహతి । అసుర్యం పాత్రమనాచ్ఛృణ్ణమ్ ॥ ౮ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ఆచ్ఛృణత్తి । దేవత్రాకః । అజక్షీరేణాచ్ఛృణత్తి । పరమం వా ఏ-
తత్పయః । యదజక్షీరమ్ । పరమేణైవైనం పయసాఽఽచ్ఛృణత్తి ।
యజుషా వ్యావృత్త్యై । ఛన్దోభిరాచ్ఛృణత్తి । ఛన్దోభిర్వా ఏష
క్రియతే । ఛన్దోభిరేవ ఛన్దాగ్ంస్యాచ్ఛృణత్తి । ఛృన్ధి వాచమి-
త్యాహ । వాచమేవావరున్ధే । ఛృన్ధ్యూర్జమిత్యాహ । ఊర్జమేవా-
వరున్ధే । ఛృన్ధి హవిరిత్యాహ । హవిరేవాకః । దేవపురశ్చర సఘ్యా-
సం త్వేత్యాహ । యథాయజురేవైతత్ ॥ ౨౯ ॥ స్వాద్యత్ప్రవర్గ్య-
ఞ్ఛన్దోభిః కరోతి వీర్యసంమితం ఛన్దాగ్ంసి నిష్పత ఋణేత్యాహ సుక్షి-
తిరనాచ్ఛృణ్ణం ఛన్దాగ్ంస్యాచ్ఛృణత్త్యష్టౌ చ ॥ ౩ ॥

బ్రహ్మన్ప్రచరిష్యామో హోతర్ఘర్మమభిష్టుహీత్యాహ ।
ఏష వా ఏతర్హి బృహస్పతిః । యద్బ్రహ్మా । తస్మా ఏవ ప్రతిప్రోచ్య
ప్రచరతి । ఆత్మనోఽనార్త్యై । యమాయ త్వామఖాయ త్వేత్యాహ ।
ఏతా వా ఏతస్య దేవతాః । తాభిరేవైనగ్ం సమర్ధయతి । మదన్తీ-
భిః ప్రోక్షతి । తేజ ఏవాస్మిన్దధాతి ॥ ౩౦ ॥ ☞ అభిపూర్వం ప్రో-
క్షతి । అభిపూర్వమేవాస్మిన్తేజో దధాతి । త్రిః ప్రోక్షతి । త్ర్యావృద్ధి
యజ్ఞః । అథో మేధ్యత్వాయ । హోతాఽన్వాహ । రక్షసామప-
హత్యై । అనవానమ్ । ప్రాణానాగ్ం సన్తత్యై । త్రిష్టుభస్సతీ-
ర్గాయత్రీరివాన్వాహ ॥ ౩౧ ॥ ☞ గాయత్రో హి ప్రాణః । ప్రాణ-
మేవ యజమానే దధాతి । సన్తతమన్వాహ । ప్రాణానామన్నాద్య-
స్య సన్తత్యై । అథో రక్షసామపహత్యై । యత్పరిమితా అనుబ్రూ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

యాత్ । పరిమితమవరున్ధీత । అపరిమితా అన్వాహ । అపరిమితస్యా-
వరుద్ధ్యై । శిరో వా ఏతద్యజ్ఞస్య ॥ ౩౨ ॥ యత్ప్రవర్గ్యః । ఊ-
ర్ఙ్ముఞ్జాః । యన్మౌఞ్జో వేదో భవతి । ఊర్జైవ యజ్ఞస్య శిరస్స-
మర్ధయతి । ప్రాణాహుతీర్జుహోతి । ప్రాణానేవ యజమానే దధాతి ।
సప్త జుహోతి । సప్త వై శీర్షణ్యాః ప్రాణాః । ప్రాణానేవాస్మిన్ద-
ధాతి । దేవస్త్వా సవితా మధ్వాఽనక్త్విత్యాహ ॥ ౩౩ ॥ ☞ తే-
జసైవైనమనక్తి । పృథివీం తపసస్త్రాయస్వేతి హిరణ్యముపాస్యతి ।
అస్యా అనతిదాహాయ । శిరో వా ఏతద్యజ్ఞస్య । యత్ప్రవర్గ్యః । అ-
గ్నిస్సర్వా దేవతాః । ప్రలవానాదీప్యోపాస్యతి । దేవతాస్వేవ య-
జ్ఞస్య శిరః ప్రతిదధాతి । అప్రతిశీర్ణాగ్రం భవతి । ఏతద్బర్హి-
హ్యేషః ॥ ౩౪ ॥ అర్చిరసి శోచిరసీత్యాహ । తేజ ఏవాస్మిన్బ్రహ్మ-
వర్చసం దధాతి । సగ్ం సీదస్వ మహాగ్ం అసీత్యాహ । మహా-
హ్యేషః । బ్రహ్మవాదినో వదన్తి । ఏతే వావ త ఋత్విజః । యే దర్-
శపూర్ణమాసయోః । అథ కథా హోతా యజమానాయాశిషోనా-
శాస్త ఇతి । పురస్తాదాశీః ఖలు వా అన్యో యజ్ఞః । ఉపరిష్టాదాశీరన్యః
॥ ౩౫ ॥ అనాధృష్యా పురస్తాదితి యద్దేతాని యజూగ్ంష్యాహ । శీర్-
షత ఏవ యజ్ఞస్య యజమాన ఆశిషోఽవరున్ధే । ఆయుః పురస్తాదా-
హ । ప్రజాం దక్షిణతః । ప్రాణం పశ్చాత్ । శ్రోత్రముత్తరతః ।
విధృతిముపరిష్టాత్ । ప్రాణానేవాస్మై సమీచో దధాతి । ఈశ్వరో వా
ఏష దిశోఽనూన్మదితోః । యం దిశో ను వ్యాస్థాపయన్తి ॥ ౩౬ ॥

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.
CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మనోరశ్వాఽసిభూరిపుత్రేతీమామభిమృశతి । ఇయం వై మనోరశ్వా
భూరిపుత్రా । అస్యామేవ ప్రతితిష్ఠత్యనున్మాదాయ । సూపసదా మే
భూయా మా మా హిꣳసీరిత్యాహాహిꣳసాయై । చితస్స్థ పరిచిత
ఇత్యాహ । అపచితిమేవాస్మిన్దధాతి । శిరో వా ఏతద్యజ్ఞస్య । య-
త్ప్రవర్గ్యః । అసౌ ఖలు వా ఆదిత్యః ప్రవర్గ్యః । తస్య మరుతో రశ్మ-
యః ॥౩౭॥ స్వాహా మరుద్భిః పరిశ్రయస్వేత్యాహ । అముమేవా-
దిత్యꣳ రశ్మిభిః పర్యూహతి । తస్మాదసావాదిత్యోఽముష్మింల్లోకే ర-
శ్మిభిః పర్యూఢః । తస్మాద్రాజా విశా పర్యూఢః । తస్మాద్గ్రామణీస్స-
జాతైః పర్యూఢః । అగ్నేస్సృష్టస్య యతః । వికఙ్కతం భా ఆర్ఛత్ ।
యద్వైకఙ్కతాః పరిధయో భవన్తి । భా ఏవావరున్ధే । ద్వాదశ
భవన్తి ॥౩౮॥ ☞ ద్వాదశమాసాస్సంవత్సరః । సంవత్సరమేవావ-
రున్ధే । అస్తి త్రయోదశో మాస ఇత్యాహుః । యత్త్రయోదశః పరి-
ధిర్భవతి । తేనైవ త్రయోదశం మాసమవరున్ధే । అన్తరిక్షస్యాన్తర్ధి-
రసీత్యాహ వ్యావృత్త్యై । దివం తపసస్త్రాయస్వేత్యుపరిష్టాద్ధిరణ్యమ-
ధి నిదధాతి । అముష్యా అనతిదాహాయ । అథో ఆభ్యామేవైనముభ-
యతః పరిగృహ్ణాతి । అర్హన్బిభర్షి సాయకాని ధన్వేత్యాహ ॥౩౯॥
స్తౌత్యేవైనమేతత్ । గాయత్రమసి త్రైష్టుభమసి జాగతమసీతి ధవి-
త్రాణ్యాదత్తే । ఛన్దోభిరేవైనానాదత్తే । మధు మధ్వితి ధూనోతి ।
ప్రాణో వై మధు । ప్రాణమేవ యజమానే దధాతి । త్రిః పరియన్తి ।
త్రివృద్ధి ప్రాణః । త్రిః పరియన్తి । త్ర్యావృద్ధి యజ్ఞః ॥౪౦॥ ☞ అథో

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

రక్షసామపహత్యై । త్రిః పునః పరియన్తి । షట్థ్సంపద్యన్తే ।
షడ్వా ఋతవః । ఋతుష్వేవ ప్రతితిష్ఠన్తి । యో వై ఘర్మస్య ప్రియాం
తనువమాక్రామతి । దుశ్చర్మా వై స భవతి । ఏష హ వా అస్యప్రి-
యాంతనువమాక్రామతి । యస్త్రిః పరీత్య చతుర్థం పర్యేతి । ఏతా-
గ్ం హ వా అస్యోగ్రదేవో రాజనిరాచక్రామ ॥౪౧॥ తతో వై సదు-
శ్చర్మాఽభవత్ । తస్మాత్త్రిః పరీత్య న చతుర్థం పరీయాత్ । ఆత్మనో
గోపీథాయ । ప్రాణా వై ధవిత్రాణి । అవ్యతిషఙ్గం ధూన్వన్తి । ప్రా-
ణానామవ్యతిషఙ్గాయ క్లృప్త్యై । వినిషద్య ధూన్వన్తి । దిక్ష్వేవ ప్రతి-
తిష్ఠన్తి । ఊర్ధ్వం ధూన్వన్తి । సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై । సర్వతో
ధూన్వన్తి । తస్మాదయగ్ం సర్వతః పవతే ॥౪౨॥ దధాతీవాన్వాహ య-
జ్ఞస్యైవైష ఉపరిష్టాదాశీరన్యో వ్యస్థాపయన్తి రశ్మయో భవన్తి
ధన్వేత్యాహ యజ్ఞశ్చక్రామ సమష్ట్యై ద్వే చ ॥ ౪ ॥

అగ్నిష్ట్వా వసుభిః పురస్తాద్రోచయతు గాయత్రేణ ఛన్దసే-
త్యాహ । అగ్నిరేవైనం వసుభిః పురస్తాద్రోచయతి గాయత్రేణ ఛన్దసా ।
సమారుచితో రోచయేత్యాహ । ఆశిషమేవైతామాశాస్తే । ఇన్ద్ర-
స్త్వా రుద్రైర్దక్షిణతో రోచయతు త్రైష్టుభేన ఛన్దసేత్యాహ ।
ఇన్ద్ర ఏవైనగ్ం రుద్రైర్దక్షిణతో రోచయతి త్రైష్టుభేన ఛన్దసా ।
సమారుచితో రోచయేత్యాహ । ఆశిషమేవైతామాశాస్తే । వరు-
ణస్త్వాఽఽదిత్యైః పశ్చాద్రోచయతు జాగతేన ఛన్దసేత్యాహ ।
వరుణ ఏవైనమాదిత్యైః పశ్చాద్రోచయతి జాగతేన ఛన్దసా ॥౪౩॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

సమారుచితో రోచయేత్యాహ । ఆశిషమేవైతామాశాస్తే ।
ద్యుతానస్త్వా మారుతో మరుద్భిరుత్తరతో రోచయతాత్వానుష్టుభేన
ఛన్దసేత్యాహ । ద్యుతాన ఏవైనం మారుతో మరుద్భిరుత్తరతో
రోచయత్యానుష్టుభేన ఛన్దసా । సమారుచితో రోచయేత్యాహ ।
ఆశిషమేవైతామాశాస్తే । బృహస్పతిస్త్వా విశ్వైర్దేవైరుపరిష్టా-
ద్రోచయతు పాఙ్క్తేన ఛన్దసేత్యాహ। బృహస్పతిరేవైనం విశ్వైర్దే-
వైరుపరిష్టాద్రోచయతి పాఙ్క్తేన ఛన్దసా । సమారుచితో రోచయే-
త్యాహ । ఆశిషమేవైతామాశాస్తే ॥౪౪॥ రోచితస్త్వం దేవఘర్మ
దేవేష్వసీత్యాహ । రోచితో హ్యేష దేవేషు । రోచిషీయాహం మను-
ష్యేష్విత్యాహ।రోచత ఏవైష మనుష్యేషు । సమ్రాడ్ఘర్మరుచితస్త్వం
దేవేష్వాయుష్మాగ్ంస్తేజస్వీ బ్రహ్మవర్చస్యసీత్యాహ । రుచితో
హ్యేష దేవేష్వాయుష్మాగ్ంస్తేజస్వీ బ్రహ్మవర్చసీ । రుచితోఽహం
మనుష్యేష్వాయుష్మాగ్ంస్తేజస్వీ బ్రహ్మవర్చసీ భూయాసమిత్యాహ ।
రుచిత ఏవైష మనుష్యేష్వాయుష్మాగ్ంస్తేజస్వీ బ్రహ్మవర్చసీ భవతి ।
రుగసి రుచం మయి ధేహి మయి రుగిత్యాహ । ఆశిషమేవైతామా
శాస్తే । తం యదేతైర్యజుర్భిరరోచయిత్వా । రుచితో ఘర్మ ఇతి
ప్రబ్రూయాత్ । అరోచుకోఽధ్వర్యుస్స్యాత్ । అరోచుకో యజ-
మానః । అథ యదేనమేతైర్యజుర్భీ రోచయిత్వా । రుచితో ఘర్మ ఇతి
ప్రాహ । రోచుకోఽధ్వర్యుర్భవతి । రోచుకో యజమానః ॥ ౪౫ ॥

పశ్చాద్రోచయతి జాగతేన ఛన్దసా సమారుచితో రోచయే-

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.
CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

త్యాహాశిషమేవైతామాశాస్తే శాస్తేఽష్టౌ చ ॥ ౫ ॥

శిరో వా ఏతద్యజ్ఞస్య । యత్ప్రవర్గ్యః । గ్రీవా ఉపసదః । పురస్తాదుపసదాం ప్రవర్గ్యం ప్రవృణక్తి । గ్రీవాస్వేవ యజ్ఞస్య శిరః ప్రతిదధాతి । త్రిః ప్రవృణక్తి । త్రయ ఇమే లోకాః । ఏభ్య ఏవ లోకేభ్యో యజ్ఞస్య శిరోఽవరున్ధే । షట్థ్సమ్పద్యన్తే । షడ్వా ఋతవః ॥ ౪౬ ॥ ఋతుభ్య ఏవ యజ్ఞస్య శిరోఽవరున్ధే । ద్వాదశకృత్వః ప్రవృణక్తి । ద్వాదశ మాసాస్సంవథ్సరః । సంవథ్సరాదేవ యజ్ఞస్య శిరోఽవరున్ధే । చతుర్విగ్ంశతిస్సమ్పద్యన్తే । చతుర్విగ్ంశతిరర్ధమాసాః । అర్ధమాసేభ్య ఏవ యజ్ఞస్య శిరోఽవరున్ధే । అథో ఖలు । సకృదేవ ప్రవృజ్యః । ఏకగ్ం హి శిరః ॥ ౪౭ ॥ అగ్నిష్టోమే ప్రవృణక్తి । ఏతావాన్వై యజ్ఞః । యావానగ్నిష్టోమః । యావానేవ యజ్ఞః । తస్య శిరః ప్రతిదధాతి । నోక్థ్యే ప్రవృఞ్జ్యాత్ । ప్రజా వై పశవ ఉక్థాని । యదుక్థ్యే ప్రవృఞ్జ్యాత్ । ప్రజాం పశూనస్య నిర్దహేత్ । విశ్వజితి సర్వపృష్ఠే ప్రవృణక్తి ॥ ౪౮ ॥ పృష్ఠాని వా అచ్యుతం చ్యావయన్తి । పృష్ఠైరేవాస్మా అచ్యుతం చ్యావయిత్వాఽవరున్ధే । అపశ్యం గోపామిత్యాహ । ప్రాణో వై గోపాః । ప్రాణమేవ ప్రజాసు వియాతయతి । అపశ్యం గోపామిత్యాహ । అసౌ వా ఆదిత్యో గోపాః । స హీమాః ప్రజా గోపాయతి । తమేవ ప్రజానాం గోప్తారం కురుతే । అనిపద్యమానమిత్యాహ ॥ ౪౯ ॥ న హ్యేష నిపద్యతే । ఆ చ పరా చ పథిభిశ్చరన్తమిత్యాహ । ఆ చ హ్యేష పరా చ పథిభిశ్చరతి । సధ్రీచీ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

స విషూచీర్వసాన ఇత్యాహ । సధ్రీచీశ్చ హ్యేషవిషూచీశ్చ వసానః
ప్రజా అభి విపశ్యతి । ఆవరీవర్తి భువనేష్వన్తరిత్యాహ । ఆ హ్యేష
వరీవర్తి భువనేష్వన్తః । అత్ర ప్రావీర్మధు మాధ్వీభ్యాం మధు మా-
ధూచీభ్యామిత్యాహ । వాసన్తికావేవాస్మా ఋతూ కల్పయతి । సమ-
గ్నిరగ్నినాగతేత్యాహ ॥ ౫౦ ॥ ☞ గ్రైష్మావేవాస్మా ఋతూ క-
ల్పయతి । సమగ్నిరగ్నినా గతేత్యాహ । అగ్ని హ్యేవైషోఽగ్ని-
నా సంగచ్ఛతే । స్వాహా సమగ్నిస్తపసా గతేత్యాహ । పూర్వ-
మేవోదితమ్ । ఉత్తరేణాభి గృణాతి । ధర్తా దివో విభాసి రజసః
పృథివ్యా ఇత్యాహ । వార్షికావేవాస్మా ఋతూ కల్పయతి । హృదే
త్వా మనసే త్వేత్యాహ । శారదావేవాస్మా ఋతూ కల్పయతి ॥ ౫౧ ॥
దివి దేవేషు హోత్రా యచ్ఛేత్యాహ । హోత్రాభిరేవేమాన్లోకా-
న్థ్సందధాతి । విశ్వాసాం భువాం పత ఇత్యాహ । హైమన్తికావే-
వాస్మా ఋతూ కల్పయతి । దేవశ్రూస్త్వం దేవఘర్మదేవాన్పాహీ-
త్యాహ । శైశిరావేవాస్మా ఋతూ కల్పయతి । తపోజాం వాచమస్మే
నియచ్ఛ దేవాయువమిత్యాహ । యా వై మేధ్యావాక్ । సాతపోజాః ।
తామేవావరున్ధే ॥ ౫౨ ॥ గర్భో దేవానామిత్యాహ । గర్భో హ్యేష
దేవానామ్ । పితా మతీనామిత్యాహ । ప్రజా వై మతయః । తాసా-
మేష ఏవ పితా । యత్ప్రవర్గ్యః । తస్మాదేవమాహ । పతిః ప్రజా-
నామిత్యాహ । పతిర్హ్యేష ప్రజానామ్ । మతిః కవీనామిత్యాహ ॥
౫౩ ॥ మతిర్హ్యేష కవీనామ్ । సం దేవో దేవేన సవిత్రా యతిష్టసగ్ం

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సూర్యేణారుక్తేత్యాహ । అముం చైవాదిత్యం ప్రవర్గ్యం చ సగ్ం
శాస్తి । ఆయుర్దాస్త్వమస్మభ్యం ఘర్మవర్చోదా అసీత్యాహ । ఆశి-
షమేవైతామాశాస్తే । పితా నోఽసి పితా నో బోధేత్యాహ । బోధ-
యత్యేవైనమ్ । నవైతేఽవకాశా భవన్తి । పత్నియైదశమః । నవ
వై పురుషే ప్రాణాః ॥ ౫౪ ॥ ☞ నాభిర్దశమీ । ప్రాణానేవ యజ-
మానే దధాతి । అథో దశాక్షరా విరాట్ । అన్నం విరాట్ । విరా-
జైవాన్నాద్యమవ రున్ధే । యజ్ఞస్య శిరోఽచ్ఛిద్యత । తద్దేవా
హోత్రాభిః ప్రత్యదధుః । ఋత్విజోఽవేక్షన్తే । ఏతా వై హోత్రాః ।
హోత్రాభిరేవ యజ్ఞస్య శిరః ప్రతి దధాతి ॥ ౫౫ ॥ రుచితమ-
వేక్షన్తే । రుచితాద్ధ్యేవ ప్రజాపతిః ప్రజా అసృజత । ప్రజానాగ్ం
సృష్ట్యై । రుచితమవేక్షన్తే । రుచితాద్ధ్యేవ పర్జన్యో వర్షతి । వర్-
షుకః పర్జన్యో భవతి । సం ప్రజా ఏధన్తే । రుచితమవేక్షన్తే । రుచితం వై
బ్రహ్మవర్చసమ్ । బ్రహ్మవర్చసినో భవన్తి ॥ ౫౬ ॥ అధీయన్తోఽ-
వేక్షన్తే । సర్వమాయుర్యన్తి । న పత్న్యవేక్షేత । యత్పత్న్యవేక్షేత ।
ప్రజాయేత । ప్రజాం త్వస్యై నిర్దహేత్ । యన్నావేక్షేత । న ప్రజా-
యేత । నాస్యై ప్రజాం నిర్దహేత్ । తిరస్కృత్య యజుర్వాచయతి ।
ప్రజాయతే । నాస్యై ప్రజాం నిర్దహతి । త్వష్టీమతీ తే సపేయే-
త్యాహ । సపాద్ధి ప్రజాః ప్రజాయన్తే ॥ ౫౭ ॥

ఋతప్రా హి శిరస్సర్వపృష్ఠే ప్రవృణక్త్యనిపద్యమానమి-
త్యాహ గ్రతేత్యాహ శారదావేవాస్మా ఋతూ కల్పయతి రున్ధే కవీనా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మిత్యాహ ప్రాణాః ప్రతిదధాతి భవన్తి వాచయతి చత్వారి చ॥ ౬ ॥

దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవ ఇతి రశనామాదత్తే ప్రసూత్యై । అశ్వినోర్బాహుభ్యామిత్యాహ । అశ్వినా హి దేవానామధ్వర్యూ ఆస్తామ్ । పూష్ణో హస్తాభ్యామిత్యాహ యత్యై । ఆదదేఽదిత్యై రాస్నాఽసీత్యాహ యజుష్కృత్యై । ఇడ ఏహ్యదిత ఏహి సరస్వత్యేహీత్యాహ । ఏతాని వా అస్యై దేవనామాని । దేవనామైరేవైనామాహ్వయతి । అసావేహ్యసావేహ్యసావేహీత్యాహ । ఏతాని వా అస్యై మనుష్యనామాని ॥ ౫౮ ॥ మనుష్యనామైరేవైనామాహ్వయతి । షట్థ్ సమ్పద్యన్తే । షడ్వా ఋతవః । ఋతుభిరేవైనామాహ్వయతి । అదిత్యా ఉష్ణీషమసీత్యాహ । యథాయజురేవైతత్ । వాయురస్యైడ ఇత్యాహ । వాయుదేవత్యో వై వత్సః । పూషా త్వోపావసృజత్విత్యాహ । పౌష్ణా వై దేవతయా పశవః ॥ ౫౯ ॥

☞ స్వయైవైనం దేవతయోపావసృజతి । అశ్విభ్యాం ప్రదాపయేత్యాహ । అశ్వినా వై దేవానాం భిషజౌ । తాభ్యామేవాస్మై భేషజం కరోతి । యస్తే స్తనశ్శశయ ఇత్యాహ । స్తౌత్యేవైనామ్ । ఉస్ర ఘర్మగ్ం శిగ్ంషోస్ర ఘర్మం పాహి ఘర్మాయ శిగ్ంషేత్యాహ । యథా బ్రూయాదముష్మై దేహీతి । తాదృగేవ తత్ । బృహస్పతిస్త్వోపసీదత్విత్యాహ ॥ ౬౦ ॥ ☞ బ్రహ్మ వై దేవానాం బృహస్పతిః । బ్రహ్మణైవైనాముపసీదతి । దానవస్స్థ పేరవ ఇత్యాహ । మేధ్యానేవైనాం కరోతి । విష్వగ్వృతో లోహితేనేత్యాహ వ్యావృత్త్యై ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అశ్విభ్యాం పిన్వస్వ సరస్వత్యై పిన్వస్వ పూష్ణే పిన్వస్వ బృహస్ప-
తయే పిన్వస్వేత్యాహ । ఏతాభ్యో హ్యేషా దేవతాభ్యః పిన్వతే ।
ఇన్ద్రాయ పిన్వస్వేన్ద్రాయ పిన్వస్వేత్యాహ । ఇన్ద్రమేవ భాగధేయేన
సమర్ధయతి । ద్విరిన్ద్రాయేత్యాహ ॥ ౬౧ ॥ ☞ తస్మాదిన్ద్రో దేవ-
తానాం భూయిష్ఠభాక్తమః । గాయత్రోఽసి త్రైష్టుభోఽసి జాగతమసీతి
శఫోపయమానాదత్తే । ఛన్దోభిరేవైనానాదత్తే । సహోర్జో భా-
గేనోపమేహీత్యాహ । ఊర్జ ఏవైనం భాగమకః । అశ్వినా వా
ఏతద్యజ్ఞస్య శిరః ప్రతిదధతావబ్రూతామ్ । ఆవాభ్యామేవపూర్వా-
భ్యాం వషట్క్రియాతా ఇతి । ఇన్ద్రాశ్వినా మధునస్సారఘస్యేత్యాహ ।
అశ్విభ్యామేవ పూర్వాభ్యాం వషట్కరోతి । అథో అశ్వినావేవ భాగ-
ధేయేన సమర్ధయతి ॥ ౬౨ ॥ ఘర్మం పాత వసవో యజతా వడిత్యాహ ।
వసూనేవ భాగధేయేన సమర్ధయతి । యద్వషట్కుర్యాత్ । యాత-
యామాఽస్య వషట్కారస్స్యాత् ।యన్న వషట్కుర్యాత్ । రక్షాగ్ంసి
యజ్ఞగ్ం హన్యుః । వడిత్యాహ । పరోక్షమేవ వషట్కరోతి । నాస్య
యాతయామా వషట్కారో భవతి । న యజ్ఞగ్ం రక్షాగ్ంసి ఘ్నన్తి ॥
౬౩ ॥ స్వాహా త్వా సూర్యస్య రశ్మయే వృష్టివనయే జుహోమీ-
త్యాహ । యో వా అస్య పుణ్యో రశ్మిః । స వృష్టివనిః । తస్మా ఏవైనం
జుహోతి । మధు హవిరసీత్యాహ । స్వదయత్యేవైనమ్ । సూర్య-
స్య తపస్తపేత్యాహ । యథాయజురేవైతత్ । ద్యావాపృథివీభ్యాం
త్వా పరిగృహ్ణామీత్యాహ । ద్యావాపృథివీభ్యామేవైనం పరిగృహ్ణాతి ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

౬౪ ॥ అన్తరిక్షేణ త్వోపయచ్ఛామీత్యాహ । అన్తరిక్షేణైవైన-
ముపయచ్ఛతి । న వా ఏతం మనుష్యో భర్తుమర్హతి । దేవానాం
త్వా పితౄణామనుమతో భర్తుగ్ం శకేయమిత్యాహ । దైవైరేవైనం
పితృభిరనుమత ఆదత్తే । వివా ఏనమేతదర్ధయన్తి । యత్పశ్చాత్ప్ర-
వృజ్య పురో జుహోతి । తేజోఽసి తేజోఽను ప్రేహీత్యాహ । తేజ ఏవా-
స్మిన్దధాతి । దివిస్పృఙ్మా మాహిగ్ంసీరన్తరిక్షస్పృఙ్మా మాహిగ్ంసీః
పృథివిస్పృఙ్మా మాహిగ్ంసీరిత్యాహాహిగ్ంసాయై ॥ ౬౫ ॥ ☞ సు-
వరసి సువర్మే యచ్ఛ దివం యచ్ఛ దివో మా పాహీత్యాహ । ఆశిష-
మేవైతామాశాస్తే । శిరో వా ఏతద్యజ్ఞస్య । యత్ప్రవర్గ్యః । ఆత్మా
వాయుః । ఉద్యత్య వాతనామాన్యాహ । ఆత్మన్నేవ యజ్ఞస్య శిరః
ప్రతిదధాతి । అనవానమ్ । ప్రాణానాగ్ం సన్తత్యై । పఞ్చాహ ॥ ౬౬ ॥
☞ పాఙ్క్తో యజ్ఞః । యావానేవ యజ్ఞః । తస్య శిరః ప్రతిద-
ధాతి । అగ్నయే త్వా వసుమతే స్వాహేత్యాహ । అసౌ వా ఆది-
త్యోఽగ్నిర్వసుమాన్ । తస్మా ఏవైనం జుహోతి । సోమాయ త్వా
రుద్రవతే స్వాహేత్యాహ । చన్ద్రమా వై సోమో రుద్రవాన్ । తస్మా
ఏవైనం జుహోతి । వరుణాయ త్వాఽఽదిత్యవతే స్వాహేత్యాహ ॥
౬౭ ॥ అప్సు వై వరుణ ఆదిత్యవాన్ । తస్మా ఏవైనం జుహోతి । బృ-
హస్పతయే త్వా విశ్వదేవ్యావతే స్వాహేత్యాహ । బ్రహ్మ వై దేవా-
నాం బృహస్పతిః । బ్రహ్మణ ఏవైనం జుహోతి । సవిత్రే త్వర్భు-
మతే విభుమతే ప్రభుమతే వాజవతే స్వాహేత్యాహ । సంవత్సరో

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

వై సవితర్ఋభుమాన్ విభుమాన్ప్రభుమాన్ వాజవాన్ । తస్మా ఏవైనం
జుహోతి । యమాయ త్వాఽఙ్గిరస్వతే పితృమతే స్వాహేత్యా-
హ । ప్రాణో వై యమోఽఙ్గిరస్వాన్పితృమాన్ ॥ ౬౮ ॥ ☞ తస్మా
ఏవైనం జుహోతి । ఏతాభ్య ఏవైనం దేవతాభ్యో జుహోతి । దశ
సంపద్యన్తే । దశాక్షరా విరాట్ । అన్నం విరాట్ । విరాజైవాన్నా-
ద్యమవరున్ధే । రోహిణాభ్యాం వై దేవాస్సువర్గం లోకమాయన్ ।
తద్రోహిణయో రోహిణత్వమ్ । యద్రోహిణౌ భవతః । రోహి-
ణాభ్యామేవ తద్యజమానస్సువర్గం లోకమేతి । అహర్జ్యోతిః కే-
తునా జుషతాగ్ం సుజ్యోతిర్జ్యోతిషాగ్ంస్వాహా రాత్రిర్జ్యోతిః కేతు-
నా జుషతాగ్ం సుజ్యోతిర్జ్యోతిషాగ్ం స్వాహేత్యాహ । ఆదిత్యమేవ
తదముష్మిన్లోకేఽహ్నా పరస్తాద్దాధార । రాత్రియా అవస్తాత్ । తస్మా-
దసావాదిత్యోఽముష్మిన్లోకేఽహోరాత్రాభ్యాం ధృతః ॥ ౬౯ ॥

మనుష్యనామాని పశవస్సీదత్విత్యాహేన్ద్రియమిత్యాహార్ధ-
యతి ఘ్నన్తి గృహ్ణాత్యహిగ్ంసాయై పఞ్చాహాదిత్యవతే స్వాహే-
త్యాహ పితృమానేతి చత్వారి చ ॥ ౭ ॥

విశ్వా ఆశా దక్షిణసదిత్యాహ । విశ్వానేవ దేవాన్ప్రీణాతి ।
అథో దురిష్ట్యా ఏవైనం పాతి । విశ్వాన్దేవానయాడిహేత్యాహ । వి-
శ్వానేవ దేవాన్భాగధేయేన సమర్ధయతి । స్వాహాకృతస్య ఘర్మస్య
మధోః పిబతమశ్వినేత్యాహ । అశ్వినావేవ భాగధేయేన సమర్ధ-
యతి । స్వాహాఽగ్నయే యజ్ఞియాయ శం యజుర్భిరిత్యాహ ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అభ్యేవైనం ఘారయతి । అథో హావిరేవాకః ॥౨౦॥ అశ్వినా ఘర్మం
పాతగ్ం హార్ద్వానమహర్దివాభిరూతిభిరిత్యాహ । అశ్వినావేవ భా-
గధేయేన సమర్ధయతి । అను వాం ద్యావాపృథివీ మగ్ంసాతామి-
త్యాహానుమత్యై । స్వాహేన్ద్రాయ స్వాహేన్ద్రావడిత్యాహ । ఇన్ద్రా-
య హి పురో హ్రూయతే । ఆశ్రావ్యాహ ఘర్మస్య యజేతి । వష-
ట్కృతే జుహోతి । రక్షసామపహత్యై । అనుయజతి స్వగాకృత్యై ।
ఘర్మమపాతమశ్వినేత్యాహ ॥ ౨౧ ॥ పూర్వమేవోదితమ్ । ఉత్తరే-
ణాభిగృణాతి । అను వాం ద్యావాపృథివీ అమగ్ంసాతామిత్యాహా-
నుమత్యై । తంప్రావ్యం యథావణ్ణమో దివే నమః పృథివ్యా, ఇత్యా-
హ । యథాయజురేవైతత్ । దివిధా ఇమం యజ్ఞం యజ్ఞమిమం
దివిధా ఇత్యాహ । సువర్గమేవైనం లోకం గమయతి । దివం గ-
చ్ఛాన్తరిక్షం గచ్ఛ పృథివీం గచ్ఛేత్యాహ । ఏష్వేవైనం లోకేషు
ప్రతిష్ఠాపయతి । పఞ్చ ప్రదిశో గచ్ఛేత్యాహ ॥ ౨౨ ॥ దిక్ష్వేవైనం
ప్రతిష్ఠాపయతి । దేవాన్ఘర్మపాన్గచ్ఛ పితౄన్ఘర్మపాన్గచ్ఛేత్యాహ ।
ఉభయేష్వేవైనం ప్రతిష్ఠాపయతి । యత్పిన్వతే । వర్షుకః పర్జన్యో
భవతి । తస్మాత్పిన్వమానః పుణ్యః । యత్ప్రాఙ్పిన్వతే । తద్దేవానామ్ ।
యద్దక్షిణా । తత్పితౄణామ్ ॥ ౨౩ ॥ యత్ప్రత్యక్ । తన్మను-
ష్యాణామ్ । యదుదఙ్ । తద్రుద్రాణామ్ । ప్రాఞ్చముదఞ్చం పిన్వ-
యతి । దేవత్రాకః । అథో ఖలు । సర్వా అను దిశః పిన్వయతి ।
సర్వా దిశస్సమేధన్తే । అన్తః పరిధి పిన్వయతి ॥ ౨౪ ॥ తేజసోఽస్క-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

న్ద్రాయ । ఇషె పీపిహ్యూర్జే పీపిహీత్యాహ । ఇషమేవోర్జం యజ-
మానె దధాతి । యజమానాయ పీపిహీత్యాహ । యజమానాయైవై-
తామాశిషమాశాస్తె । మహ్యం జ్యైష్ఠ్యాయ పీపిహీత్యాహ ।
ఆత్మన ఏవైతామాశిషమాశాస్తె । త్విష్యై త్వా ద్యుమ్నాయ త్వే-
న్ద్రియాయ త్వా భూత్యై త్వేత్యాహ । యథాయజురేవైతత్ । ధర్మా-
ఽసి సుధర్మామేఽన్యస్మే బ్రహ్మాణి ధారయేత్యాహ ॥ ౨౫ ॥ బ్రహ్మ-
న్యేవైనం ప్రతిష్ఠాపయతి । నేత్త్వా వాతస్స్కన్దయాదితి యద్యభిచ-
రేత్ । అముష్య త్వా ప్రాణే సాదయామ్యమునా సహ నిరర్థం గచ్ఛేతి
బ్రూయాద్యం ద్విష్యాత్ । యమేవ ద్వేష్టి । తేనైనగ్ం సహ నిరర్థం
గమయతి । పూష్ణే శరసే స్వాహేత్యాహ । యా ఏవ దేవతా
హుతభాగాః । తాభ్య ఏవైనం జుహోతి । గ్రావభ్యస్స్వాహే-
త్యాహ । యా ఏవాన్తరిక్షే వాచః ॥ ౨౬ ॥ తాభ్య ఏవైనం
జుహోతి । ప్రతిరేభ్యస్స్వాహేత్యాహ । ప్రాణా వై దేవాః ప్రతిరాః ।
తేభ్య ఏవైనం జుహోతి । ద్యావాపృథివీభ్యాగ్ం స్వాహేత్యాహ ।
ద్యావాపృథివీభ్యామేవైనం జుహోతి । పితృభ్యో ఘర్మపేభ్యస్స్వా-
హేత్యాహ । యే వై యజ్వానః । తే పితరో ఘర్మపాః । తేభ్య ఏవైనం
జుహోతి ॥ ౨౭ ॥ రుద్రాయ రుద్రహోత్రే స్వాహేత్యాహ । రు-
ద్రమేవ భాగధేయేన సమర్ధయతి । సర్వతస్సమనక్తి । సర్వత
ఏవ రుద్రం నిరవదయతే । ఉదఞ్చం నిరస్యతి । ఏషా వై రుద్రస్య దిక్ ।
స్వాయామేవ దిశి రుద్రం నిరవదయతే । అప ఉపస్పృశతి మేధ్య-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

త్వాయ । నాన్వీక్షేత । యదన్వీక్షేత ॥౭౮॥ చక్షురస్య ప్రమా-
యుకగ్గ్ంస్యాత్ । తస్మాన్నాన్వీక్ష్యః । అపీపరో మాఽహ్నో
రాత్రియై మా పాహ్యేషా తే అగ్నే సమిత్తయా సమిధ్యస్వాయుర్మే
దావర్చసా మాఽఽఞ్జీరిత్యాహ । ఆయురేవాస్మిన్వర్చో దధాతి । అపీప-
రో మా రాత్రియా అహ్నో మా పాహ్యేషా తే అగ్నే సమిత్తయా
సమిధ్యస్వాయుర్మే దావర్చసామాఽఽఞ్జీరిత్యాహ । ఆయురేవాస్మిన్వ-
ర్చో దధాతి । అగ్నిర్జ్యోతిర్జ్యోతిరగ్నిస్స్వాహా సూర్యో జ్యోతిర్జ్యోతి-
స్సూర్యస్స్వాహేత్యాహ । యథాయజురేవైతత్ । బ్రహ్మవాదినో
వదన్తి । హోతవ్యమగ్నిహో(త్రాం 3 న హోతవ్యా 3 మితి ॥ ౭౯ ॥
యద్యజుషా జుహుయాత్ । అయథాపూర్వమాహుతీజుహుయాత్ ।
యన్న జుహుయాత్ । అగ్నిః పరాభవేత్ । భూస్స్వాహేత్యేవ హో-
తవ్యమ్ । యథాపూర్వమాహుతీ జుహోతి । నాగ్నిః పరాభవతి ।
హుతగ్ం హవిర్మధు హవిరిత్యాహ । స్వదయత్యేవైనమ్ ।
ఇన్ద్రతమేఽగ్నావిత్యాహ ॥ ౮౦ ॥ ప్రాణో వా ఇన్ద్రతమోఽ-
గ్నిః । ప్రాణ ఏవైనమిన్ద్రతమేఽగ్నౌ జుహోతి । పితా నోఽసిమా
మా హిగ్ంసీరిత్యాహాహిగ్ంసాయై । అశ్యామ తే దేవఘర్మ మధు-
మతో వాజవతః పితుమత ఇత్యాహ । ఆశిషమేవైతామాశాస్తే ।
స్వధావినోఽశీమహి త్వా మా మా హిగ్ంసీరిత్యాహాహిగ్ంసాయై ।
తేజసా వా ఏతే వ్యృధ్యన్తే । యే ప్రవర్గ్యేణ చరన్తి । ప్రా-
శ్నన్తి । తేజ ఏవాత్మన్దధతే ॥ ౮౧ ॥ సంవత్సరం న మాగ్ం-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సమశ్ఞీయాత్. । న రామాముపేయాత్ । న మృన్మయేన పిబేత్ ।
నాస్య రామ ఉచ్ఛిష్టం పిబేత్ । తేజ ఏవ తథ్సగ్ంశ్యతి । దేవాసురా-
స్సంయత్తా ఆసన్ । తే దేవా విజయముపయన్తః । విభ్రాజి సౌర్యే
బ్రహ్మాసంన్యదధత । యత్కించ దివాకీర్త్యమ్ । తదేతేనైవ వ్రతే-
నాగోపాయత్ । తస్మాదేతద్వ్రతం చార్యమ్ । తేజసో గోపీథాయ ।
తస్మాదేతాని యజూగ్ంషి విభ్రాజస్సౌర్యస్యేత్యాహుః । స్వాహా త్వా
సూర్యస్య రశ్మిభ్య ఇతి ప్రాతస్సగ్ంసాదయతి । స్వాహా త్వా నక్ష-
త్రేభ్య ఇతి సాయమ్ । ఏతా వా ఏతస్య దేవతాః । తాభిరేవైనగ్ం
సమర్ధయతి ॥ ౮-౨ ॥

అకరశ్వినేత్యాహ ప్రాదిశో గచ్ఛేత్యాహ పితృణామన్తఃపరిధి
పిన్వయతి ధారయేత్యాహ వాచో ఘర్మపాస్తేభ్య ఏవైనం జు-
హోత్యన్వీక్షేత హోతవ్యా౩ మిత్యగ్నావిత్యాహ దధతే గోపా-
యథ్సప్త చ ॥ ౮ ॥

ఘర్మ యా తే దివి శుగితి తిస్ర ఆహుతీర్జుహోతి । ఛ-
న్దోభిరేవాస్యైభ్యో లోకేభ్యశ్శుచమనువయజతే । ఇయత్యగ్రే జు-
హోతి । అథేయత్యథేయతి । త్రయ ఇమే లోకాః । ఏభ్య ఏవ
లోకేభ్యశ్శుచమవయజతే । అను నోఽద్యానుమతిరిత్యాహానుమ-
త్యై । దివస్త్వా పరస్పాయా ఇత్యాహ । దివ ఏవేమాన్లోకాన్దాధార ।
బ్రహ్మణస్త్వా పరస్పాయా ఇత్యాహ ॥ ౮-౩ ॥ ఏష్వేవ లోకేషు ప్రజా
దాధార । ప్రాణస్యత్వా పరస్పాయా ఇత్యాహ । ప్రజాస్వేవప్రాణా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

ద్దాధార । శిరో వా ఏతద్యజ్ఞస్య । యత్ప్రవర్గ్యః । అసౌ ఖలు వా
ఆదిత్యః ప్రవర్గ్యః । తం యద్దక్షిణా ప్రత్యఞ్చముదఞ్చముద్వాస-
యేత్ । జిహ్మం యజ్ఞస్య శిరోహరేత్ । ప్రాఞ్చముద్వాసయతి ।
పురస్తాదేవ యజ్ఞస్య శిరః ప్రతిదధాతి ॥ ౮౪ ॥ ప్రాఞ్చము-
ద్వాసయతి । తస్మాదసావాదిత్యః పురస్తాదుదేతి । శఫోపయమాన్ధ-
విత్రాణి ధృష్టీ ఇత్యన్వవహరన్తి । సాత్మానమేవైనగ్ం సతనుం కరోతి ।
సాత్మాఽముష్మింల్లోకే భవతి । య ఏవం వేద । ఔదుమ్బరాణి భవన్తి ।
ఊర్గ్వా ఉదుమ్బరః । ఊర్జమేవావరున్ధే । వర్త్మనా వా అన్విత్య ॥౮౫॥
యజ్ఞగ్ం రక్షాగ్ంసి జిఘాగ్ంసన్తి । సామ్నా ప్రస్తోతాఽన్వవైతి ।
సామ వై రక్షోహా । రక్షసామపహత్యై । త్రిర్నిధనముపైతి । త్రయ
ఇమే లోకాః । ఏభ్య ఏవ లోకేభ్యో రక్షాగ్ంస్యపహన్తి । పురుషః
పురుషో నిధనముపైతి । పురుషః పురుషో హి రక్షస్వీ । రక్షసామపహ-
త్యై ॥౮౬॥ యత్పృథివ్యాముద్వాసయేత్ । పృథివీగ్ం శుచాఽ-
ర్పయేత్ । యదప్సు । అపశ్శుచాఽర్పయేత్ । యదోషధీషు । ఓష-
ధీశ్శుచాఽర్పయేత్ । యద్వనస్పతిషు । వనస్పతీఞ్ఛుచాఽర్పయేత్ ।
హిరణ్యం నిధాయోద్వాసయతి । అమృతం వై హిరణ్యమ్ ॥ ౮౭ ॥
అమృత ఏవైనం ప్రతిష్ఠాపయతి । వల్గురసి శంయుధాయా
ఇతి త్రిః పరిషిఞ్చన్పర్యేతి । త్రివృద్వా అగ్నిః । యావానేవాగ్నిః ।
తస్య శుచగ్ం శమయతి । త్రిః పునః పర్యేతి । షట్థ్సంపద్యన్తే ।
షడ్వా ఋతవః । ఋతుభిరేవాస్య శుచగ్ం శమయతి । చతుస్స్ర-

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.
CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

క్త్రిర్నాభిర్ ఋతస్యేత్యాహ ॥ ౭౮ ॥ ఇయం వా ఋతమ్ । తస్యా
ఏష ఏవ నాభిః । యత్ప్రవర్గ్యః । తస్మాదేవమాహ । సదో విశ్వాయు-
రిత్యాహ । సదో హీయమ్ । అపద్వేషో అపహ్వర ఇత్యాహ భ్రా-
తృవ్యాపనుత్త్యై । ఘర్మైతత్తేఽన్నమేతత్పురీషమితి దధ్నా మధు-
మిశ్రేణ పూరయతి । ఊర్గ్వా అన్నాద్యం దధి । ఊర్జైవైనమ-
న్నాద్యేన సమర్ధయతి ॥ ౭౯ ॥ ☞ అనశనాయుకో భవతి ।
య ఏవం వేద । రన్తిర్నామాసి దివ్యో గన్ధర్వ ఇత్యాహ । రూపమే-
వాస్యైతన్మహిమానగ్ం రన్తిం బన్ధుతాం వ్యాచష్టే । సమహమా-
యుషా సంప్రాణేనేత్యాహ । ఆశిషమేవైతామాశాస్తే । వ్యసౌ యో-
ఽస్మాన్ద్వేష్టి యం చ వయం ద్విష్మ ఇత్యాహ । అభిచార ఏవా-
స్యైషః । అచిక్రదద్వృషా హరిరిత్యాహ । వృషా హ్యేషః ॥ ౮౦ ॥
☞ వృషా హరిః । మహాన్మిత్రో న దర్శత ఇత్యాహ । స్తౌత్యేవై-
నమేతత్ । చిదసి సముద్రయోనిరిత్యాహ । స్వామేవైనం యోనిం
గమయతి । నమస్తే అస్తు మా మా హిగ్ంసీరిత్యాహాహిగ్ంసాయై ।
విశ్వావసుగ్ం సోమగన్ధర్వమిత్యాహ । యదేవాస్య క్రియమాణ-
స్యాన్తర్యన్తి । తదేవాస్యైతేనాప్యాయయతి । విశ్వావసురభి తన్నో
గృణాత్విత్యాహ ॥ ౮౧ ॥ ☞ పూర్వమేవోదితమ్ । ఉత్తరేణా-
భిగృణాతి । ధియో హిన్వానో ధియ ఇన్నో అవ్యాదిత్యాహ ।
ఋతూనేవాస్మై కల్పయతి । ప్రాసాం గన్ధర్వో అమృతాని వోచదిత్యా-
హ । ప్రాణా వా అమృతాః । ప్రాణానేవాస్మై కల్పయతి । ఏతత్త్వం

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

దేవఘర్మ దేవో దేవానుపాగా ఇత్యాహ । దేవో హ్యేష సన్దేవాను-
పైతి । ఇదమహం మనుష్యో మనుష్యానిత్యాహ ౯ ౨ ॥ మను-
ష్యో హి । ఏష సన్మనుష్యానుపైతి । ఈశ్వరో వై ప్రవర్గ్యముద్వాస-
యన్ । ప్రజాం పశూన్థ్సోమపీథమనూద్వాసస్సోమపీథానుమేహి ।
సహ ప్రజయా సహ రాయస్పోషేణేత్యాహ । ప్రజామేవ పశూన్థ్సో-
మపీథమాత్మన్ధత్తే । సుమిత్రా న ఆప ఓషధయస్సన్త్విత్యాహ ।
ఆశిషమేవైతామాశాస్తే । దుర్మిత్రాస్తస్మై భూయాసుర్యోఽస్మా-
న్ద్వేష్టి యం చ వయం ద్విష్మ ఇత్యాహ । అభిచార ఏవాస్యైషః ॥
ప్ర వా ఏషోఽస్మాల్లోకాచ్చ్యవతే । యః ప్రవర్గ్యముద్వాసయతి ।
ఉదు త్యం చిత్రమితి సౌరీభ్యామృగ్భ్యాం పునరేత్య గార్హపత్యే
జుహోతి । అయం వై లోకో గార్హపత్యః । అస్మిన్నేవ లోకే
ప్రతితిష్ఠతి । అసౌ ఖలు వా ఆదిత్యస్సువర్గో లోకః । యత్సౌరీ భ-
వతః । తేనైవ సువర్గాల్లోకాన్నైతి ॥ ౯౩ ॥

బ్రహ్మణస్త్వా పరస్పాయా ఇత్యాహ దధాత్యన్వీత్య రక్షస్వీ
రక్షసామపహత్యై వై హిరణ్యమాహార్ధయతి హ్యేష గృణాత్విత్యా-
హ మనుష్యానిత్యాహాస్యైషాఽష్టా చ ॥ ౯ ॥

ప్రజాపతిం వై దేవాశ్శుక్రం పయోఽదుహ్రన్ । తదేభ్యో న
వ్యభవత్ । తదగ్నిర్వ్యకరోత్ । తాని శుక్రియాణి సామాన్యభవన్ ।
తేషాం యో రసోఽత్యక్షరత్ । తాని శుక్రయజూగ్ంష్యభవన్ ।
శుక్రియాణాం వా ఏతాని శుక్రియాణి । సామపయసం వా ఏతదో-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

రన్యత్ । దైవానామన్యత్పయః । యద్గోః పయః ॥ ౯-౪ ॥ తత్సా-
మ్నః పయః । యదజాయై పయః । తద్దేవానాం పయః । తస్మా-
ద్యాత్రైస్త్రైర్యజుర్భిశ్చరన్తి । తత్పయసా చరన్తి । ప్రజాపతిమేవ తద్దే-
వాన్పయసాఽన్నాద్యేన సమర్ధయన్తి । ఏష హ త్వై సాక్షాత్ప్ర-
వర్గ్యం భక్షయతి । యస్యైవం విదుషః ప్రవర్గ్యః ప్రవృజ్యతే ।
ఉత్తరవేద్యాముద్వాసయేత్తేజస్కామస్య । తేజో వా ఉత్తరవేదిః ॥
౯-౫ ॥ తేజః ప్రవర్గ్యః । తేజసైవ తేజస్సమర్ధయతి । ఉత్త-
రవేద్యాముద్వాసయేదన్నకామస్య । శిరో వా ఏతద్యజ్ఞస్య । య-
త్ప్రవర్గ్యః । ముఖముత్తరవేదిః । శీర్ష్ణైవ ముఖగ్ం సన్దధాత్య-
న్నాద్యాయ । అన్నాద ఏవ భవతి । యత్ర ఖలు వా ఏతముద్వా-
సితం వయాగ్ంసి పర్యాసతే । పరి వై తాగ్ం సమాం ప్రజా వయా-
గ్ంస్యాసతే ॥ ౯-౬ ॥ తస్మాదుత్తరవేద్యామేవోద్వాసయేత్ । ప్రజా-
నాం గోపీథాయ । పురో వా పశ్చాద్వోద్వాసయేత్ । పురస్తాద్వా
ఏతజ్జ్యోతిరుదేతి । తత్పశ్చాన్నిమ్రోచతి । స్వామేవైనం యోనిమ-
నూద్వాసయతి । అపాం మధ్య ఉద్వాసయేత్ । అపాం వా ఏతన్మ-
ధ్యాజ్జ్యోతిరజాయత । జ్యోతిః ప్రవర్గ్యః । స్వ ఏవైనం యోనౌ ప్రతి-
ష్ఠాపయతి ॥ ౯-౭ ॥ యం ద్విష్యాత్ । యత్ర స స్యాత్ । తస్యాం
దిశ్యుద్వాసయేత్ । ఏష వా అగ్నిర్వైశ్వానరః । యత్ప్రవర్గ్యః ।
అగ్నినైవైనం వైశ్వానరేణాభి ప్రవర్తయతి । ఔదుమ్బర్యాగ్ం
శాఖాయాముద్వాసయేత్ । ఊర్గ్వా ఉదుమ్బరః । అన్నం ప్రాణః ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

శుగ్ఘర్మః ॥ ౯-౮ ॥ ఇదమహమముష్యాముష్యాయణస్య శుచా ప్రా-
ణమపిదహామీత్యాహ । శుచైవాస్య ప్రాణమపిదహతి । తాజగా-
ర్తిమార్ఛతి । యత్ర దర్భా ఉపదీకసన్తతాస్స్యుః । తదుద్వాస-
యేద్వృష్టికామస్య । ఏతావా అపామనూజ్ఝావర్యానామ । యద్ద-
ర్భాః । అసౌఖలువా ఆదిత్య ఇతో వృష్టిముదీరయతి । అసావేవా-
స్మా ఆదిత్యో వృష్టింనియచ్ఛతి । తాఆపో నియతా ధన్వనాయన్తి ॥ ౯౯

గోఽగపయ ఉత్తరవేదిరాసతె స్థాపయతి ఘర్మో యన్తి ॥౧౦॥

ప్రజాపతిస్సం భ్రియమాణః । సంరాట్ సంభృతః । ఘ-
ర్మః ప్రవృక్తః । మహావీర ఉద్వాసితః । అసౌ ఖలు వావైష ఆదిత్యః ।
యత్ప్రవర్గ్యః । స ఏతాని నామాన్యకురుత । య ఏవం వేద । విదు-
రేనం నామ్నా । బ్రహ్మవాదినో వదన్తి ॥ ౧౦౦ ॥ యో వై వసీయా-
గ్ంసం యథానామముపచరతి । పుణ్యార్తీగ్ంవై స తస్మై కామయతే ।
పుణ్యార్తిమస్మై కామయన్తే । య ఏవం వేద । తస్మాదేనం విద్వాన్ ।
ఘర్మ ఇతి దివాఽఽచక్షీత । సంరాడితి నక్తమ్ । ఏతే వా ఏతస్య ప్రియె
తనువౌ । ఏతే అస్య ప్రియె నామనీ । ప్రియయైవైనం తనువా ॥౧౦౧
ప్రియేణ నామ్నా సమర్ధయతి । కీర్తిరస్య పూర్వా గచ్ఛతి జన-
తామాయతః । గాయత్రీ దేవేభ్యోఽపాక్రామత్ । తాం దేవాః ప్ర-
వర్గ్యేణైవాను వ్యభవన్ । ప్రవర్గ్యేణాప్నువన్ । యచ్చతుర్విగ్ం-
శతికృత్వః * ప్రవర్గ్యం ప్రవృణక్తి । గాయత్రీమేవ తదను విభ-

---

* 'శతిః కృత్వః' ఇతి కేచిత్.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

వతి । గాయత్రీమాప్నోతి । పూర్వాఽస్య జనం యతః కీర్తిర్గచ్ఛతి ।
వైశ్వదేవస్సగ్ంసన్నః ॥ ౧౦౨ ॥ వసవః ప్రవృక్తః । సోమోఽభి-
క్రీయమాణః । ఆశ్వినః పయస్యానీయమానే । మారుతః క్వథన్ ।
పౌష్ణ ఉదన్తః । సారస్వతో విష్యన్దమానః । మైత్రశ్శరోగృహీతః ।
* తేజ ఉద్యతో వాయుః । హ్రియమాణః ప్రజాపతిః । హూయమా-
నో వాగ్ఘుతః ॥ ౧౦౩ ॥ అసౌ ఖలు వావైష ఆదిత్యః । యత్ప్రవర్గ్యః ।
స ఏతాని నామాన్యకురుత । య ఏవం వేద । విదురేనం నామ్నా ।
బ్రహ్మవాదినో వదన్తి । యన్మృన్మయమాహుతిం నాశ్నుతేఽథ ।
కస్మాదేషోఽశ్నుత ఇతి । వాగేష ఇతి బ్రూయాత్ । వాచ్యేవ
వాచం దధాతి ॥ ౧౦౪ ॥ తస్మాదశ్నుతే । ప్రజాపతిర్వా ఏష ద్వాద-
శధా విహితః । యత్ప్రవర్గ్యః । యత్ప్రాగవకాశేభ్యః । తేన ప్రజా
అసృజత । అవకాశైర్దేవాసురానసృజత । యదూర్ధ్వమవకాశేభ్యః ।
తేనాన్నమసృజత । అన్నం ప్రజాపతిః । ప్రజాపతిర్వావైషః ॥ ౧౦౫ ॥

వదన్తి తనువా సగ్ంసన్నో హూయమానో వాగ్ఘుతో
దధాత్యేషః † ॥ ౧౧ ॥

---

* తేజ ఉద్యతః । వాయుర్హ్రియమాణః । ప్రజాపతిర్హూయ-
మానః । వాగ్ఘుతః । ఇతి వా పాఠః.

† వదన్తి తనువా సగ్ంసన్నో హూయమానో బ్రూయాదన్నం
ప్రజాపతిరేకం చ ॥ ఇతి వా పాఠః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సవితా భూత్వా ప్రథమేఽహన్ప్రవృజ్యతే । తేన కామాగ్ం
ఏతి । యద్ద్వితీయేఽహన్ప్రవృజ్యతే । అగ్నిర్భూత్వా దేవానేతి ।
యత్తృతీయేఽహన్ప్రవృజ్యతే । వాయుర్భూత్వా ప్రాణానేతి ।
యచ్చతుర్థేఽహన్ప్రవృజ్యతే । ఆదిత్యో భూత్వా రశ్మీనేతి । యత్ప-
ఞ్చమేఽహన్ప్రవృజ్యతే । చన్ద్రమా భూత్వా నక్షత్రాణ్యేతి ॥ ౧౦౬ ॥
యత్షష్ఠేఽహన్ప్రవృజ్యతే । ఋతుర్భూత్వా సంవత్సరమేతి ।
యథ్సప్తమేఽహన్ప్రవృజ్యతే । ధాతా భూత్వా శక్వరీమేతి । యద-
ష్టమేఽహన్ప్రవృజ్యతే । బృహస్పతిర్భూత్వా గాయత్రీమేతి ।
యన్నవమేఽహన్ప్రవృజ్యతే । మిత్రో భూత్వా త్రివృత ఇమాన్లో-
కానేతి । యద్దశమేఽహన్ప్రవృజ్యతే । వరుణో భూత్వా విరాజమేతి ॥
౧౦౭ ॥ యదేకాదశేఽహన్ప్రవృజ్యతే । ఇన్ద్రో భూత్వా త్రిష్టుభ-
మేతి । యద్ద్వాదశేఽహన్ప్రవృజ్యతే । సోమో భూత్వా సత్యమేతి ।
యత్పురస్తాదుపసదాం ప్రవృజ్యతే । తస్మాదితః పరాఞ్చమూన్లోకా-
గ్ంస్తపన్నేతి । యదుపరిష్టాదుపసదాం ప్రవృజ్యతే । తస్మాదము-
తోఽర్వాఞ్చిమాన్లోకాగ్ంస్తపన్నేతి । య ఏవం వేద । ఏవత పతి ॥ ౧౦౮ ॥

నక్షత్రాణ్యేతి విరాజమేతి తపతి ॥ ౧౨ ॥

దేవా వై సత్రగ్ం సావిత్రం పరిశితే । బ్రహ్మన్ప్రచరిష్యా-
మోఽగ్నిష్టా వ శిరో గ్రీవా దేవస్య రశనాం విశ్వా ఆశా ఘర్మణ
యాతే ప్రజాపతిగ్ం శుక్రం ప్రజాపతిస్సంభ్రియమాణస్సవితా
భూత్వా ద్వాదశ ॥ ౧౨ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

దేవావై సత్రగ్ంస ఖదిరః పరిశ్రితేఽభిపూర్వమథో రక్షసాం గ్రైష్మోవైవాస్తే బ్రహ్మ వై దేవానామశ్వినా ఘర్మం పాతం ప్రాణోవై వృషా హరిర్గ్యా వైవసీయాగ్ంసం యథానామమష్టోత్తరశతమ్ ॥ ౧౨ ॥ (శంనస్తన్నో మాహాసీత్)

ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥ హరిః ఓమ్ ॥

ఇతి యజురారణ్యకే పఞ్చమ ప్రశ్నస్సమాప్తః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యజురారణ్యకే షష్ఠప్రశ్నప్రారమ్భః.

ఓమ్ సంత్వాసిఞ్చామి యజుషా ప్రజామాయుర్ధనంచ ॥

ఓంశాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥

హరిః ఓమ్ ॥ పరేయువాగ్ంసం ప్రవతో మహీరను బహు-
భ్యః పన్థామనపస్పశానమ్ । వైవస్వతగ్ం సంగమనం జనానాం య-
మగ్ం రాజానగ్ం హవిషాదువస్యత । ఇదంత్వా వస్త్రం ప్రథమం
న్వాగనపైతదూహ యదిహాఽబిభః పురా । ఇష్టాపూర్తమను
సంపశ్య దక్షిణాం యథా తే దత్తం బహుధా విబన్ధుషు । ఇమౌ
యునజ్మి తే వహ్నీ అసునీథాయ వోఢవే । యాభ్యాం యమస్య
సాదనగ్ం సుకృతాం చాపి గచ్ఛతాత్ । పూషా త్వేతశ్చ్యావయతు
ప్రవిద్వాననష్టపశుర్భువనస్య గోపాః । స త్వైతేభ్యః పరిదదాత్పి-
తృభ్యోఽగ్నిర్దేవేభ్యస్సువిదత్రేభ్యః । పూషేమా ఆశా అను
వేద సర్వాస్సో అస్మాగ్ం అభయతమేన నేషత్ । స్వస్తిదా అఘృణి-
స్సర్వవీరోఽప్రయుచ్ఛన్పుర ఏతు ప్రవిద్వాన్ ॥ ౧ ॥ ఆయుర్విశ్వా-
యుః పరిపాసతి త్వా పూషా త్వా పాతు ప్రపథే పురస్తాత్ । యత్రాస-
తే సుకృతో యత్ర తే యయుస్తత్ర త్వా దేవస్సవితా దధాతు ।
భువనస్య పత ఇదగ్ం హవిః । అగ్నయే రయిమతే స్వాహా । పురు-
షస్య సయావర్యపేదఘాని మృజ్మహే । యథా నో అత్ర నాపరః
పురా జరస ఆయతి । పురుషస్య సయావరి వి తే ప్రాణమసి స్రసమ్ ।
శరీరేణ మహీమిహి స్వధయేహి పితౄనుప ప్రజయాఽస్మానిహా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

వహ। మైవం మాగ్ంస్త్వం ప్రియోఽహం దేవీ సతీ పితృలోకం యదైషి।
విశ్వవారా నభసా సంవ్యయన్త్యుభౌ నో లోకౌ పయసాఽభ్యావ-
వృత్స్వ ॥ ౨ ॥ ఇయం నారీ పతిలోకం వృణానా నిపద్యత ఉప త్వా
మర్త్య ప్రేతమ్। విశ్వం పురాణమను పాలయన్తీ తస్యై ప్రజాం
ద్రవిణం చేహ ధేహి। ఉదీర్ష్వ నార్యభి జీవలోకమితాసుమేత-
ముప శేష ఏహి। హస్తగ్రాభస్య దిధిషోస్త్వమేతత్పత్యుర్జనిత్వ-
మభి సంబభూవ। సువర్ణగ్ం హస్తాదాదదానా మృతస్య శ్రియై
బ్రహ్మణే తేజసే బలాయ। అత్రైవ త్వమిహ వయగ్ం సుశేవా
విశ్వాః స్పృధో అభిమాతీర్జయేమ। ధనుర్హస్తాదాదదానా మృతస్య
శ్రియై క్షత్రాయౌజసే బలాయ। అత్రైవ త్వమిహ వయగ్ం సు-
శేవా విశ్వాః స్పృధో అభిమాతీర్జయేమ। మణిగ్ం హస్తాదాదదా-
నా మృతస్య శ్రియై విశః పుష్ట్యై బలాయ। అత్రైవ త్వమిహ వయ-
గ్ం సుశేవా విశ్వాః స్పృధో అభిమాతీర్జయేమ ॥ ౩ ॥ ఇమమగ్నే
చమసం మా విజీహ్వరః ప్రియో దేవానాముత సోమ్యానామ్। ఏష
యశ్చమసో దేవపానస్తస్మిన్దేవా అమృతా మాదయన్తామ్। అగ్నే-
ర్వర్మ పరిగోభిర్వ్యయస్వ సం ప్రోర్ణుష్వ మేదసా పీవసా చ। నేత్త్వా
ధృష్ణుర్హరసా జర్హృషాణో దధద్విధక్ష్యన్పర్యఙ్ఖయాతై।
మైనమగ్నే విదహో మాఽభిశోచో మాఽస్య త్వచం చిక్షిపో మా
శరీరమ్। యదా శృతం కరవో జాతవేదోఽథేమేనం ప్రహి-
ణుతాత్పితృభ్యః। శృతం యదా కరసి జాతవేదోఽథేమేనం

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

పరిదద్తాత్పితృభ్యః । యదా గచ్ఛాత్యసునీతిమేతామథా దేవా-
నాం వశనీర్భవాతి । సూర్యం తే చక్షుర్గచ్ఛతు వాతమాత్మా
ద్యాంచ గచ్ఛ పృథివీంచ ధర్మణా । అపోవాగచ్ఛ యది తత్ర
తే హితమోషధీషు ప్రతితిష్ఠా శరీరైః । అజో భాగస్తపసా తం త-
పస్వ తం తే శోచిస్తపతు తం తే అర్చిః । యాస్తే శివాస్తనువో
జాతవేదస్తాభిర్వహేమగ్ం సుకృతాం యత్ర లోకాః । అయం వై
త్వమస్మాదధి త్వమేతదయం వై తదస్య యోనిరసి । వైశ్వానరః
పుత్రః పిత్రే లోకకృజ్జాతవేదో వహేమగ్ం సుకృతాం యత్రలోకాః।
విద్వానభ్యావవృత్స్వభిమాతీర్జయేమ శరీరైశ్చత్వారిచ ॥౧॥

యఏతస్య పథో గోప్తారస్తేభ్యస్స్వాహా యఏతస్యపథో రక్షి-
తారస్తేభ్యస్స్వాహా య ఏతస్యపథోఽభిరక్షితారస్తేభ్యస్స్వాహా-
ఽఽఖ్యాత్రే స్వాహాఽపాఖ్యాత్రే స్వాహాఽభిలాలపతే స్వాహాఽపలాల-
పతే స్వాహాఽగ్నయే కర్మకృతే స్వాహా యమత్ర నాధీమస్తస్మై
స్వాహా । యస్త ఇధ్మం జభరత్సిష్విదానో మూర్ధానం వాతతపతే
త్వాయా । దివోవిశ్వస్మాత్సీమఘాయత ఉరుష్యః । అస్మాత్త్వ-
మధిజాతోఽసి త్వదయం జాయతాంపునః । అగ్నయే వైశ్వా-
నరాయ సువర్గాయ లోకాయ స్వాహా ॥ ౫ ॥

యఏతస్య త్వాత్పఞ్చ ॥ ౨ ॥

ప్రకేతునా బృహతా భాత్యగ్నిరావిర్విశ్వాని వృషభోరో-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

రవీతి । దివశ్చిదన్తాదుప మాముదానడపాముపస్థే మహిషో వవర్ధ ।
ఇదంత ఏకం పర ఊత ఏకం తృతీయేన జ్యోతిషా సం విశస్వ ।
సంవేశన స్తనువై చారురేధి ప్రియో దేవానాం పరమే సధస్థే ।
నాకే సుపర్ణముపయత్పతన్తగ్ం హృదా వేనన్తో అభ్యచక్షత-
త్వా । హిరణ్యపక్షం వరుణస్య దూతం యమస్య యోనౌ శకునం
భురణ్యుమ్ । అతిద్రవ సారమేయౌ శ్వానౌ చతురక్షౌ శబలౌ
సాధునాపథా । అథాపితౄన్థ్సువిదత్రాగ్ం అపీహి యమేన యేస-
ధమాదం మదన్తి । యౌతేశ్వానౌ యమరక్షితారౌ చతురక్షౌ
పథిరక్షీ నృచక్షసా । తాభ్యాగ్ం రాజన్పరిదేహ్యేనగ్గ్ం స్వస్తి
చాస్మా అనమీవం చ ధేహి ॥ ౬ ॥ ఉరుణసావసుతృపావులు-
మ్బలౌ యమస్య దూతౌ చరతో వశాగ్ం అను । తావస్మభ్యందృశే-
యే సూర్యాయ పునర్దాతా వసుమద్యేహ భద్రమ్ । సోమ ఏకేభ్యః
పవతే ఘృతమేక ఉపాసతే । యేభ్యో మధు ప్రధావతి తాగ్ంశ్చి-
దేవాపిగచ్ఛతాత్ । యే యుధ్యన్తే ప్రధనేషు శూరాసో యేత-
నుత్యజః । యే వా సహస్రదక్షిణాస్తాగ్ంశ్చిదేవాపిగచ్ఛతాత్ ।
తపసా యే అనాధృష్యాస్తపసా యే సువర్గతాః । తపో యే చక్రి-
రే మహస్తాగ్ంశ్చిదేవాపిగచ్ఛతాత్ । అశ్మన్వతీ రేవతీస్సగ్ం రభధ్వ-
ముత్తిష్ఠత ప్రతరతా సఖాయః । అత్రా జహామ యే అసన్నశే-
వాశ్శివాన్వయమభివాజానుత్తరేమ ॥ ౭ ॥ యద్వై దేవస్య సవి-
తుః పవిత్రగ్ం సహస్రధారం వితత మన్తరిక్షే । యేనాపునాదిన్ద్ర-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మనార్తణమాత్రైర్ణ తేనాహం మాగ్ంసర్వతనుం పునామి । యా
రాష్ట్రాత్ప్రన్నాదపయన్తి శాఖా అభిమృతా నృపతిమిచ్ఛమానాః ।
ధాతుస్తాస్సర్వాః పవనేన పూతాః ప్రజయాఽస్మాన్రయ్యా వర్చసా
సగ్ంసృజాథ । ఉద్వయం తమసస్పరి పశ్యన్తో జ్యోతిరుత్తరమ్ ।
దేవం దేవత్రా సూర్యమగన్మ జ్యోతిరుత్తమమ్ । ధాతా పునాతు
సవితా పునాతు । అగ్నేస్తేజసా సూర్యస్య వర్చసా ॥ ౨ ॥

ధైహ్వ్యత్త రేమాష్టౌ చ ॥ 3 ॥

యం తే అగ్నిమమన్థామ వృషభాయేవ పక్తవే । ఇమం తగ్ం
శమయామసి క్షీరేణ చోదకేన చ । యం త్వమగ్నే సమదహస్త్వ-
మునిర్వాపయా పునః । క్యామ్బూరత్ర జాయతాం పాకదూర్వావ్య-
ల్కశా । శీతికే శీతికావతి హ్లాదుకే హ్లాదుకావతి । మణ్డూక్యా సు-
సఙ్గమయేమగ్గ్ం స్వగ్నిగ్ం శమయ । శం తే ధన్వన్యా ఆపశ్శము తే
సన్త్వనూక్యాః । శం తే సముద్రియా ఆపశ్శము తే సన్తు వర్ష్యాః ।
శం తే స్రవన్తీస్తనువే శము తే సన్తు కూప్యాః । శం తే నీహారో వర్షతు
శము పృష్వాఽవశీయతామ్ ॥ ౪ ॥ అవసృజ పునరగ్నే పితృభ్యో
యస్త ఆహుతశ్చరతి స్వధాభిః । ఆయుర్వసాన ఉపయాతు శేషగ్ం
సంగచ్ఛతాం తనువా జాతవేదః । సంగచ్ఛస్వ పితృభిస్సగ్గ్ం స్వధా-
భిస్సమిష్టాపూర్తేన పరమే వ్యోమన్ । యత్రభూమ్యై వృణసే
తత్ర గచ్ఛ తత్ర త్వా దేవస్సవితా దధాతు । యత్తే కృష్ణశ్శకున ఆతు-
తోద పిపీలస్సర్ప ఉత వా శ్వాపదః । అగ్నిష్టద్విశ్వాదనృణం కృ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ణోత్తు సోమశ్చ యో బ్రాహ్మణమావివేశ । ఉత్తిష్ఠాతస్తనువగ్ం
సమ్భరస్వ మేహ గాత్రమవహా మా శరీరమ్ । యత్ర భూమ్యై వృణ-
సే తత్ర గచ్ఛ తత్ర త్వా దేవస్సవితా దధాతు । ఇదం త ఏకం పర ఊ త
ఏకం తృతీయేన జ్యోతిషా సంవిశస్వ । సంవేశనస్తనువై చారురేధి
ప్రియో దేవానాం పరమే సధస్థే । ఉత్తిష్ఠ ప్రేహి ప్రద్రవౌకః కృణుష్వ
పరమే వ్యోమన్ । యమేన త్వం యమ్యా సంవిదానోత్తమం నాక-
మధి రోహేమమ్ । అశ్మన్వతీ రేవతీర్యద్ద్వై దేవస్య సవితుః పవిత్రం
యారాష్ట్రాత్పన్నాదుద్వయం తమసస్పరి ధాతా పునాతు । అస్మా-
త్త్వమధిజాతోఽస్యయం త్వదధిజాయతామ్ । అగ్నయే వైశ్వాన-
రాయ సువర్గాయ లోకాయ స్వాహా ॥ ౧౦ ॥

అవశీయతాగ్ం సధస్థే పఞ్చ చ ॥ ౪ ॥

ఆయాతు దేవస్సుమనాభిరూతిభిర్యమో హ వేహ ప్రయతాభి-
రక్తా । ఆసీదతాగ్ం సుప్రయతే హ బర్హిష్యూర్జాయ జాత్యై
మమ శత్రుహత్యై । యమే ఇవ యతమానే యదైతం ప్రవాం భర-
న్మానుషా దేవయన్తః । ఆసీదతగ్గ్ం స్వము లోకం విదానే స్వాసస్థే
భవతమిన్దవే నః । యమాయ సోమగ్ం సునుత యమాయ జుహు-
తా హవిః । యమగ్ం హ యజ్ఞో గచ్ఛత్యగ్నిదూతో అరంకృతః ।
యమాయ ఘృతవద్ధవిర్జుహోత ప్రచ తిష్ఠత । స నో దేవేష్వాయ-
మద్దీర్ఘమాయుః ప్రజీవసే । యమాయ మధుమత్తమగ్ం రాజ్ఞే
హవ్యం జుహోతన । ఇదం నమ ఋషిభ్యః పూర్వజేభ్యః పూర్వే-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

భ్యః పథికృద్భ్యః ॥ ౧౧ ॥ యోఽస్య కౌష్ఠ్య జగతః పార్థివస్యైక
ఇద్వశీ । యమం భఙ్గ్యశ్రవో గాయ యో రాజాఽనపరోధ్యః ।
యమం గాయ భఙ్గ్యశ్రవో యో రాజాఽనపరోధ్యః । యేనాపో నద్యో
ధన్వాని యేన ద్యౌః పృథివీ దృఢా । హిరణ్యకక్ష్యాన్త్సుధురాన్ హిర-
ణ్యాక్షానయశ్శఫాన్ । అశ్వాననశ్యతో దానం యమో రాజాఽభి
తిష్ఠతి । యమో దాధార పృథివీం యమో విశ్వమిదం జగత్ । యమా-
య సర్వమిత్తస్థే యత్ప్రాణద్వాయురక్షితమ్ । యథా పఞ్చ యథా
షడ్యథా పఞ్చదశర్షయః । యమం యో విద్యాత్స బ్రూయాద్య-
థైక ఋషిర్విజానతే ॥ ౧౨ ॥ త్రికద్రుకేభిః పతతి షడుర్వీరేకమిద్బృ-
హత్ । గాయత్రీ త్రిష్టుప్ఛన్దాగ్ంసి సర్వా తా యమ ఆహితా । అహ-
రహర్నయమానో గామశ్వం పురుషం జగత్ । వైవస్వతో న తృ-
ప్యతి పఞ్చభిర్మానవైర్యమః । వైవస్వతే వివిచ్యన్తే యమే రాజని తే జ-
నాః । యే చేహ సత్యేనేచ్ఛన్తే య ఉ చానృతవాదినః । తే రాజన్నిహ
వివిచ్యన్తేఽథా యన్తి త్వాముప । దేవాగ్ంశ్చ యే నమస్యన్తి బ్రా-
హ్మణాగ్ంశ్చాపచిత్యతి । యస్మిన్వృక్షే సుపలాశే దేవైస్సంపిబ-
తే యమః । అత్రా నో విశ్పతిః పితా పురాణాఅను * వేనతి ॥ ౧౩ ॥

పథికృద్భ్యో విజానతేఽను వేనతి ॥ ౫ ॥

వైశ్వానరే హవిరిదం జుహోమి సాహస్రముత్సగ్ం శత-
ధారమేతమ్ । తస్మిన్నేష పితరం పితామహం ప్రపితామహం బిభ-

* ‘పురాణాఽను’ ఇతి వా పాఠః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

రత్విన్వమానే। ద్రప్సశ్చస్కన్ద పృథివీమను ద్యామిమంచ యోనిమ-
నుయశ్చపూర్వః। తృతీయం యోనిమను సంచరన్తం ద్రప్సం జు-
హోమ్యను సప్తహోత్రాః। ఇమగ్ం సముద్రగ్ం శతధారము-
త్సం వ్యచ్యమానం భువనస్య మధ్యే। ఘృతం దుహానామదితిం
జనాయాగ్నే మాహిగ్ంసీః పరమే వ్యోమన్। అపేతవీత విచ
సర్పతాతో యేఽత్రస్థపురాణా యేచనూతనాః। అహోభిరద్భి-
రక్తుభిర్వ్యక్తం యమో దదాత్వవసానమస్మై। సవితైతాని శరీరాణి
పృథివ్యై మాతురుపస్థ ఆదధే। తేభిర్యుజ్యన్తామఘ్నియాః ॥ ౧౪ ॥
శునం వాహాశ్శునం నారాశ్శునం కృషతులాఙ్గలమ్। శునం వరత్రా
బధ్యన్తాగ్ం శునమష్ట్రాముదిఙ్గయ శునాసీరా శునమస్మాసు ధత్తమ్।
శునాసీరావిమాం వాచం యద్దివిచక్రథుః పయః। తేనేమాముపసి-
ఞ్చతమ్। సీతే వన్దామహేత్వాఽర్వాచీ సుభగేభవ। యథానస్సు-
భగా ససి యథానస్సుఫలాససి। సవితైతాని శరీరాణి పృథివ్యై
మాతురుపస్థ ఆదధే। తేభిరదితే శం భవ। విముచ్యధ్వమఘ్నియా
దేవయానా అతారిష్మ తమసస్పారమస్య। జ్యోతిరాపామసువరగన్మ॥
ప్రవాతావాన్తి పతయన్తి విద్యుత ఉదోషధీర్జిహతే పిన్వతేసువః।
ఇరా విశ్వస్మై భువనాయ జాయతే యత్పర్జన్యః పృథివీగ్ం రేత-
సాఽవతి। యథాయమాయ హర్మ్యమవపన్పఞ్చ మానవాః। ఏవం
వపామి హర్మ్యం యథాఽసామజీవలోకే భూరయః। చితస్స్థపరిచిత
ఊర్ధ్వచిత శ్శ్రయధ్వం పితరో దేవతా। ప్రజాపతిర్వస్సాదయతు

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

తయా దేవతయా । ఆ ప్యాయస్వ సం తే ॥ ౧౬ ॥

అఘ్నియా అగన్మ సప్త చ ॥ ౬ ॥

ఉత్తే స్తభ్నోమి పృథివీం త్వత్పరీమం లోకం నిదధన్మో అహ-
గ్ం రిషమ్ । ఏతాగ్ం స్థూణాం పితరో ధారయన్తు తేఽత్రా యమ-
స్సాదనా తే మినోతు । ఉపసర్ప మాతరం భూమిమేతాముురువ్యచసం
పృథివీగ్ం సుశేవామ్ । ఊర్ణమ్రదా యువతిర్దక్షిణావత ఏషా త్వా
పాతు నిర్ఋత్యా ఉపస్థే । ఉచ్ఛ్వఞ్చస్వ పృథివి మా వి బాధథాః సూ-
పాయనాఽస్మై భవ సూపవఞ్చనా । మాతా పుత్రం యథా సిచా-
ఽభ్యేనం భూమి వృణు । ఉచ్ఛ్వఞ్చమానా పృథివీ హి తిష్ఠసి సహస్రం
మిత ఉప హి శ్రయన్తామ్ । తే గృహాసో మధుశ్చుతో విశ్వాహాఽస్మై
శరణాస్సన్త్వత్ర । ఏణీర్ధానా హరిణీరర్జునీస్సన్తు ధేనవః । తిలవ-
త్సా ఊర్జమస్మై దుహానా విశ్వాహా సన్త్వనపస్ఫురన్తీః ॥౧౭॥ ఏషా తే
యమసాదనే స్వధా నిధీయతే గృహే । అక్షితిర్నామ తే అసౌ । ఇదం
పితృభ్యః ప్రభరేమ బర్హిర్దేవేభ్యో జీవన్త ఉత్తరం భరేమ । త-
త్త్వమారోహాసో మేధ్యో భవ యమేన త్వం యమ్యా సంవిదానః ।
మా త్వా వృక్షౌ సంబాధిష్టాం మా మాతా పృథివీ త్వమ్ । పితౄ-
న్హ్యత్ర గచ్ఛాస్యేధాసం యమరాజ్యే । మా త్వా వృక్షౌ సంబాధేథాం
మా మాతా పృథివీ మహీ । వైవస్వతగ్ం హి గచ్ఛాసి యమరాజ్యే
విరాజసి । నళం ప్లవమారోహైతం నళేన పథోఽన్విహి । స త్వం నళ
ప్లవో భూత్వా సంతర ప్రతరోత్తర ॥ ౧౮ ॥ సవితైతాని శరీరాణి

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

పృథివ్యై మాతురుపస్థ ఆదధే । తేభ్యః పృథివీశంభవ । షడ్ఢోతా
సూర్యం తే చక్షుర్గచ్ఛతు వాతమాత్మా ద్యాంచగచ్ఛ పృథివీంచ
ధర్మణా । అపోవాగచ్ఛ యదితత్ర తే హితమోషధీషు ప్రతితిష్ఠా
శరీరైః । పరంమృత్యో అనుపరేహిపన్థాం యస్తే స్వ ఇతరో దేవయా-
నాత్ । చక్షుష్మతే శృణ్వతే తే బ్రవీమి మానః ప్రజాగ్ం రీరిషో
మోతవీరాన్ । శంవాతశ్శగ్ంహి తే ఘృణిశ్శము తే సన్త్వోషధీః ।
కల్పన్తాం మే దిశశ్శగ్మాః । పృథివ్యాస్త్వా లోకే సాదయామ్యముష్య
శర్మాసి పితరో దేవతా । ప్రజాపతిస్త్వా సాదయతు తయా దేవతయా ।
అన్తరిక్షస్యత్వా దివస్త్వా దిశాంత్వా నాకస్యత్వా పృష్ఠే బ్రధ్నస్య
త్వా విష్టపే సాదయామ్యముష్య శర్మాసి పితరో దేవతా । ప్రజా-
పతిస్త్వా సాదయతు తయా దేవతయా ॥ ౧౯ ॥

అనపస్ఫురన్తీరుత్తరదేవతయా ద్వే చ ॥ ౭ ॥

అప్రూపవాన్ఘృతవాగ్ంశ్చరురేహ సీదతూత్తభ్నువన్పృథి-
వీం ద్యాముతోపరి । యోనికృతః పథికృతస్సపర్యత యే దేవానాం
ఘృతభాగా ఇహస్థ । ఏషా తే యమసాదనే స్వధానిధీయతే గృహే ఉ-
షా । దశాక్షరా తాగ్ం రక్షస్వ తాం గోపాయస్వ తాం తే పరిదదా-
మి తస్యాంత్వా మా దభన్పితరో దేవతా । ప్రజాపతిస్త్వా సాద-
యతు తయా దేవతయా । అపూపవాన్ఘృతవాన్క్షీరవాన్దధివా-
న్మధుమాగ్ంశ్చరురేహ సీదతూత్తభ్నువన్పృథివీం ద్యాముతోపరి ।
యోనికృతః పథికృతస్సపర్యత యే దేవానాగ్ం శృతభాగాః క్షీర-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

భాగా దధిభాగా మధుభాగా ఇహాస్థ । ఏషా తే యమసాదనే స్వధా
నిధీయతే గృహేఽసౌ । శతాక్షరా సహస్రాక్షరాఽయుతాక్షరా-
ఽచ్యుతాక్షరా తాగ్ం రక్షస్వ తాం గోపాయస్వ తాం తే పరి
దదామి తస్యాం త్వా మాదభన్పితరో దేవతా । ప్రజాపతిస్త్వా
సాదయతు తయా దేవతయా ॥ ౨౦ ॥

అప్పూపవానసా దశ ॥ ౮ ॥

ఏతాస్తే స్వధా అమృతాః కరోమి యాస్తే ధానాః పరికిరా-
మ్యత్ర । తాస్తే యమః పితృభిస్సంవిదానోఽత్ర ధేనూః కామ-
దుఘాః కరోతు । త్వామర్జునౌషధీనాం పయో బ్రహ్మాణ ఇద్విదుః ।
తాసాం త్వా మధ్యాదాదదే చరుభ్యో అపిధాతవే । దూర్వాణా-
గ్ం స్తమ్బమాహరైతాం ప్రియతమాం మమ । ఇమాం దిశం
మనుష్యాణాం భూయిష్ఠాఽను విరోహతు । కాశానాగ్ం స్తమ్బ-
మాహర రక్షసామపహత్యై । య ఏతస్యై దిశః పరాభవన్నఘా-
యవో యథా తేనాభవాన్పునః । దర్భాణాగ్ం స్తమ్బమాహర
పితౄణామోషధీం ప్రియామ్ । అన్వస్యై మూలం జీవాదను కాణ్డ-
మథో ఫలమ్ ॥ ౨౧ ॥ లోకం పృణ తా అస్య సూదదోహసః ।
శంవాతశ్శగ్ం హి తే ఘృణిశ్శము తే సన్త్వోషధీః । కల్పన్తాం తే దిశ-
స్సర్వాః । ఇదమేవ మేతోఽపరామార్తిమారామ కాంచన । తథా
తదశ్విభ్యాం కృతం మిత్రేణ వరుణేనచ । వరణో వారయాదిదం
దేవో వనస్పతిః । ఆర్త్యై నిరృత్యై ద్వేషాచ్చ వనస్పతిః । విధృ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

తిరసి వి ధారయాస్మదఘాద్ద్వేషాగ్ంసి శమి శమయాస్మదఘాద్ద్వేషా-
గ్ంసి యవ యవయాస్మదఘాద్ద్వేషాగ్ంసి । పృథివీం గచ్ఛాన్తరిక్షం
గచ్ఛదివం గచ్ఛదిశో గచ్ఛ సువర్గచ్ఛ సువర్గచ్ఛ దిశో గచ్ఛ
దివంగచ్ఛాన్తరిక్షంగచ్ఛ పృథివీం గచ్ఛాపోవాగచ్ఛ యది తత్ర తే
హితమోషధీషు ప్రతితిష్ఠా శరీరైః । అశ్మన్వతీ రేవతీర్యద్వై దేవస్య
సవితుఃపవిత్రగ్ం యా రాష్ట్రాత్పన్నాదుద్వయం తమసస్పరి ధాతా
పునాతు ॥ ౨౨ ॥

అథో ఫలం ధాతా పునాతు ॥ ౯ ॥

ఆగ్నో హోతాయుర్జరసం గృణానా అనుపూర్వం యతమానా
యతిష్ట । ఇహత్వష్టాసుజనిమా సురత్నో దీర్ఘమాయుః కరతు
జీవసేవః । యథాఽహాన్యనుపూర్వం భవన్తి యథర్తవ ఋతుభి-
ర్యన్తి క్లప్తాః । యథా న పూర్వమపరో జహాత్యేవాధాతరాయూ-
గ్ంషి కల్పయైషామ్ । నహితే అగ్నే తనువై క్రూరంచకార మర్త్యః ।
కపిర్బభస్తి తేజనం పునర్జరాయు గౌరివ । అప నశ్శోశుచదఘమగ్నే
శుశుద్ధ్యారయిమ్ । అపనశ్శోశుచదఘం మృత్యవేస్వాహా । అనడ్వా-
హమన్వారభామహే స్వస్తయే । సన ఇన్ద్ర ఇవ దేవేభ్యోవహ్ని-
స్సంపారణో భవ ॥ ౨౩ ॥ ఇమే జీవా విమృతైరావవర్తిన్నభూ-
ద్భద్రా దేవహూతిర్నో అద్య । ప్రాఞ్చోఽగామానృతయే హసా-
య ద్రాఘీయ ఆయుః ప్రతరాం దధానాః । మృత్యోః పదం యో-
పయన్తో యదైమద్రాఘీయ ఆయుః ప్రతరాం దధానాః । ఆప్యా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యమూనాః ప్రజయా ధనేన శుద్ధాః పూతా భవథ యజ్ఞియాసః ।
ఇమం జీవేభ్యః పరిధిం దధామి మానోను గాదపరో అర్థమేతమ్ ।
శతం జీవన్తు శరదః పురూచీస్తిరో మృత్యుం దద్మహే పర్వతేన । ఇ-
మా నారీరవిధవాస్సుపత్నీరాఞ్జనేన సర్పిషా సం మృశన్తామ్ । అన-
శ్రవో అనమీవాస్సుశేవా ఆరోహన్తు జనయో యోనిమగ్రే । య-
దాఞ్జనం త్రైకకుదం జాతగ్ం హిమవతస్పరి । తేనామృతస్య మూ-
లేనారాతీర్జమ్భయామసి । యథా త్వముద్భినథోస్యోషధే పృథి-
వ్యా అధి । ఏవమిమ ఉద్భిన్దన్తు కీర్త్యా యశసా బ్రహ్మవర్చసేన।
అజోఽస్య జాస్మ దఘాద్ద్వేషాగ్ంసి యవోఽసి యవయాస్మద్దఘా-
ద్ద్వేషాగ్ంసి ॥ ౨౮ ॥

భవ జమ్భయామసి త్రీణి చ ॥ ౧౦ ॥

అప నశ్శోశుచదఘమగ్నే శుశుద్ధ్యా రయిమ్ । అప నశ్శోశుచ-
దఘమ్ । సుక్షేత్రియా సుగాతుయా వసూయా చ యజామహే ।
అప నశ్శోశుచదఘమ్ । ప్రయద్భన్దిష్ఠ ఏషాం ప్రాస్మాకాసశ్చ సూరయః ।
అప నశ్శోశుచదఘమ్ । ప్రయదగ్నేస్సహస్వతో విశ్వతో యన్తి
సూరయః । అప నశ్శోశుచదఘమ్ । ప్రయత్తే అగ్నే సూరయో జా-
యేమహి ప్ర తే వయమ్ । అప నశ్శోశుచదఘమ్ ॥ ౨౯ ॥ త్వగ్ంహి
విశ్వతోముఖ విశ్వతః పరిభూరసి । అప నశ్శోశుచదఘమ్ । ద్విషో నో

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

విశ్వతోముఖాతి నావేవపారయ । అపనశ్శోశుచదఘమ్ । సనస్సిన్ధుమి-
వనావయాఽతి పరుషా * స్వస్తయే । అపనశ్శోశుచదఘమ్ । ఆపః ప్ర-
వణాదివ యతీరపాస్మత్స్యన్దతామఘమ్ । అపనశ్శోశుచదఘమ్ । ఉ-
ద్వనాదుదకానీవాపాస్మత్స్యన్దతామఘమ్ । అపనశ్శోశుచదఘమ్ ।
ఆనన్దాయ ప్రమోదాయ పునరాగాగ్ం స్వాన్గృహాన్ । అపనశ్శో-
శుచదఘమ్ । నవై తత్ర ప్రమీయతే గౌరశ్వః పురుషః పశుః । య-
త్రేదం బ్రహ్మక్రియతే పరిధిర్జీవనాయ కమపనశ్శోశుచదఘమ్॥ ౨౬

అఘమఘం చత్వారి చ ॥ ౧౧ ॥

అపశ్యామ యువతిమాచరన్తీం మృతాయజీవాం పరిణీయ-
మానామ్ । అన్ధేన యా తమసా ప్రావృతాఽసి ప్రాచీమవాచీమ-
వయన్నరిష్ట్యై । మయైతాం మాగ్ంస్తాం భ్రియమాణా దేవీ సతీ
పితృలోకం యదైషి । విశ్వవారా నభసా సంవ్యయన్త్యుభౌనో లో-
కౌ పయసాఽఽవృణీహి । రయిష్ఠామగ్నిం మధుమన్తమూర్మిణ-
మూర్జస్సన్తం$ త్వాపయసోపసగ్ంసదేమ । సగ్ంరయ్యాసము వర్చ-
సా సచస్వానస్స్వస్తయే । యేజీవా యేచమృతా యేజాతా యేచ
జన్త్యాః । తేభ్యో ఘృతస్య ధారయితుం మధుధారా వ్యున్దతీ ।

* పర్షా. $ స్వన్తం.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

మాతా రుద్రాణాం దుహితా వసూనాగ్ం స్వసాఽఽదిత్యానామ-
మృతస్య నాభిః । ప్రణువోచం చికితుషే జనాయ మాగామనాగా-
మదితిం వధిష్ట । పిబతూదకం తృణాన్యత్తు । ఓముత్ప్రజత ॥ ౨౮ ॥

వధిష్ట ద్వే చ ॥ ౧౨ ॥

పరేయువాగ్ంసం ప్రవిద్వాన్సుభననస్యాభ్యావవృథాన్స్వాజో
భాగోఽయం వై చతుశ్చత్వారిగ్ంశద్య ఏతస్య త్వత్పక్షౌ చ ప్రకేతునే-
దం తే నాకే సుపర్ణం యా తే యే యుధ్యన్తే తపసాఽశ్మన్వతీ రేవ-
తీస్సగ్ం రభధ్వమష్టావిగ్ంశతిర్యా తే యత్ర ఉత్తిష్ఠేదం త ఉత్తిష్ఠ
ప్రేహ్యాశ్లక్ష్ణ యద్వా ఉద్వయమసుం పఞ్చవిగ్ంశతిరాయాతుత్రి-
గ్ంశద్వైశ్వానరే తస్మిన్నద్రిపస్న ఇమమాపైతామహోభిర్యజ్యన్తామ-
ఘ్నియా అదితే పారంవ ఆప్యాయస్వ సప్తవిగ్ంశతిరుత్తేతభ్నోమ్య-
క్షితిస్తేభ్యః పృథివి షడ్ఢోతా పరంమేశగ్మ్మః పృథివ్యా అన్తరిక్షస్య
ద్వాత్రిగ్ంశపపూపవానసా దశ శతదక్షై తాస్తే తేదిశస్సర్వా ఇద-
మశ్మన్విగ్ంశతిరాహోహత తనువై క్షూరం చకార పునర్మృత్యవై
మానోను గాద్దద్మహా ఇమా నారీః పరి త్రయోవిగ్ంశతిరప నస్సు-
క్షేత్రియా ప్రయఙ్భద్నిష్ఠః ప్రయదగ్నేః ప్రయత్తే అగ్నే త్వగ్ం హి
ద్విషస్సనస్సిన్ధుమాపః ప్రవణాదుద్వనాదానన్దాయ నవై తత్ర య-
త్రేదం చతుర్విగ్ంశతిరపశ్యామావృణీహి ద్వాదశ ద్వాదశ ॥ ౧౨ ॥
పరేయువాగ్ం సమాయా తే త్వేతాస్తే సప్తవిగ్ంశతిః ॥ ౨౮ ॥

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.
CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సంత్వాసిఞ్చామియజుషా ప్రజామాయుర్ధనంచ ॥

ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః హరిః ఓమ్ ॥

స్నుషమఙ్గలీరియం వధూరిమాగ్ం సమేతపశ్యత । సౌభాగ్య-
మస్యై ద్దత్వా యాథాస్తం విపరేతన ॥ హరిః ఓమ్ ॥

ఇతి యజురారణ్యకే షష్ఠః ప్రశ్నః. *

సమాప్తః.

ఆరణ్యకం సమాప్తమ్

* భట్టభాస్కరాస్త్వేమం చతుర్థం ప్రపాఠకమాహుః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

శ్రీ

తైత్తిరీయోపనిషత్ప్రారమ్భః.

శంన ఇత్యాదిశ్శాన్తిః.

హరిఃఓమ్ ॥ శంనోమిత్రశ్శంవరుణః । శంనోభవత్వర్యమా । శంన ఇన్ద్రోబృహస్పతిః । శంనోవిష్ణురురుక్రమః । నమోబ్రహ్మణే । నమస్తేవాయో । త్వమేవప్రత్యక్షం బ్రహ్మాసి । త్వామేవప్రత్యక్షం బ్రహ్మవదిష్యామి । ఋతం వదిష్యామి । సత్యం వదిష్యామి । తన్మా-మవతు । తద్వక్తారమవతు । అవతుమామ్ । అవతు వక్తారమ్ ॥ ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥ ౧ ॥

శీక్షాం వ్యాఖ్యాస్యామః । వర్ణస్స్వరః । మాత్రాబలమ్ । సామ సన్తానః । ఇత్యుక్తశ్శీక్షాధ్యాయః ॥ ౨ ॥

శీక్షాం పఞ్చ ॥ ౨ ॥

సహనౌయశః । సహనౌ బ్రహ్మవర్చసమ్ । అథాతస్సగ్ం-హితాయా ఉపనిషదం వ్యాఖ్యాస్యామః । పఞ్చస్వధికరణేషు । అధిలోకమధిజ్యౌతిషమధివిద్యమధిప్రజమధ్యాత్మమ్ । తా మహా-సగ్ంహితా ఇత్యాచక్షతే । అథాధిలోకమ్ । పృథివీపూర్వరూపమ్ ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ద్యౌరుత్తరరూపమ్ । ఆకాశస్సన్ధిః ॥ ౩ ॥ వాయుస్సన్ధానమ్ । ఇత్యధిలోకమ్ ।అథాధి జ్యౌతిషమ్ । అగ్నిః పూర్వరూపమ్ । ఆదిత్య ఉత్తరరూపమ్ । ఆపస్సన్ధిః । వైద్యుతస్సన్ధానమ్ । ఇత్యధిజ్యౌతిషమ్ । అథాధివిద్యమ్ । ఆచార్యః పూర్వరూపమ్ ॥ ౪ ॥ అన్తేవాస్యుత్తరరూపమ్ । విద్యాసన్ధిః । ప్రవచనగ్ం సన్ధానమ్ । ఇత్యధివిద్యమ్ । అథాధిప్రజమ్ । మాతా పూర్వరూపమ్ । పితోత్తరరూపమ్ । ప్రజాసన్ధిః । ప్రజననగ్ం సన్ధానమ్ । ఇత్యధిప్రజమ్ ॥ ౫ ॥ అథాధ్యాత్మమ్ । అధరాహనుః పూర్వరూపమ్ । ఉత్తరాహనురుత్తరరూపమ్ । వాక్సన్ధిః । జిహ్వాసన్ధానమ్ । ఇత్యధ్యాత్మమ్ । ఇతీమా మహాసగ్ంహితాః । య ఏవమేతా మహాసగ్ంహితా వ్యాఖ్యాతా వేద । సన్ధీయతే ప్రజయా పశుభిః । బ్రహ్మవర్చసేనాన్నాద్యేన సువర్గ్యేణ లోకేన ॥ ౬ ॥

సన్ధిరాచార్యః పూర్వరూపమిత్యధిప్రజం లోకేన ॥ ౩ ॥

యశ్ఛన్దసామృషభో విశ్వరూపః । ఛన్దోభ్యోఽధ్యమృతాత్సంబభూవ । స మేన్ద్రో మేధయా స్పృణోతు । అమృతస్య దేవధారణో భూయాసమ్ । శరీరం మే విచర్షణమ్ । జిహ్వా మే మధుమత్తమా । కర్ణాభ్యాం భూరివిశ్రువమ్ । బ్రహ్మణః కోశోఽసి మేధయాపిహితః । శ్రుతం మే గోపాయ । ఆవహన్తీ వితన్వానా ॥ ౭ ॥ కుర్వాణా చీరమాత్మనః । వాసాగ్ంసి మమ గావశ్చ । అన్నపానే చ సర్వదా । తతో మే శ్రియమావహ । లోమశాం పశుభిస్సహ స్వాహా । ఆమా

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యన్తు బ్రహ్మచారిణస్స్వాహా । * విమాఽఽయన్తు బ్రహ్మచారిణస్స్వా-
హా । ప్రమాఽఽయన్తు బ్రహ్మచారిణస్స్వాహా । దమాఽఽయన్తు బ్రహ్మ-
చారిణస్స్వాహా । శమాఽఽయన్తు బ్రహ్మచారిణస్స్వాహా ॥ ౮ ॥
యశోజనేఽసానిస్వాహా । శ్రేయాన్ వస్యసోఽసానిస్వాహా । తం
త్వాభగ ప్రవిశానిస్వాహా । సమాభగప్రవిశస్వాహా । తస్మిన్థ్సహ-
స్రశాఖే । నిభగాఽహం త్వయిమృజేస్వాహా । యథాఽఽపః ప్రవ-
తాయన్తి । యథామాసా అహర్జరమ్ । ఏవం మాం బ్రహ్మచారి-
ణః । ధాతరాయన్తు సర్వతస్స్వాహా । ప్రతివేశోఽసిప్రమాభాహిప్ర-
మాపద్యస్వ ॥ ౯ ॥

$ వితన్వానా శమాఽఽయన్తు బ్రహ్మచారిణస్స్వాహా ధాత-
రాయన్తు సర్వతస్స్వాహైకంచ ॥ ౪ ॥

భూర్భువస్సువరితివా ఏతాస్తిస్రో వ్యాహృతయః । తాసా-
ముహస్మై తాం చతుర్థీమ్ । మాహాచమస్యః ప్రవేదయతే । మహ
ఇతి । తద్బ్రహ్మ । స ఆత్మా । అఙ్గాన్యన్యా దేవతాః । భూరితివా
అయంలోకః । భువ ఇత్యన్తరిక్షమ్ । సువరిత్యసౌలోకః ॥ ౧౦ ॥
మహ ఇత్యాదిత్యః । ఆదిత్యేనవావసర్వే లోకామహీయన్తే । భూ-
రితివా అగ్నిః । భువ ఇతి వాయుః । సువరిత్యాదిత్యః । మహ ఇతి
చన్ద్రమాః । చన్ద్రమసావావసర్వాణి జ్యోతీగ్ంషి మహీయన్తే ।

---

* విమాఽఽయన్త్విత్యాది వాక్యచతుష్టయం ద్రావిడైర్నపఠ్యతే.

$ వితన్వానా విశస్వాహా సప్తచ ఇతి ద్రావిడానాం పాఠః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

భూరితి వా ఋచః । భువ ఇతి సామాని । సువరితి యజూꣳషి ॥ ౧౧ ॥
మహ ఇతి బ్రహ్మ । బ్రహ్మణా వావ సర్వే వేదా మహీయన్తే । భూరితి
వై ప్రాణః । భువ ఇత్యపానః । సువరితి వ్యానః । మహ ఇత్యన్నమ్ ।
అన్నేన వావ సర్వే ప్రాణా మహీయన్తే । తా వా ఏతాశ్చతస్రశ్చ-
తుర్ధా । చతస్రశ్చతస్రో వ్యాహృతయః । తా యో వేద । స వేద
బ్రహ్మ । సర్వేఽస్మై దేవా బలిమావహన్తి ॥ ౧౧ ॥

అసౌ లోకో యజూꣳషి వేద ద్వే చ ॥ ౫ ॥

స య ఏషోఽన్తర్హృదయ ఆకాశః । తస్మిన్నయం పురుషో మనోమయః । అమృతో హిరణ్మయః । అన్తరేణ తాలుకే । య ఏష స్తన ఇవావలమ్బతే । సేన్ద్రయోనిః । యత్రాసౌ కేశాన్తో వివర్తతే । వ్యపోహ్య శీర్షకపాలే । భూరిత్యగ్నౌ ప్రతితిష్ఠతి । భువ ఇతి వాయౌ ॥ ౧౩ ॥ సువరిత్యాదిత్యే । మహ ఇతి బ్రహ్మణి । ఆప్నోతి స్వారాజ్యమ్ । ఆప్నోతి మనసస్పతిమ్ । వాక్పతిశ్చక్షుష్పతిః । శ్రోత్రపతిర్విజ్ఞానపతిః । ఏతత్తతో భవతి । ఆకాశశరీరం బ్రహ్మ । సత్యాత్మ ప్రాణారామం మన ఆనన్దమ్ । శాన్తిసమృద్ధమమృతమ్ । ఇతి ప్రాచీనయోగ్యోపాస్స్వ ॥ ౧౪ ॥

వాయావమృతమేకం చ ॥ ౬ ॥

పృథివ్యన్తరిక్షం ద్యౌర్దిశోఽవాన్తరదిశాః । అగ్నిర్వాయురాదిత్యశ్చన్ద్రమా నక్షత్రాణి । ఆప ఓషధయో వనస్పతయ ఆకాశ ఆత్మా । ఇత్యధిభూతమ్ । అథాధ్యాత్మమ్ । ప్రాణో వ్యానోఽ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

వ్యాన ఉదానస్సమానః । చక్షుశ్శ్రోత్రం మనో వాక్త్వక్ । * చర్మ మాగ్ంసగ్ం స్నావాఽస్థిమజ్జా । ఏతదధి విధాయఋషిరవోచత్ । పాఙ్క్తం వా ఇదగ్ం సర్వమ్ । పాఙ్క్తేనైవ పాఙ్క్తగ్గ్ంస్పృణోతీతి ॥ ౧౫ ॥

సర్వమేకం చ ॥ ౭ ॥

ఓమితి బ్రహ్మ । ఓమితీదగ్ంసర్వమ్ । ఓమిత్యేతదనుకృతి హస్మవా అప్యోశ్రావయేత్యాశ్రావయన్తి । ఓమితి సామాని గాయన్తి । ఓగ్ంశోమితి శస్త్రాణి శగ్ంసన్తి । ఓమిత్యధ్వర్యుః ప్రతిగరం ప్రతిగృణాతి । ఓమితిబ్రహ్మా ప్రసౌతి । ఓమిత్యగ్నిహోత్రమనుజానాతి । ఓమితి బ్రాహ్మణఃప్రవక్ష్యన్నాహ బ్రహ్మోపాప్నవానీతి । బ్రహ్మైవోపాప్నోతి ॥ ౧౬ ॥

ఓం దశ ॥ ౮ ॥

ఋతం చ స్వాధ్యాయ ప్రవచనే చ । సత్యంచ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ । తపశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ । దమశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ । శమశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ । అగ్నయశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ । అగ్నిహోత్రం చ స్వాధాయ ప్రవచనే చ ।

---

* చక్షుశ్శ్రోత్రంమనోవాక్ । త్వక్చర్మమాగ్ంసగ్ంస్నావాఽస్థిమజ్జా । ఇతి ద్రావిడాః పఠన్తి.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అతిథయశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ । మానుషంచ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ । ప్రజా చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ । ప్రజనశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ । ప్రజాతిశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ । సత్యమితి సత్యవచా రాథీతరః । తప ఇతి తపోనిత్యః పౌరుశిష్టిః । స్వాధ్యాయప్రవచనే ఏవేతి నాకో. మౌద్గల్యః । తద్ధి తపస్తద్ధి తపః ॥ ౧౭ ॥

ప్రజా చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ షట్చ ॥ ౯ ॥

అహంవృక్షస్య రేరివా । కీర్తిః పృష్ఠం గిరేరివ । ఊర్ధ్వపవిత్రో వాజినీవ స్వమృతమస్మి । ద్రవిణగ్ం సవర్చసమ్ । సుమేధా అమృతోక్షితః । ఇతి త్రిశఙ్కోర్వేదానువచనమ్ ॥ ౧౮ ॥

అహగ్ం షట్ ॥ ౧౦ ॥

వేదమనూచ్యాచార్యో౽న్తేవాసినమనుశాస్తి । సత్యం వద । ధర్మంచర । స్వాధ్యాయాన్మాప్రమదః । ఆచార్యాయ ప్రియం ధనమాహృత్య ప్రజాతన్తుం మావ్యవచ్ఛేత్సీః । సత్యాన్నప్రమదితవ్యమ్ । ధర్మాన్న ప్రమదితవ్యమ్ । కుశలాన్న ప్రమదితవ్యమ్ । భూత్యైన ప్రమదితవ్యమ్ । స్వాధ్యాయప్రవచనాభ్యాం న ప్రమదితవ్యమ్ ॥ ౧౯ ॥ దేవపితృకార్యాభ్యాం న ప్రమదితవ్యమ్ । మాతృదేవోభవ । పితృదేవోభవ । ఆచార్యదేవోభవ । అతిథిదేవోభవ । యాన్యనవద్యాని కర్మాణి । తాని సేవితవ్యాని । నో ఇతరాణి ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యాన్యస్మాకగ్ంసుచరితాని । తానిత్వయోపాస్యాని ॥ ౨౦ ॥ నో ఇతరాణి । యే కేచాస్మచ్ఛ్రేయాగ్ంసో బ్రాహ్మణాః । తేషాంత్వయాఽఽసనే నప్రశ్వసితవ్యమ్ । శ్రద్ధయా దేయమ్ । అశ్రద్ధయాఽదేయమ్ । శ్రియా దేయమ్ । హ్రియా దేయమ్ । భియా దేయమ్ । సంవిదా దేయమ్ । అథ యది తే కర్మవిచికిత్సా వా వృత్తవిచికిత్సా వా స్యాత్ ॥ ౨౧ ॥ యే తత్ర బ్రాహ్మణాస్సంమర్శినః । యుక్తా ఆయుక్తాః । అలూక్షా ధర్మకామాస్స్యుః । యథా తే తత్ర వర్తేరన్ । తథా తత్ర వర్తేథాః । అథాభ్యాఖ్యాతేషు । యేతత్ర బ్రాహ్మణాస్సంమర్శినః । యుక్తా ఆయుక్తాః । అలూక్షా ధర్మకామాస్స్యుః । యథా తే తేషు వర్తేరన్ । తథా తేషు వర్తేథాః । ఏష ఆదేశః । ఏష ఉపదేశః । ఏషా వేదోపనిషత్ । ఏతదనుశాసనమ్ । ఏవముపాసితవ్యమ్ । ఏవము చైతదుపాస్యమ్ ॥ ౨౨ ॥

స్వాధ్యాయప్రవచనాభ్యాం న ప్రమదితవ్యం తానిత్వయోపాస్యాని స్యాత్తేషు వర్తేరన్థ్సప్త చ ॥ ౧౧ ॥

శంనో మిత్రశ్శం వరుణః । శంనో భవత్వర్యమా । శం న ఇన్ద్రో బృహస్పతిః । శంనో విష్ణురురుక్రమః । నమో బ్రహ్మణే । నమస్తే వాయో । త్వమేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మాసి । త్వామేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మావాదిషమ్ । ఋతమవాదిషమ్ । సత్యమవాదిషమ్ । తన్మామా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

వీత్ । తద్వక్తారమావీత్ । ఆవీన్మామ్ । ఆవీద్వక్తారమ్ । ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥ ౨౩ ॥

సత్యమవాదిషం పఞ్చ చ ॥ ౧౨ ॥

* శంనశ్శీక్షాగ్ం సహనావాయశ్ఛన్దసాం భూస్సయః పృథివ్యామిత్యృతం చ్ఛావాహా వేదమనూచ్యశంనో ద్వాదశ ॥ ౧౨ ॥

శంనో మహ ఇత్యాదిలోకానో ఇతరాణిత్రయోవిగ్ంశతిః ॥ ౨౩ ॥

శంనో మిత్రశ్శంవరుణః । ... ... అవతువక్తారమ్ ॥ ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః. హరిః ఓమ్ ॥

తైత్తిరీయోపనిషది ప్రథమః ప్రశ్నస్సమాప్తః.

---

* ద్రావిడాస్తు ఆనన్దబ్రహ్మభృగ్వాఖ్యవల్లీత్రయవిశిష్ట ఏక ఏవ ప్రపాఠకస్తైత్తిరీయోపనిషదిత్యాహుః అతః, 'సత్యమవాదిషం పఞ్చ చ' ఇత్యస్మాదనన్తరం సహ నావవత్వితి వదన్తి.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ద్వితీయప్రశ్నప్రారమ్భః.

హరిఃఓమ్ ॥ సహనావవతు । సహనౌభునక్తు । సహవీర్యం కరవావహై । తేజస్వినావధీతమస్తు మావిద్విషావహై । ఓంశాన్తి-శ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥

ఓమ్॥ బ్రహ్మవిదాప్నోతిపరమ్ । తదేషాఽభ్యుక్తా । సత్యం జ్ఞానమనన్తంబ్రహ్మ । యోవేద నిహితంగుహాయాం పరమేవ్యో-మన్ । సోఽశ్నుతే సర్వాన్కామాన్సహ । బ్రహ్మణా విపశ్చితేతి । తస్మాద్వా ఏతస్మాదాత్మన ఆకాశస్సంభూతః । ఆకాశాద్వాయుః । వాయోరగ్నిః । అగ్నేరాపః । అద్భ్యః పృథివీ । పృథివ్యా ఓషధ-యః । ఓషధీభ్యోఽన్నమ్ । అన్నాత్పురుషః । సవా ఏషపురుషోఽ-న్నరసమయః । తస్యేదమేవశిరః । అయందక్షిణః పక్షః । అయము-త్తరః పక్షః । అయమాత్మా । ఇదంపుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా । తదప్యేష శ్లోకోభవతి ॥ ౧ ॥

అన్నాద్వై ప్రజాః ప్రజాయన్తే । యాః కాశ్చ పృథివీగ్ం శ్రితాః । అథో అన్నేనైవజీవన్తి । అథైనదపియన్త్యన్తతః । అన్నగ్ం హి భూతానాం జ్యేష్ఠమ్ । తస్మాత్సర్వౌషధముచ్యతే । సర్వం వై తేఽన్నమాప్నువన్తి । యేఽన్నం బ్రహ్మోపాసతే । అన్నగ్ం హి భూతానాం జ్యేష్ఠమ్ । తస్మాత్సర్వౌషధముచ్యతే । అన్నా-ద్భూతానిజాయన్తే । జాతాన్యన్నేనవర్ధన్తే । అద్యతేఽత్తిచ భూ-తాని । తస్మాదన్నంతదుచ్యత ఇతి । తస్మాద్వాఏతస్మాదన్నరసమయాత్ ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అన్యోఽన్తర ఆత్మా ప్రాణమయః । తేనైష పూర్ణః । సవా ఏష పురు-
షవిధ ఏవ । తస్య పురుషవిధతామ్ । అన్వయం పురుషవిధః । తస్య-
ప్రాణ ఏవశిరః । వ్యానో దక్షిణః పక్షః । అపాన ఉత్తరః పక్షః ।
ఆకాశ ఆత్మా । పృథివీపుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా । తదప్యేష శ్లోకోభవతి ॥ ౨ ॥

ప్రాణం దేవా అనుప్రాణన్తి । మనుష్యాః పశవశ్చయే । ప్రాణో-
హి భూతానామాయుః । తస్మాత్సర్వాయుషముచ్యతే । సర్వమేవ త
ఆయుర్యన్తి । యే ప్రాణం బ్రహ్మోపాసతే । ప్రాణోహి భూతానా-
మాయుః । తస్మాత్సర్వాయుషముచ్యత ఇతి । తస్యైష ఏవ శారీర ఆత్మా ।
యః పూర్వస్య । తస్మాద్వా ఏతస్మాత్ప్రాణమయాత్ । అన్యోఽన్తర
ఆత్మా మనోమయః । తేనైష పూర్ణః । సవా ఏష పురుషవిధ ఏవ ।
తస్య పురుషవిధతామ్ । అన్వయం పురుషవిధః । తస్య యజురేవశిరః ।
ఋగ్దక్షిణః పక్షః । సామోత్తరః పక్షః । ఆదేశ ఆత్మా । అథర్వాఙ్గిరసః
పుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా । తదప్యేష శ్లోకో భవతి ॥ ౩ ॥

యతో వాచో నివర్తన్తే । అప్రాప్య మనసా సహ । ఆనన్దం
బ్రహ్మణో విద్వాన్ । న బిభేతి కదాచనేతి । తస్యైష ఏవ శారీర ఆత్మా ।
యః పూర్వస్య । తస్మాద్వా ఏతస్మాన్మనోమయాత్ । అన్యోఽన్తర
ఆత్మా విజ్ఞానమయః । తేనైష పూర్ణః । సవా ఏష పురుషవిధ ఏవ ।
తస్య పురుషవిధతామ్ । అన్వయం పురుషవిధః । తస్య శ్రద్ధైవశిరః ।
ఋతం దక్షిణః పక్షః । సత్యముత్తరః పక్షః । యోగ ఆత్మా । మహః
పుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా । తదప్యేష శ్లోకో భవతి ॥ ౪ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

విజ్ఞానం యజ్ఞంతనుతే । కర్మాణి తనుతేఽపిచ । విజ్ఞానం దేవాస్సర్వే । బ్రహ్మజ్యేష్ఠముపాసతే । విజ్ఞానం బ్రహ్మచేద్వేద । తస్మాచ్చేన్న ప్రమాద్యతి । శరీరే పాప్మనోహిత్వా । సర్వాన్కామాన్త్సమశ్నుత ఇతి । తస్యైషఏవశారీర ఆత్మా । యః పూర్వస్య । తస్మాద్వా ఏతస్మాద్విజ్ఞానమయాత్ । అన్యోఽన్తర ఆత్మాఽఽనన్దమయః । తేనైషపూర్ణః । సవాఏషపురుషవిధ ఏవ । తస్య పురుషవిధతామ్ । అన్వయం పురుషవిధః । తస్యప్రియమేవశిరః । మోదో దక్షిణఃపక్షః । ప్రమోద ఉత్తరః పక్షః । ఆనన్ద ఆత్మా । బ్రహ్మపుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా । తదప్యేషశ్లోకోభవతి ॥ ౫ ॥

అసన్నేవసభవతి । అసద్బ్రహ్మేతి వేదచేత్ । అస్తిబ్రహ్మేతి చేద్వేద । సన్తమేనంతతో విదురితి । తస్యైషఏవ శారీర ఆత్మా । యః పూర్వస్య । అథాతోఽనుప్రశ్నాః । ఉతావిద్వానముం లోకంప్రేత్య । కశ్చనగచ్ఛతీ3 । ఆహో విద్వానముం లోకం ప్రేత్య । కశ్చిత్సమశ్నుతా3 ఉ । సోఽకామయత । బహుస్యాం ప్రజాయేయేతి । సతపోఽతప్యత । సతపస్తప్త్వా । ఇదగ్ం సర్వమసృజత । యదిదంకించ । తత్సృష్ట్వా । తదేవానుప్రావిశత్ । తదనుప్రవిశ్య । సచ్చత్యచ్చాభవత్ । నిరుక్తం చానిరుక్తంచ । నిలయనంచానిలయనం చ । విజ్ఞానం చావిజ్ఞానంచ । సత్యంచానృతంచ సత్యమభవత్ । యదిదంకించ । తత్సత్యమిత్యాచక్షతే । తదప్యేషశ్లోకో భవతి ॥ ౬ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అసద్వా ఇదమగ్ర ఆసీత్ । తతో వై సదజాయత । తదాత్మాన-
గ్గ్ం స్వయమకురుత । తస్మాత్తథ్సుకృతముచ్యత ఇతి । యద్వై తథ్సు-
కృతమ్ । రసో వై సః । రసగ్గ్ం హ్యేవాయం లబ్ధ్వాఽఽనన్దీ భవతి । కో
హ్యేవాన్యాత్కః ప్రాణ్యాత్ । యదేష ఆకాశ ఆనన్దో న స్యాత్ ।
ఏష హ్యేవానన్దయాతి । యదా హ్యేవైష ఏతస్మిన్నదృశ్యేఽనాత్మ్యేఽ-
నిరుక్తేఽనిలయనేఽభయం ప్రతిష్ఠాం విన్దతే । అథ సోఽభయంగతో
భవతి । యదా హ్యేవైష ఏతస్మిన్నుదరమన్తరం కురుతే । అథ తస్య
భయంభవతి । తత్త్వేవ భయం విదుషోమన్వానస్య । తదప్యేష శ్లోకో
భవతి ॥ ౭ ॥

☞ భీషాఽస్మాద్వాతః పవతే । భీషోదేతి సూర్యః । భీషాఽ-
స్మాదగ్నిశ్చేన్ద్రశ్చ । మృత్యుర్ధావతి పఞ్చమ ఇతి । సైషాఽఽన-
న్దస్య మీమాగ్ంసా భవతి । యువా స్యాథ్సాధు యువాఽధ్యా-
యికః । ఆశిష్ఠో దృఢిష్ఠో బలిష్ఠః । తస్యేయం పృథివీ సర్వా విత్తస్య
పూర్ణా స్యాత్ । స ఏకో మానుష ఆనన్దః । * తే యే శతం మాను-
షా ఆనన్దాః । స ఏకో మనుష్యగన్ధర్వాణామానన్దః । శ్రోత్రియ-
స్య చాకామహతస్య । తే యే శతం మనుష్యగన్ధర్వాణామానన్దాః ।
స ఏకో దేవగన్ధర్వాణామానన్దః । శ్రోత్రియస్య చాకామహతస్య ।
తే యే శతం దేవగన్ధర్వాణామానన్దాః । స ఏకః పితౄణాం చిరలోక-

---

* అత్ర మనుష్యపర్యాయేఽపి — శ్రోత్రియస్య చాకామ-
హతస్య । ఇతి వాక్యం ద్రావిడాః పఠన్తి.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

లోకానామానన్దః । శ్రోత్రియస్య చాకామహతస్య । తే యే శతం
పితౄణాం చిరలోకలోకానామానన్దాః । స ఏక ఆజానజానాం దే-
వానామానన్దః । శ్రోత్రియస్య చాకామహతస్య । తే యే శతమాజా-
నజానాం దేవానామానన్దాః । స ఏకః కర్మదేవానాం దేవానా-
మానన్దః । యే కర్మణా దేవానపియన్తి । శ్రోత్రియస్య చాకామ-
హతస్య । తే యే శతం కర్మదేవానాం దేవానామానన్దాః । స ఏకో
దేవానామానన్దః । శ్రోత్రియస్య చాకామహతస్య । తే యే శతం దే-
వానామానన్దాః । స ఏక ఇన్ద్రస్యానన్దః । శ్రోత్రియస్య చాకామ-
హతస్య । తే యే శతమిన్ద్రస్యానన్దాః । స ఏకో బృహస్పతేరానన్దః ।
శ్రోత్రియస్య చాకామహతస్య । తే యే శతం బృహస్పతేరానన్దాః ।
స ఏకః ప్రజాపతేరానన్దః । శ్రోత్రియస్య చాకామహతస్య । తే యే
శతం ప్రజాపతేరానన్దాః । స ఏకో బ్రహ్మణ ఆనన్దః । శ్రోత్రియస్య
చాకామహతస్య । స యశ్చాయం పురుషే । యశ్చాసావాదిత్యే ।
స ఏకః । స య ఏవంవిత్ । అస్మాల్లోకాత్ప్రేత్య । ఏతమన్నమయ-
మాత్మానముప సంక్రామతి । ఏతం ప్రాణమయమాత్మానముప సం-
క్రామతి । ఏతం మనోమయమాత్మానముప సంక్రామతి । ఏతం
విజ్ఞానమయమాత్మానముప సంక్రామతి । ఏతమానన్దమయమాత్మా-
నముపసంక్రామతి । తదప్యేష శ్లోకో భవతి ॥ ౮ ॥

యతో వాచో నివర్తన్తే । అప్రాప్య మనసా సహ । ఆనన్దం బ్ర-
హ్మణో విద్వాన్ । న బిభేతి కుతశ్చనేతి । ఏతగ్ం హ వావ న తపతి ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

కిమహగ్ంసాధునాకరవమ్ । కిమహం పాపమకరవమితి । సయఏవం
విద్వానేతే ఆత్మానగ్ం స్పృణుతే । ఉభేహ్యేవైష ఏతే ఆత్మానగ్ం
స్పృణుతే । యఏవం వేద । ఇత్యుపనిషత్* ॥ ౯ ॥

సహనావవతు । సహనౌభునక్తు । సహవీర్యం కరవావహై ।
తేజస్వినావధీతమస్తుమావిద్విషావహై । ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥

బ్రహ్మవిదిదమయమిదమేకవిగ్ంశతిరన్నాదన్నరసమయా-
త్ప్రాణోవ్యానోఽపాన ఆకాశః పృథివీపుచ్ఛగ్ం షడ్విగ్ంశతిః ప్రా-
ణం యజుర్ ఋక్సామాదేశోఽథర్వాఙ్గిరసః పుచ్ఛం ద్వావిగ్ంశతి-
ర్యతశ్శ్రద్ధర్తగ్ం సత్యంయోగోమహోఽష్టాదశ విజ్ఞానం ప్రి-
యం మోదః ప్రమోద ఆనన్దో బ్రహ్మపుచ్ఛం ద్వావిగ్ంశతిరన-
న్నైవాథాష్టావిగ్ంశతిరనష్షోడశ భీషాఽస్మాన్మానుషో మనుష్యగన్ధ-
ర్వాణాం దేవగన్ధర్వాణాం పితౄణాం చిరలోకలోకానామాజానజా-
నాం కర్మదేవానాం యేకర్మణా దేవానామిన్ద్రస్య బృహస్పతేః
ప్రజాపతేర్బ్రహ్మణ స్సయశ్చ సంక్రామత్యేకపఞ్చాశదృతః కుతశ్చ-
నైతమేకాదశనవ ॥ ౯ ॥ బ్రహ్మవిన్నవ ॥ ౯ ॥

హరిః ఓమ్ ॥ ఇతి తైత్తిరీయోపనిషది
ద్వితీయః ప్రశ్నస్సమాప్తః.

* అత్రానువాకాదిబోధకం వాక్యజాతం ద్రావిడైర్న పఠ్యతే
ప్రపాఠకస్యాసమాప్తత్వాత్.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

తృతీయప్రశ్నప్రారమ్భః

సహనావవత్విత్యాదిశాన్తిః.

హరిః ఓమ్ ॥ భృగుర్వై వారుణిః । వరుణం పితరముపససార । అధీహిభగవో బ్రహ్మేతి । తస్మా ఏతత్ప్రోవాచ । అన్నంప్రాణం చక్షుశ్శ్రోత్రం మనోవాచమితి । తగ్ంహోవాచ । యతో వా ఇమానిభూతానిజాయన్తే । యేనజాతాని జీవన్తి । యత్ప్రయన్త్యభిసంవిశన్తి । తద్విజిజ్ఞాసస్వ । తద్బ్రహ్మేతి । సతపోఽతప్యత । సతపస్తప్త్వా ॥ ౧ ॥ అన్నం బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్ । అన్నాద్ధ్యేవ ఖల్విమాని భూతాని జాయన్తే । అన్నేన జాతాని జీవన్తి । అన్నం ప్రయన్త్యభి సంవిశన్తీతి । తద్విజ్ఞాయ । పునరేవ వరుణం పితరముపససార । అధీహిభగవో బ్రహ్మేతి । తగ్ం హోవాచ । తపసా బ్రహ్మ విజిజ్ఞాసస్వ । తపో బ్రహ్మేతి । సతపోఽతప్యత । సతపస్తప్త్వా ॥ ౨ ॥

ప్రాణో బ్రహ్మేతివ్యజానాత్ । ప్రాణాద్ధ్యేవ ఖల్విమాని భూతాని జాయన్తే । ప్రాణేన జాతాని జీవన్తి । ప్రాణంప్రయన్త్యభిసంవిశన్తీతి । తద్విజ్ఞాయ । పునరేవ వరుణం పితరముప ససార । అధీహిభగవో బ్రహ్మేతి । తగ్ం హోవాచ । తపసా బ్రహ్మ విజిజ్ఞాసస్వ । తపో బ్రహ్మేతి । సతపోఽతప్యత । సతపస్తప్త్వా ॥ 3 ॥

మనో బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్ । మనసో హ్యేవ ఖల్విమాని భూతానిజాయన్తే । మనసా జాతాని జీవన్తి । మనః ప్రయన్త్యభిసం

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

విశన్తీతి । తద్విజ్ఞాయ । పునరేవ వరుణం పితరముపససార । అధీ-
హి భగవో బ్రహ్మేతి । తగ్ంహోవాచ । తపసా బ్రహ్మ విజిజ్ఞాసస్వ ।
తపో బ్రహ్మేతి । సతపోతప్యత । సతపస్తప్త్వా ॥ ౪ ॥

విజ్ఞానం బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్ । విజ్ఞానాద్ధ్యేవ ఖల్విమా-
ని భూతాని జాయన్తే । విజ్ఞానేన జాతాని జీవన్తి । విజ్ఞానం ప్రయ-
న్త్యభిసంవిశన్తీతి । తద్విజ్ఞాయ । పునరేవ వరుణం పితరముపససా-
ర । అధీహి భగవో బ్రహ్మేతి । తగ్ంహోవాచ । తపసా బ్రహ్మ
విజిజ్ఞాసస్వ । తపో బ్రహ్మేతి । సతపోతప్యత । సతపస్తప్త్వా ॥ ౫ ॥

ఆనన్దో బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్ । ఆనన్దాద్ధ్యేవ ఖల్విమాని భూ-
తాని జాయన్తే । ఆనన్దేన జాతాని జీవన్తి । ఆనన్దం ప్రయన్త్యభిసం
విశన్తీతి । సైషా భార్గవీ వారుణీ విద్యా । పరమే వ్యోమన్ప్రతిష్ఠితా ।
య ఏవం వేద ప్రతితిష్ఠతి । అన్నవానన్నాదో భవతి । మహాన్భవతి ప్ర-
జయా పశుభిర్బ్రహ్మవర్చసేన । మహాన్కీర్త్యా ॥ ౬ ॥

అన్నం న నిన్ద్యాత్ । తద్వ్రతమ్ । ప్రాణో వా అన్నమ్ । శరీ-
రమన్నాదమ్ । ప్రాణే శరీరం ప్రతిష్ఠితమ్ । శరీరే ప్రాణః ప్రతిష్ఠితః ।
తదేతదన్నమన్నే ప్రతిష్ఠితమ్ । స య ఏతదన్నమన్నే ప్రతిష్ఠితం
వేద ప్రతితిష్ఠతి । అన్నవానన్నాదో భవతి । మహాన్భవతి ప్రజయా
పశుభిర్బ్రహ్మవర్చసేన । మహాన్కీర్త్యా ॥ ౭ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అన్నం న పరిచక్షీత । తద్వ్రతమ్ । ఆపో వా అన్నమ్ । జ్యో-తిరన్నాదమ్ । అప్సు జ్యోతిః ప్రతిష్ఠితమ్ । జ్యోతిష్యాపః ప్రతిష్ఠితాః । తదేతదన్నమన్నే ప్రతిష్ఠితమ్ । స య ఏతదన్నమన్నే ప్రతిష్ఠితం వే-ద ప్రతితిష్ఠతి । అన్నవానన్నాదో భవతి । మహాన్భవతి ప్రజయా పశు-భిర్బ్రహ్మవర్చసేన । మహాన్కీర్త్యా ॥ ౮ ॥

అన్నం బహు కుర్వీత । తద్వ్రతమ్ । పృథివీ వా అన్నమ్ । ఆకాశోఽన్నాదః । పృథివ్యామాకాశః ప్రతిష్ఠితః । ఆకాశే పృథివీ ప్రతిష్ఠితా । తదేతదన్నమన్నే ప్రతిష్ఠితమ్ । స య ఏతదన్నమన్నే ప్రతిష్ఠితం వేద ప్రతితిష్ఠతి । అన్నవానన్నాదో భవతి । మహాన్భవతి ప్రజయా పశుభిర్బ్రహ్మవర్చసేన । మహాన్కీర్త్యా ॥ ౯ ॥

న కంచన వసతౌ ప్రత్యాచక్షీత । తద్వ్రతమ్ । తస్మాద్యయా కయా చ విధయా బహ్వన్నం ప్రాప్నుయాత్ । అరాధ్యస్మా అన్న-మిత్యాచక్షతే । ఏతద్వై ముఖతోఽన్నగ్ం రాద్ధమ్ । ముఖతో-ఽస్మా అన్నగ్ం రాధ్యతే । ఏతద్వై మధ్యతోఽన్నగ్ం రాద్ధమ్ । మధ్యతో-ఽస్మా అన్నగ్ం రాధ్యతే । ఏతద్వా అన్తతోఽన్నగ్ం రాద్ధమ్ । అన్త-తోఽస్మా అన్నగ్ం రాధ్యతే । య ఏవం వేద । క్షేమ ఇతి వాచి । యో-గక్షేమ ఇతి ప్రాణాపానయోః । కర్మేతి హస్తయోః । గతిరితి పాద-యోః । విముక్తిరితి పాయౌ । ఇతి మానుషీస్సమాజ్ఞాః । అథ దైవీః । తృప్తిరితి వృష్టౌ । బలమితి విద్యుతి । యశ ఇతి పశుషు । జ్యోతిరితి

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

నక్షత్రేషు। ప్రజాతిరమృతమానన్ద ఇత్యుపస్థే। సర్వమిత్యాకాశే।
తత్ప్రతిష్ఠేత్యుపాసీత। ప్రతిష్ఠావాన్భవతి। తన్మహ ఇత్యుపాసీత।
మహాన్భవతి। తన్మన ఇత్యుపాసీత। మానవాన్భవతి। తన్నమ ఇ-
త్యుపాసీత। నమ్యన్తేఽస్మై కామాః। తద్బ్రహ్మేత్యుపాసీత। బ్రహ్మ-
వాన్భవతి। తద్బ్రహ్మణః పరిమర ఇత్యుపాసీత। పర్యేణం మ్రియన్తే
ద్విషన్తస్సపత్నాః। పరి యేఽప్రియా భ్రాతృవ్యాః। స యశ్చాయం
పురుషే। యశ్చాసావాదిత్యే। స ఏకః। స య ఏవంవిత్। అస్మా-
ల్లోకాత్ప్రేత్య। ఏతమన్నమయమాత్మానముప సంక్రమ్య। ఏతం
ప్రాణమయమాత్మానముప సంక్రమ్య। ఏతం మనోమయమాత్మా-
నముప సంక్రమ్య। ఏతం విజ్ఞానమయమాత్మానముప సంక్రమ్య।
ఏత మానన్దమయమాత్మానముప సంక్రమ్య। ఇమాన్లోకాన్కా-
మాన్నీ కామరూప్యను సంచరన్। ఏతథ్సామగాయన్నాస్తే।
హా 3 వుహా 3 వుహా 3 వు। అహమన్నమహమన్నమహమన్నమ్।
అహమన్నాదోఽ౨హమన్నాదోఽ౨హమన్నాదః। అహగ్ం
శ్లోకకృదహగ్ం శ్లోకకృదహగ్ం శ్లోకకృత్। అహమస్మి ప్ర-
థమజా ఋతా 3 స్య। పూర్వం దేవేభ్యో అమృతస్యనా 3
భా ఇ। యో మా దదాతి స ఇదేవమా 3 వాః। అహమన్న-
మన్న మదన్తమా 3 ద్మి। అహం విశ్వం భువనమభ్యభవామ్।
సువర్న జ్యోతీః। య ఏవం వేద। ఇత్యుపనిషత్ ॥ ౧౦ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

* సహనావవతు । సహనౌభునక్తు । సహవీర్యంకరవావహై । తేజస్వినావధీతమస్తు మావిద్విషావహై । ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥

భృగుస్త్రయోదశాన్నం ప్రాణో మనోవిజ్ఞానమితి విజ్ఞానా ద్వాదశద్వాదశానన్దో దశాన్నం న నిన్ద్యాదన్నం న పరిచక్షీతా-న్నం బహుకుర్వీత పృథివ్యాకాశ ఏకాదశైకాదశ నకంచనైక-షష్టిర్దశ ॥ ౧౦ ॥

హరిః ఓమ్ ॥ ఇతి తైత్తిరీయోపనిషది

తృతీయః ప్రశ్నస్సమాప్తః.

---

* సహనావిత్యేతన్మాత్ర ద్రావిడాఃపఠన్తి। భృగుస్త్రయోద-శేత్యారభ్యన కంచనైకషష్టిరిత్యన్తంతు పాఠద్వయేఽపి సమానమ్ । తతః శంనశ్శీక్షాం పహనావాయశ్ఛన్దసాం భూస్సయః పృథివ్యా-మిత్యృతంచాహం వేదమనూచ్య శంనస్సహనావవతు బ్రహ్మవిద్భ-గుశ్చపఞ్చదశ ॥ ౧౫ ॥ శంనో మహ ఇత్యాదితోఽన్యా ఇతరాణ్యాసన్నే-వాన్నంనినిన్ద్యాచ్చతుశ్చత్వారిగ్ంశత్ ॥౪౪॥ ఇతి ద్రావిడానాంపాఠః॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

చతుర్థప్రశ్నప్రారమ్భః.

అస్మిన్ప్రశ్నే ద్రావిడాన్ధ్రభేదేన పాఠక్రమో ద్వివిధోఽస్తి । తత్ర ద్రావిడపాఠః ప్రాయశో భట్టభాస్కరభాష్యానుసారీ । ఆన్ధ్రపాఠస్తు ప్రాయశో మాధవీయభాష్యానుసారీ ।

తత్రాదౌ ద్రావిడపాఠః ప్రారభ్యతే—

హరిః ఓమ్ ॥ సహనావవతు । సహ నౌ భునక్తు । సహ వీర్యం కరవావహై । తేజస్వినావధీతమస్తు మా విద్విషావహై । ఓం శాన్తి-శ్శాన్తిశ్శాన్తిః ॥

హరిః ఓమ్ ॥ అమ్భస్య పారే భువనస్య మధ్యే నాకస్య పృ-ష్ఠే మహతో మహీయాన్ । శుక్రేణ జ్యోతీగ్ంషి సమనుప్రవిష్టః ప్రజాపతిశ్చరతి గర్భే అన్తః । యస్మిన్నిదగ్ం సంచ విచైతి సర్వం యస్మిన్దేవా అధి విశ్వే నిషేదుః । తదేవ భూతం తదు భవ్యమా ఇదం త-దక్షరే పరమే వ్యోమన్ । యేనావృతం ఖం చ దివం మహీం చ యేనా-దిత్యస్తపతి తేజసా భ్రాజసా చ । యమన్తస్సముద్రే కవయో వయన్తి యదక్షరే పరమే ప్రజాః । యతః ప్రసూతా జగతః ప్రసూతీ తో-యేన జీవాన్వ్యససర్జ* భూమ్యామ్ । యదోషధీభిః పురుషాన్ప-శూగ్ంశ్చ వివేశ భూతాని చరాచరాణి । అతః పరం నాన్యదణీ-యసగ్ం హి పరాత్పరం యన్మహతో మహాన్తమ్ । యదేకమవ్యక్త-మనన్తరూపం విశ్వం పురాణం తమసః పరస్తాత్ ॥ ౧ ॥ తదేవర్తం తదు సత్యమాహుస్తదేవ బ్రహ్మ పరమం కవీనామ్ । ఇష్టాపూర్తం

---

* తోయేన జీవాన్వ్యచసర్జేత్యాన్ధ్రపాఠః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

బహుధాజాతం జాయమానం విశ్వం బిభర్తి భువనస్యనాభిః । తదేవాగ్నిస్తద్వాయుస్తత్సూర్యస్తదు చన్ద్రమాః । తదేవశుక్రమమృతం తద్బ్రహ్మ తదాపస్స ప్రజాపతిః । సర్వే నిమేషా జజ్ఞిరే విద్యుతః పురుషాదధి । కలా ముహూర్తాః కాష్ఠాశ్చాహోరాత్రాశ్చ సర్వశః । అర్ధమాసామాసా ఋతవస్సంవత్సరశ్చ కల్పతామ్ । సఆపః ప్రదుఘే ఉభే ఇమే అన్తరిక్షమథోసువః । నైనమూర్ధ్వం నతిర్యఞ్చం నమధ్యే పరిజగ్రభత్ । న తస్యేశేకశ్చన తస్య నామమహద్యశః ॥ ౨ ॥ నసందృశే తిష్ఠతిరూపమస్య నచక్షుషా పశ్యతికశ్చనైనమ్ । హృదా మనీషామనసాఽభిక్లృప్తోయ ఏనం విదురమృతాస్తే భవన్తి । అద్భ్యస్సమ్భూతో హిరణ్యగర్భ ఇత్యష్టౌ । ఏషహి దేవః ప్రదిశోఽనుసర్వాః పూర్వో హి జాతస్స ఉగర్భే అన్తః । స విజాయమానస్స జనిష్యమాణః ప్రత్యఙ్ముఖాస్తిష్ఠతి విశ్వతోముఖః । విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతోముఖో విశ్వతోహస్త ఉతవిశ్వతస్పాత్ । సంబాహుభ్యాంనమతి సంపతత్రైర్ద్యావాపృథివీ జనయన్దేవ ఏకః । వేనస్తత్పశ్యన్విశ్వా భువనానివిద్వాన్ యత్రవిశ్వం భవత్యేకనీళమ్ । యస్మిన్నిదగ్ం సం చవిచైకగ్ంస ఓతః ప్రోతశ్చ విభుః ప్రజాసు । ప్రతద్వోచే అమృతంను విద్వాన్గన్ధర్వోనామ నిహితం గుహాసు ॥ 3 ॥ త్రీణిపదానిహితా గుహాసు యస్తద్వేద సవితుః పితాఽసత్ । సనోబన్ధుర్జనితా సవిధాతాధామాని వేదభువనానివిశ్వా । యత్ర దేవా అమృతమానశానాస్తృతీయే ధామాన్యభ్యైరయన్త । పరిద్యావాపృథివీ యన్తి

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సద్యః పరిలోకాన్పరిదిశః పరిసువః । ఋతస్యతన్తుం వితతం విచృ-
త్య తదపశ్యత్తదభవత్ప్రజాసు । పరీత్యలోకాన్పరీత్య భూతాని
పరీత్యసర్వాః ప్రదిశోదిశశ్చ । ప్రజాపతిః ప్రథమజా ఋతస్యాత్మ-
నాఽఽత్మానమభిసంబభూవ । సదసస్పతిమద్భుతం ప్రియమిన్ద్రస్య
కామ్యమ్ । సనింమేధామయాసిషమ్ । ఉద్దీప్యస్వజాతవేదోఽపఘ్న-
న్నిరృతిం మమ ॥౪॥ పశూగ్ంశ్చ మహ్యమావహ జీవనంచదిశో
దిశ । మానో హిగ్ంసీజ్జాతవేదో గామశ్వంపురుషం జగత్ । అబి-
భ్రదగ్న ఆగహి శ్రియామాపరిపాతయ । పురుషస్య విద్మసహస్రా-
క్షస్య మహాదేవస్య ధీమహి । తన్నోరుద్రః ప్రచోదయాత్ । త-
త్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయధీమహి । తన్నోరుద్రః ప్రచోద-
యాత్ । తత్పురుషాయ విద్మహే వక్రతుణ్డాయధీమహి । తన్నోదన్తిః
ప్రచోదయాత్ । తత్పురుషాయ విద్మహే సువర్ణపక్షాయ ధీమ-
హి ॥౫॥ తన్నోగరుడః ప్రచోదయాత్ । కాత్యాయనాయ విద్మహే
కన్యకుమారిధీమహి । తన్నోదుర్గిః ప్రచోదయాత్ । నారాయ-
ణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి । తన్నోవిష్ణుః ప్రచోద-
యాత్ । సహస్రపరమాదేవీ శతమూలా శతాఙ్కురా । సర్వగ్ం
హరతుమే పాపం దూర్వా దుస్స్వప్ననాశనీ । అశ్వక్రాన్తే రథక్రాన్తే
విష్ణుక్రాన్తే వసున్ధరా । శిరసా ధారితాదేవి రక్షస్వమాంపదేపదే । ఉ-
ద్ధృతాఽసి వరాహేణకృష్ణేన శతబాహునా ॥౬॥ భూమిర్ధేను-
ర్ధరణీ లోకధారిణీ । మృత్తికే హనమేపాపం యన్మయాదుష్కృతం
కృతమ్ । త్వయాహతేన పాపేన జీవామిశరదశ్శతమ్ । మృత్తికే

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

దేహిమేపుష్టిం త్వయిసర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ । గన్ధద్వారాం దురాధ-
ర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీమ్ । ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం తా-
మిహోపహ్వయే శ్రియమ్ । హిరణ్యశృఙ్గం వరుణం ప్రపద్యే తీ-
ర్థం మే దేహి యాచితః । యన్మయా భుక్తమసాధూనాం పాపేభ్య-
శ్చప్రతిగ్రహః । యన్మే మనసా వాచా కర్మణా వా దుష్కృతం కృ-
తమ్ । తన్న ఇన్ద్రో వరుణో బృహస్పతిస్సవితా చ పునన్తు పునః
పునః ॥ ౭ ॥ సుమిత్రా న ఆప ఓషధయస్సన్తు దుర్మిత్రాస్తస్మై భూ-
యాసుర్యోఽస్మాన్ద్వేష్టి యంచవయం ద్విష్మః । నమోఽగ్న-
యేఽప్సుమతే నమ ఇన్ద్రాయనమో వరుణాయ నమోవారుణ్యై
నమోఽద్భ్యః । యదపాం క్రూరం యదమేధ్యం యదశాన్తం తదప-
గచ్ఛతాత్ । అత్యాశనాదతీపానాద్యచ్చ ఉగ్రాత్ప్రతిగ్రహాత్ ।
తన్మేవరుణో రాజా పాణినాహ్యవమర్శతు । సోఽహమపాపో విరజో
నిర్ముక్తో ముక్తకిల్బిషః । నాకస్యపృష్ఠమారుహ్య గచ్ఛేద్బ్రహ్మస-
లోకతామ్ । ఇమం మే గఙ్గేయమునే సరస్వతి శుతుద్రిస్తోమగ్ం స-
చతాపరుష్ణియా । అసిక్నియా మరుద్వృధే వితస్తయార్జీకీయే శృణు-
హ్యాసుషోమయా । ఋతంచసత్యంచాభీద్ధాత్తపసోఽధ్యజాయ-
త ॥ ౮ ॥ తతో రాత్రిరజాయత తతస్సముద్రో అర్ణవః । సముద్రా-
దర్ణవాదధి సంవత్సరో అజాయత । అహోరాత్రాణి విదధద్వి-
శ్వస్య మిషతో వశీ । సూర్యాచన్ద్రమసౌ ధాతా యథాపూర్వమ-
కల్పయత్ । దివంచ పృథివీంచాన్తరిక్షమథో సువః । యత్పృథివ్యా-
గ్ం రజస్స్వమాన్తరిక్షే విరోదసీ । ఇమాగ్ం స్తదాపో వరుణః పు-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

నాత్వఘమర్షణః । ఏషభూతస్యభవ్యే భువనస్యగోప్తా । ఏషపు-
ణ్యకృతాం లోకానేష మృత్యోర్ హిరణ్మయమ్ । ద్యావా పృథి-
వ్యోర్ హిరణ్మయగ్ం సగ్ంశ్రితగ్ం సువః ॥ ౯ ॥ సనస్సువస్సగ్ం
శిశాధి । ఆర్ద్రం జ్వలతి జ్యోతిరహమస్మి । జ్యోతిర్జ్వలతి బ్రహ్మా-
హమస్మి । యోఽహమస్మి బ్రహ్మాహమస్మి । అహమేవాహం
మాంజుహోమి స్వాహా । అకార్యకార్యవకీర్ణీస్తేనో భ్రూణహా
గురుతల్పగః । వరుణోఽపామఘమర్షణస్తస్మాత్పాపాత్ప్రముచ్య-
తే । రజోభూమిస్త్వమాగ్ం రోదయస్వ ప్రవదన్తి ధీరాః । పునన్తు
ఋషయః పునన్తువసవః పునాతు వరుణః పునాత్వఘమర్షణః । ఆ-
క్రాన్త్సముద్రః ప్రథమే విధర్మఞ్జనయన్ప్రజా భువనస్యరాజా ॥౧౦॥
వృషాపవిత్రే అధిసానో అవ్యేబృహత్సోమో వావృధేసువాన -
న్దుః । జాతవేదసే సునవామసోమమరాతీయతో నిదహాతివేదః । స
నః పర్షదతిదుర్గాణి విశ్వానావేవ సిన్ధుందురితాఽత్యగ్నిః । తా-
మగ్నివర్ణాం తపసాజ్వలన్తీం వైరోచనీం కర్మఫలేషుజుష్టామ్ ।
దుర్గాం దేవీగ్ం శరణమహం ప్రపద్యేసుతరసితరసే నమః । అగ్నే
త్వం పారయానవ్యోఅస్మాన్థ్స్వస్తిభిరతిదుర్గాణివిశ్వా । పూశ్చపృథ్వీ
బహులానఉర్వీ భవాతోకాయతనయాయ శంయోః । విశ్వానినో
దుర్గహాజాతవేదస్సిన్ధుంననావాదురితాఽతిపర్షి । అగ్నే అత్రివన్మ-
నసాగృణానోఽస్మాకం భూత్వవితాతనూనామ్ । పృతనాజితగ్ంసహ-
మానమగ్నిముగ్రగ్ం హువేమ పరమాథ్సధస్థాత్ । సనః పర్షదతి

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

దుర్గాణివిశ్వా తేఽమద్దేవో అతిదురితాఽత్యగ్నిః । ప్రతోష్ణీక-
మీఢ్వోఽధ్వరేషు సనాచ్చ హోతానవ్యశ్చసత్సి । స్వాంచా-
గ్నే తనువం పిప్రియస్వాస్మభ్యంచ సౌభగమాయజస్వ ॥ ౧౧ ॥

పరస్తాద్యశోగుహాసు మను సువర్ణాపక్షాయ ధీమహి శత-
బావునా పునఃపునరజాయత సువర్ణోరాజాసధస్థాత్రీణి చ ॥ ౧ ॥

భూరగ్నయే పృథివ్యైస్వాహా భువో వాయవేఽన్తరిక్షా-
యస్వాహా సువరాదిత్యాయ దివేస్వాహా భూర్భువస్సువశ్చన్ద్రమసె
దిగ్భ్యస్స్వాహా నమో దేవేభ్యస్స్వధా పితృభ్యో భూర్భువస్సువ-
రోమ్ ॥ ౧౨॥ ॥ ౨॥ భూరన్నమగ్నయే పృథివ్యైస్వాహా భువోఽ-
న్నం వాయవేఽన్తరిక్షాయస్వాహా సువరన్నమాదిత్యాయ దివె
స్వాహా భూర్భువస్సువరన్నం చన్ద్రమసె దిగ్భ్యస్స్వాహానమో దేవే-
భ్యస్స్వధా పితృభ్యో భూర్భువస్సువరన్నమోమ్ ॥ ౧౩ ॥ ౩ ॥
భూరగ్నయేచ పృథివ్యైచ మహతే చ స్వాహా భువో వా-
యవే చాన్తరిక్షాయచ మహతేచస్వాహా సువరాదిత్యాయచ దివేచ
మహతెచస్వాహా భూర్భువస్సువశ్చన్ద్రమసేచ నక్షత్రేభ్యశ్చదిగ్భ్య-
శ్చమహతెచ స్వాహా నమో దేవేభ్యస్స్వధా పితృభ్యో భూర్భువ-
స్సువర్మహరోమ్ ॥ ౧౪ ॥ ౪ ॥ పాహినో అగ్న ఏనసెస్వాహా పాహినో
విశ్వవేదసె స్వాహా యజ్ఞం పాహి విభావసోస్వాహా సర్వంపాహి
శతక్రతోస్వాహా॥౧౫॥౫॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యశ్ఛన్దసామృషభో విశ్వరూపశ్ఛన్దోభ్యశ్ఛన్దాగ్ంస్యావివేశ సతాగ్ం శిక్యః ప్రోవాచోపనిషదిన్ద్రో జ్యేష్ఠ ఇన్ద్రియాయ ఋషిభ్యో నమో దేవేభ్యస్స్వధా పితృభ్యో భూర్భువస్సువరోమ్ ॥ ౧౬ ॥ ౬ ॥

నమో బ్రహ్మణే ధారణం మే అస్త్వనిరాకరణం ధారయితా భూయాసం కర్ణయోశ్శ్రుతం మాచ్యోఢ్వం మమాముష్య ఓమ్॥ ౧౭ ॥ ౭ ॥ ఋతం తపస్సత్యం తపశ్శ్రుతం తపశ్శాన్తం తపో దానం తపో యజ్ఞస్తపో భూర్భువస్సువర్బ్రహ్మైతదుపాస్స్వైతత్తపః ॥ ౧౮ ॥ ౮ ॥

యథా వృక్షస్య సంపుష్పితస్య దూరాద్గన్ధో వాత్యేవం పుణ్యస్య కర్మణో దూరాద్గన్ధో వాతి యథా ఽసిధారాం కర్తేఽవహితామవక్రామే ద్యద్యువే యువే హవా విహ్వాలిష్యామి కర్తం పతిష్యామీత్యేవమమృతాదాత్మానం జుగుప్సేత్ ॥ ౧౯ ॥ ౯ ॥

అణోరణీయాన్మహతో మహీయానాత్మా గుహాయాం నిహితోఽస్య జన్తోః । తమక్రతుం పశ్యతి వీతశోకో ధాతుః ప్రసాదాన్మహిమానమీశమ్ । సప్త ప్రాణాః ప్రభవన్తి తస్మాత్సప్తార్చిషస్సమిధస్సప్త జిహ్వాః । సప్త ఇమే లోకా యేషు చరన్తి ప్రాణా గుహాశయాం నిహితాస్సప్త సప్త । అతస్సముద్రా గిరయశ్చ సర్వేఽస్మాత్స్యన్దన్తే సిన్ధవస్సర్వరూపాః । అతశ్చ విశ్వా ఓషధయో రసాశ్చ యేనైష భూతస్తిష్ఠత్యన్తరాత్మా । బ్రహ్మా దేవానాం పదవీః కవీనామృషిర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణామ్ । శ్యేనో గృధ్రాణాగ్ం

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

స్వధితిర్వనానాగ్ం సోమః పవిత్రమత్యేతి రేభన్ । అజామేకాం
లోహితశుక్లకృష్ణాం బహ్వీం ప్రజాం జనయన్తీగ్ం సరూపామ్ ।
అజో హ్యేకో జుషమాణోఽనుశేతే జహాత్యేనాం భుక్తభోగామజోఽ-
న్యః ॥ ౨౦ ॥ హగ్ంసశ్శుచిషద్వసురన్తరిక్షసద్ధోతా వేదిషదతిథిర్దురోణ-
సత్ । నృషద్వరసదృతసద్వ్యోమసదబ్జా గోజా ఋతజా అద్రి-
జా ఋతం బృహత్ । యస్మాజ్జాతాన్న పరా నైవ కించనాస య ఆవివే-
శ భువనాని విశ్వా । ప్రజాపతిః ప్రజయా సంవిదానస్త్రీణి జ్యోతీ-
గ్ంషి సచతే స షోడశీ । విధర్తారగ్ం హవామహే వసోః కువి-
ద్వనాతి నః । సవితారం నృచక్షసమ్ । అద్యానో దేవసవితః
ప్రజావథ్సావీస్సౌభగమ్ । పరా దుష్వప్నియగ్ం సువ । విశ్వా-
ని దేవ సవితర్దురితాని పరాసువ । యద్భద్రం తన్మ ఆసువ ॥ ౨౧ ॥
మధువాతా ఋతాయతే మధుక్షరన్తి సిన్ధవః । మాధ్వీర్న-
స్సన్త్వోషధీః । మధునక్తముతోషసి మధుమత్పార్థివగ్ం రజః ।
మధుద్యౌరస్తు నః పితా । మధుమాన్నో వనస్పతిర్మధుమాగ్ం అ-
స్తు సూర్యః । మాధ్వీర్గావో భవన్తు నః । ఘృతం మిమిక్షే ఘృత-
మస్య యోనిర్ఘృతే శ్రితో ఘృతమువస్య ధామ । అనుష్వ-
ధమావహ మాదయస్వ స్వాహాకృతం వృషభ వక్షి హవ్యమ్ । సము-
ద్రాదూర్మిర్మధుమాగ్ం ఉదారదుపాగ్ంశునా సమమృతత్వమా-
నట్ । ఘృతస్య నామ గుహ్యం యదస్తి జిహ్వా దేవానామమృతస్య
నాభిః ॥ ౨౨ ॥ వయం నామ ప్రబ్రవామా ఘృతేనాస్మిన్ యజ్ఞే ధారయామా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మానమోభిః। ఉపబ్రహ్మా శృణవచ్ఛస్యమానం చతుశ్శృఙ్గోఽవమీ-
ద్గౌర ఏతత్ । చత్వారి శృఙ్గా త్రయో అస్య పాదా ద్వే శీర్షే సప్త
హస్తాసో అస్య । త్రిధా బద్ధో వృషభో రోరవీతి మహో దేవో మ-
ర్త్యాగ్ం ఆవివేశ । త్రిధా హితం పణిభిర్గుహ్యమానం గవి దేవా-
సో ఘృతమన్వవిన్దన్ । ఇన్ద్ర ఏకగ్ం సూర్య ఏకం జజాన వేనాదేక-
గ్ం స్వధయా నిష్టతక్షుః । యో దేవానాం ప్రథమం పురస్తాద్వి-
శ్వాధికో రుద్రో మహర్షిః । హిరణ్యగర్భం పశ్యత జాయమా-
నగ్ం స నో దేవశ్శుభయా స్మృత్యా సంయునక్తు । యస్మాత్పరం
నాపరమస్తి కిఞ్చిద్యస్మాన్నాణీయో న జ్యాయోఽస్తి కశ్చిత్ । వృ-
క్ష ఇవ స్తబ్ధో దివి తిష్ఠత్యేకస్తేనేదం పూర్ణం పురుషేణ సర్వ-
మ్॥ ౧౩॥ న కర్మణా న ప్రజయా ధనేన త్యాగేనైకే అమృతత్వమా-
నశుః । పరేణ నాకం నిహితం గుహాయాం విభ్రాజతే యద్యతయో
విశన్తి । వేదాన్తవిజ్ఞానసునిశ్చితార్థాః సంన్యాసయోగాద్యతయ-
శ్శుద్ధసత్త్వాః । తే బ్రహ్మలోకే తు పరాన్తకాలే పరామృతాత్పరి
ముచ్యన్తి సర్వే । దహరం విపాప్మం పరవేశ్మభూతం యత్పుణ్డరీకం
పురమధ్యసగ్ంస్థమ్ । తత్రాపి దహరం గగనం విశోకస్తస్మిన్ యద-
న్తస్తదుపాసితవ్యమ్ । యో వేదాదౌ స్వరః ప్రోక్తో వేదాన్తే చ ప్రతి-
ష్ఠితః । తస్య ప్రకృతిలీనస్య యః పరస్స మహేశ్వరః॥ ౧౪॥

అజోఽన్యస్సువనాభిస్సర్వమష్టౌ చ ॥ ౧౦ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సహస్రశీర్‌షం దేవం విశ్వాక్షం విశ్వశమ్భువమ్ । విశ్వంనా-
రాయణం దేవమక్షరం పరమంప్రభుమ్ । విశ్వతఃపరమం నిత్యంవిశ్వం
నారాయణగ్ంం హరిమ్ । విశ్వమేవేదం పురుషస్తద్విశ్వముపజీవతి ।
పతింవిశ్వస్యాత్మేశ్వరగ్ంం శాశ్వతగ్ంం శివమచ్యుతమ్ । నారాయణం
మహాజ్ఞేయం విశ్వాత్మానం పరాయణమ్ । నారాయణపరం బ్రహ్మ
తత్త్వం నారాయణఃపరః । నారాయణ పరోజ్యోతిరాత్మా నారాయ-
ణఃపరః । యచ్చ కిఞ్చిజ్జగత్యస్మిన్దృశ్యతే శ్రూయతేఽపి వా ।
అన్తర్బహిశ్చ తత్సర్వం వ్యాప్య నారాయణస్స్థితః ॥ ౨౫ ॥
అనన్తమవ్యయంకవిగ్ంం సముద్రేఽన్తం విశ్వశమ్భువమ్ । ప-
ద్మకోశ ప్రతీకాశగ్ంం హృదయం చాప్యధోముఖమ్ । అధో నిష్ట్యా
వితస్త్యాం తు నాభ్యాముపరి తిష్ఠతి । హృదయం తద్విజానీయా-
ద్విశ్వస్యాయతనం మహత్ । సన్తతగ్ంం సిరాభిస్తు లమ్బత్యా
కోశసన్నిభమ్ । తస్యాన్తే సుషిరగ్ంం సూక్ష్మం తస్మిన్థ్సర్వం ప్రతి-
ష్ఠితమ్ । తస్య మధ్యే మహానగ్నిర్విశ్వార్చిర్విశ్వతోముఖః ।
సోఽగ్రభుగ్విభజన్తిష్ఠన్నాహారమజరః కవిః । సన్తాపయతి స్వం
దేహమాపాదతలమస్తకమ్ । తస్య మధ్యే వహ్నిశిఖా అణీ-
యోఽర్ధ్వా వ్యవస్థితః । నీలతోయదమధ్యస్థా విద్యుల్లేఖేవ భా-
స్వరా । నీవారశూకవత్తన్వీ పీతాభా స్యాత్తనూపమా । తస్యా-
శ్శిఖాయా మధ్యేపరమాత్మా వ్యవస్థితః । స బ్రహ్మ స శివస్సేన్ద్రః
సోఽక్షరః పరమస్స్వరాట్ ॥ ౨౬ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

నారాయణస్స్థితో వ్యవస్థితశ్చత్వారిచ ॥ ౧౧ ॥

ఋతగ్ం సత్యం పరంబ్రహ్మ పురుషం కృష్ణపిఙ్గళమ్ । ఊర్ధ్వ-
రేతం విరూపాక్షం విశ్వరూపాయ వై నమః ॥ ౨౭—౧౨ ॥

ఆదిత్యో వా ఏష ఏతన్మణ్డలం తపతి తత్ర తా ఋచస్తదృ-
చాం మణ్డలగ్ం స ఋచాం లోకోఽథ య ఏష ఏతస్మిన్మణ్డలేఽ-
ర్చిర్దీప్యతే తాని సామాని స సామ్నాం మణ్డలగ్ం ససామ్నాం
లోకోఽథ య ఏష ఏతస్మిన్మణ్డలేఽర్చిషిపురుషస్తాని యజూగ్ంషి
స యజుషాం మణ్డలగ్ం సయజుషాం లోకస్సైషాత్రయ్యేవ విద్యా
తపతియఏషోఽన్తరాదిత్యేహిరణ్మయః పురుషః ॥ ౨౮—౧౩ ॥

ఆదిత్యోవై తేజ ఓజోబలం యశశ్చక్షుశ్శ్రోత్రమాత్మామ-
నో మన్యుర్మనుర్మృత్యుస్సత్యోమిత్రోవాయురాకాశః ప్రాణో
లోకపాలః కః కిం కంతత్సత్యమన్నమాయురమృతో జీవోవిశ్వః క-
తమస్స్వయంభుః ప్రజాపతిస్సంవత్సరఇతి సంవత్సరోఽసావాదిత్యో
య ఏష పురుష ఏష భూతానామధిపతిర్బ్రహ్మణస్సాయుజ్యగ్ం
సలోకతామాప్నోత్యేతాసామేవ దేవతానాగ్ం సాయుజ్యగ్ం
సార్ష్టితాగ్ం సమానలోకతామాప్నోతి య ఏవం వేదేత్యుపని-
షత్ ॥ ౨౯—౧౪ ॥

ఘృణిస్సూర్యఆదిత్యో మర్చయన్తి తపస్సత్యంమధుక్ష-
రన్తి తద్బ్రహ్మ తదాప ఆపోజ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భు-
వస్సువరోమ్ ॥ ౩౦ ॥ ॥ ౧౫ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సర్వో వై రుద్రస్తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు । పురుషో వై రుద్రస్సన్మహో నమో నమః । విశ్వం భూతం భువనం చిత్రం బహుధా జాతం జాయమానంచ యత్ । సర్వో హ్యేష రుద్రస్తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు ॥ ౩౧ ॥ ౧౬ ॥

కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీఢుష్టమాయ తవ్యసే । వోచేమ శంతమగ్ం హృదే । సర్వో హ్యేష రుద్రస్తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు ॥ ౩౨ ॥ ౧౭ ॥

నమో హిరణ్యబాహవే హిరణ్యపతయేఽమ్బికాపతయ ఉమాపతయే నమో నమః ॥ ౩౩ ॥ ౧౮ ॥

యస్య వైకఙ్కత్యగ్నిహోత్రహవణీ భవతి ప్రతిష్ఠితా ప్రత్యైవాస్యాహుతయస్తిష్ఠన్త్యథో ప్రతిష్ఠిత్యై ॥ ౩౪ ॥ ౧౯ ॥

కృణుష్వపాజ ఇతి పఞ్చ ॥ ౩౫ ॥ ౨౦ ॥

అదితిర్దేవా గన్ధర్వా మనుష్యాః పితరోఽసురాస్తేషాగ్ం సర్వభూతానాం మాతా మేదినీ మహతీ మహీ సావిత్రీ గాయత్రీ జగత్యుర్వీ పృథ్వీ బహులా విశ్వా భూతా కతమా కాయా సా సత్యేత్యమృతేతి వసిష్ఠః ॥ ౩౬ ॥ ౨౧ ॥

ఆపో వా ఇదగ్ం సర్వం విశ్వా భూతాన్యాపః ప్రాణా వా ఆపః పశవ ఆపోఽమృతమాపోఽన్నమాపస్సమ్రాడాపో విరాడాపస్స్వరాడాపశ్ఛన్దాగ్ంస్యాపో జ్యోతీగ్ంష్యాపస్సత్యమాపస్సర్వా దేవతా ఆపో భూర్భువస్సువరాప ఓమ్ ॥ ౩౭ ॥ ౨౨ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ఆపః పునన్తు పృథివీం పృథివీ పూతా పునాతుమామ్ ।
పునన్తు బ్రహ్మణస్పతిర్బ్రహ్మపూతా పునాతుమామ్ । యదుచ్ఛిష్టమ-
భోజ్యం యద్వాదుశ్చరితం మమ । సర్వం పునన్తుమామాపోఽస-
తాంచ ప్రతిగ్రహగ్ం స్వాహా ॥ ౩౮—౨౩ ॥

అగ్నిశ్చ మామన్యుశ్చ మన్యుపతయశ్చ మన్యుకృతేభ్యః ।
పాపేభ్యోరక్షన్తామ్ । యదహ్నా పాపమకార్షమ్ । మనసావాచా
హస్తాభ్యామ్ । పద్భ్యాముదరేణశిశ్నా । అహస్తదవలుమ్పతు ।
యత్కించ దురితంమయి । ఇదమహంమామమృతయోనౌ । సత్యే
జ్యోతిషిజుహోమిస్వాహా ॥ ౩౯—౨౪ ॥

సూర్యశ్చ మామన్యుశ్చ మన్యుపతయశ్చ మన్యుకృతేభ్యః ।
పాపేభ్యోరక్షన్తామ్ । యద్రాత్రియా పాపమకార్షమ్ । మనసా
వాచా హస్తాభ్యామ్ । పద్భ్యాముదరేణశిశ్నా । రాత్రిస్తదవలుమ్ప-
తు । యత్కించ దురితంమయి । ఇదమహం మామమృతయోనౌ ।
సూర్యే జ్యోతిషి జుహోమిస్వాహా ॥ ౪౦—౨౫ ॥

ఆయాతు వరదా దేవ్యక్షరం బ్రహ్మ సమ్మితమ్ । గాయత్రీం
ఛన్దసాం మాతేదం బ్రహ్మజుషస్వనః । ఓజోఽసి సహోఽసి బలమసి
భ్రాజోఽసి దేవానాం ధామనామాసి విశ్వమసి విశ్వాయుస్సర్వమసి
సర్వాయురభిభూరోం గాయత్రీమావాహయామి ॥ ౪౧—౨౬ ॥

ఓం భూః । ఓం భువః । ఓగ్ం సువః । ఓం మహః । ఓం జనః ।
ఓం తపః । ఓగ్ం సత్యమ్ । ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దే-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

వస్యధీమహి । ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ । ఓమాపోజ్యోతీరసోఽమృతంబ్రహ్మభూర్భువస్సువరోమ్ ॥ ౪౨ ॥ ౨౮ ॥

ఓం భూర్భువస్సువర్మహర్జనస్తపస్సత్యం తద్బ్రహ్మ తదాపఆపోజ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మభూర్భువస్సువరోమ్॥౪౩॥౨౯॥

ఓం తద్బ్రహ్మ । ఓంతద్వాయుః । ఓంతదాత్మా । ఓంతథ్సత్యమ్ । ఓం తథ్సర్వమ్ । ఓంతత్పురోర్నమః ॥ ౪౪ ॥ ౨౯ ॥

ఉత్తమే శిఖరేదేవి భూమ్యాం పర్వతమూర్ధని।బ్రాహ్మణేభ్యో హ్యనుజ్ఞానం గచ్ఛదేవి యథాసుఖమ్ ॥ ౪౫ ॥ 30 ॥

ఓమన్తశ్చరతి భూతేషు గుహాయాం విశ్వమూర్తిషు । త్వం యజ్ఞస్త్వం విష్ణుస్త్వం వషట్కారస్త్వగ్ం రుద్రస్త్వం బ్రహ్మ త్వం ప్రజాపతిః ॥ ౪౬ ॥ 3౧ ॥

అమృతోపస్తరణమసి ॥ ౪౭ ॥ 3౨ ॥

ప్రాణేనివిష్టోఽమృతం జుహోమి । ప్రాణాయస్వాహా । అపానే నివిష్టోఽమృతం జుహోమి । అపానాయస్వాహా । వ్యానేనివిష్టోఽమృతం జుహోమి । వ్యానాయస్వాహా । ఉదానేనివిష్టోఽమృతం జుహోమి । ఉదానాయస్వాహా । సమానేనివిష్టోఽమృతం జుహోమి । సమానాయస్వాహా । బ్రహ్మణిమఆత్మాఽమృతత్వాయ ॥ ౪౮ ॥ 33 ॥

ప్రాణేనివిష్టోఽమృతం జుహోమి । శివోమాఽఽవిశాప్రదాహాయ । ప్రాణాయస్వాహా । అపానె నివిష్టోఽమృతం జుహో-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మి । శివో మాఽఽవిశాప్రదాహాయ । అపానాయస్వాహా । వ్యానేని-
విష్టోఽమృతం జుహోమి । శివోమాఽఽవిశాప్రదాహాయ । వ్యా-
నాయస్వాహా । ఉదానే నివిష్టోఽమృతం జుహోమి । శివో
మాఽఽవిశాప్రదాహాయ । ఉదానాయస్వాహా । సమానే నివి-
ష్టోఽమృతం జుహోమి । శివో మాఽఽవిశాప్రదాహాయ ।
సమానాయ స్వాహా । బ్రహ్మణి మ ఆత్మాఽమృతత్వాయ ॥౪౯॥౩౪॥

అమృతాపిధానమసి ॥ ౫౦ ॥ ౩౫ ॥

శ్రద్ధాయాం ప్రాణే నివిశ్యామృతగ్ం హుతం ప్రాణమన్నే-
నాప్యాయస్వ । అపానేనివిశ్యామృతగ్ం హుతమపానమన్నేనాప్యా-
యస్వ । వ్యానేనివిశ్యామృతగ్ం హుతంవ్యానమన్నేనాప్యాయస్వ ।
ఉదానేనివిశ్యామృతగ్ం హుతముదానమన్నేనాప్యాయస్వ । సమా-
నే నివిశ్యామృతగ్ం హుతగ్ం సమానమన్నేనాప్యాయస్వ । బ్రహ్మ-
ణిమఆత్మాఽమృతత్వాయ ॥ ౫౧ ॥ ౩౬ ॥

ప్రాణానాం గ్రన్థిరసి రుద్రోమావిశాన్తకస్తేనాన్నేనాప్యా-
యస్వ ॥ ౫౨ ॥ ౩౭ ॥

అఙ్గుష్ఠమాత్రః పురుషోఽఙ్గుష్ఠంచసమాశ్రితః । ఈశస్సర్వస్య
జగతః ప్రభుః ప్రీణాతి విశ్వభుక్ ॥ ౫౩ ॥ ౩౮ ॥

మేధాదేవీ జుషమాణా న ఆగాద్విశ్వాచీభద్రా సుమనస్య-
మానా । త్వయా జుష్టా జుషమాణాదురుక్తాన్బృహద్వదేమ విద-
థే సువీరాః । త్వయాజుష్టఋషిర్భవతి దేవి త్వయాబ్రహ్మాగతశ్రీరుత

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

త్వయా । త్వయాజుష్టశ్చిత్రం విన్దతే వసుసానోజుషస్వ ద్రవిణో నమేధే ॥ ౫౪ ॥ ౩౯ ॥

మేధాంమ ఇన్ద్రో దదాతు మేధాం దేవీసరస్వతీ । మేధాం మే అశ్వినౌదేవావాధత్తాం పుష్కరస్రజా ॥ ౫౫ ॥ ౪౦ ॥

అప్సరాసుయామేధాగన్ధర్వేషుచ యన్మనః । దైవీమేధా మనుష్యజా సామాం మేధాసురభిర్జుషతామ్ ॥ ౫౬ ॥ ౪౧ ॥

ఆమాం మేధా సురభిర్విశ్వరూపా హిరణ్యవర్ణాజగతీ జగ-మ్యా । ఊర్జస్వతీ పయసా పిన్వమానాసామాంమేధా సుప్రతీకా జుషతామ్ ॥ ౫౭ ॥ ౪౨ ॥

సద్యోజాతం ప్రపద్యామి సద్యోజాతాయవైనమః । భవే భవే నాతిభవే భజస్వమాం భవోద్భవాయనమః ॥ ౫౮ ॥ ౪౩ ॥

వామదేవాయ నమోజ్యేష్ఠాయ నమోరుద్రాయ నమః కాలాయ నమఃకలవికరణాయ నమోబలవికరణాయ నమోబలప్ర-మథనాయ నమస్సర్వభూతదమనాయ నమో మనోన్మనాయ న-మః ॥ ౫౯ ॥ ౪౪ ॥

అఘోరేభ్యోఽథఘోరేభ్యో ఘోరఘోరతరేభ్యస్సర్వతః-స్సర్వశర్వేభ్యో నమస్తేఅస్తురుద్రరూపేభ్యః ॥ ౬౦ ॥ ౪౫ ॥

తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి । తన్నో రుద్రఃప్రచోదయాత్ ॥ ౬౧ ॥ ౪౬ ॥

ఈశానస్సర్వవిద్యానామీశ్వరస్సర్వభూతానాం బ్రహ్మాధిపతి-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

బ్రహ్మణోఽధిపతిర్బ్రహ్మా శివో మే అస్తు సదాశివోమ్ ॥ ౬-౨ ॥ ౪౭ ॥

బ్రహ్మమేతు మామ్ । మధుమేతు మామ్ । బ్రహ్మమేవ మధుమేతు మామ్ । యాస్తే సోమ ప్రజావథ్సోఽభిసో అహమ్ । దుఃస్వప్నహన్దురుష్వహ । యాస్తే సోమ ప్రాణాగ్ంస్తాఞ్జుహోమి । త్రిసుపర్ణమయాచితం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్ । బ్రహ్మహత్యాం వా ఏతే ఘ్నన్తి । యే బ్రాహ్మణాస్త్రిసుపర్ణం పఠన్తి । తే సోమం ప్రాప్నువన్తి । ఆసహస్రాత్పఙ్క్తిం పునన్తి । ఓమ్ ॥ ౬-౩ ॥ ౪౮ ॥

బ్రహ్మమేధయా । మధుమేధయా । బ్రహ్మమేవ మధుమేధయా । అద్యా నో దేవ సవితః ప్రజావత్సావీః సౌభగమ్ । పరా దుఃష్వప్నియగ్ం సువ । విశ్వాని దేవ సవితర్దురితాని పరాసువ । యద్భద్రం తన్మ ఆసువ । మధు వాతా ఋతాయతే మధుక్షరన్తి సిన్ధవః । మాధ్వీర్నస్సన్త్వోషధీః । మధు నక్తముతోషసి మధుమత్పార్థివగ్ం రజః ॥ ౬-౪ ॥ మధు ద్యౌరస్తు నః పితా । మధుమాన్నో వనస్పతిర్మధుమాగ్ం అస్తు సూర్యః । మాధ్వీర్గావో భవన్తు నః । య ఇమం త్రిసుపర్ణమయాచితం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్ । భ్రూణహత్యాం వా ఏతే ఘ్నన్తి । యే బ్రాహ్మణాస్త్రిసుపర్ణం పఠన్తి । తే సోమం ప్రాప్నువన్తి । ఆసహస్రాత్పఙ్క్తిం పునన్తి । ఓమ్ ॥ ౬-౫ ॥

రజోననచ ॥ ౪౯ ॥

బ్రహ్మమేధవా । మధుమేధవా । బ్రహ్మమేవ మధుమేధవా । బ్రహ్మా దేవానాం పదవీః కవీనామృషిర్విప్రాణాం మహిషో మృగా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ణామ్ । శ్యేనో గృధ్రాణాగ్ం స్వధితిర్వనానాగ్ం సోమః పవిత్రమత్యేతి రేభన్ । హగ్ంసశ్శుచిషద్వసురన్తరిక్షసద్ధోతా వేదిషదతిథిర్దురోణసత్ । నృషద్వరసదృతసద్వ్యోమసదబ్జా గోజా ఋతజా అద్రిజా ఋతం బృహత్ । య ఇమం త్రిసుపర్ణమయాచితం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్ । వీరహత్యాం వా ఏతే ఘ్నన్తి । యే బ్రాహ్మణాస్త్రిసుపర్ణం పఠన్తి । తే సోమం ప్రాప్నువన్తి । ఆసహస్రాత్పఙ్క్తిం పునన్తి । ఓమ్ ॥ ౬౬ ॥ ౫౦ ॥

ప్రాణాపానవ్యానోదానసమానా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ంస్వాహా ॥ ౬౭ ॥ ౫౧ ॥

వాఙ్మనశ్చక్షుశ్శ్రోత్రజిహ్వాఘ్రాణరేతోబుద్ధ్యాకూతిసఙ్కల్పా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా ॥ ౬౮ ॥ ౫౨ ॥

శిరఃపాణిపాదపార్శ్వపృష్ఠోదరజఙ్ఘశిశ్నోపస్థపాయవో మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ంస్వాహా ॥ ౬౯ ॥ ౫౩ ॥

త్వక్చర్మమాగ్ంసరుధిరమేదోఽస్థిమజ్జా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ంస్వాహా ॥ ౭౦ ॥ ౫౪ ॥

శబ్దస్పర్శరూపరసగన్ధా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా ॥ ౭౧ ॥ ౫౫ ॥

పృథివ్యప్తేజో వాయ్వాకాశా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా ॥ ౭౨ ॥ ౫౬ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అన్నమయ ప్రాణమయమనోమయ విజ్ఞానమయానన్దమయా మే శుద్ధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ంస్వాహా ॥౭౩॥౫౭

వివిట్యై స్వాహా ॥ ౭౪ ॥ ౫౮ ॥

ఘషోత్కాయ స్వాహా ॥ ౭౫ ॥ ౫౯ ॥

ఉత్తిష్ఠ పురుషహరితలోహితపిఙ్గలాక్షి దేహి దేహి దదాపయితా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మాభూయాసగ్ం స్వాహా ॥ ౭౬ ॥ ౬౦ ॥

ఓగ్ం స్వాహా ॥ ౭౭ ॥ ౬౧ ॥

సత్యం పరం పరగ్ం సత్యగ్ం సత్యేన న సువర్గాల్లోకాచ్చ్యవన్తే కదాచన సతాగ్ం హి సత్యం తస్మాథ్సత్యే రమన్తే తప ఇతి తపో నానశనాత్పరం యద్ధి పరం తపస్తద్దుర్ధర్షం తద్దురాధర్షం తస్మాత్తపసి రమన్తే దమ ఇతి నియతం బ్రహ్మచారిణస్తస్మాద్దమే రమన్తే శమ ఇత్యరణ్యే మునయస్తస్మాచ్ఛమే రమన్తే దానమితి సర్వాణి భూతాని ప్రశగ్ంసన్తి దానాన్నాతిదుష్కరం తస్మాద్దానే రమన్తే ధర్మ ఇతి ధర్మేణ సర్వమిదం పరిగృహీతం ధర్మాన్నాతిదుశ్చరం తస్మాద్ధర్మే రమన్తే ప్రజన ఇతి భూయాగ్ంసస్తస్మాద్భూయిష్ఠాః ప్రజాయన్తే తస్మాద్భూయిష్ఠాః ప్రజననే రమన్తేఽగ్నయ ఇత్యాహ తస్మాదగ్నయ ఆధాతవ్యా అగ్నిహోత్రమిత్యాహ తస్మాదగ్నిహోత్రే రమన్తే యజ్ఞ ఇతి యజ్ఞో హి దేవానాం యజ్ఞేన హి దేవా దివం గతాస్తస్మాద్యజ్ఞే రమన్తే మానసమితి విద్వాగ్ంసస్తస్మాద్విద్వాగ్ంస

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ఏవ మానసే రమన్తే న్యాసఇతి బ్రహ్మాహిపరఃపరోహి బ్రహ్మాతాని వా ఏతాన్యపరాణి తపాగ్ంసి న్యాస ఏవాత్యరేచయద్య ఏవం వేదే-త్యుపనిషత్ ॥ ౭౮ ॥ ౬౨ ॥

ప్రాజాపత్యో హారుణిస్సుపర్ణేయః ప్రజాపతిం పితరముపససార కింభగవన్తః పరమం వదన్తీతి తస్మైప్రోవాచ సత్యేన వాయురా-వాతి సత్యేనాదిత్యో రోచతే దివిసత్యం వాచః ప్రతిష్ఠా సత్యే స-ర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాథ్సత్యం పరమం వదన్తి తపసాదేవా దేవతా-మగ్ర ఆయ న్తపసర్షయస్సువరన్వవిన్దన్తపసా సపత్నాన్ప్రణుదా-మారాతీగ్ంస్తపసి సర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాత్తపః పరమం వదన్తి దమేన దాన్తాః కిల్బిషమవధూన్వన్తి దమేన బ్రహ్మచారిణస్సువర-గచ్ఛన్దమో భూతానాం దురాధర్షం దమేసర్వం ప్రతిష్ఠితంతస్మా-ద్దమః పరమం వదన్తి శమేనశాన్తాశ్శివమాచరన్తిశమేననాకం ము-నయోఽన్వవిన్దఞ్ఛమో భూతానాం దురాధర్షగ్ం శమేసర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాచ్ఛమః పరమం వదన్తిదానం యజ్ఞానాం వరూథం దక్షిణాలోకే దాతారగ్ం సర్వభూతాన్యుపజీవన్తి దానేనారాతీర-పానుదన్తదానేన ద్విషన్తోమిత్రా భవన్తిదానే సర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాద్దానం పరమం వదన్తిధర్మోవిశ్వస్య జగతః ప్రతిష్ఠా లోకేధ-ర్మిష్ఠం ప్రజా ఉపసర్పన్తి ధర్మేణ పాపమపనుదతి ధర్మేసర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాద్ధర్మం పరమం వదన్తి ప్రజననంవై ప్రతిష్ఠాసాధు ప్రజాయాస్తన్తుం తన్వానః పితౄణామనృణోభవతి తదేవతస్యానృ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ణం తస్మాత్ప్రజననం పరమం వదన్త్యగ్నయో వై త్రయీ విద్యా
దేవయానః పన్థా గార్హపత్య ఋక్పృథివీ రథన్తరమన్వాహార్య-
పచనో యజురన్తరిక్షం వామదేవ్యమాహవనీయస్సామ సువర్గో
లోకో బృహత్తస్మాదగ్నీన్పరమం వదన్త్యగ్నిహోత్రగ్ం సాయం-
ప్రాతర్గృహాణాం నిష్కృతిస్స్విష్టగ్ం సుహుతం యజ్ఞక్రతూనాం
ప్రాయణగ్ం సువర్గస్య లోకస్య జ్యోతిస్తస్మాదగ్నిహోత్రం ప-
రమం వదన్తి యజ్ఞ ఇతి యజ్ఞోహి దేవానాం యజ్ఞేనహి దేవాది-
వం గతా యజ్ఞేనాసురానపానుదన్త యజ్ఞేనద్విషన్తో మిత్రాభవన్తి
యజ్ఞేసర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాద్యజ్ఞం పరమం వదన్తి మానసం వై
ప్రాజాపత్యం పవిత్రం మానసేన మనసా సాధుపశ్యతి మానసా ఋ-
షయః ప్రజా అసృజన్త మానసేసర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాన్మానసం పర-
మం వదన్తి న్యాస ఇత్యాహుర్మనీషిణో బ్రహ్మాణం బ్రహ్మా విశ్వః
కతమస్స్వయంభూః ప్రజాపతిస్సంవత్సర ఇతి సంవత్సరోఽసా వా-
దిత్యో యఏష ఆదిత్యే పురుషస్సపరమేష్ఠీ బ్రహ్మాత్మా యాభిరాది-
త్యస్తపతి రశ్మిభిస్తాభిః పర్జన్యో వర్షతి పర్జన్యేనౌషధివనస్ప-
తయః ప్రజాయన్త ఓషధివనస్పతిభిరన్నంభవత్యన్నేన ప్రాణాః ప్రాణ-
ైర్బలం బలేన తపస్తపసా శ్రద్ధా శ్రద్ధయా మేధామేధయా మనీషా
మనీషయా మనో మనసా శాన్తిశ్శాన్త్యా చిత్తం చిత్తేన స్మృతిగ్ం
స్మృత్యా స్మారగ్ంస్మారేణ విజ్ఞానం విజ్ఞానేనాత్మానం వేదయతి తస్మా-
దన్నం దదన్సర్వాణ్యేతాని దదాత్యన్నాత్ప్రాణా భవన్తిభూతానాం

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ప్రాణేమనో మనసశ్చ విజ్ఞానం విజ్ఞానాదానన్దో బ్రహ్మయోనిస్సవా
ఏష పురుషః పఞ్చధా పఞ్చాత్మా యేన సర్వమిదం ప్రోతం పృథివీచా న్త-
రిక్షంచ ద్యౌశ్చ దిశశ్చావాన్తరదిశాశ్చ స వై సర్వమిదం జగత్స
చభూతగ్ం స భవ్యం జిజ్ఞాసక్లృప్త ఋతజా రయిష్ఠాశ్శ్రద్ధా సత్యో
మహస్వాన్తపసో వరిష్ఠాద్జ్ఞాత్వా తమేవం మనసా హృదా చ భూయో
న మృత్యుముపయాహి విద్వాన్తస్మాన్న్యాసమేషాం తపసామతిరిక్త-
మాహుః। వసురణ్వో విభూరసి ప్రాణేత్వమసి సంధాతా బ్రహ్మన్త్వ-
మసి విశ్వసృత్తేజోదాస్త్వమస్యగ్నేర్వర్చోదాస్త్వమసి సూర్య-
స్య ద్యుమ్నోదాస్త్వమసి చన్ద్రమస ఉపయామగృహీతోఽసి బ్ర-
హ్మణే త్వా మహస ఓమిత్యాత్మానం యుఞ్జీతైతద్వై మహోప-
నిషదం దేవానాం గుహ్యం య ఏవం వేద బ్రహ్మణో మహిమాన-
మాప్నోతి తస్మాద్బ్రహ్మణో మహిమానమిత్యుపనిషత్ ॥ ౭౮ ॥ ౬౩॥

తస్యైవం విదుషో యజ్ఞస్యాత్మా యజమానశ్శ్రద్ధా పత్నీ
శరీరమిధ్మమురో వేదిర్లోమాని బర్హిర్వేదశ్శిఖా హృదయం యూ-
పః కామ ఆజ్యం మన్యుః పశుస్తపోఽగ్నిర్దమశ్శమయితా దక్షిణా వా-
గ్ఘోతా ప్రాణ ఉద్గాతా చక్షురధ్వర్యుర్మనో బ్రహ్మ శ్రోత్రమగ్నీ-
ద్యావద్ధ్రియతే సా దీక్షా యదశ్నాతి తద్ధవిర్యత్పిబతి తదస్య సోమపానం
యద్రమతే తదుపసదో యత్సంచరత్యుపవిశత్యుత్తిష్ఠతే చ స ప్రవ-
ర్గ్యో యన్ముఖం తదాహవనీయో యదస్య విజ్ఞానం తజ్జుహోతి
యత్సాయం ప్రాతరత్తి తత్సమిధం యత్సాయం ప్రాతర్మధ్యన్ది-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

నంచ తాని సవనాని యేఽహోరాత్రే తే దర్శపూర్ణమాసా-
సౌ యేఽర్ధమాసాశ్చ మాసాశ్చ తే చాతుర్మాస్యాని య ఋత-
వస్తే పశుబన్ధా యే సంవత్సరాశ్చ పరివత్సరాశ్చ తేఽహర్గణాస్సర్వ-
వేదసం వా ఏతత్సత్రం యన్మరణం తదవభృథ ఏతద్వై జరా-
మర్యమగ్నిహోత్రం య ఏవం విద్వానుదగయనే ప్రమీయతే
దేవానామేవ మహిమానం గత్వాఽఽదిత్యస్య సాయుజ్యం గచ్ఛ-
త్యథ యో దక్షిణే ప్రమీయతే పితౄణామేవ మహిమానం గత్వా
చన్ద్రమసస్సాయుజ్యం గచ్ఛత్యేతౌ వై సూర్యాచన్ద్రమసోర్మహి-
మానౌ బ్రాహ్మణో విద్వానభిజయతి తస్మాద్బ్రహ్మణో మహిమా-
నమాప్నోతి తస్మాద్బ్రహ్మణో మహిమానమిత్యుపనిషత్ ॥౮౦॥౬౪॥

అమ్భసి భూరగ్నయే భూరన్నం భూరగ్నయే చ పాహిన్నో య-
శ్ఛన్దసాం నమో బ్రహ్మణ ఋతం తపో యథా వృక్షస్యాణోరణీయా-
న్థ్సహస్రశీర్షమమృతమాదిత్యో వా ఏష ఆదిత్యో వై తేజ ఓజో
ఘృణిస్సూర్యో వై కద్రుద్రాయ నమో హిరణ్యబాహవే యస్య వైక-
ఙ్కతీ కృణుష్వ పాజోఽదితిరాపో వా ఇదమాపః పునన్త్వగ్నిశ్చ సూ-
ర్యశ్చ యాత్మా భూరోం భూర్భువస్సువరోం తదుత్తమ ఓమన్తశ్చ-
రత్యమృతోపస్తరణం ప్రాణే నివిష్టః ప్రాణే నివిష్టశ్శివోఽమృ-
తాపిధానగ్ం శ్రద్ధాయాం ప్రాణే నివిశ్య ప్రాణానామఙ్గుష్ఠమాత్రో
మేధా దేవీ మేధాం మ ఇన్ద్రో దదాత్వప్సరాసు మాం మేధా స-
ద్యో వామదేవాయాఘోరేభ్యస్తత్పురుషాయేశానా బ్రహ్మమేతు

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

బ్రహ్మమేధయా బ్రహ్మమేధవా ప్రాణాపాన వాఙ్మనశ్శిరఃపాణి త్వక్చర్మ శబ్దస్పర్శ పృథివ్యన్నమయ వివిట్టి ఘుషోత్కాయోత్తిష్ఠోగ్ం సత్యాం ప్రాజాపత్యస్సైవం చతుష్షష్టిః ॥ ౭౯ ॥

అమ్భసి వృషా హగ్ంసస్సర్వోవా ఆయాతు శ్రీద్ధాయాం తత్పురుషాయ శబ్దాశీతిః ॥ ౮౦ ॥

హరిః ఓమ్ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

తైత్తిరీయోపనిషది చతుర్థప్రపాఠకే

ద్రావిడపాఠస్సమాప్తః.

అథాన్ధ్రపాఠప్రారమ్భః.

అత్రాదితః (౯౬) వాక్యాని

ద్రావిడపాఠేనైవ తుల్యానీత్యతోఽత్ర తాని న లిఖితాని.

తత్పురుషాయ విద్మహే చక్రతుణ్డాయ ధీమహి ॥౧॥ తన్నో నన్దిః ప్రచోదయాత్ । తత్పురుషాయ విద్మహే మహాసేనాయ ధీమహి । తన్నష్షణ్ముఖః ప్రచోదయాత్ । తత్పురుషాయవిద్మహే సువర్ణపక్షాయ ధీమహి । తన్నో గరుడః ప్రచోదయాత్ । వేదాత్మనాయ విద్మహే హిరణ్యగర్భాయ ధీమహి । తన్నో బ్రహ్మ ప్రచోదయాత్ । నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి । తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్ । వజ్రనఖాయ విద్మహే తీక్ష్ణదగ్ంష్ట్రా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

య ధీమహి ॥ ౬ ॥ తన్నో నారసిꣳహః ప్రచోదయాత్ । భాస్క-
రాయ విద్మహే మహద్ద్యుతికరాయ ధీమహి । తన్నో ఆదిత్యః ప్ర-
చోదయాత్ । వైశ్వానరాయ విద్మహే లాలీలాయ ధీమహి । త-
న్నో అగ్నిః ప్రచోదయాత్ । కాత్యాయనాయ విద్మహే కన్యకు-
మారి ధీమహి । తన్నో దుర్గిః ప్రచోదయాత్ । సహస్రపరమా
దేవీ శతమూలా శతాఙ్కురా । సర్వꣳ హరతు మే పాపం దూర్వా
దుస్స్వప్న నాశనీ । కాణ్డాత్కాణ్డాత్ప్రరోహన్తీ పరుషః పరుషః పరి ॥ ౭
ఏవా నో దూర్వే ప్రతను సహస్రేణ శతేన చ । యా శతేన ప్రతనోషి
సహస్రేణ విరోహసి । తస్యాస్తే దేవీష్టకే విధేమ హవిషా వయమ్ ।
అశ్వక్రాన్తే రథక్రాన్తే విష్ణుక్రాన్తే వసున్ధరా । శిరసా ధారయి-
ష్యామి రక్షస్వ మాం పదే పదే । భూమిర్ధేనుర్ధరణీ లోకధారిణీ ।
ఉద్ధృతాఽసి వరాహేణ కృష్ణేన శతబాహునా । మృత్తికే హన మే
పాపం యన్మయా దుష్కృతం కృతమ్ । మృత్తికే బ్రహ్మదత్తాఽసి కా-
శ్యపేనాభిమన్త్రితా । మృత్తికే దేహి మే పుష్టిం త్వయి సర్వం ప్ర-
తిష్ఠితమ్ ॥ ౮ ॥ మృత్తికే ప్రతిష్ఠితే సర్వం తన్మే నిర్ణుద మృత్తికే ।
తయా హతేన పాపేన గచ్ఛామి పరమాం గతిమ్ । యత ఇన్ద్ర భ-
యామహే తతో నో అభయం కృధి । మఘవఞ్ఛగ్ధి తవ తన్న ఊతయే
విద్విషో విమృధో జహి । స్వస్తిదా విశస్పతిర్వృత్రహా విమృధో

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

వశీ । వృషేన్ద్రః పుర ఏతునస్స్వస్తిదా అభయంకరః । స్వస్తిన
ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాస్స్వస్తినః పూషా విశ్వవేదాః । స్వస్తినస్తార్క్ష్యో
అరిష్టనేమిస్స్వస్తినో బృహస్పతిర్దధాతు । ఆపాన్తమన్యుస్తృపల-
ప్రభర్మా ధునిశ్శిమీవాఞ్ఛరుమాగ్ం ఋజీషీ । సోమో వి-
శ్వాన్యతసావనాని నార్వాగిన్ద్రం ప్రతిమానాని దేభుః ॥ ౯ ॥

బ్రహ్మజజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్విసీమతస్సురుచో వేన ఆవః । సబు-
ధ్నియా ఉపమా అస్య విష్ఠాస్సతశ్చయోనిమసతశ్చవివః । స్యో-
నా పృథివి భవానృక్షరానివేశనీ । యచ్ఛానశ్శర్మ సప్రథాః । గ-
న్ధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీమ్ । ఈశ్వరీగ్ం
సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్ । శ్రీర్మేభజతు ।
అలక్ష్మీర్మేనశ్యతు । విష్ణుముఖా వై దేవాశ్ఛన్దోభిరిమాన్లోకా-
ననపజయ్యమభ్యజయన్ । మహాగ్ం ఇన్ద్రో వజ్రబాహుష్షోడశీ
శర్మయచ్ఛతు ॥ ౧౦ ॥ స్వస్తినో మఘవాకరోతు హన్తు పాప్మానం
యోఽస్మాన్ద్వేష్టి । సోమానగ్గ్ం స్వరణం కృణుహి బ్రహ్మణ-
స్పతే । కక్షీవన్తం య ఔశిజమ్ । శరీరం యజ్ఞశమలం కుసీదం త-
స్మిన్త్సీదతు యోఽస్మాన్ద్వేష్టి । చరణం పవిత్రం వితతం పురా-
ణం యేన పూతస్తరతి దుష్కృతాని । తేనపవిత్రేణ శుద్ధేనపూ-
తా అతి పాప్మానమరాతింతరేమ । సజోషా ఇన్ద్ర సగణో మరుద్భి-
స్సోమం పిబన్వృత్రహఞ్ఛూరవిద్వాన్ । జహిశత్రూగ్ంరప మృధో
నుదస్వాథాభయం కృణుహి విశ్వతో నః । సుమిత్రా న ఆప ఓష-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ధయస్సన్తు దుర్మిత్రాస్తస్మై భూయాసుర్యోఽస్మాన్ద్వేష్టి యంచ వయం ద్విష్మః । ఆపోహిష్ఠామయోభువస్తాన ఊర్జే దధాతన॥౧౧ మహేరణాయచక్షసే । యోవశ్శివతమోరస స్తస్యభాజయతేహనః। ఉశతీరివమాతరః । తస్మా అరంగమామవో యస్యక్షయాయజిన్వథ । ఆపోజనయథాచనః । హిరణ్యశృఙ్గం వరుణం ప్రపద్యే తీర్థంమే దేహియాచితః । యన్మయా భుక్తమసాధూనాం పాపేభ్యశ్చ ప్రతి-గ్రహః । యన్మేమనసావాచా కర్మణావా దుష్కృతం కృతమ్ । తన్న ఇన్ద్రోవరుణో బృహస్పతిస్సవితా చ పునన్తు పునఃపునః । నమోఽగ్నయేఽప్సుమతే నమ ఇన్ద్రాయ నమోవరుణాయ నమో వారుణ్యై నమోఽద్భ్యః ॥ ౧౨ ॥ యదపాం క్రూరం యదమేధ్యం యదశాన్తం తదపగచ్ఛతాత్ । అత్యాశనాదతీపానాద్యచ్చ ఉ-గ్రాత్ప్రతిగ్రహాత్ । తన్నోవరుణోరాజా పాణినాహ్యవమర్శతు । సోఽహమపాపో విరజోనిర్ముక్తో ముక్తకిల్బిషః । నాకస్యపృష్ఠమా-రుహ్య గచ్ఛేద్బ్రహ్మసలోకతామ్ । యశ్చాప్సువరుణస్స పునాత్వ-ఘమర్షణః । ఇమంమే గఙ్గేయమునే సరస్వతి శుతుద్రి స్తోమగం సచతాపరుష్ణియా । అసిక్నియా మరుద్వృధే వితస్తయాఽఽర్జీకీయే శృణుహ్యాసుషోమయా।ఋతం చ సత్యంచాభీద్ధాత్తపసోఽధ్యజాయత। తతో రాత్రిరజాయత తతస్సముద్రో అర్ణవః ॥ ౧౩ ॥ సముద్రా-దర్ణవాదధి సంవత్సరో అజాయత । అహోరాత్రాణి విదధ-ద్విశ్వస్యమిషతోవశీ । సూర్యాచన్ద్రమసౌ ధాతా యథాపూర్వ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మకల్పయత్ । దివంచ పృథివీం చాన్తరిక్షమథో సువః । యత్పృథి-
వ్యాగ్ం రజస్స్వమాన్తరిక్షే విరోదసీ । ఇమాగ్ంస్తదాపో వరుణః
పునాత్వఘమర్షణః । పునన్తు వసవః పునాతు వరుణః పునాత్వ-
ఘమర్షణః । ఏషభూతస్యమధ్యే భువనస్యగోప్తా । ఏషపుణ్యకృ-
తాం లోకానేష మృత్యోర్హిరణ్మయమ్ । ద్యావాపృథివ్యోర్
హిరణ్మయగ్ం సగ్ంశ్రితగ్ం సువః ॥ ౧౮ ॥ సనస్సువస్సగ్ంశిశాధి ।
ఆర్ద్రం జ్వలతి జ్యోతిరహమస్మి । జ్యోతిర్జ్వలతి బ్రహ్మాహమస్మి ।
యోఽహమస్మి బ్రహ్మాహమస్మి । అహమస్మి బ్రహ్మాహమస్మి । అహ-
మేవాహం మాంజుహోమి స్వాహా । అకార్యకార్యవకీర్ణీ స్తే-
నో భ్రూణహా గురుతల్పగః । వరుణోఽపామఘమర్షణ స్తస్మాత్పా-
పాత్ప్రముచ్యతే । రజోభూమిస్త్వమాగ్ం రోదయస్వ ప్రవదన్తి ధీ-
రాః । ఆక్రాన్త్సముద్రః ప్రథమే విధర్మఞ్జనయన్ప్రజా భువనస్య
రాజా । వృషా పవిత్రే అధిసానో అవ్యే బృహత్సోమోవావృధే
సువాన ఇన్దుః ॥ ౧౯ ॥

పరస్తాద్యశోగుహాసు మమచక్రతుణ్డాయధీమహి తీక్ష్ణదగ్ం-
ష్ట్రాయ ధీమహి పరి ప్రతిష్ఠితం దేభుర్యచ్ఛతు దధాతనాదోభ్యేఽ-
ర్ణవస్సుప్రారాజైకం చ ॥ ౧ ॥

రుద్రోరుద్రశ్చదన్తిశ్చనన్దిష్షణ్ముఖ ఏవచ । గరుడో బ్రహ్మ
విష్ణుశ్చ నారసిగ్ంహ స్తథైవచ। ఆదిత్యోఽగ్నిశ్చదుర్గిశ్చక్రమే-
ణద్వాదశాభ్యసి । మమవచమసువేనానభావైకాత్యాయనాయ ॥౧॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

జాతవేదసే సునవామసోమమరాతీయతో నిదహాతి వేదః ।
స నః పర్షదతి దుర్గాణి విశ్వా నావేవసిన్ధుం దురితాఽత్యగ్నిః ।
తామగ్నివర్ణాం తపసా జ్వలన్తీం వైరోచనీం కర్మఫలేషు జుష్టామ్ ।
దుర్గాం దేవీగ్ం శరణమహం ప్రపద్యే సుతరసి తరసే నమః । అ-
గ్నే త్వం పారయా నవ్యో అస్మాన్థ్స్వస్తిభిరతి దుర్గాణి విశ్వా । పూ-
శ్చ పృథ్వీ బహులా న ఉర్వీ భవా తోకాయ తనయాయ శంయోః । వి-
శ్వాని నో దుర్గహా జాతవేదస్సిన్ధుం న నావా దురితాఽతిపర్షి । అ-
గ్నే అత్రివన్మనసా గృణానోఽస్మాకం బోధ్యవితా తనూనామ్ । పృ-
తనాజితగ్ం సహమానముగ్రమగ్నిగ్ం హువేమ పరమాథ్సధస్థాత్ ।
స నః పర్షదతి దుర్గాణి విశ్వా క్షామద్దేవో అతి దురితాఽత్యగ్నిః ।
ప్రత్నోషి కమీడ్యో అధ్వరేషు సనాచ్చ హోతా నవ్యశ్చ సత్సి ।
స్వాంచాగ్నే తనువం పిప్రియస్వాస్మభ్యం చ సౌభగమాయజస్వ ।
గోభిర్జుష్టమయుజో నిషిక్తం తవేన్ద్ర విష్ణోరనుసంచరేమ । నాకస్య
పృష్ఠమభి సంవసానో వైష్ణవీం లోక ఇహ మాదయన్తామ్ ॥ ౧౬ ॥ ౨ ॥

భూరన్నమగ్నయే పృథివ్యై స్వాహా భువోఽన్నం వాయ-
వేఽన్తరిక్షాయ స్వాహా సువరన్నమాదిత్యాయ దివే స్వాహా భూర్భు-
వస్సువరన్నం చన్ద్రమసే దిగ్భ్యస్స్వాహా నమో దేవేభ్యస్స్వధా
పితృభ్యో భూర్భువస్సువరన్నమోమ్ ॥ ౧౭ ॥ 3 ॥

భూరగ్నయే పృథివ్యై స్వాహా భువో వాయవేఽన్తరిక్షాయ
స్వాహా సువరాదిత్యాయ దివే స్వాహా భూర్భువస్సువశ్చన్ద్రమసే

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

దిగ్భ్యస్స్వాహా నమో దేవేభ్యస్స్వధా పితృభ్యో భూర్భువస్సువర-
గ్న ఓమ్ ॥ ౧౮ ॥ ౪ ॥

భూరగ్నయేచ పృథివ్యైచ మహతేచస్వాహా భువోవాయ-
వేచాన్తరిక్షాయచ మహతేచ స్వాహా సువరాదిత్యాయచ దివేచ
మహతేచ స్వాహా భూర్భువస్సువశ్చన్ద్రమసేచ నక్షత్రేభ్యశ్చ ది-
గ్భ్యశ్చమహతేచ స్వాహా నమో దేవేభ్యస్స్వధా పితృభ్యో భూ-
ర్భువస్సువర్మహరోమ్ ॥ ౧౯ ॥ ౫ ॥

పాహినో అగ్న ఏనసేస్వాహా । పాహినో విశ్వవేదసేస్వాహా ।
యజ్ఞంపాహి విభావసోస్వాహా । సర్వం పాహిశతక్రతోస్వాహా॥ ౨౦॥౬

పాహినో అగ్న ఏకయా । పాహ్యుతద్వితీయయా । పా-
హ్యూర్జం తృతీయయా । పాహిగీర్భిశ్చతసృభిర్వసో స్వాహా॥ ౨౧॥౭॥

యశ్ఛన్దసామృషభో విశ్వరూపశ్ఛన్దోభ్యశ్ఛన్దాగ్ంస్యా
వివేశ । సచాగ్ం శిక్యః పురో వాచోపనిషదిన్ద్రోజ్యేష్ఠ ఇన్ద్రి-
యాయఋషిభ్యో నమో దేవేభ్యస్స్వధా పితృభ్యో భూర్భువస్సువ-
శ్ఛన్ద ఓమ్ ॥ ౨౨ ॥ ౮ ॥

నమోబ్రహ్మణేధారణంమే అస్త్వనిరాకరణంధారయితాభూ-
యాసంకర్ణయోశ్శ్రుతంమాచ్యోఢ్వంమమాముష్యఓమ్ ॥ ౨౩ ॥ ౯ ॥

ఋతంతపస్సత్యం తపశ్శ్రుతంతపశ్శాన్తం తపోదమస్తపశ్శ-
మస్తపోదానం తపోయజ్ఞం తపో భూర్భువస్సువర్బ్రహ్మైతదుపాస్యై-
తత్తపః ॥ ౨౪ ॥ ౧౦ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యథావృక్షస్యసంపుష్పితస్య దూరాద్గన్ధోవాత్యేవం పుణ్యస్య కర్మణో దూరాద్గన్ధో వాతియథాఽసిధారాం కర్తేఽవహితామవక్రామే యద్యువేయువే హవా విహ్వయిష్యామి కర్తంపతిష్యామీత్యేవమమృతాదాత్మానం జుగుప్సేత్ ॥ ౨౧ ॥ ౧౧ ॥

అణోరణీయాన్మహతో మహీయానాత్మాగుహాయాం నిహితోఽస్యజన్తోః । తమక్రతుం పశ్యతి వీతశోకో ధాతుఃప్రసాదాన్మహిమానమీశమ్ । సప్తప్రాణాః ప్రభవన్తి తస్మాత్సప్తార్చిషస్సమిధస్సప్తజిహ్వాః । సప్తఇమేలోకా యేషు చరన్తి ప్రాణా గుహాశయాన్నిహితాస్సప్తసప్త । అతస్సముద్రాగిరయశ్చసర్వేఽస్మాత్స్యన్దన్తేసిన్ధవస్సర్వరూపాః । అతశ్చ విశ్వాఓషధయోరసాచ్చ యేనైష భూతస్తిష్ఠత్యన్తరాత్మా । బ్రహ్మాదేవానాం పదవీః కవీనామృషిర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణామ్ । శ్యేనోగృధ్రాణాగ్ం స్వధితిర్వనానాగ్ం సోమః పవిత్రమత్యేతి రేభన్ । అజామేకాం లోహితశుక్లకృష్ణాం బహ్వీం ప్రజాంజనయన్తీగ్ం సరూపామ్ । అజోహ్యేకో జుషమాణోఽనుశేతే జహాత్యేనాం భుక్తభోగామజోఽన్యః ॥ ౨౨ ॥ హగ్ంసశ్శుచిషద్వసురన్తరిక్షసద్ధోతావేదిషదతిథిర్దురోణసత్ । నృషద్వరసదృతసద్వ్యోమసదబ్జా గోజా ఋతజా అద్రిజా ఋతం బృహత్ । ఘృతంమిమిక్షిరేఘృతమస్య యోనిర్ఘృతే శ్రితోఘృతమువస్యధామ । అనుష్వధమావహ మాదయస్వ స్వాహాకృతంవృషభవక్షిహవ్యమ్ । సముద్రాదూర్మి-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ర్మఘసున్వాగ్ం ఉదానదుపాగ్ంశునాసమమృతత్వమానట్ । ఘృత-
స్యనామగుహ్యం యదస్తి జిహ్వాదేవానామమృతస్య నాభిః । వ-
యంనామప్రబ్రవామాఘృతేనాస్మిన్ యజ్ఞేధారయామానమోభిః ।
ఉపబ్రహ్మాశృణవచ్ఛస్యమానం చతుశ్శృఙ్గోఽవమీద్గౌరఏతత్ ।
చత్వారిశృఙ్గాత్రయోఅస్య పాదా ద్వేశీర్‌షే సప్తహస్తాసో అస్య ।
త్రిధాబద్ధోవృషభోరోరవీతిమహోదేవోమర్త్యాగ్ంఆవివేశ ॥ ౨౭ ॥
త్రిధాహితం పణిభిర్గుహ్యమానం గవిదేవాసో ఘృతమన్వవిన్దన్ ।
ఇన్ద్రఏకగ్ం సూర్య ఏకం జజాన వేనాదేకగ్ంస్వధయా నిష్టతక్షుః ।
యోదేవానాం ప్రథమం పురస్తాద్విశ్వాధియోరుద్రో మహర్‌షిః ।
హిరణ్యగర్భం పశ్యతజాయమానగ్ం సనో దేవశ్శుభయాస్మృత్యా
సంయునక్తు । యస్మాత్పరం నాపరమస్తి కిఞ్చిద్యస్మాన్నాణీయోన
జ్యాయోఽస్తికశ్చిత్ । వృక్షఇవస్తబ్ధోదివితిష్ఠత్యేకస్తేనేదం పూ-
ర్ణంపురుషేణ సర్వమ్ । నకర్మణా నప్రజయా ధనేన త్యాగేనై-
కే అమృతత్వమానశుః । పరేణనాకం నిహితం గుహాయాం విభ్రా-
జదేతద్యతయోవిశన్తి । వేదాన్తవిజ్ఞానసునిశ్చితార్థాస్సంన్యాస-
యోగాద్యతయశ్శుద్ధసత్త్వాః । తేబ్రహ్మలోకేతుపరాన్తకాలే పరా-
మృతాత్పరిముచ్యన్తిసర్వే । దహ్రంవిపాపంపరమేఽశ్మభూతం య-
త్పుణ్డరీకం పురమధ్యసగ్గ్ంస్థమ్ । తత్రాపిదహ్రంగగనంవిశోకస్తస్మిన్
యదన్తదుపాసితవ్యమ్ । యోవేదాదౌస్వరఃప్రోక్తోవేదాన్తేచప్రతి-
ష్ఠితః । తస్యప్రకృతిలీనస్య యఃపరస్సమహేశ్వరః ॥ ౨౮ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అజోఽస్య ఆవివేశ సర్వైశ్చ తత్వైరిచ ॥ ౧౨ ॥

సహస్రశీర్షం దేవం విశ్వాక్షం విశ్వశంభువమ్ । విశ్వం నారాయణం దేవమక్షరం పరమం పదమ్ । విశ్వతః పరమాన్నిత్యం విశ్వం నారాయణగ్ం హరిమ్ । విశ్వమేవేదం పురుషస్తద్విశ్వముపజీవతి । పతిం విశ్వస్యాత్మేశ్వరగ్ం శాశ్వతగ్ం శివమచ్యుతమ్ । నారాయణం మహాజ్ఞేయం విశ్వాత్మానం పరాయణమ్ । నారాయణపరో జ్యోతిరాత్మా నారాయణః పరః । నారాయణపరం బ్రహ్మ తత్త్వం నారాయణః పరః । నారాయణపరో ధ్యాతా ధ్యానం నారాయణః పరః । యచ్చ కించిజ్జగత్సర్వం దృశ్యతే శ్రూయతేఽపి వా ॥ ౨౯ ॥ అన్తర్బహిశ్చ తత్సర్వం వ్యాప్య నారాయణః స్థితః । అనన్తమవ్యయం కవిగ్ం సముద్రేఽన్తం విశ్వశంభువమ్ । పద్మకోశప్రతీకాశగ్ం హృదయం చాప్యధోముఖమ్ । అధో నిష్ట్యా వితస్త్యాన్తే నాభ్యాముపరి తిష్ఠతి । జ్వాలమాలాకులం భాతీ విశ్వస్యాయతనం మహత్ । సన్తతగ్ం శిలాభిస్తు లమ్బత్యాకోశసన్నిభమ్ । తస్యాన్తే సుషిరగ్ం సూక్ష్మం తస్మిన్సర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ । తస్య మధ్యే మహానగ్నిర్విశ్వార్చిర్విశ్వతోముఖః । సోఽగ్రభుగ్విభజన్తిష్ఠన్నాహారమజరః కవిః । తిర్యగూర్ధ్వమధశ్శాయీ రశ్మయస్తస్య సన్తతా । సన్తాపయతి స్వం దేహమాపాదతలమస్తకః । తస్య మధ్యే వహ్నిశిఖా అణీయోర్ధ్వా వ్యవస్థితః । నీలతోయదమధ్యస్థాద్విద్యుల్లేఖేవ భాస్వరా । నీవారశూకవత్తన్వీ పీతా భాస్వత్యణూపమా । తస్యా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

శ్శిఖాయామధ్యే పరమాత్మావ్యవస్థితః । స బ్రహ్మా స శివ స్స హరి స్సే-
న్ద్రస్సోఽక్షరః పరమస్స్వరాట్ ॥ ౩౦ ॥

అపివా సన్తతా షట్చ ॥ ౧౩ ॥

ఆదిత్యోవా ఏష ఏతన్మణ్డలం తపతి తత్రతా ఋచస్తదృ-
చా మణ్డలగ్ం సఋచాం లోకోఽథ య ఏష ఏతస్మిన్మణ్డలేఽర్చి-
ర్దీప్యతే తానిసామాని ససామ్నాం లోకోఽథ య ఏష ఏతస్మి-
న్మణ్డలేఽర్చిషి పురుషస్తాని యజూగ్ంషి సయజుషా మణ్డలగ్ం
సయజుషాం లోకస్సైషాత్రయ్యేవ విద్యా తపతి య ఏషోఽన్తరా-
దిత్యే హిరణ్మయః పురుషః ॥ ౩౧ ॥ ౧౪ ॥

ఆదిత్యోవై తేజ ఓజో బలం యశశ్చక్షుశ్శ్రోత్రమాత్మాను-
నోమన్యుర్మను ర్మృత్యుస్సత్యోమిత్రో వాయురాకాశః ప్రా-
ణోలోకపాలః కః కిం కం తథ్సత్యమన్న మమృతోజీవోవిశ్వః కత-
మస్స్వయమ్భు బ్రహ్మైతదమృత ఏషపురుష ఏష భూతానామధిప-
తిర్బ్రహ్మణస్సాయుజ్యగ్ం సలోకతామాప్నో త్యేతాసామేవ దేవ-
తానాగ్ం సాయుజ్యగ్ం సార్ష్టితాగ్ం సమానలోకతామాప్నోతి
య ఏవంవేదేత్యుపనిషత్ ॥ ౩౨ ॥ ౧౫ ॥

నిధనపతయేనమః । నిధనపతాన్తికాయనమః । ఊర్ధ్వాయ
నమః । ఊర్ధ్వలిఙ్గాయ నమః । హిరణ్యాయనమః । హిరణ్యలిఙ్గాయ
నమః । సువర్ణాయ నమః । సువర్ణలిఙ్గాయ నమః । దివ్యాయ
నమః । దివ్యలిఙ్గాయ నమః । భవాయ నమః ॥౩౩॥ భవలిఙ్గాయనమః

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

శర్వాయనమః । శర్వలిఙ్గాయనమః । శివాయనమః । శివలిఙ్గాయనమః ।
జ్వలాయనమః । జ్వలలిఙ్గాయనమః । ఆత్మాయనమః । ఆత్మలిఙ్గాయ
నమః । పరమాయనమః । పరమలిఙ్గాయనమః । ఏతథ్సోమస్య సూ-
ర్యస్య సర్వలిఙ్గగ్ం స్థాపయతి పాణిమన్త్రం పవిత్రమ్ ॥ ౩౪ ॥ ౧౬ ॥

సద్యోజాతం ప్రపద్యామి సద్యోజాతాయ వై నమోనమః ।
భవేభవే నాతిభవే భవస్వమామ్ । భవోద్భవాయ నమః ॥ ౩౫ ॥ ౧౭ ॥

వామదేవాయ నమో జ్యేష్ఠాయ నమశ్శ్రేష్ఠాయ నమో రు-
ద్రాయ నమః కాలాయ నమః కలవికరణాయ నమో బలవికరణాయ
నమో బలాయ నమో బలప్రమథనాయ నమస్సర్వభూతదమనాయ
నమో మనోన్మనాయనమః ॥ ౩౬ ॥ ౧౮ ॥

అఘోరేభ్యోఽథ ఘోరేభ్యో ఘోరఘోరతరేభ్యః । సర్వే-
భ్యస్సర్వశర్వేభ్యో నమస్తే అస్తు రుద్రరూపేభ్యః ॥ ౩౭ ॥ ౧౯ ॥

తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి । తన్నో రు-
ద్రః ప్రచోదయాత్ ॥ ౩౮ ॥ ౨౦ ॥

ఈశానస్సర్వవిద్యానామీశ్వరస్సర్వభూతానాం బ్రహ్మాఽధి-
పతిర్బ్రహ్మణోఽధిపతిర్బ్రహ్మా శివో మే అస్తు సదాశివోమ్ ॥ ౩౯ ॥ ౨౧ ॥

నమో హిరణ్యబాహవే హిరణ్యవర్ణాయ హిరణ్యరూపాయ
హిరణ్యపతయేఽమ్బికాపతయ ఉమాపతయే పశుపతయే నమో
నమః ॥ ౪౦ ॥ ౨౨ ॥

ఋతగ్ం సత్యం పరంబ్రహ్మ పురుషం కృష్ణపిఙ్గలమ్ । ఊర్ధ్వ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

రేతం విరూపాక్షం విశ్వరూపాయ వై నమోనమః ॥ ౪౧ ॥ ౨౩ ॥

సర్వో వై రుద్రస్తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు । పురుషో వై రుద్రస్సన్మహో నమో నమః । విశ్వం భూతం భువనం చిత్రం బహుధా జాతం జాయమానం చ యత్ । సర్వో హ్యేష రుద్రస్తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు ॥ ౪౨ ॥ ౨౪ ॥

కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీఢుష్టమాయ తవ్యసే । వోచేమ శన్తమగ్ం హృదే । సర్వో హ్యేష రుద్రస్తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు ॥ ౪౩ ॥

యస్య వైకఙ్కత్యగ్నిహోత్రహవణీ భవతి ప్రత్యేవాస్యాహుతయస్తిష్ఠన్త్యథో ప్రతిష్ఠిత్యై ॥ ౪౪ ॥ ౨౬ ॥

కృణుష్వ పాజ ఇతి పఞ్చ ॥ ౪౫ ॥ ౨౭ ॥

అదితిర్దేవా గన్ధర్వా మనుష్యాః పితరోఽసురాస్తేషాగ్ం సర్వభూతానాం మాతా మేదినీ మహతా మహీ సావిత్రీ గాయత్రీ జగత్యుర్వీ పృథ్వీ బహులా విశ్వా భూతా కతమా కాయా సా సత్యేత్యమృతేతి వసిష్ఠః ॥ ౪౬ ॥ ౨౮ ॥

ఆపో వా ఇదగ్ం సర్వం విశ్వా భూతాన్యాపః ప్రాణా వా ఆపః పశవ ఆపోఽన్నమాపోఽమృతమాపస్సమ్రాడాపో విరాడాపస్స్వరాడాపశ్ఛన్దాగ్ంస్యాపో జ్యోతీగ్ంష్యాపో యజూగ్ంష్యాపస్సత్యమాపస్సర్వా దేవతా ఆపో భూర్భువస్సువరాప ఓమ్ ॥ ౪౭ ॥ ౨౯ ॥

ఆపః పునన్తు పృథివీం పృథివీ పూతా పునాతు మామ్ । పునన్తు బ్రహ్మణస్పతిర్బ్రహ్మపూతా పునాతు మామ్ । యదుచ్ఛిష్టమభోజ్యం

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యద్వాదుశ్చరితం మమ । సర్వంపునన్తు మామాపోఽసతాంచ ప్రతిగ్రహగ్ం స్వాహా ॥ ౪౮ ॥ ౩౦ ॥

అగ్నిశ్చమామన్యుశ్చ మన్యుపతయశ్చ మన్యుకృతేభ్యః । పాపేభ్యోరక్షన్తామ్ । యదహ్నాపాపమకార్షమ్ । మనసావాచా హస్తాభ్యామ్ । పద్భ్యాముదరేణశిశ్నా । అహ స్తదవలుమ్పతు । యత్కిఞ్చదురితంమయి । ఇదమహం మామమృతయోనౌ । స-త్యేజ్యోతిషి జుహోమిస్వాహా ॥ ౪౯ ॥ ౩౧ ॥

సూర్యశ్చ మామన్యుశ్చ మన్యుపతయశ్చమన్యుకృతేభ్యః । పాపేభ్యోరక్షన్తామ్ । యద్రాత్రియాపాపమకార్షమ్ । మనసావా-చా హస్తాభ్యామ్ । పద్భ్యాముదరేణశిశ్నా । రాత్రిస్తదవలుమ్పతు । యత్కిఞ్చదురితంమయి । ఇదమహం మామమృతయోనౌ । సూ-ర్యేజ్యోతిషిజుహోమిస్వాహా ॥ ౫౦ ॥ ౩౨ ॥

ఓమిత్యేకాక్షరంబ్రహ్మ । అగ్నిర్దేవతా బ్రహ్మ ఇత్యార్-షమ్ । గాయత్రం ఛన్దం పరమాత్మంసరూపమ్ । సాయుజ్యం విని-యోగమ్ ॥ ౫౧ ॥ ౩౩ ॥

ఆయాతువరదాదేవీఅక్షరం బ్రహ్మసంమితమ్ । గాయత్రీంఛ-న్దసాంమాతేదం బ్రహ్మజుషస్వమే । యదహ్నాత్కురుతేపాపం తద-హ్నాత్ప్రతిముచ్యతే । యద్రాత్రియాత్కురుతేపాపం తద్రాత్రి-యాత్ప్రతిముచ్యతే । సర్వవర్ణేమహాదేవి సన్ధ్యావిద్యే సర-స్వతి ॥ ౫౨ ॥ ౩౪ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ఓజోఽసి సహోఽసి బలమసి భ్రాజోఽసి దేవానాం ధామనామాసి విశ్వమసి విశ్వాయుస్సర్వమసి సర్వాయురభిభూరోం గాయత్రీమావాహయామి సావిత్రీమావాహయామి సరస్వతీమావాహయామి ఛన్దర్షీనావాహయామి శ్రియమావాహయామి గాయత్రియా గాయత్రీచ్ఛన్దో విశ్వామిత్రఋషిస్సవితా దేవతాఽగ్నిర్ముఖం బ్రహ్మా శిరోవిష్ణుర్హృదయగ్ం రుద్రశ్శిఖాపృథివీయోనిః ప్రాణాపానవ్యానోదానసమానా సప్రాణా శ్వేతవర్ణా సాఙ్ఖ్యాయనసగోత్రా గాయత్రీ చతుర్విగ్ంశత్యక్షరా త్రిపదా షట్కుక్షిః పఞ్చశీర్షోపనయనే వినియోగః ఓంభూః । ఓంభువః । ఓగ్ం సువః । ఓంమహః । ఓంజనః । ఓంతపః । ఓగ్ం సత్యమ్ । ఓంతత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి । ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ । ఓమాపోజ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్ ॥ ౫౩ ॥ ౩౫ ॥

ఉత్తమే శిఖరేజాతే భూమ్యాం పర్వతమూర్ధని । బ్రాహ్మణేభ్యోఽభ్యనుజ్ఞాతా గచ్ఛదేవి యథాసుఖమ్ । స్తుతో మయా వరదా వేదమాతా ప్రచోదయన్తీ పవనే ద్విజాతా । ఆయుః పృథివ్యాం ద్రవిణం బ్రహ్మవర్చసం మహ్యం దత్త్వా ప్రజాతుం బ్రహ్మలోకమ్ ॥ ౫౪ ॥ ౩౬ ॥

ఘృణిస్సూర్య ఆదిత్యో నప్రభావాత్యక్షరమ్ । మధు క్షరన్తి తద్రసమ్ । సత్యం వై తద్రసమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్ ॥ ౫౫ ॥ ౩౭ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

బ్రహ్మమేతుమామ్ । మధుమేతుమామ్ । బ్రహ్మమేవ మధు
మేతుమామ్ । యాస్తేసోమప్రజావథ్సోఽభిసో అహమ్ । దుష్ష్వ-
ప్నహన్దురుష్షహ । యాస్తే సోమ ప్రాణాగ్ంస్తాఞ్జుహోమి ।
త్రిసుపర్ణమయాచితం బ్రాహ్మణాయదద్యాత్ । బ్రహ్మహత్యాంవా
ఏతేఘ్నన్తి । యేబ్రాహ్మణాస్త్రిసుపర్ణం పఠన్తి । తేసోమం ప్రా-
ప్నువన్తి । ఆసహస్రాత్పఙ్క్తింపునన్తి । ఓమ్ ॥ ౫౬ ॥ ౩౮ ॥

బ్రహ్మమేధయా । మధుమేధయా । బ్రహ్మమేవ మధుమేధ-
యా । అద్యానోదేవ సవితః ప్రజావథ్సావీస్సౌభగమ్ । పరాదు-
ష్ష్వప్నియగ్ంసువ । విశ్వానిదేవ సవితర్దురితాని పరాసువ । య-
ద్భద్రం తన్మఆసువ । మధువాతా ఋతాయతే మధుక్షరన్తి సిన్ధ-
వః । మాధ్వీర్నస్సన్త్వోషధీః । మధునక్తముతోషసి మధుమ-
త్పార్థివగ్ంరజః । మధుద్యౌరస్తునః పితా । మధుమాన్నోవనస్ప-
తిర్మధుమాగ్ం అస్తుసూర్యః । మాధ్వీర్గావో భవన్తునః ।
యఇమం త్రిసుపర్ణమయాచితం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్ । భ్రూ-
ణహత్యాంవా ఏతేఘ్నన్తి । యే బ్రాహ్మణాస్త్రిసుపర్ణం పఠన్తి ।
తేసోమం ప్రాప్నువన్తి । ఆసహస్రాత్పఙ్క్తింపునన్తి । ఓమ్ ॥ ౫౭ ॥ ౩౯ ।

బ్రహ్మమేధవా । మధుమేధవా । బ్రహ్మమేవమధుమేధవా ।
బ్రహ్మాదేవానాం పదవీః కవీనామృషిర్విప్రాణాం మహిషోమృగా-
ణామ్ । శ్యేనోగృధ్రాణాగ్ంస్వధితిర్వనానాగ్ం సోమః పవిత్రమ-
త్యేతిరేభన్ । హగ్ంసశ్శుచిషద్వసురన్తరిక్షసద్ధోతా వేదిషదతిథి-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

దురోణసత్ । నృషద్వరసదృతసద్వ్యోమసదబ్జా గోజా ఋతజా అద్రిజా ఋతం బృహత్ । ఋచే త్వా రుచే త్వా సమిథ్స్రవన్తి సరితో న ధేనాః । అన్తర్హృదా మనసా పూయమానాః । ఘృతస్య ధారా అభిచాకశీమి । హిరణ్యయో వేతసో మధ్య ఆసామ్ । తస్మిన్థ్సుపర్ణో మధుకృత్కులాయీ భజన్నాస్తే మధు దేవతాభ్యః । తస్యాసతే హరయస్సప్త తీరే స్వధాం దుహానా అమృతస్య ధారామ్ । య ఇదం త్రిసుపర్ణమయాచితం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్ । వీరహత్యాం వా ఏతే ఘ్నన్తి । యే బ్రాహ్మణాస్త్రిసుపర్ణం పఠన్తి । తే సోమం ప్రాప్నువన్తి । ఆసహస్రాత్పఙ్క్తిం పునన్తి । ఓమ్ ॥ ౫౮ ॥ ౪౦ ॥

మేధా దేవీ జుషమాణా న ఆగాద్విశ్వాచీ భద్రా సుమనస్యమానా । త్వయా జుష్టా నుదమానా దురుక్తాన్బృహద్వదేమ విదథే సువీరాః । త్వయా జుష్ట ఋషిర్భవతి దేవి త్వయా బ్రహ్మాగతశ్రీరుత త్వయా । త్వయా జుష్టశ్చిత్రం విన్దతే వసు సా నో జుషస్వ ద్రవిణోన మేధే ॥ ౫౯ ॥ ౪౧ ॥

మేధాం మ ఇన్ద్రో దదాతు మేధాం దేవీ సరస్వతీ । మేధాం మే అశ్వినావుభావాధత్తాం పుష్కరస్రజా । అప్సరాసు చ యా మేధా గన్ధర్వేషు చ యన్మనః । దైవీం మేధా సరస్వతీ సా మాం మేధా సురభిర్జుషతాం స్వాహా ॥ ౬౦ ॥ ౪౨ ॥

ఆ మాం మేధా సురభిర్విశ్వరూపా హిరణ్యవర్ణా జగతీ జగమ్యా । ఊర్జస్వతీ పయసా పిన్వమానా సా మాం మేధా సుప్రతీకా

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

జుషన్తామ్ ॥ ౬౧ ॥ ౪౩ ॥

మయిమేధాం మయిప్రజాం మయ్యగ్నిస్తేజోదధాతు మయిమేధాం మయిప్రజాంమయీన్ద్ర ఇన్ద్రియందధాతు మయిమేధాం మయిప్రజాం మయిసూర్యోభ్రాజోదధాతు ॥ ౬౨ ॥ ౪౪ ॥

అపైతు మృత్యురమృతంనఆగన్వైవస్వతోనో అభయం కృణోతు । పర్ణం వనస్పతేరివాభినశ్శీయతాగ్ం రయిస్సచతాన్నశ్శచీపతిః ॥ ౬౩ ॥ ౪౫ ॥

పరంమృత్యో అనుపరేహి పన్థాం యస్తేస్వ ఇతరో దేవయానాత్ । చక్షుష్మతే శృణ్వతే తే బ్రవీమి మానఃప్రజాగ్ం రీరిషో మోతవీరాన్ ॥ ౬౪ ॥ ౪౬ ॥

వాతం ప్రాణం మనసాఽన్వారభామహేప్రజాపతింయో భువనస్యగోపాః । సనోమృత్యోస్త్రాయతాం పాత్వగ్ంహసోజ్యోగ్జీవా జరామశీమహి ॥ ౬౫ ॥ ౪౭ ॥

అముత్రభూయాదధయద్యమస్య బృహస్పతే అభిశస్తేరముఞ్చః । ప్రత్యౌహతామశ్వినామృత్యుమస్మాద్దేవానామగ్నేభిషజా శచీభిః ॥ ౬౬ ॥ ౪౮ ॥

హరిగ్ం హరన్తమనుయన్తి దేవా విశ్వస్యేశానం వృషభం మతీనామ్ । బ్రహ్మసరూపమనుమేదమాగాదయనంమా వివధీర్విక్రమస్వ ॥ ౬౭ ॥ ౪౯ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

శౌలైరగ్నిమిన్ధానఉభౌలోకౌ సనేమహమ్ । ఉభయోర్లో-
కయోర్ఋుధ్వాఽతిమృత్యుంతరామ్యహమ్ ॥ ౯౮ ॥ ౫౦ ॥

మాఛిదోమృత్యో మావధీర్మామేబలం వివృహోమా
ప్రమోషీః । ప్రజాం మా మేరీరిష ఆయురుగ్రనృచక్షసం త్వాహ-
విషా విధేమ ॥ ౯౯ ॥ ౫౧ ॥

మానోమహాన్తముతమానోఅర్భకం మానఉక్షన్తముత
మానఉక్షితమ్ । మానోవధీఃపితరం మోతమాతరం ప్రియామాన-
స్తనువో రుద్రరీరిషః ॥ ౭౦ ॥ ౫౨ ॥

మానస్తోకేతనయే మానఆయుషిమానోగోషుమానోఅశ్వే-
షురీరిషః । వీరాన్మానోరుద్రభామితో వధీర్హవిష్మన్తో నమసా
విధేమతే ॥ ౭౧ ॥ ౫౩ ॥

ప్రజాపతే నత్వదేతాన్యన్యో విశ్వాజాతాని పరితా బభూవ ।
యత్కామాస్తే జుహుమస్తన్నోఅస్తు వయగ్గ్ం స్యామ పతయో
రయీణామ్ ॥ ౭౨ ॥ ౫౪ ॥

స్వస్తిదావిశస్పతిర్వృత్రహా విమృధోవశీ । వృషేన్ద్రః పుర
ఏతునస్స్వస్తిదా అభయంకరః ॥ ౭౩ ॥ ౫౫ ॥

త్ర్యమ్బకం యజామహే సుగన్ధిం పుష్టివర్ధనమ్ । ఉర్వా-
రుకమివబన్ధనాన్మృత్యోర్ముక్షీయమాఽమృతాత్ ॥ ౭౪ ॥ ౫౬ ॥

యేతే సహస్రమయుతంపాశా మృత్యోమర్త్యాయహన్తవే ।
తాన్ యజ్ఞస్య మాయయా సర్వానవయజామహే ॥ ౭౫ ॥ ౫౭ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మృత్యవే స్వాహా మృత్యవే స్వాహా ॥ ౭౬ ॥ ౫౮ ॥

దేవకృతస్యైనసోఽవయజనమసి స్వాహా । మనుష్యకృతస్యైనసోఽవయజనమసి స్వాహా । పితృకృతస్యైనసోఽవయజనమసి స్వాహా । ఆత్మకృతస్యైనసోఽవయజనమసి స్వాహా । అన్యకృతస్యైనసోఽవయజనమసి స్వాహా । అస్మత్కృతస్యైనసోఽవయజనమసి స్వాహా । యద్దివా చ నక్తం చైనశ్చకృమ తస్యావయజనమసి స్వాహా । యత్స్వపన్తశ్చ జాగ్రతశ్చైనశ్చకృమ తస్యావయజనమసి స్వాహా । యత్సుషుప్తశ్చ జాగ్రతశ్చైనశ్చకృమ తస్యావయజనమసి స్వాహా । యద్విద్వాగ్ంసశ్చావిద్వాగ్ంసశ్చైనశ్చకృమ తస్యావయజనమసి స్వాహా । ఏనస ఏనసోఽవయజనమసి స్వాహా ॥ ౭౭ ॥ ౫౯ ॥

యద్వో దేవాశ్చకృమ జిహ్వయా గురుమనసో వా ప్రయుతీ దేవహేడనమ్ । అరావా యో నో అభిదుచ్ఛునాయతే తస్మిన్తదేనో వసవో నిధేతన స్వాహా ॥ ౭౮ ॥ ౬౦ ॥

కామోఽకార్షీన్నమో నమః । కామోఽకార్షీత్కామః కరోతి నాహం కరోమి కామః కర్తా నాహం కర్తా కామః కారయితా నాహం కారయితా ఏష తే కామ కామాయ స్వాహా ॥ ౭౯ ॥ ౬౧ ॥

మన్యురకార్షీన్నమో నమః । మన్యురకార్షీన్మన్యుః కరోతి నాహం కరోమి మన్యుః కర్తా నాహం కర్తా మన్యుః కారయితా నాహం కారయితా ఏష తే మన్యో మన్యవే స్వాహా ॥ ౮౦ ॥ ౬౨ ॥

తిలాఞ్జుహోమి సరసాగ్ం సపిష్టాన్గన్ధార మమ చిత్తే రమ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

స్తు స్వాహా । గావోహిరణ్యం ధనమన్నపానగ్ం సర్వేషాగ్ం శ్రియైస్వాహా । శ్రియంచలక్ష్మీంచ పుష్టించకీర్తించానృణ్యతామ్ । బ్రహ్మణ్యం బహుపుత్రతామ్ । శ్రద్ధామేధే ప్రజాస్సం దదాతుస్వాహా ॥ ౮౧ ॥ ౬౩ ॥

తిలాశ్శకృష్ణాస్తిలాశ్శ్వేతాస్తిలాస్సౌమ్యావశానుగాః । తిలాః పునన్తు మే పాపం యత్కించిద్దురితం మయిస్వాహా । చోరస్యాన్నం నవశ్రాద్ధం బ్రహ్మహాగురుతల్పగః । గోస్తేయగ్ంసురాపానం భ్రూణహత్యాతిలాశాన్తిగ్ం శమయన్తుస్వాహా । శ్రీశ్చ లక్ష్మీశ్చ పుష్టీశ్చ కీర్తించానృణ్యతామ్ । బ్రహ్మణ్యం బహుపుత్రతామ్ । శ్రద్ధామేధే ప్రజ్ఞాతు జాతవేదస్సం దదాతుస్వాహా ॥ ౮౨ ॥ ౬౪ ॥

ప్రాణాపానవ్యానోదానసమానా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజావిపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా । వాఙ్మనశ్చక్షుశ్శ్రోత్రజిహ్వాఘ్రాణరేతోబుద్ధ్యాకూతిస్సంకల్పా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా । త్వక్చర్మమాగ్ంసరుధిరమేదోమజ్జాస్నాయవోఽస్థీని మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా । శిరఃపాణిపాదపార్శ్వపృష్ఠోరూదరజఙ్ఘశిశ్నోపస్థపాయవో మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా । ఉత్తిష్ఠపురుషహరితపిఙ్గలలోహితాక్షి దేహి దేహి దదాపయితా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా ॥ ౮౩ ॥ ౬౫ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

పృథివ్యాపస్తేజోవాయురాకాశా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ంస్వాహా । శబ్దస్పర్శరూపరసగన్ధా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ంస్వాహా । మనోవాక్కాయకర్మాణి మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా । అవ్యక్తభావైరహంకారైర్జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా । ఆత్మా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా । అన్తరాత్మా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా । పరమాత్మా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా । క్షుధే స్వాహా । క్షుత్పిపాసాయ స్వాహా । వివిట్యై స్వాహా । ఋగ్విధానాయ స్వాహా । కషోత్కాయ స్వాహా । క్షుత్పిపాసామలం జ్యేష్ఠామలక్ష్మీర్నాశయామ్యహమ్ । అభూతిమసమృద్ధిం చ సర్వాన్నిర్ణుద మే పాప్మానగ్ం స్వాహా । అన్నమయ ప్రాణమయ మనోమయ విజ్ఞానమయమానన్దమయమాత్మా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా ॥ ౬౪ ॥ ౭౭ ॥

అగ్నయే స్వాహా । విశ్వేభ్యో దేవేభ్యస్స్వాహా । ధ్రువాయ భూమాయ స్వాహా । ధ్రువక్షితయే స్వాహా । అచ్యుతక్షితయే స్వాహా । అగ్నయే స్విష్టకృతే స్వాహా । ధర్మాయ స్వాహా । అధర్మాయ స్వాహా । అద్భ్యస్స్వాహా । ఓషధివనస్పతిభ్యస్స్వా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

హా ॥ ౮౫ ॥ రక్షోదేవజనేభ్యస్స్వాహా । గృహ్యాభ్యస్స్వాహా । అవసానేభ్యస్స్వాహా । అవసానపతిభ్యస్స్వాహా । సర్వభూతేభ్యస్స్వాహా । కామాయ స్వాహా । అన్తరిక్షాయ స్వాహా । యదేజతి జగతి యచ్చ చేష్టతి నామ్నో భాగో యన్నామ్నే స్వాహా । పృథివ్యై స్వాహా । అన్తరిక్షాయ స్వాహా ॥ ౮౬ ॥ దివే స్వాహా । సూర్యాయ స్వాహా । చన్ద్రమసే స్వాహా । నక్షత్రేభ్యస్స్వాహా । ఇన్ద్రాయ స్వాహా । బృహస్పతయే స్వాహా । ప్రజాపతయే స్వాహా । బ్రహ్మణే స్వాహా । స్వధా పితృభ్యస్స్వాహా । నమో రుద్రాయ పశుపతయే స్వాహా ॥ ౮౭ ॥ దేవేభ్యస్స్వాహా । పితృభ్యస్స్వధాఽస్తు । భూతేభ్యో నమః । మనుష్యేభ్యో హన్తా । ప్రజాపతయే స్వాహా । పరమేష్ఠినే స్వాహా । యథా కూపశ్శతధారస్సహస్రధారో అక్షితః । ఏవా మే అస్తు ధాన్యగ్ం సహస్రధారమక్షితమ్ । ధనధాన్యై స్వాహా । యే భూతాః ప్రచరన్తి దివానక్తం బలిమిచ్ఛన్తో వితుదస్య ప్రేష్యాః । తేభ్యో బలిం పుష్టికామో హరామి మయి పుష్టిం పుష్టిపతిర్దధాతు స్వాహా ॥ ౮౮ ॥

ఓషధివనస్పతిభ్యస్స్వాహాఽన్తరిక్షాయ స్వాహా నమోరుద్రాయ పశుపతయే స్వాహా వితుదస్య ప్రేష్యా ఏకం చ ॥ ౬౭ ॥

ఓం తద్బ్రహ్మ । ఓం తద్వాయుః । ఓం తదాత్మా । ఓం తత్సత్యమ్ । ఓం తత్సర్వమ్ । ఓం తత్పురోర్నమః । అన్తశ్చరతి

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

భూతేషు గుహాయాం విశ్వమూర్తిషు । త్వం యజ్ఞస్త్వం వష-
ట్కారస్త్వమిన్ద్రస్త్వగ్ం రుద్రస్త్వం విష్ణుస్త్వం బ్రహ్మత్వం ప్ర-
జాపతిః । త్వం తదాప ఆపో జ్యోతీ రసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువ-
స్సువరోమ్ ॥ ౮౯ ॥ ౬౮ ॥

శ్రద్ధాయాం ప్రాణే నివిష్టోఽమృతం జుహోమి । శ్రద్ధాయా-
మపానే నివిష్టోఽమృతం జుహోమి । శ్రద్ధాయాం వ్యానే నివిష్టోఽ-
మృతంజుహోమి । శ్రద్ధాయాముదానే నివిష్టోఽమృతం జుహోమి ।
శ్రద్ధాయాగ్ం సమానే నివిష్టోఽమృతం జుహోమి । బ్రహ్మణి మ
ఆత్మాఽమృతత్వాయ । అమృతోపస్తరణమసి । శ్రద్ధాయాం ప్రాణే
నివిష్టోఽమృతం జుహోమి । శివో మా విశాప్రదాహాయ । ప్రాణా-
య స్వాహా ॥ ౯౦॥ శ్రద్ధాయామపానె నివిష్టోఽమృతం జుహోమి ।
శివో మా విశాప్రదాహాయ । అపానాయ స్వాహా । శ్రద్ధాయాం
వ్యానే నివిష్టోఽమృతం జుహోమి । శివో మా విశాప్రదాహాయ ।
వ్యానాయ స్వాహా । శ్రద్ధాయాముదానే నివిష్టోఽమృతం జుహోమి।
శివో మా విశాప్రదాహాయ । ఉదానాయ స్వాహా । శ్రద్ధాయా-
గ్ం సమానె నివిష్టోఽమృతం జుహోమి । శివో మా విశాప్ర-
దాహాయ । సమానాయ స్వాహా । బ్రహ్మణి మ ఆత్మాఽమృత-
త్వాయ । అమృతాపిధానమసి ॥ ౯౧ ॥ ప్రాణాయ స్వాహా సమానె
నివిష్టోఽమృతం జుహోమి చత్వారి చ ॥ ౬౯ ॥

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.
CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

శ్రద్ధాయాం ప్రాణే నివిశ్యామృతగ్ం హుతమ్ । ప్రాణమన్నేనాప్యాయస్వ । శ్రద్ధాయామపానే నివిశ్యామృతగ్ం హుతమ్ । అపానమన్నేనాప్యాయస్వ । శ్రద్ధాయాం వ్యానే నివిశ్యామృతగ్ం హుతమ్ । వ్యానమన్నేనాప్యాయస్వ । శ్రద్ధాయాముదానే నివిశ్యామృతగ్ం హుతమ్ । ఉదానమన్నేనాప్యాయస్వ । శ్రద్ధాయాగ్ం సమానే నివిశ్యామృతగ్ం హుతమ్ । సమానమన్నేనాప్యాయస్వ ॥ ౯-౨ ॥ ౨౦ ॥

అఙ్గుష్ఠమాత్రః పురుషోఽఙ్గుష్ఠం చ సమాశ్రితః । ఈశస్సర్వస్య జగతః ప్రభుః ప్రీణాతి విశ్వభుక్ ॥ ౯-౩ ॥ ౨౧ ॥

వాఙ్మ ఆసన్ । నసోః ప్రాణః । అక్ష్యోశ్చక్షుః । కర్ణయోశ్శ్రోత్రమ్ । బాహువోర్బలమ్ । ఊరువోరోజః । అరిష్టా విశ్వాన్యఙ్గాని తనూః । తనువా మే సహ నమస్తే అస్తు మా మా హిగ్ంసీః ॥ ౯-౪ ॥ ౨౨ ॥

వయస్సుపర్ణా ఉపసేదురిన్ద్రం ప్రియమేధా ఋషయో నాధమానాః । అప ధ్వాన్తమూర్ణుహి పూర్ధి చక్షుర్ముముగ్ధ్యస్మాన్నిధయేఽవ బద్ధాన్ ॥ ౯-౫ ॥ ౨౩ ॥

ప్రాణానాం గ్రన్థిరసి రుద్రో మా విశాన్తకః । తేనాన్నేనాప్యాయస్వ ॥ ౯-౬ ॥ ౨౪ ॥

నమో రుద్రాయ విష్ణవే మృత్యుర్మే పాహి ॥ ౯-౭ ॥ ౨౫ ॥

త్వమగ్నే ద్యుభిస్త్వమాశుశుక్షణిస్త్వమద్భ్యస్త్వము-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

శన్నస్పరి । త్వం వనేభ్యస్త్వమోషధీభ్యస్త్వం నృణాం నృపతే
జాయసే శుచిః ॥ ౯౮ ॥ ౭౬ ॥

శివేన మే సం తిష్ఠస్వ స్యోనేస మేసం తిష్ఠస్వ సుభూతేన మే
సం తిష్ఠస్వ బ్రహ్మవర్చసేన మే సం తిష్ఠస్వ యజ్ఞస్యర్ధిమను సం
తిష్ఠస్వోప తే యజ్ఞ నమ ఉప తే నమ ఉప తే నమః ॥ ౯౯ ॥ ౭౭ ॥

సత్యం పరం పరగ్ం సత్యగ్ం సత్యేన న సువర్గాల్లోకా-
చ్చ్యవన్తే కదాచన సతాగ్ం హి సత్యం తస్మాథ్సత్యే రమన్తే తప
ఇతి తపో నానశనాత్పరం యద్ధి పరం తపస్తద్దుర్ధర్షం తద్దురాధర-
షం తస్మాత్తపసి రమన్తే దమ ఇతి నియతం బ్రహ్మచారిణస్తస్మాద్దమే
రమన్తే శమ ఇత్యరణ్యే మునయస్తస్మాచ్ఛమే రమన్తే దానమితి స-
ర్వాణి భూతాని ప్రశగ్ంసన్తి దానాన్నాతి దుశ్చరం తస్మాద్దానే
రమన్తే ధర్మ ఇతి ధర్మేణ సర్వమిదం పరిగృహీతం ధర్మాన్నాతి-
దుష్కరం తస్మాద్ధర్మే రమన్తే ప్రజన ఇతి భూయాగ్ంసస్తస్మా-
ద్భూయిష్ఠాః ప్రజాయన్తే తస్మాద్భూయిష్ఠాః ప్రజననే రమన్తే-
గ్నయ ఇత్యాహ తస్మాదగ్నయ ఆధాతవ్యా అగ్నిహోత్రమిత్యాహ
తస్మాదగ్నిహోత్రేరమన్తే యజ్ఞ ఇతి యజ్ఞో హి దేవాస్తస్మాద్యజ్ఞే
రమన్తే మానసమితి విద్వాగ్ంసస్తస్మాద్విద్వాగ్ంస ఏవ మానసే
రమన్తే న్యాస ఇతి బ్రహ్మా బ్రహ్మా హి పరః పరో హి బ్రహ్మా తాని
వా ఏతాన్యవరాణి పరాగ్ంసి న్యాస ఏవాత్యరేచయద్య ఏవం వే-
దేత్యుపనిషత్ ॥ ౧౦౦ ॥ ౭౮ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ప్రాజాపత్యో హారుణిస్సుపర్ణేయః ప్రజాపతిం పితరముప
ససార కిం భగవన్తః పరమం వదన్తీతి తస్మై ప్రోవాచ సత్యేన వా-
యురావాతి సత్యేనాదిత్యో రోచతే దివి సత్యం వాచః ప్రతిష్ఠా స-
త్యే సర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాథ్సత్యం పరమం వదన్తి తపసా దేవా
దేవతామగ్ర ఆయన్తపసర్షయస్సువరన్వవిన్దన్తపసా సపత్నాన్ప్ర-
ణుదామారాతీస్తపసి సర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాత్తపః పరమం వదన్తి
దమేన దాన్తాః కిల్బిషమవధూన్వన్తి దమేన బ్రహ్మచారిణస్సువరగ-
చ్ఛన్దమో భూతానాం దురాధర్షం దమే సర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మా-
ద్దమః పరమం వదన్తి శమేన శాన్తాశ్శివమాచరన్తి శమేన నాకం
మునయోఽన్వవిన్దఞ్ఛమో భూతానాం దురాధర్షఞ్ఛమే సర్వం
ప్రతిష్ఠితం తస్మాచ్ఛమః పరమం వదన్తి దానం యజ్ఞానాం వరూథం
దక్షిణా లోకే దాతారగ్ం సర్వభూతాన్యుపజీవన్తి దానేనారాతీర-
పానుదన్త దానేన ద్విషన్తో మిత్రా భవన్తి దానే సర్వం ప్రతిష్ఠితం
తస్మాద్దానం పరమం వదన్తి ధర్మో విశ్వస్య జగతః ప్రతిష్ఠా లోకే
ధర్మిష్ఠం ప్రజా ఉపసర్పన్తి ధర్మేణ పాపమపనుదతి ధర్మే సర్వం
ప్రతిష్ఠితం తస్మాద్ధర్మం పరమం వదన్తి ప్రజననం వై ప్రతిష్ఠా లోకే
సాధు ప్రజాయాస్తన్తుం తన్వానః పితృణామనృణో భవతి తదేవ
తస్యా అనృణం తస్మాత్ప్రజననం పరమం వదన్త్యగ్నయో వై త్ర-
యీ విద్యా దేవయానః పన్థా గార్హపత్య ఋక్పృథివీ రథన్తర-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మన్వాహార్యపచనం యజురన్తరిక్షం వామదేవ్యమాహవనీయస్సామ సువర్గో లోకో బృహత్తస్మాదగ్నిం పరమం వదన్త్యగ్నిహోత్రగ్గ్ం సాయం ప్రాతర్గృహాణాం నిష్కృతిస్స్విష్టగ్గ్ం సుహుతం యజ్ఞ-క్రతూనాం ప్రాయణగ్గ్ం సువర్గస్య లోకస్య జ్యోతిస్తస్మాదగ్ని-హోత్రం పరమం వదన్తి యజ్ఞ ఇతి యజ్ఞేన హి దేవా దివం గతా యజ్ఞేనాసురానపానుదన్త యజ్ఞేన ద్విషన్తో మిత్రా భవన్తి యజ్ఞే సర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాద్యజ్ఞం పరమం వదన్తి మానసం వై ప్రా-జాపత్యం పవిత్రం మానసేన మనసా సాధు పశ్యతి మానసా ఋష-యః ప్రజా అసృజన్త మానసే సర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాన్మానసం ప-రమం వదన్తి న్యాస ఇత్యాహుర్మనీషిణో బ్రహ్మాణం బ్రహ్మా వి-శ్వః కతమస్స్వయమ్భుః ప్రజాపతిస్సంవత్సర ఇతి సంవత్సరోఽసా-సావాదిత్యో య ఏష ఆదిత్యే పురుషస్స పరమేష్ఠీ బ్రహ్మాత్మా యాభి-రాదిత్యస్తపతి రశ్మిభిస్తాభిః పర్జన్యో వర్షతి పర్జన్యేనౌషధి వన-స్పతయః ప్రజాయన్త ఓషధివనస్పతిభిరన్నం భవత్యన్నేన ప్రాణాః ప్రా-ణైర్బలం బలేన తపస్తపసా శ్రద్ధా శ్రద్ధయా మేధా మేధయా మనీషా మనీషయా మనో మనసా శాన్తిశ్శాన్త్యా చిత్తం చిత్తేన స్మృతిగ్గ్ం స్మృత్యా స్మారగ్గ్ం స్మారేణ విజ్ఞానం విజ్ఞానేనాత్మానం వేదయతి త-స్మాదన్నం దదన్సర్వాణ్యేతాని దదాత్యన్నాత్ప్రాణా భవన్తి భూ-తానాం ప్రాణైర్మనో మనసశ్చ విజ్ఞానం విజ్ఞానాదానన్దో బ్రహ్మ-యోనిస్స వా ఏష పురుషః పఞ్చధా పఞ్చాత్మా యేన సర్వమిదం

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ప్రోతం పృథివీ చాన్తరిక్షం చ ద్యౌశ్చ దిశశ్చావాన్తరదిశాశ్చ స
వై సర్వమిదం జగత్స సభూతగ్ం సభవ్యం జిజ్ఞాసక్లృప్త ఋతజా ర-
యిష్ఠా శ్రద్ధా సత్యో మహస్వాన్తపసో వరిష్ఠాజ్ఞాత్వా తమేవం
మనసా హృదా చ భూయో న మృత్యుముప యాహి విద్వాన్త-
స్మాన్న్యాసమేషాం తపసామతిరిక్తమాహుర్వసురణ్వో విభూరసి ప్రా-
ణే త్వమసి సన్ధాతా బ్రహ్మన్త్వమసి విశ్వధృత్తేజోదాస్త్వమస్యగ్నిరసి
వర్చోదాస్త్వమసి సూర్యస్య ద్యుమ్నోదాస్త్వమసి చన్ద్రమస ఉ-
పయామగృహీతోఽసి బ్రహ్మణే త్వా మహస ఓమిత్యాత్మానం యు-
ఞ్జీతైతద్వై మహోపనిషదం దేవానాం గుహ్యం య ఏవం వేద
బ్రహ్మణో మహిమానమాప్నోతి తస్మాద్బ్రహ్మణో మహిమానమి-
త్యుపనిషత్ ॥ ౧౦౧ ॥ ౭౯ ॥

తస్యైవం విదుషో యజ్ఞస్యాత్మా యజమానశ్శ్రద్ధా పత్నీ
శరీరమిధ్మమురో వేదిర్లోమాని బర్హిర్వేదశ్శిఖా హృదయం
యూపః కామ ఆజ్యం మన్యుః పశుస్తపోఽగ్నిర్దమశ్శమయితా
దక్షిణా వాగ్ఘోతా ప్రాణ ఉద్గాతా చక్షురధ్వర్యుర్మనో బ్రహ్మా
శ్రోత్రమగ్నీద్యావద్ధ్రియతే సా దీక్షా యదశ్నాతి తద్ధవిర్యత్పిబతి
తదస్య సోమపానం యద్రమతే తదుపసదో యత్సంచరత్యుపవిశ-
త్యుత్తిష్ఠతే చ స ప్రవర్గ్యో యన్ముఖం తదాహవనీయో యా
వ్యాహృతిరాహుతిర్యదస్య విజ్ఞానం తజ్జుహోతి యత్సాయం
ప్రాతరత్తి తత్సమిధం యత్ప్రాతర్మధ్యన్దినగ్ం సాయం చ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

తాని సవనానీమే అహోరాత్రే తే దర్శపూర్ణమాసౌ యేఽర్ధ-
మాసాశ్చ మాసాశ్చ తే చాతుర్మాస్యాని య ఋతవస్తే పశు-
బన్ధా యే సంవత్సరాశ్చ పరివత్సరాశ్చ తేఽహర్గణాస్సర్వ-
వేదసం వా ఏతత్సత్రం యన్మరణం తదవభృథ ఏతద్వై జరా-
మర్యమగ్నిహోత్రగ్ం సత్రం య ఏవం విద్వానుదగయనే ప్ర-
మీయతే దేవానామేవ మహిమానం గత్వాఽఽదిత్యస్య సా-
యుజ్యం గచ్ఛత్యథ యో దక్షిణే ప్రమీయతే పితౄణామేవ మ-
హిమానం గత్వా చన్ద్రమసస్సాయుజ్యగ్ం సలోకతామాప్నో-
త్యేతౌ వై సూర్యాచన్ద్రమసోర్మహిమానౌ బ్రాహ్మణో విద్వా-
నభిజయతి తస్మాద్బ్రహ్మణో మహిమానమాప్నోతి తస్మాద్బ్రహ్మణో
మహిమానమ్ ॥ ౧౦-౨ ॥ ౮౦ ॥

అమ్భస్యేకపఞ్చాశచ్ఛతం జాతవేదస్యే చతుర్దశ భూర-
న్నం భూరగ్నయే భూరగ్నయే చైకమేకం పాహి పాహి చత్వా-
రిచత్వారి యశ్ఛన్దసాం ద్వే నమో బ్రహ్మణ ఋతం తపో యథా
వృక్షస్యైకమేకమణోరణీయాగ్ంశ్చతుస్త్రిగ్ంశత్సహస్రశీర్ష-
గ్ంషడ్విగ్ంశతిరాదిత్యో వా ఏష ఆదిత్యో వై తేజ ఏకమేకం ని-
ధనపతయే త్రయోవిగ్ంశతిస్సద్యోజాతం త్రీణి వామదేవాయైక-
మఘోరేభ్యస్తత్పురుషాయ ద్వే ద్వే ఈశానో నమో హిరణ్య-
బాహవ ఏకమేకమృతగ్ం సత్యం ద్వే సర్వో వై రుద్రశ్చత్వారి

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

కద్రుద్రాయ త్రీణియస్య వైకఙ్కతీ కృణుష్వ పాజోఽదితిరాపో
వా ఇదగ్ం సర్వమేకమేకమాపః పునన్తు చత్వార్యగ్నిశ్చ సూర్య-
శ్చ నవ నవ్రూమితి చత్వార్యాయాతు పఞ్చాజోఽసి దశోత్తమే
చత్వారి ఘృణిస్త్రీణి బ్రహ్మమేతు మాం యాస్తే బ్రహ్మహత్యాం
ద్వాదశ బ్రహ్మ మేధయాఽద్యాన ఇమం భ్రూణహత్యాం బ్రహ్మ
మేధవా బ్రాహ్మ దేవానామిదం వీరహత్యామేకాన్న విగ్ంశతి-
రేకాన్న విగ్ంశతిర్మేధా దేవీ మేధాం మ ఇన్ద్రశ్చత్వారి చ-
త్వార్యామాం మేధా ద్వే మయి మేధామేకమపైతు పరం వా-
తం ప్రాణమమృతభూయాద్ధరిగ్ం శ్వైత్యైరగ్నిం మా ఛిదో మృ-
త్యో మా నో మహాన్తం మా నస్తోకే ప్రజాపతే స్వస్తిదాత్ర్య-
మ్బకం యే తే సహస్రమయుతం ద్వే ద్వే మృత్యవే స్వాహైకం
దేవకృతస్యైకాదశ యద్వో దేవాః కామోఽకార్షీన్మన్యుర-
కార్షీద్ద్వేద్వే తిలాఞ్జుహోమి గావశ్శ్రియం ప్రజాః పఞ్చ
తిలాః కృష్ణాశ్చేరస్య శ్రీః ప్రజ్ఞాతు జాతవేదస్సప్త ప్రాణ వా-
క్త్వక్ఛిర ఉత్తిష్ఠ పురుష పఞ్చ పృథివీ శబ్ద మనో వాగవ్యక్తా-
త్మాఽన్తరాత్మా పరమాత్మా మే క్షుధేఽన్నమయ పఞ్చదశాగ్నయే
స్వాహైకచత్వారిగ్ంశదోం తద్బ్రహ్మానవశ్రద్ధాయాం ప్రాణేనివి-
ష్టోఽమృతం జుహోమి చతుర్విగ్ంశతిశ్శ్రద్ధాయాం దశాఙ్గుష్ఠ-
మాత్రః పురుషో ద్వే వాఙ్మ ఆసన్నష్టౌ వయస్సుపర్ణాః ప్రాణా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

నాం గ్రన్థిరసి ద్వాద్వ నమో రుద్రాయైకం త్వమగ్నేద్యుభిద్వే-
శివేనమె పంతిష్ఠస్వ సత్యా ప్రాజాపత్యస్తస్యైవమేకమేకమ-
శీతిః ॥ ౮౦ ॥

అమ్భస్యపారె స్వస్తినః పాహినో అగ్నఏకయాఽఽ-
దితోఽవా ఏషఋతగ్ం సత్యమోమిత్యామాం మెధా మాన-
స్తోకె తిలాఞ్జుహోమి శ్రద్ధామామపానె నివిష్టః ప్రాజాపతోఽ
ద్వ్యుత్తరశతమ్ ॥ ౧౦౨ ॥

సహనావవతు । సహనౌభునక్తు । సహవీర్యం కరవావహై ।
తేజస్వినావధీతమస్తు మావిద్విషావహై । ఓం శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః.

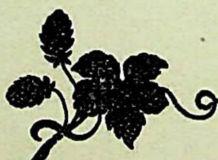
హరిః ఓమ్ ॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

ఇతి తైత్తిరీయోపనిషది చతుర్థప్రపాఠకః.

ఆన్ధ్రపాఠస్సమాప్తః.

ఆరణ్యకం సమాప్తమ్.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

శ్రీ ర స్తు .

శ్రీకృష్ణయజుర్వేదే

ఏకాగ్నికాణ్డే ప్రథమప్రపాఠక ప్రారమ్భః.

హరిః ఓమ్ ॥ ప్రసుగ్మన్తాధియసానస్య సక్షణివరేభిర్వరాగ్ం అభిషు ప్రసీదత । అస్మాకమిన్ద్ర ఉభయం జుజోషతి యథ్సోమ్యా* - స్యాన్ధసో బుబోధతి । అనృక్షరా ఋజవస్సన్తు పన్థా యేభిస్సఖా- యో యన్తి నో వరేయమ్ । సమర్యమా సం భగో నో నినీయాథ్సం జాస్పత్యగ్ం సుయమమస్తు దేవాః । అభ్రాతృఘ్నీం వరుణాపతిఘ్నీం బృహస్పతే । ఇన్ద్రాపుత్రఘ్నీం లక్ష్మ్యంతామస్యై సవితస్సువ । అ- ఘోరచక్షురపతిఘ్న్యేధి శివా పతిభ్యస్సుమనాస్సువర్చాః । జీవసూర్దేవకామా స్యోనా శంనో భవద్విపదేశం చతుష్పదే । ఇదమహం యా త్వయిపతిఘ్న్యలక్ష్మీస్తాం నిర్దిశామి । జీవాగ్ం రుదన్తి విమయన్తే అధ్వరే దీర్ఘామను ప్రసితిం దీధియుర్నరః । వామం పితృభ్యో య ఇదగ్ం సమేరిరే మయః పతిభ్యో జనయః పరిష్వజే । వ్యుక్షత్క్రూరముదచన్త్వాప ఆఽస్యై బ్రాహ్మణాస్స్నా- పనగ్ం హరన్తు । అవీరఘ్నీరుదచన్త్వాపః । అర్యమ్ణో అగ్నిం

---

* యథ్సోమ్యా.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

పరియన్తు క్షిప్రం ప్రతీక్షన్తాగ్ం శ్వశ్ర్వో దేవరాశ్చ । ఖేఽనసః ఖే రథః ఖే యుగస్య శచీపతే । అపాలామిన్ద్ర త్రిః పూత్వ్యాకరత్సూ-ర్యవర్చసమ్ । శం తే హిరణ్యగ్ం శము సన్త్వాపశ్శం తే మేఢీ భవతు శం యుగస్య తృద్మ । శంత ఆపశ్శతపవిత్రా భవన్త్వథా పత్యా తన్వగ్ం సగ్ం సృజస్వ ॥ ౧ ॥

దీధియుర్నరోఽష్టౌ చ ॥ ౧ ॥

హిరణ్యవర్ణాశ్శుచయః పావకాః ప్రచక్రముర్ హిత్వాఽ-వద్యమాపః । శతం పవిత్రా వితతా హ్యాసు తాభిష్ట్వా దేవస్సవితా పునాతు । హిరణ్యవర్ణాశ్శుచయః పావకా యాసు జాతః కశ్యపో యాస్వగ్నిః । యా అగ్నిం గర్భం దధిరే సువర్ణాస్తాస్త ఆపశ్శ-గ్గ్ంస్స్యోనా భవన్తు । యాసాగ్ం రాజా వరుణో యాతి మధ్యే సత్యా-నృతే అవపశ్యఞ్జనానామ్ । యా అగ్నిం గర్భం దధిరే సువర్ణా-స్తాస్త ఆపశ్శగ్గ్ంస్స్యోనా భవన్తు । యాసాం దేవా దివి కృణ్వన్తి భక్షం యా అన్తరిక్షే బహుధా నివిష్టాః । యా అగ్నిం గర్భం దధిరే సు-వర్ణాస్తాస్త ఆపశ్శగ్గ్ంస్స్యోనా భవన్తు । శివేన త్వా చక్షుషా పశ్యన్త్వా-పశ్శివయా తన్వోపస్పృశన్తు త్వచం తే । ఘృతశ్చుతశ్శుచయో యాః పావకాస్తాస్త ఆపశ్శగ్గ్ంస్స్యోనా భవన్తు । పరి త్వా గిర్వణో గిర ఇమా భవన్తు విశ్వతః । వృద్ధాయుమనువృద్ధయో జుష్టా భవన్తు జుష్టయః । ఆశాసానేత్యేషా । పూషా త్వేతో నయతు హస్తగృహ్యాశ్వినా త్వా

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ప్రవహతాగ్ంరథేన । గృహాన్గచ్ఛ గృహపత్నీ యథాఽసో వశినీ
త్వం విదథమావదాసి ॥ ౨ ॥

భవన్తు పఞ్చచ ॥ ౨ ॥

సోమః ప్రథమో వివిదే గన్ధర్వో వివిద ఉత్తరః । తృతీయో
అగ్నిష్టే పతిస్తురీయస్తే మనుష్యజాః । సోమోఽదదద్గన్ధర్వాయ
గన్ధర్వోఽదదదగ్నయే । రయిం చ పుత్రాగ్ంశ్చాదాదగ్నిర్మహ్య-
మథో ఇమామ్ । గృభ్ణామి తే సుప్రజాస్త్వాయ హస్తం మయా
పత్యా జరదష్టిర్యథాఽసః । భగో అర్యమా సవితా పురన్ధిర్మహ్యం
త్వాఽదుర్గార్హపత్యాయ దేవాః । తే హ పూర్వే జనాసో
యత్ర పూర్వవహో హితాః । మూర్ధన్వాన్ యత్ర సౌభ్రివః
పూర్వో దేవేభ్య ఆతపత్ । సరస్వతి ప్రేదమవ సుభగే వాజినీవతి ।
తాం త్వా విశ్వస్య భూతస్య ప్రగాయామస్యగ్రతః । య ఏతి
ప్రదిశస్సర్వా దిశోఽను పవమానః । హిరణ్యహస్త ఐరంమస్స
త్వా మన్మనసం కృణోతు । ఏకమిషే విష్ణుస్త్వాఽన్వేతు ద్వే ఊర్జే
త్రీణి వ్రతాయ చత్వారి మాయోభవాయ పఞ్చ పశుభ్యష్షడృ-
తుభ్యస్సప్త సప్తభ్యో హోత్రాభ్యో విష్ణుస్త్వాఽన్వేతు । సఖా
సప్తపదా భవ సఖాయౌ సప్తపదా బభూవ సఖ్యం తే గమేయగ్ం
సఖ్యాత్తే మాయోషగ్ం సఖ్యాన్మే మాయోష్ఠాస్సమయావ సం
కల్పావహై సంప్రియౌ రోచిష్ణూ సుమనస్యమానౌ । ఇషమూ-
ర్జమభి సంవసానౌ సంనౌ మనాగ్ంసి సంవ్రతా సము చిత్తా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

న్యాకరమ్ । సా త్వమస్యమూహమమూహమస్మి సా త్వం ద్యౌర-
హం పృథివీ త్వగ్ం రేతోఽహగ్ం రేతోభృత్త్వం మనోఽహ-
మస్మి వాక్త్వగ్ం సామాహమస్మ్యృక్త్వగ్ం సా మామనువ్రతా
భవ పుగ్ంసే పుత్రాయ వేత్తవై శ్రియై పుత్రాయ వేత్తవ ఏహి
సూనృతే ॥ 3 ॥

అగ్నిరష్ట చ ॥ 3 ॥

సోమాయ జనివిదే స్వాహా గన్ధర్వాయ జనివిదే స్వాహాఽ-
గ్నయే జనివిదే స్వాహా । కన్యలా పితృభ్యో యతీ పతిలోకమవ దీ-
క్షామదాస్థ స్వాహా । ప్రేతో ముఞ్చాతి నాముతస్సుబద్ధామముత-
స్కరత్ । యథేయమిన్ద్ర మీఢ్వస్సుపుత్రా సుభగాఽసతి । ఇమాం
త్వమిన్ద్ర మీఢ్వస్సుపుత్రాగ్ం సుభగాం కృణు । దశాస్యాం పు-
త్రానాధేహి పతిమేకాదశం కృధి । అగ్నిరైతు ప్రథమో దేవతా-
నాగ్ం సోఽస్యై ప్రజాం ముఞ్చతు మృత్యుపాశాత్ । తదయగ్ం
రాజా వరుణోఽనుమన్యతాం యథేయగ్ం స్త్రీ పౌత్రమఘం న
రోదాత్ । ఇమామగ్నిస్త్రాయతాం గార్హపత్యః ప్రజామస్యై
నయతు దీర్ఘమాయుః । అశూన్యోపస్థా జీవతామస్తు మాతా
పౌత్రమానన్దమభి ప్రబుధ్యతామియమ్ । మా తే గృహే నిశి
ఘోష ఉత్థాదన్యత్ర త్వద్రుదత్యస్సంవిశన్తు । మా త్వం వికే-
శ్యుర ఆవధిష్ఠా జీవ పత్నీ పతిలోకే విరాజ పశ్యన్తీ ప్రజాగ్ం సు-
మనస్యమానామ్ । ద్యౌస్తే పృష్ఠగ్ం రక్షతు వాయురూరూ అ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

శ్వానో చ స్తనంధయన్తగ్ం సవితాఽభి రక్షతు । ఆవాససః పరి-
ధానాద్బృహస్పతిర్విశ్వే దేవా అభి రక్షన్తు పశ్చాత్ । అప్రజస్తాం
పౌత్రమృత్యుం పాప్మానముత వాఽఘమ్ । శీర్ష్ణస్స్రజమివోన్ముచ్య
ద్విషద్భ్యః ప్రతి ముఞ్చామి పాశమ్ । ఇమం మె వరుణ తత్త్వా
యామి త్వంనో అగ్నె స త్వంనో అగ్నె త్వమగ్నె అయాఽస్య-
యా సన్మనసా హితః । అయా సన్ హవ్యమూహిషేఽయా నో
ధేహి భేషజమ్ ॥ ౪ ॥

ఇయమష్టౌ చ ॥ ౪ ॥

ఆ తిష్ఠేమమశ్మానమశ్మేవ త్వగ్ం స్థిరా భవ । అభి తిష్ఠ పృ-
తన్యతస్సహస్వ పృతనాయతః । ఇయం నార్యుప బ్రూతే కుల్పా-
న్యావపన్తికా । దీర్ఘాయురస్తు మె పతిర్జీవాతు శరదశ్శతమ్ ।
తుభ్యమగ్నే పర్యవహన్థ్సూర్యాం వహతునా సహ । పునః పతిభ్యో
జాయాం దా అగ్నే ప్రజయా సహ । పునః పత్నీమగ్నిరదా-
దాయుషా సహ వర్చసా । దీర్ఘాయురస్యాయః పతిస్స ఏతు
శరదశ్శతమ్ । విశ్వా ఉత త్వయా వయం ధారా ఉదన్యా ఇవ ।
అతిగాహేమహి ద్విషః । ఆ తిష్ఠేమమశ్మానమ్ । అర్యమణం ను
దేవం కన్యా అగ్నిమయక్షత । స ఇమాం దేవో అధ్వరః ప్రేతో
ముఞ్చాతి నాముతస్సుబద్ధామముతస్కరత్ । తుభ్యమగ్నే పర్య-
వహన్పునః పత్నీమగ్నిరదాద్విశ్వా ఉత త్వయా వయమా తిష్ఠే-
మమశ్మానమ్ । త్వమర్యమా భవసి యత్కనీనాం నామ స్వ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ధావత్స్వర్యం బిభర్షి । అఞ్జన్తి వృక్షగ్ం సుధితం న గోభిర్యద్ద-
మ్పతీ సమనసా కృణోషి । తుభ్యమగ్నే పర్యవహాన్సునః పత్నీ-
మగ్నిరదాద్విశ్వా ఉత త్వయా వయమ్ । ప్ర త్వాముఞ్చామి వ-
రుణస్య పాశాద్యేన త్వాఽబధ్నాత్సవితా సుకేతః । ధాతుశ్చ
యోనౌ సుకృతస్య లోకే స్యోనం తే సహ పత్యా కరోమి ।
ఇమంవిష్యామి వరుణస్య పాశం యమబధ్నీత సవితా సుశేవః ।
ధాతుశ్చ యోనౌ సుకృతస్య లోకేఽరిష్టాం త్వా సహ పత్యా
కృణోమి । అయాశ్చాగ్నేఽస్యనభిశస్తీశ్చ సత్యమిత్త్వమయా అసి ।
అయసా మనసా ధృతోఽయసా హవ్యమూహిషేఽయా నో ధేహి
భేషజమ్ ॥ ౫ ॥

ద్విషస్సుశేవస్త్రీణి చ ॥ ౫ ॥

సత్యేనోత్తభితా భూమిస్సూర్యేణోత్తభితా ద్యౌః । ఋ-
తేనాదిత్యాస్తిష్ఠన్తి దివి సోమో అధి శ్రితః । యుఞ్జన్తి బ్రధ్నం
యోగేయోగే । సుకిగ్ంశుకగ్ం శల్మలిం విశ్వరూపగ్ం హిరణ్య-
వర్ణగ్ం సువృతగ్ం సుచక్రమ్ । ఆరోహ వధ్వమృతస్య లోకగ్ం
స్యోనం పత్యే వహతుం కృణుష్వ । ఉదుత్తరమారోహన్తీ వ్యస్య-
న్తీ పృతన్యతః । మూర్ధానం పత్యురారోహ ప్రజయా చ వి-
రాడ్భవ । సమ్రాజ్ఞీ శ్వశురే భవ సమ్రాజ్ఞీ శ్వశ్ర్వాం భవ ।
ననాన్దరి సమ్రాజ్ఞీ భవ సమ్రాజ్ఞీ అధి దేవృషు । స్నుషాణాగ్ం శ్వ-
శురాణాం ప్రజాయాశ్చ ధనస్య చ । పతీనాం చ దేవృణాం చ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సజాతానాం విరాడ్భవ । నీలలోహితే భవతః కృత్యా సక్తిర్వ్య-
జ్యతే । ఏధన్తేఽస్యా జ్ఞాతయః పతిర్బన్ధేషు బధ్యతే । యే వధ్వశ్చ-
న్ద్రం వహతుం యక్ష్మా యన్తి జనాగ్ం అను । పునస్తాన్ యజ్ఞియా
దేవా నయన్తు యత ఆగతాః । మా విదన్పరిపన్థినో య ఆసీదన్తి
దమ్పతీ । సుగేభిర్దుర్గమతీతామపద్రాన్త్వరాతయః । సుగం పన్థా-
నమారుక్షమరిష్టగ్ం స్వస్తి వాహనమ్ । యస్మిన్వీరో న రిష్యత్య-
న్యేషాం విన్దతే వసు ॥ ౬ ॥

ధనస్య చ నవ చ ॥ ౬ ॥

తా మన్దసానా మనుషో దురోణ ఆధత్తగ్ం రయిం దశవీరం
వచస్యవే । కృతం తీర్థగ్ం సుప్రపాణగ్ం శుభస్పతీ స్థాణుం పథే-
ష్ఠామప దుర్మతిగ్ం హతమ్ । అయం నో మహ్యాః పారగ్ం స్వస్తి
నేషద్వనస్పతిః । సీరానస్సుతరా భవ దీర్ఘాయుత్వాయ వర్చసే ।
అస్య పారే నిరృతస్య జీవా జ్యోతిరశీమహి । మహ్యా ఇన్ద్ర-
స్స్వస్తయే । యదృతే చిదభిశ్రిషః పురా జర్తృభ్య ఆతృదః ।
సన్ధాతా సన్ధిం మఘవా పురోవసుర్నిష్కర్తా విహ్రుతం పునః ।
ఇడామగ్న ఇమం మే వరుణ తత్త్వా యామి త్వం నో అగ్నే స
త్వం నో అగ్నే త్వమగ్నే అయాఽసి । యే గన్ధర్వా అప్సరసశ్చ
దేవీరేషు వృక్షేషు వానస్పత్యేష్వాసతే । శివాస్తే అస్యై వధ్వై
భవన్తు మా హిగ్ంసిషుర్వహతుమూహ్యమానామ్ । యా ఓష-
ధయో యా నద్యోయాని ధన్వాని యే వనా । తే త్వా వధు ప్ర-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

జావతీం ప్ర త్వే ముఞ్చన్త్వగ్ంహసః । సంకాశయామి వహతుం
బ్రహ్మణా గృహైరఘోరేణ చక్షుషా మైత్రేణ । పర్యాణద్ధం వి-
శ్వరూపం యదస్యాగ్ం స్యోనం పతిభ్యస్సవితా కృణోతు తత్ ।
ఆ వామగన్థ్సుమతిర్వాజినీవసూ న్యశ్వినా హృత్సు కామాగ్ం అ-
యగ్ంసత । అభూతం గోపా మిథునా శుభస్పతీ ప్రియా అర్య-
మ్ణో దుర్యాగ్ం అశీమహి । అయం నో దేవస్సవితా బృహస్ప-
తిరిన్ద్రాగ్నీ మిత్రావరుణా స్వస్తయే । త్వష్టా విష్ణుః ప్ర-
జయా సగ్ంరరాణః కామ ఆయాతం కామాయ త్వా వి
ముఞ్చతు ॥ ౮ ॥

ఆసతే నవ చ ॥ ౮ ॥

శర్మ వర్మేదమాహరాస్యై నార్యా ఉపస్తిరే । సినీవాలి
ప్రజాయతామియం భగస్య సుమతా అసత్ । గృహాన్భద్రా-
న్థ్సుమనసః ప్ర పద్యేఽవీరఘ్నీ వీరవతస్సువీరాన్ । ఇరాం వహ-
తో ఘృతముక్షమాణాస్తేష్వహగ్ం సుమనాస్సం విశామి । ఆగ-
న్గోష్ఠం మహిషీ గోభిరశ్వైరాయుష్మత్పత్నీ ప్రజయా స్వర్విత్ ।
బహ్వీం ప్రజాం జనయన్తీ సురత్నేమమగ్నిగ్ం శతహిమాస్స-
పర్యాత్ । అయమగ్నిర్గృహపతిస్సుసగ్ంసత్పుష్టివర్ధనః । య-
థా భగస్యాభ్యాం దదద్రయిం పుష్టిమథో ప్రజామ్ । ప్రజా-
యా అభ్యాం ప్రజాపత ఇన్ద్రాగ్నీ శర్మ యచ్ఛతమ్ । యథైన-
యోర్న ప్రమీయాతా ఉభయోర్జీవతోః ప్రజాః । తేన భూ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

తేన హవిషాఽయమా ప్యాయతాం పునః । జాయాం యామస్మా
ఆవాక్షుస్తాగ్ం రసేనాభివర్ధతామ్ । అభివర్ధతాం పయసాఽభి
రాష్ట్రేణ వర్ధతామ్ । రయ్యా సహస్రపోషసేమౌ స్తామనపే-
క్షితౌ । ఇహైవ స్తం మా వియోష్టం విశ్వమాయుర్వ్యశ్నుతమ్ ।
మహ్యా ఇన్ద్రస్స్వస్తయే । ధ్రువైధి పోష్యా మయి మహ్యం త్వాఽ-
దాద్బృహస్పతిః । మయా పత్యా ప్రజావతీ సం జీవ శరదశ్శతమ్ ।
త్వష్టా జాయామజనయత్త్వష్టాఽస్యై త్వాం పతిమ్ । త్వష్టా స-
హస్రమాయూగ్ంషి దీర్ఘమాయుః కృణోతు వామ్ । ఇమం మే
వరుణ తత్త్వా యామి త్వం నో అగ్నే స త్వం నో అగ్నే త్వమగ్నే
అయాఽసి ॥ ౮ ॥

జీవతోః ప్రజా వామేకం చ ॥ ౮ ॥

ఇహ గావః ప్రజాయధ్వమిహాశ్వా ఇహ పూరుషాః । ఇహో
సహస్రదక్షిణో రాయస్పోషో నిషీదతు । సోమేనాదిత్యా బలినస్సో-
మేన పృథివీ దృఢా । అథో నక్షత్రాణామేషాముపస్థే సోమ ఆధి-
తః । ప్రస్వస్థస్ప్రేయం ప్రజయా భువనే శోచేష్ట । ఇహ ప్రియం
ప్రజయా తే సమృధ్యతామస్మిన్గృహే గార్హపత్యాయ జాగృహి ।
ఏనా పత్యా తన్వగ్ంసగ్ం సృజస్వాథాజ్రీవిదథమావదాసి । సుమఙ్గ-
లీరియం వధూరిమాగ్ం సమేత పశ్యత । సౌభాగ్యమస్యై దత్వా-
యాథాస్తం విపరేతన । ధ్రువక్షితిర్ధ్రువయోనిర్ధ్రువమసి ధ్రువ-
తస్థితమ్ । త్వం నక్షత్రాణాం మేథ్యసి సమాపాహి పృతన్యతః ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సప్తర్షయః ప్రథమాం కృత్తికానామరున్ధతీం యద్ధ్రువతాగ్ంహ నిన్యుః । షట్కృత్తికా ముఖ్యయోగం వహన్తీ యమస్మాకమేధత్వష్టమీ । సదసస్పతిమద్భుతం ప్రియమిన్ద్రస్య కామ్యమ్ । సనిం మేధామయాసిషమ్ । ఉద్దీప్యస్వ జాతవేదోఽపఘ్నన్నిర్ఋతిం మమ । పశూగ్ంశ్చ మహ్యమావహ జీవనంచ దిశో దిశ * । మానో హిగ్ంసీజ్జాతవేదో గామశ్వం పురుషం జగత్ । అబిభ్రదగ్న ఆగహి శ్రియా మా పరిపాతయ ॥ ౮ ॥

ధ్రువక్షితం నవచ ॥ ౮ ॥

ఉదీర్ష్వాతో విశ్వావసో నమసేడామహే త్వా । అన్యామిచ్ఛ ప్రఫర్వ్యగ్ం సంజాయాం పత్యా సృజ । ఉదీర్ష్వాతః పతివతీ హ్యేషా విశ్వావసుం నమసా గీర్భిరీట్టే । అన్యామిచ్ఛ పితృషదం వ్యక్తాగ్ంస తే భాగో జనుషా తస్య విద్ధి । అగ్నే ప్రాయశ్చిత్తే త్వం దేవానాం ప్రాయశ్చిత్తిరసి బ్రాహ్మణస్త్వా నాథకామః ప్రపద్యే యాఽస్యాం పతిఘ్నీ తనూః ప్రజాఘ్నీ పశుఘ్నీ లక్ష్మిఘ్నీ జారఘ్నీమస్యై తాం కృణోమి స్వాహా । వాయో ప్రాయశ్చిత్తే ఆదిత్య ప్రాయశ్చిత్తే ప్రజాపతే ప్రాయశ్చిత్తే త్వం దేవానాంప్రాయశ్చిత్తిరసి బ్రాహ్మణస్త్వా నాథకామః ప్రపద్యే యాఽస్యాం పతిఘ్నీ తనూః ప్రజాఘ్నీ పశుఘ్నీ లక్ష్మిఘ్నీ జారఘ్నీమస్యై తాం కృణోమి స్వాహా । ప్రసవశ్చోపయామశ్చ కాటశ్చార్ణవశ్చ ధర్ణసిశ్చ

---

* దిశోదిశ । మానోహిగ్ంసీజ్జాతవేదః ఇతి ద్రావిడపాఠః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ద్రవిణాచ భగశ్చాన్తరిక్షంచ సిన్ధుశ్చ సముద్రశ్చ సరస్వాగ్ంశ్చ విశ్వవ్యచాశ్చ తేయన్ద్విష్మోయశ్చ నోద్వేష్టి తమేషాం జమ్భేదధ్మస్స్వాహా । మధుశ్చ మాధవశ్చ శుక్రశ్చ శుచిశ్చ నభశ్చ నభస్యశ్చేషశ్చోర్జశ్చ సహశ్చ సహస్యశ్చ తపశ్చ తపస్యశ్చ తేయం ద్విష్మోయశ్చ నోద్వేష్టి తమేషాం జమ్భేదధ్మస్స్వాహా । చిత్తంచ చిత్తిశ్చాకూతంచాకూతిశ్చాధీతంచాధీతిశ్చ విజ్ఞాతం చ విజ్ఞానం చ నామచ క్రతుశ్చ దర్శశ్చ పూర్ణమాసశ్చ తేయన్ద్విష్మో యశ్చ నోద్వేష్టి తమేషాం జమ్భేదధ్మస్స్వాహా । భూస్స్వాహా భువస్స్వాహా సువస్స్వాహోగ్ంస్వాహా ॥ ౧౦ ॥

ఉదీచ్యాఽత్రాదశ ॥ ౧౦ ॥

అపశ్యంత్వా మనసా చేకితానం తపసో జాతం తపసోవిభూతమ్ । ఇహ ప్రజామిహరయిగ్ం రరాణః ప్రజాయస్వ ప్రజయా పుత్రకామ । అపశ్యంత్వా మనసా దీధ్యానాగ్ం స్వాయాం తనూ * ఋత్వియె నాథమానామ్ । ఉప మాముచ్చా యువతిర్బభూయాః ప్రజాయస్వ ప్రజయా పుత్రకామె । సమఞ్జన్తు విశ్వే దేవా స్సమాపో హృదయాని నౌ । సం మాతరిశ్వా సం ధాతా సము దేష్ట్రీ దిదేష్టు ‡ నౌ । ప్రజాపతె తన్వం మె జుషస్వ త్వష్టర్దేవెభిస్సహసామ ఇన్ద్ర । విశ్వైర్దేవై రాతిభిస్సగ్ంరరాణః పుగ్ంసాం బహూనాం మాతరస్స్యామ । ఆ నః ప్రజాం జనయతు ప్రజాపతిరాజరసాయ

---

* తనూ ఇతి, తనూగ్ం ఇతిచ పాఠోదృశ్యతే. ‡ దిదేష్టి.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

పమనక్త్వర్యమా । అదుర్మఙ్గలీః పతిలోకమావిశ శంనో భవ
ద్విపదే శం చతుష్పదే । తాం పూషఞ్ఛివతమామేరయస్వ య-
స్యాం బీజం మనుష్యా వపన్తి । యా న ఊరూ ఉశతీ విస్రయాతై
యస్యాముశన్తః ప్రహరేమ శేఫమ్ * ॥ ౧౧ ॥

శం చతుష్పదే ద్వే చ ॥ ౧౧ ॥

ఆరోహోరుముపబర్హస్వ బాహుం పరిష్వజస్వ జాయా-
గ్ం సుమనస్యమానః । తస్యాం పుష్యతం మిథునా సయోనీ బహ్వీం
ప్రజాం జనయన్తా సరేతసా । ఆర్ద్రయాఽరణ్యా యత్రామన్థ-
త్పురుషం పురుషేణ శక్రః । తదేతౌ మిథునా సయోనీ ప్రజయాఽ-
మృతేనేహ గచ్ఛతమ్ । అహం గర్భమదధామోషధీష్వహం వి-
శ్వేషు భువనేష్వన్తః । అహం ప్రజా అజనయం పితృణామహం
జనిభ్యో అపరీషు‡ పుత్రాన్ । పుత్రిణేమా కుమారిణా విశ్వమా-
యుర్వ్యశ్నుతమ్ । ఉభా హిరణ్యపేశసా వీతిహోత్రా కృతద్వ-
సూ । దశస్యం త్వాఽమృతాయ కగ్ం శమూధో రోమ శగ్ం
హథో దేవేషు కృణుతో దువః ॥ ౧౨ ॥

ఆరోహ నవ ॥ ౧౨ ॥

విష్ణుర్యోనిం కల్పయతు త్వష్టా రూపాణి పిగ్ంశతు । ఆసి-
ఞ్చతు ప్రజాపతిర్ధాతా గర్భం దధాతు తే । గర్భం ధేహి
సినీవాలి గర్భం ధేహి సరస్వతి । గర్భం తే అశ్వినా దేవావా-

---

* విస్రయాతై యస్యాముశన్తః ప్రహరామ శేపమ్ ‡ అపరీషు.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ధత్తాం పుష్కరస్రజా । హిరణ్యయీ అరణీ యం నిర్మన్థతో
అశ్వినా । తం తే గర్భగ్ం హవామహే దశమే మాసి సూతవే ।
యథేయం పృథివీ మహీ తిష్ఠన్తీ గర్భమాదధే । ఏవం త్వం
గర్భమాధత్స్వ దశమే మాసి సూతవే । యథా పృథివ్యగ్నిగ-
ర్భా ద్యౌర్యథేన్ద్రేణ గర్భిణీ । వాయుర్యథా దిశాం గర్భ ఏవం
గర్భం దధామి తే । విష్ణోః శ్రేష్ఠేన రూపేణాస్యాం నార్యాం గవీ-
న్యామ్ । పుమాగ్ంసం గర్భమాధేహి దశమే మాసి సూతవే ।
నేజమేష పరాపత సుపుత్రః పునరాపత । అస్యై మే పుత్రకామా-
యై గర్భమాధేహి యః పుమాన్ । యస్య యోనిం ప్రతి రేతో
గృహాణ పుమాన్పుత్రో ధీయతాం గర్భో అన్తః । తం మాతా ద-
శమాసో బిభర్తుః స జాయతాం వీరతమస్స్వానామ్ । ఆ తే గ-
ర్భో యోనిమేతు పుమాన్బాణ ఇవేషుధిమ్ । ఆ వీరో జాయతాం
పుత్రస్తే దశమాస్యః ॥ ౧౩ ॥

గర్భం దధామి తేఽష్టౌ చ ౧౩ ॥

కరోమి తే ప్రాజాపత్యమాగర్భో యోనిమేతు తే । అ-
నూనః పూర్ణో జాయతామశ్లోణోఽపిశాచధీతః । పుమాగ్ంస్తే పు-
త్రో నారి తం పుమాననుజాయతామ్ । తాని భద్రాణి బీజాన్యృష-
భా జనయన్తు నౌ । యాని భద్రాణి బీజాన్యృషభా జనయన్తి నః ।
తైస్త్వం పుత్రాన్విన్దస్వ సా ప్రసూర్ధేనుకా భవ । కామస్స-
మృధ్యతాం మహ్యమపరాజితమేవ మే । యం కామం కామయే

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

దేవ తం మే వాయో సమర్ధయ । అనుహావం పరిహావం పరీవాదం
పరిక్షపమ్ । దుస్స్వప్నం దురుదితం తద్ద్విషద్భ్యో దిశామ్యహ-
మ్ । అనుహూతం పరిహూతగ్ం శకునేర్యదశాకునమ్ । మృగస్య
సృతమక్ష్ణయా తద్ద్విషద్భ్యో దిశామ్యహమ్ । ఆరాత్తే అగ్నిర-
స్త్వారాత్పరశురస్తు తే । నివాతే త్వాఽభి వర్షతు స్వస్తి తేఽ-
స్తు వనస్పతే స్వస్తి మేఽస్తు వనస్పతే । నమశ్శకృత్సదే రుద్రాయ
నమో రుద్రాయ శకృత్సదే । గోష్ఠమసి నమస్తే అస్తు మా మా
హిగ్ంసీస్సిగసి నసి వజ్రో నమస్తే అస్తు మా మా హిగ్ంసీః ।
ఉద్గాతేవ శకునే సామ గాయసి బ్రహ్మపుత్ర ఇవ సవనేషు శగ్ం-
ససి । స్వస్తి నశ్శకునే అస్తు ప్రతి నస్సుమనా భవ ॥ ౧౮ ॥

అహమష్టౌ చ ॥ ౧౮ ॥

ప్రాతరగ్నిం ప్రాతరిన్ద్రగ్ం హవామహే ప్రాతర్మిత్రావ-
రుణా ప్రాతరశ్వినా । ప్రాతర్భగం పూషణం బ్రహ్మణస్పతిం ప్రా-
తస్సోమముత రుద్రగ్ం హువేమ । ప్రాతర్జితం భగముగ్రగ్ం
హువేమ వయం పుత్రమదితేర్యో విధర్తా । ఆధ్రశ్చిద్యం మ-
న్యమానస్తురశ్చిద్రాజా చిద్యం భగం భక్షీత్యాహ । భగ ప్రణే-
తర్భగ సత్యరాధో భగేమాం ధియముదవ దదన్నః । భగ ప్ర-
ణో జనయ గోభిరశ్వైర్భగ ప్రనృభిర్నృవన్తస్స్యామ । ఉతేదా-
నీం భగవన్తస్స్యామోత ప్రపిత్వ ఉత మధ్యే అహ్నామ్ । ఉ-
తోదితా మఘవన్థ్సూర్యస్య వయం దేవానాగ్ం సుమతౌ స్యా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మ । భగ ఏవ భగవాగ్ం అస్తు దేవాస్తేన వయం భగవన్తస్స్యామ । తం త్వా భగ సర్వ ఇజ్జోహవీమి స నో భగ పురఏతా భవేహ । సమధ్వరాయోషసో నమన్త దధిక్రావేవ శుచయే పదాయ । అర్వాచీనం వసువిదం భగం నో రథమివాశ్వా వాజిన ఆవహన్తు । అశ్వావతీర్గోమతీర్న ఉషాసో వీరవతీస్సదముచ్ఛన్తు భద్రాః । ఘృతం దుహానా విశ్వతః ప్రపీనా యూయం పాత స్వస్తి-
భిస్సదా నః ॥ ౧౪ ॥

భవేహ చత్వారి చ ॥ ౧౫ ॥

ఇమాం ఖనామ్యోషధీం వీరుధం బలవత్తమామ్ । యయా సపత్నీం బాధతే యయా సంవిన్దతే పతిమ్ । ఉత్తానపర్ణే సు-భగే సహమానే సహస్వతి । సపత్నీం మే పరాధమ పతిం మే కే-వలం కృధి । ఉత్తరాఽహముత్తర ఉత్తరేదుత్తరాభ్యః । అథా సపత్నీ యా మమాధరా సాఽధరాభ్యః । న హ్యస్యై నామ గృభ్ణామి నో అస్మిన్రమతే జనే । పరామేవ పరావతగ్ం సపత్నీం నాశయామసి । అహమస్మి సహమానాఽథ త్వమసి సాస-హిః । ఉభే సహస్వతీ భూత్వా సపత్నీం మే సహావహై । ఉప తేఽధాగ్ం సహమానామభి త్వాఽధాగ్ం సహీయసా । మా-మను ప్ర తే మనో వత్సం గౌరివ ధావతు పథా వారివ ధావతు ॥ ౧౬ ॥

సహావహై ద్వే చ ॥ ౧౬ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ఉదసౌ సూర్యో అగాదుదయం మామకో భగః । అహం తద్విద్వలా పతిమభ్యసాక్షి విషాసహిః । అహం కేతురహం మూర్ధాఽహముగ్రా వివాచనీ । మమేదను క్రతుం పతిస్సేహానాయాః ఉపాచరేత్ । మమ పుత్రాశ్శత్రుహణోఽథో మే దుహితా విరాట్ । ఉతాహమస్మి సంజయా పత్యౌ మే శ్లోక ఉత్తమః । యేనేన్ద్రో హవిషా కృత్వ్యభవద్ద్యుమ్న్యుత్తమః । అహం తదక్రి దేవా అసపత్నా కిలాభవమ్ । అసపత్నా సపత్నిఘ్నీ జయన్త్యభిభూవరీ । ఆవిక్షి సర్వాసాగ్ం రాధో వర్చో అస్థేయసామివ । సమజైషమిమా అహాగ్ం సపత్నీరభిభూవరీః । యథాఽహమస్య వీరస్య విరాజామి ధనస్య చ ॥ ౧౭ ॥

అస్థేయసామివ ద్వే చ ॥ ౧౭ ॥

అక్షీభ్యాం తే నాసికాభ్యాం కర్ణాభ్యాం చుబుకాదధి । యక్ష్మగ్ం శీర్షణ్యం మస్తిష్కా జ్జిహ్వాయా వివృహామి తే । గ్రీవాభ్యస్త ఉష్ణిహాభ్యః కీకసాభ్యోఽనూక్యాత్ । యక్ష్మం దోషణ్యమగ్ంసాభ్యాం బాహుభ్యాం వివృహామి తే । ఆన్త్రేభ్యస్తే గుదాభ్యో వనిష్ఠోర్ హృదయాదధి । యక్ష్మం మతస్నాభ్యాం యక్నః ప్లాశిభ్యో వివృహామి తే । ఊరుభ్యాం తేఽష్ఠీవద్భ్యాం జఙ్ఘాభ్యాం ప్రపదాభ్యామ్ । యక్ష్మగ్ం శ్రోణీభ్యాం భాసదాద్ధ్వగ్ం ససో వివృహామి తే । మేహనాద్వనఙ్కరణాల్లోమభ్యస్తే నఖేభ్యః । యక్ష్మగ్ం సర్వస్మాదాత్మనస్తమిమం వివృహామి తే । అఙ్గాదఙ్గా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

ల్లోమ్నోలోమ్నో జాతం పర్వణిపర్వణి । యక్ష్మగ్ం సర్వస్మా-
దాత్మనస్తమిమం వివృహామి తే । పరాదేహి శాబల్యం బ్రహ్మ-
భ్యో విభజా వసు । కృత్యైషా పద్వతీ భూత్వా జాయాఽఽ వి-
శతే పతిమ్ । అశ్లీలా తనూర్భవతి రుశతీ పాపయాఽముయా । ప-
తిర్యద్వధ్వో వాససా స్వమఙ్గమభి ధిత్సతి । క్రూరమేతత్కటుక-
మేతదపాష్ఠవద్విషవన్నైతదత్తవే । సూర్యాం యః ప్రత్యక్షం
విద్యాత్స ఏతత్ప్రతిగృహ్ణీయాత్ । ఆశసనం విశసనమథో అధివి-
చర్తనమ్ । సూర్యాయాః పశ్య రూపాణి తాని బ్రహ్మోత శగం-
సతి ॥ ౧౮ ॥

ఇమం వివృహామి తే శగ్ంసతి ॥ ౧౮ ॥

అక్షీభ్యాం గ్రీవాభ్య ఆన్త్రేభ్య ఊరుభ్యాం మెహనాదఙ్గా-
దఙ్గాత్పరా దేహి సప్త ॥

ప్రసుగ్మన్తాఽష్టాదశ హిరణ్యవర్ణాః పఞ్చదశ సోమః ప్ర-
థమష్షోడశ సోమాయ జనివిదేఽష్టాదశాతిష్ఠేమం త్రయోవిగ్ంశ-
తిస్సత్యేన తా మనసానైకాన్న విగ్ంశతిరేకాన్న విగ్ంశతిశ్శ-
ర్మ నమైకవిగ్ంశతిరిహ గావ ఏకాన్న విగ్ంశతిరుదీర్ష్వాతో
దశాపశ్యం త్వా ద్వాదశారోహారుం నవ విష్ణుర్యోనిం కరోమి
త్రేఽష్టాదశాష్టాదశ ప్రాతరగ్నిం చతుర్దశేమాం ఖనామ్యుదసౌ సూ-
ర్యో ద్వాదశ ద్వాదశాక్షీభ్యాం షైవిగ్ంశతిరష్టాదశ ॥ ౧౮ ॥

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అక్షీభ్యాం తే నాసికాభ్యామ్ । ఉదసౌ సూర్యో అగాత్ ।
ఇమాం ఖనామ్యోషధీమ్ । ప్రాతరగ్నిమ్ । కరోమి తే ప్రాజాప-
త్యమ్ । విష్ణుర్యోనిం కల్పయతు । ఆరోహోరుమ్ । అపశ్యం త్వా
మనసా చేకితానమ్ । ఉదీర్ష్వాతో విశ్వావసో । ఇహగావః ప్ర-
జాయధ్వమ్ । శర్మ వర్మేదమాహర । తామన్దసానా మనుషో
దురోణే । సత్యేనోత్తభితా భూమిః । ఆతిష్ఠేమమశ్మానమ్ । సోమా-
య జనివిదే స్వాహా । సోమః ప్రథమో వివిదే గన్ధర్వః । హిరణ్య-
వర్ణాశ్శుచయః పావకాః । ప్రసుగ్మన్తా ధియసానస్య సక్షణి ॥౧౮॥

ప్రసుగ్మన్తాఽపశ్యం త్వాఽష్టాదశ ॥౧౮॥

ప్రసుగ్మన్తా తాని బ్రహ్మోతశగ్ంసతి ॥

హరిః ఓమ్.

శ్రీకృష్ణయజుర్వేదే ఏకాగ్నికాణ్డే

ప్రథమప్రపాఠకస్సమాప్తః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ద్వితీయప్రశ్నప్రారమ్భః.

హరిః ఓమ్ ॥ ఉష్ణేనవాయవుదకేనేహ్యదితిః కేశాన్వపతు । ఆప ఉన్దన్తు జీవసే దీర్ఘాయుత్వాయ వర్చసే । జ్యోక్చసూర్యం దృశే । యేనావపత్సవితా క్షురేణ సోమస్య రాజ్ఞో వరుణస్య విద్వాన్ । తేన బ్రహ్మాణో వపతేదమస్యాయుష్మాఞ్జరదష్టిర్యథాఽస-దయమసౌ । యేన పూషా బృహస్పతేరగ్నేరిన్ద్రస్య చాయుషేఽ-వపత్ । తేనాస్యాయుషేవప సౌశ్లోక్యాయస్వస్తయే । యేనభూ-యశ్చరాత్ర్యాం జ్యోక్చపశ్యాతి సూర్యమ్ । తేనాస్యాయుషే వ-పసౌశ్లోక్యాయ స్వస్తయే । యేనపూషా బృహస్పతేరగ్నేరిన్ద్రస్య చాయుషేఽవపత్ । తేన తేవపామ్యసావాయుషావర్చసా యథా జ్యోక్సుమనా అసాః । యత్క్షురేణమర్చయతా సుపేశసా వప్త్వావ-పసికేశాన్ । శున్ధిశిరోమాఽస్యాయుః ప్రమోషీః । ఉప్త్వాయ కే-శాన్ వరుణస్య రాజ్ఞో బృహస్పతిస్సవితా సోమోఅగ్నిః । తేభ్యో నిధానం బహుధాఽన్వ విన్దన్నన్తరాద్యావాపృథివీ అపస్సువః ॥ ౧ ॥

ఆయుషేఽవపత్షట్చ ॥ ౧ ॥

ఆయుర్దా దేవ జరసం గృణానో ఘృతప్రతీకో ఘృతపృష్ఠో అగ్నే । ఘృతం పిబన్నమృతం చారుగవ్యం పితేవ పుత్రం జరసే నయేమమ్ । ఆతిష్ఠేమమశ్మానమశ్మేవ త్వగ్గ్ం స్థిరో భవ । అభితిష్ఠ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

పృతన్యతస్సహస్వ పృతనాయతః । రేవతీస్త్వా వ్యక్ష్ణన్కృత్తికాశ్చా-
కృన్తగ్ంస్త్వా । ధియోఽవయన్నవగ్నా అవృఞ్జన్సహస్రమన్తా-
గ్ం అభితో అయచ్ఛన్ । దేవీర్దేవాయ పరిధీ సవిత్రే మహత్త-
దాసామభవన్మహిత్వనమ్ । యా అకృన్తన్నవయన్యా అత-
న్వత యాశ్చ దేవీరన్తానభితోఽదదన్త । తాస్త్వా దేవీర్జరసే
సంవ్యయన్త్వాయుష్మానిదం పరిధత్స్వ వాసః । పరిధత్త ధత్త వాస-
సైనగ్ం శతాయుషం కృణుత దీర్ఘమాయుః । బృహస్పతిః ప్రా-
యచ్ఛద్వాస ఏతత్సోమాయ రాజ్ఞే పరిధాతవా ఉ । జరాం గచ్ఛాసి
పరిధత్స్వ వాసో భవాకృష్టీనామభిశస్తిపావా । శతం చ జీవ శర-
దస్సువర్చా రాయశ్చ పోషముప సంవ్యయస్వ । పరీదం వాసో అధి-
ధాస్స్వస్తయేఽభూరాపీనామభిశస్తిపావా । శతం చ జీవ శరదః
పురూచీర్వసూని చార్యో విభజాసి జీవన్ । ఇయం దురుక్తా-
త్పరిబాధమానా శర్మ వరూథం పునతీన ఆగాత్ । ప్రాణాపానా-
భ్యాం బలమాభరన్తీ ప్రియా దేవానాగ్ం సుభగా మేఖలేయమ్ ।
ఋతస్య గోప్త్రీ తపసః పరస్పీ ఘ్నతీ రక్షస్సహమానా అరాతీః ।
సానస్సమన్తమను పరీహి భద్రయా భర్తారస్తే మేఖలే మారిషామ ।
మిత్రస్య చక్షుర్ధరుణం బలీయస్తేజో యశస్వి స్థవిరగ్ం సమిద్ధమ్ ।
అనాహనస్యం వసనం జరిష్ణు పరీదం వాజ్యజినం దధేఽహమ్ ॥ ౨ ॥

దీర్ఘమాయుస్సమిద్ధమేకం చ ॥ ౨ ॥

ఆగన్త్రా సమగన్మహి ప్రసుమృత్యుం యుయోతన । అరి-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ష్టానంచరేమహి స్వస్తి చరతాదిహ స్వస్త్యా గృహేభ్యః। సముద్రాదూర్మిర్మధుమాగ్ం ఉదారదుపాగ్ం శునా సమమృతత్వమశ్యామ్। ఇమే ను తే రశ్మయస్సూర్యస్య యేభిస్సపిత్వం పితరో న ఆయన్। అగ్నిష్టే హస్తమగ్రభీత్సోమస్తే హస్తమగ్రభీత్సవితా తే హస్తమగ్రభీత్సరస్వతీ తే హస్తమగ్రభీత్పూషా తే హస్తమగ్రభీదర్యమా తే హస్తమగ్రభీదగ్ంశుస్తే హస్తమగ్రభీద్భగస్తే హస్తమగ్రభీన్మిత్రస్తే హస్తమగ్రభీన్మిత్రస్త్వమసి ధర్మణాఽగ్నిరాచార్యస్తవ। అగ్నయే త్వా పరి దదామ్యసౌ సోమాయ త్వా పరి దదామ్యసౌ సవిత్రే త్వా పరి దదామ్యసౌ సరస్వత్యై త్వా పరి దదామ్యసౌ మృత్యవే త్వా పరి దదామ్యసౌ యమాయ త్వా పరి దదామ్యసౌ గదాయ త్వా పరి దదామ్యసావన్తకాయ త్వా పరి దదామ్యసావద్భ్యస్త్వా పరి దదామ్యసా వోషధీభ్యస్త్వా పరి దదామ్యసౌ పృథివ్యై త్వా సవైశ్వానరాయై పరి దదామ్యసౌ। దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవ ఉపనయేఽసౌ। సుప్రజాః ప్రజయా భూయాస్సువీరో వీరైస్సువర్చా వర్చసా సుపోషః పోషైః। బ్రహ్మచర్యమాగాముప మా నయస్వ దేవేన సవిత్రా ప్రసూతః। కోనామాస్యసౌ నామాస్మి కస్య బ్రహ్మచార్యస్యసౌ ప్రాణస్య బ్రహ్మచార్యస్మ్యసావేష తే దేవసూర్య బ్రహ్మచారీ తం గోపాయ స మామృతైష తే సూర్య * పుత్రస్స దీర్ఘాయుస్స మా మృత। యాగ్ం స్వస్తి-

---

* 'పుత్రస్సు.' ఇతి వ్యాఖ్యానుసారీ పాఠః.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

న్నగ్నిర్వాయుస్సూర్యశ్చన్ద్రమా ఆపోఽనుసం చరన్తి తాగ్ం స్వ-
స్తిమను సం చరాసావధ్వనామధ్వపతే । శ్రేష్ఠస్యాధ్వనః పారమశీయ॥౩

ఆగన్త్రా దశ ॥ ౩ ॥

యోగేయోగే తవస్తరమిమమగ్న ఆయుషే. వర్చసే కృధీతి ద్వే । శతమిన్నుశరదో అన్తి దేవా యత్రా నశ్చక్రా జరసం తనూనామ్ । పుత్రాసో యత్ర పితరో భవన్తి మా నో మధ్యా రీరిషతాయుర్గన్తోః । అగ్నిష్ట ఆయుః ప్రతరాం దధాత్వగ్నిష్టే పుష్టిం ప్రతరాం కృణోతు । ఇన్ద్రో మరుద్భిర్ ఋతుధా కృణోత్వాదిత్యైస్తే వసుభిరా దధాతు । మేధాం మహ్యమఙ్గిరసో మేధాగ్ం సప్తర్షయో దదుః । మేధాం మహ్యం ప్రజాపతిర్మేధామగ్నిర్దదాతు మే । అప్సరాసు చ యా మేధా గన్ధర్వేషు చ యద్యశః । దైవీ యా మానుషీ మేధా సా మామావిశతాదిహ । ఇమం మే వరుణ తత్త్వాయామి త్వం నో అగ్నే స త్వం నో అగ్నే త్వమగ్నే అయాఽసి । రాష్ట్రభృదస్యాచార్యాసన్దీ మా త్వద్యోషమ్ । తత్సవితుర్వరేణ్యమిత్యేషా । అవృధమసౌ సౌమ్య ప్రాణ స్వం మే గోపాయ । బ్రహ్మణ ఆణీ స్థః ॥ ౪ ॥

త్వమగ్నే అయాఽసి చత్వారి చ ॥ ౪ ॥

సుశ్రవస్సుశ్రవసం మా కురు యథా త్వగ్ం సుశ్రవస్సుశ్రవా అస్యేవమహగ్ం సుశ్రవస్సుశ్రవా భూయాసం యథా త్వగ్ం సుశ్రవస్సుశ్రవో దేవానాం నిధిగోపోఽస్యేవమహం బ్రా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

హ్మణానాం బ్రహ్మణో నిధిగోపో భూయాసమ్ । స్మృతం చ మేఽ-
స్మృతం చ మే తన్మ ఉభయం వ్రతం నిన్దా చ మేఽనిన్దా చ మే
తన్మ ఉభయం వ్రతగ్గ్ం శ్రద్ధా చ మేఽశ్రద్ధా చ మే తన్మ
ఉభయం వ్రతం విద్యా చ మేఽవిద్యా చ మే తన్మ ఉభయం
వ్రతగ్గ్ం శ్రుతం చ మేఽశ్రుతం చ మే తన్మ ఉభయం వ్రతగ్ం
సత్యం చ మేఽనృతం చ మే తన్మ ఉభయం వ్రతం తపశ్చ మేఽ-
తపశ్చ మే తన్మ ఉభయం వ్రతం వ్రతం చ మేఽవ్రతం చ మే
తన్మ ఉభయం, వ్రతం యద్బ్రాహ్మణానాం బ్రహ్మణి వ్రతం య-
దగ్నేస్సేన్ద్రియస్య సప్రజాపతికస్య సదేవస్య సదేవరాజస్య సమ-
నుష్యస్య సమనుష్యరాజస్య సపితృకస్య సపితృరాజస్య సగన్ధ-
ర్వాప్సరస్కస్య । యన్మ ఆత్మన ఆత్మని వ్రతం తేనాహగ్ం సర్వవ్ర-
తో భూయాసమ్ । ఉదాయుషా స్వాయుషోదోషధీనాగ్ం రసేనో-
త్పర్జన్యస్య శుష్మేణోదస్థామమృతాగ్ం అను । తచ్చక్షుర్దేవ-
హితం పురస్తాచ్ఛుక్రముచ్చరత్ । పశ్యేమ శరదశ్శతం జీవేమ శ-
రదశ్శతం నన్దామ శరదశ్శతం మోదామ శరదశ్శతం భవామ శ-
రదశ్శతగ్ం శృణవామ శరదశ్శతం ప్రబ్రవామ శరదశ్శతమ-
జీతాస్స్యామ శరదశ్శతం జ్యోక్చ సూర్యం దృశే । యస్మిన్భూ-
తం చ భవ్యం చ సర్వే లోకాస్సమాహితాః । తేన గృహ్ణామి
త్వామహం మహ్యం గృహ్ణామి త్వా మహం ప్రజాపతినా త్వా
మహ్యం గృహ్ణామ్యసౌ ॥ ౫ ॥ సుశ్రవస్సుశ్రవసమష్టౌ ॥ ౫ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

స్మృతం నిన్దా శ్రద్ధా విద్యా శ్రుతగ్ం సత్యం తపో వ్రతం యద్బ్రాహ్మణానాం నవ ॥

పరి త్వాఽగ్నే పరి మృజామ్యాయుషా చ ధనేన చ । సుప్రజాః ప్రజయా భూయాసగ్ం సువీరో వీరైస్సువర్చా వర్చసా సుపోషః పోషైస్సుగృహో గృహైస్సుపతిః పత్యా సుమేధా మేధయా సుబ్రహ్మా బ్రహ్మచారిభిః । అగ్నయే సమిధమాహార్షం బృహతే జాతవేదసే యథా త్వమగ్నే సమిధా సమిధ్యస ఏవం మామాయుషా వర్చసా సన్యా మేధయా ప్రజయా పశుభిర్బ్రహ్మవర్చసేనాన్నాద్యేన సమేధయ స్వాహా । ఏధోఽస్యేధిషీమహి స్వాహా । సమిదసి సమేధిషీమహి స్వాహా । తేజోఽసి తేజో మయి ధేహి స్వాహా । అపో అద్యాన్వచారిషగ్ం రసేన సమసృక్ష్మహి । పయస్వాగ్ం అగ్న ఆగమం తం మా సగ్ంసృజ వర్చసా స్వాహా । సం మాఽగ్నే వర్చసా సృజ ప్రజయా చ ధనేన చ స్వాహా । విద్యున్మే అస్య దేవా ఇన్ద్రో విద్యాత్సహ ఋషిభిస్స్వాహా । అగ్నయే బృహతే నాకాయ స్వాహా । ద్యావాపృథివీభ్యాగ్ం స్వాహా । ఏషా తే అగ్నే సమిత్తయా వర్ధస్వ చాప్యాయస్వ చ తయాఽహం వర్ధమానో భూయాసమాప్యాయమానశ్చ స్వాహా । యో మాఽగ్నే భాగినగ్ం సన్తమథాభాగం చికీర్షత్యభాగమగ్నే తం కురు మామగ్నే భాగినం కురు స్వాహా । సమిధమాధాయాగ్నే సర్వవ్రతో భూయాసగ్ం స్వాహా । బ్రహ్మచార్యస్యపోశా-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

న కర్మ కురు మా సుషుప్థాః । భిక్షాచర్యం చరాచార్యాధీనో భవ । యస్య తే ప్రథమవాస్యగ్ం హరామస్తం త్వా విశ్వే అవన్తు దేవాః । తం త్వా భ్రాతరస్సువృధో వర్ధమానమను జాయన్తాం బహవస్సుజాతమ్ ॥ ౯ ॥ సహ ఋషిభిస్స్వాహా నవ చ ॥ ౯ ॥

ఇమగ్గ్ం స్తోమమర్హతే జాతవేదసే రథమివ సంమహేమా మనీషయా । భద్రా హి నః ప్రమతిరస్య సగ్ంసద్యగ్నే సఖ్యే మా రిషామా వయం తవ । త్ర్యాయుషం । జమదగ్నేః కశ్యపస్య త్ర్యాయుషమ్ । యద్దేవానాం త్ర్యాయుషం తన్మే అస్తు త్ర్యాయుషమ్ । శివో నామాసి స్వధితిస్తే పితా నమస్తే అస్తు మా మా హిగ్ంసీః । ఉష్ణేన వాయవుదకేనేత్యేషః । ఇదమహమముష్యాముష్యాయణస్య పాప్మానముపగూహామ్యుత్తరోఽసౌ ద్విషద్భ్యః । ఆపో హిష్ఠా మయోభువ ఇతి తిస్రో హిరణ్యవర్ణాశ్శుచయః పావకా ఇతి తిస్రః । అన్నాద్యాయ వ్యూహధ్వం దీర్ఘాయురహమన్నాదో భూయాసమ్ । సోమో రాజా యమాగమత్స మే ముఖం ప్రవేక్ష్యతి భగేన సహ వర్చసా । సోమస్య తనూరసి తనువం మే పాహి స్వాహా త్వా తనూరావిశ । నమో గ్రహాయ చాభిగ్రహాయ చ నమశ్శాకజఞ్జభాభ్యాం నమస్తాభ్యో దేవతాభ్యో యా అభిగ్రాహిణీః । అప్సరస్సు యో గన్ధో గన్ధర్వేషు చ యద్యశః । దైవ్యో

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

యో మానుషో గన్ధస్స మా గన్ధస్సురభిర్జుషతామ్ । ఇయ * మో-
షధి త్రాయమాణా సహమానా సహస్వతీ । సామా హిరణ్యవ-
ర్చసం బ్రహ్మవర్చసినం మా కరోతు । అపాశ్యోఽస్యురో మె మా
సగ్ం శారీశ్శిల్పో మోప తిష్ఠస్వ దీర్ఘాయుత్వాయ శతశారదాయ ।
శతగ్ం శరద్భ్య ఆయుషే వర్చసె జీవాత్వై పుణ్యాయ । రేవతీస్త్వా
వ్యక్ష్ణన్ని త్యేతాః ॥ ౭ ॥ సహ వర్చసా నవ చ ॥ ౭ ॥

ఆయుష్యం వర్చస్యగ్ం సువీర్యగ్ం రాయస్పోష మౌద్భిద్యమ్।
ఇదగ్ం హిరణ్యం జైత్ర్యాయావిశతాం మామ్ । ఉచ్చైశ్శ్రవా ఆది
పృతనాజి సత్రాసాహం ధనఞ్జయమ్ । సర్వాస్సమృద్ధీర్ ఋద్ధయో
హిరణ్యేఽస్మిన్థ్సమాహితాః । శునమహగ్ం హిరణ్యస్య పితురివ
నామాగ్రభైషమ్ । తం మా హిరణ్యవర్చసం పూరుషు ప్రియం
కురు । ప్రియం మా దేవేషు కురు ప్రియం మా బ్రహ్మణె కురు ।
ప్రియం విశ్యేషు శూద్రేషు ప్రియగ్ం రాజను మా కురు । యా
తిరశ్చీ నిపద్యసెఽహం విధరణీ ఇతి । తాం త్వా ఘృతస్య ధార-
యా యజే సగ్ంరాధనీమహమ్ । సగ్ంరాధన్యై దేవ్యై స్వాహా
ప్రసాధన్యై దేవ్యై స్వాహా । సమ్రాజం చ విరాజం చాభిశ్రీర్యా
చ నో గృహే । లక్ష్మీ రాష్ట్రస్య యా ముఖే తయా మా సగ్ం-
సృజామసి । శుభికె శిర ఆ రోహ శోభయన్తీ ముఖం మమ । ము-
ఖగ్ం హి మమ శోభయ భూయాగ్ంసంచ భగం కురు । యా-

* మోషధి.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మాహారజ్జమదగ్నిశ్శ్రద్ధాయై కామ* యూన్యై । ఇమాం తామపి-
నహ్యేఽహం భగేన సహ వర్చసా । యదాఞ్జనం త్రైకకుదం జాత-
గ్ం హిమవత ఉపరి । తేనవామాఞ్జే తేజసే వర్చసే భగాయ చ ॥౮॥

సగ్ం రాధనీమహం నవ చ ॥ ౮ ॥

మయి పర్వతపూరుషం మయి పర్వతవర్చసం మయి పర్వ-
తభేషజం మయి పర్వతాయుషమ్ । యన్మేవర్చః పరాగతమాత్మా-
నముప తిష్ఠతు ‡ । ఇదం తత్పునరాదదే దీర్ఘాయుత్వాయ వర్చసే ।
ప్రతిష్ఠే స్థో దైవతానాం మా మా సంతాప్తమ్ । ప్రజాపతేశ్శ-
రణమసి బ్రహ్మణశ్ఛదిర్విశ్వజనస్య ఛాయాఽసి సర్వతో మా పాహి ।
దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవేఽశ్వినోర్బాహుభ్యాం పూష్ణో హస్తా-
భ్యామాదదే ద్విషతో వధాయేన్ద్రస్య వజ్రోసి వార్త్రఘ్నశ్శర్మ
మే భవ యత్పాపం తన్నివారయ । దేవీష్షడుర్వీరితేషా । రా-
ష్ట్రభృదస్యాచార్యాసన్దీ మా త్వద్యోషగ్ం రాష్ట్రభృదసి సమ్రా-
డాసన్దీ మా త్వద్యోషగ్ం రాష్ట్రభృదస్యధిపత్న్యాసన్దీ మా త్వ-
ద్యోషమ్ । ఆపః పాదావనేజనీర్ద్విషన్తం నాశయన్తు మే । అస్మి-
న్కులే బ్రహ్మవర్చస్యసాని । మయి మహో మయి యశో మ-
య్యిన్ద్రియం వీర్యమ్ । ఆ మాగన్యశసా వర్చసా సగ్ంసృజ ప-
యసా తేజసా చ । తం మా ప్రియం ప్రజానాం కుర్వధిపతిం ప-
శూనామ్ । విరాజో దోహోసి విరాజో దోహమశీయ మమ ప-

---

* కామా. ‡ తిష్ఠతి.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ద్యాయ విరాజ । సముద్రం వః ప్ర హిణోమి స్వాం యోనిమపి
గచ్ఛత । అచ్ఛిద్రః ప్రజయా భూయాసం మా పరాసేచి మ-
త్పయః ॥ ౯ ॥

అసాని పట్చ ॥ ౯ ॥

త్రయ్యై విద్యాయై యశోఽసి యశసో యశోఽసి బ్రహ్మణో దీప్తిరసి । తం మా ప్రియం ప్రజానాం కుర్వధిపతిం పశూనామ్ । ఆమాగన్నిత్యేషా । అమృతోపస్తరణమస్యమృతాపిధానమసి । యన్మధునో మధవ్యం పరమమన్నాద్యం వీర్యమ్ । తేనాహం మధునో మధవ్యేన పరమేణాన్నాద్యేన వీర్యేణ పరమోఽన్నాదో మధవ్యోఽసాని । గౌరస్యపహతపాప్మాఽప పాప్మానం జహి మమ చాముష్య చ । అగ్నిః ప్రాశ్నాతు ప్రథమస్స హి వేద యథా హవిః । అనష్టమస్మాకం కృణ్వన్ప్రాహ్మణో బ్రాహ్మణేభ్యః । యజ్ఞో వర్ధతాం యజ్ఞస్య వృద్ధిమనువర్ధాఽపచితిరస్యపచితిం మా కుర్వపచితోఽహం మనుష్యేషు భూయాసమ్ । గౌర్ధేనుభవ్యా మాతా రుద్రాణాం దుహితా వసూనాగ్ం స్వసాఽఽదిత్యానామమృతస్య నాభిః । ప్రణువోచం చికితుషే. జనాయ మా గామనాగామదితిం వధిష్ట । పిబతూదకం తృణాన్యత్తు । ఓముత్సృజత । భూతమ్ । సా విరాట్ । తన్మా క్షాయి తస్య తేఽశీయ తన్మ ఊర్జం ధాః । ఓం కల్పయత ॥ ౧౦ ॥

భూయాసమష్టౌ చ ॥ ౧౦ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ధాతా దదాతు నో రయిమితి చతస్రో యస్త్వా హృదా కీరిణేతి చతస్రః । భూర్భువస్సువరో రాకామహం యాస్తే రాకే । యాగన్ధరి రైవ నో రాజేతి సాల్వీరహాదిషుః । వివృత్తచక్రా ఆసీనా-స్తీరేణ యమునే తవ । సోమ ఏవ నో రాజేత్యాహుర్బ్రాహ్మణీః ప్రజాః । వివృత్తచక్రా ఆసీనాస్తీరేణాసౌ తవ । పుగ్ం సువన *-మసి । అభిష్టా ఽహం దశభిరభిమృశామి దశమాస్యాయ సూతవే । యథైవ సోమః పవతే యథా సముద్ర ఏజతి । ఏవం తే గర్భ ఏజతు సహ జరాయుణా నిష్క్రమ్య ప్రతితిష్ఠత్వాయుషి బ్రహ్మవ-ర్చసి యశసి వీర్యేఽన్నాద్యే । దశమాసాంచశయానో ధాత్రా హి తథా కృతమ్ । ఐతు గర్భో అక్షితో జీవో జీవన్త్యాః । ఆ-యమనీస్యమయత గర్భమాపో దేవీస్సరస్వతీః । ఐతు గర్భో అక్షి-తో జీవో జీవన్త్యాః । తిలదేఽవ పద్యస్వ న మాగ్ంసమసినో-దలమ్ । స్థవిత్ర్యవపద్యస్వ నమాగ్ంసేషు న స్నావసు న బద్ధమసి మజ్జసు । నిరైతు పృశ్ని శేవలగ్ం శునే జరాయ్వత్తవే । దివస్పరీ-త్యేషోఽనువాకః । అస్మిన్నహగ్ం సహస్రం పుష్యాస్మేధ మా-న స్వే ‡ వశే । అఙ్గాదఙ్గాత్సంభవసి హృదయాదధి జాయసే । ఆత్మా వై పుత్ర నామాసి స జీవశరదశ్శతమ్ ॥ ౧౧ ॥

అన్నాద్యే జాయస ఏకం చ ॥ ౧౧ ॥

---

* సవన. ‡ మానాస్వే.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అశ్మా భవ పరశుర్భవ హిరణ్యమస్తృతం భవ । పశూనాం త్వా హింకారేణాభిజిఘ్రామ్యసౌ । మేధాం తే దేవస్సవితా మేధాం దేవీ సరస్వతీ । మేధాం తే అశ్వినౌ దేవావాధత్తాం పుష్కరస్రజా । త్వయి మేధాం త్వయి ప్రజాం త్వయ్యగ్నిస్తేజో దధాతు త్వయి మేధాం త్వయి ప్రజాం త్వయీన్ద్ర ఇన్ద్రియం దధాతు త్వయి మేధాం త్వయి ప్రజాం త్వయి సూర్యో భ్రాజో దధాతు క్షేత్రియై త్వా నిరృత్యై త్వా ద్రుహో ముఞ్చామి వరుణస్య పాశాత్ । అనాగసం బ్రహ్మణే త్వా కరోమి శివే తే ద్యావాపృథివీ ఉభే ఇమే । శం తే అగ్నిస్సహాద్భిరస్తు శం ద్యావాపృథివీ సహౌషధీభిః । శమన్తరిక్షగ్ం సహ వాతేన తే శం తే చతస్రః ప్రదిశో భవన్తు । యా దైవీశ్చతస్రః ప్రదిశో వాతపత్నీరభి సూర్యో విచష్టే । తాసాంత్వాఽఽ జరస ఆదధామి ప్రయక్ష్మ ఏతు నిరృతిం పరాచైః । అమోచి యక్ష్మాద్దురితాదవర్త్యై ద్రుహః పాశాన్నిరృత్యై చోదమోచి । అహా అవర్తిమవిదస్స్యోనమప్యభూద్భద్రే సుకృతస్యలోకే । సూర్యమృతం తమసో గ్రాహ్యా యద్దేవా అముఞ్చన్నసృజన్వ్యేనసః । ఏవమహమిమం క్షేత్రియాజ్జామి శగ్ంసాద్ద్రుహో ముఞ్చామి వరుణస్య పాశాత్ । భూస్స్వాహా భువస్స్వాహా సువస్స్వాహాగ్ం స్వాహా ॥ ౧౨ ॥

విచష్టే షట్చ ॥ ౧౨ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మా తే కుమారగ్ం రక్షో వధీన్మా ధేనురత్యాసారిణీ ।
ప్రియా ధనస్య భూయా ఏధమానా స్వే గృహే । అయం కుమారో
జరాం ధయతు దీర్ఘమాయుః । యస్మై* త్వగ్గ్ం స్తనప్రప్యాయా-
యురర్వర్చో యశో బలమ్ । యద్భూమేర్ హృదయం దివి చన్ద్ర-
మసి శ్రితమ్ । తదుర్వి పశ్యం మాఽహం పౌత్రమఘగ్ం రుదమ్ ।
యత్తే సుసీమే‡ హృదయం వేదాహం తత్ప్రజాపతౌ । వేదామ
తస్య తే వయం మాఽహం పౌత్రమఘగ్ం రుదమ్ । నామయతి
న రుదతి యత్ర వయం వదామసి యత్ర చాభిమృశామసి । ఆపస్సు-
ప్తేషు జాగ్రత రక్షాగ్ంసి నిరితో నుదధ్వమ్ । అయం కలిం పత-
యన్తగ్గ్ం శ్వానమివోద్వృద్ధమ్ । అజాం వాశితామివ మరుతః ప-
ర్యాధత్తగ్గ్ం స్వాహా । శణ్డేరథశ్శణ్డికేర ఉలూఖలః । చ్యవనో నశ్య-
తాదితస్స్వాహా । అయశ్శణ్డో మర్క ఉపవీర ఉలూఖలః । చ్య-
వనో నశ్యతాదితస్స్వాహా । కేశినీశ్శ్వలోమినీః ఖజాపోఽజోపకా-
శినీః । అపేత నశ్యతాదితస్స్వాహా । మిశ్రవాససః కౌబేరకా ర-
క్షోరాజేన ప్రేషితాః । గ్రామగ్ం సజానయో గచ్ఛన్తీచ్ఛన్తోఽప-
రిదాకృతాన్థ్స్వాహా । ఏతాన్ఘ్నతైతాన్గృహ్ణీతేత్యయం బ్రహ్మ-
ణస్పుత్రః । తానగ్నిః పర్యసరత్తానిన్ద్రస్తాన్బృహస్పతిః । తాన-
హం వేద బ్రాహ్మణః ప్రమృశతః కూటదన్తాన్వికేశాన్లమ్బనస్తనా-
న్థ్స్వాహా ॥ ౧౩ ॥

---

* తస్మై. ‡ సుశీమే.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

సరితో సుపథ్వగ్గ్ం స్వాహా త్రీణి చ ॥ ౧౩ ॥

నక్తం చారిణ ఉరస్వేశాఞ్ఛుల్బహస్తాః కపాలపాః । పూ-
ర్వ ఏషాం పితేత్యుచ్చైశ్శ్రావ్యకర్ణకః । మాతా జఘన్యా సర్ప-
తి గ్రామే విధురమిచ్ఛన్తీ స్వాహా । నిశీథచారిణీ స్వసా సన్ధినా ప్రే-
క్షతే కులమ్ । యా స్వపన్తం బోధయతి యస్యై విజాతాయాం
మనః । తాసాం త్వం కృష్ణవర్త్మనే క్లోమానగ్గ్ం హృదయం
యకృత్ । అగ్నే అక్షీణి నిర్దహ స్వాహా । అఙ్గాదఙ్గాత్సమ్భవసి
హృదయాదధి జాయసే । వేదో వై పుత్ర నామాసి స జీవ శరదః
శ్శతమ్ । అశ్మా భవేత్యేషా । అగ్నిరాయుష్మానితి పఞ్చ । సర్వస్మా-
దాత్మనస్సమ్భూతాఽసి సా జీవ శరదశ్శతమ్ । భూరృచాం త్వౌషధీ-
నాగ్గ్ం రసం ప్రాశయామి శివాస్త ఆప ఓషధయస్సన్త్వనమీ-
వాస్త ఆప ఓషధయస్సన్త్వసౌ భువ్రోఽపాగ్ం సువర్షాం భూ-
ర్భువస్సువర్షాం త్వౌషధీనాగ్గ్ం రసం ప్రాశయామి శివాస్త ఆప
ఓషధయస్సన్త్వనమీవాస్త ఆప ఓషధయస్సన్త్వసౌ । ఉష్ణేన
వాయవుదకేనేత్యేషః ॥ ౧౪ ॥

ఏషా చత్వారి చ ॥ ౧౪ ॥

యద్భూమేః క్రూరం తదితో హరామి పరాచీం నిర్ఋతిం
నిర్వాహయామి । ఇదగ్గ్ం శ్రేయోఽవసానమాగన్మ దేవా గోమ-
దశ్వావదిదమస్తు ప్రభూమ । స్యోనా పృథివి భవానృక్షరా నివేశనీ ।
యచ్ఛా నశ్శర్మ సప్రథాః । ఇహైవ తిష్ఠ నిమితా తిల్వలా స్యాది-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

రావతీ । మధ్యే తాల్పస్య తిష్ఠాన్మాత్వా ప్రాపన్నఘాయవః । ఆ
త్వా కుమారస్తరుణ ఆ వథ్సో జగతా సహ । ఆ త్వా పరిస్రుతః
కుమ్భ ఆ దధ్నః కలశైరయన్ । ఋతేన స్థూణావధిరోహ వగ్‍ం-
శోగ్రో విరాజన్నపసేధ శత్రూన్ । బ్రహ్మ చ తే క్షత్రం చ పూ-
ర్వే స్థూణే అభి రక్షతు । యజ్ఞశ్చ దక్షిణాశ్చ దక్షిణే ఇష-
శ్చోర్జశ్చాపరే మిత్రశ్చ వరుణశ్చోత్తరే । ధర్మస్తే స్థూణారాజ-
శ్శ్రీస్స్తూపః । ఉద్ధ్రియమాణ ధర పాప్మనో మా యదవిద్వాన్
యచ్చ విద్వాగ్‍ంశ్చకార । అహ్నా యదేనః కృతమస్తి పాపగ్‍ం
రాత్ర్యా యదేనః కృతమస్తి పాపగ్‍ం సర్వస్మాన్మోద్ధృతో ము-
ఞ్చ తస్మాత్ । ఇన్ద్రస్య గృహా వసుమన్తో వరూథినస్తానహగ్‍ం
సుమనసః ప్రపద్యే । అమృతాహుతిమమృతాయాం జుహో-
మ్యగ్నిం పృథివ్యామమృతస్య జిత్యై తయాఽనన్తం కామమ-
హం జయాని ప్రజాపతిర్యం ప్రథమో జిగాయాగ్నావగ్నౌ స్వా-
హా । అన్నపత ఇత్యేషా । అరిష్టా అస్మాకం వీరాస్సన్తు మా ప-
రాసేచి మే ధనమ్ । భూమిర్భూమిమగాన్మాతా మాతరమప్యగాత్ ।
భూయాస్మ పుత్రైః పశుభిర్యో నో ద్వేష్టి స భిద్యతామ్ । వా-
స్తోష్పత ఇతి ద్వే । వాస్తోష్పతే ప్రతరణో న ఏధి గోభిరశ్వేభిరి-
న్దో । అజరాసస్తే సఖ్యే స్యామ పితేవ పుత్రాన్ప్రతి నో జుషస్వ ।
అమీవహా వాస్తోష్పతే విశ్వా రూపాణ్యావిశన్ । సఖా సుశేవ ఏధి
నః । శివగ్‍ం శివమ్ ॥ ౧౫ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

అభిరక్షతు భిద్యత్తాగ్ం షట్చ ॥ ౧౫ ॥

కూర్కురస్సుకూర్కురః కూర్కురో వాలబన్ధనః । ఉపరిష్టా-
ద్యదేజాయ తృతీయస్యా ఇతో దివః । ఔలబ ఇత్తముపాహ్వాయ-
థార్జిఙ్ఖ్యామశ్శబలః । అధోరామ ఉలుమ్బలస్సారమేయో హ ధా-
వతి సముద్రమవ చాకశత్ । బిభ్రన్నిష్కం చ రుక్మం చ శు-
నామగ్రగ్ం సుబీరిణః । సుబీరిణ సృజ సృజ శునక సృజైక వ్రా-
త్య సృజచ్ఛుత్ । తత్సత్యం యత్తే ఏన్ద్రోఽబ్రవీద్దాసాన్యాశయస్వేతి
తాస్త్వగ్ం స్పాశయిత్వాఽగచ్ఛస్తం త్వాఽబ్రవీదవిద హా౩
ఇత్యవిదగ్ం హీతి వరం వృణీష్వేతి కుమారమేవాహం వరం వృణ
ఇత్యబ్రవీర్విగృహ్య బాహూ ప్లవసే ద్యామవ చాకశత్ ।
బిభ్రన్నిష్కం చ రుక్మం చ శునామగ్రగ్ం సుబీరిణః । సుబీరిణ సృజ
సృజ శునక సృజైకవ్రాత్య సృజచ్ఛుత్ । తత్సత్యం యత్తే సరమా
మాతా లోహితః పితా । అమీ ఏకే సరస్యకా అవధావతి తృ-
తీయస్యా ఇతో దివః । తేకశ్చ ససర మత్తణ్డశ్చ తూలశ్చ వితూ-
లశ్చార్జునశ్చ లోహితశ్చ । దులాహానామ ప్రొషమాతా మన్థాకకో-
హ వః పితా । సం తత్సా హన్తి చక్రీ ప్రా న సీసరీదత । ఛద
పేహి సీసరమ సారమేయ నమస్తే అస్తు సీసర । సమశ్వా వృష-
ణః పదో న సీసరీదత । ఛదపేహి సీసరమ సారమేయ నమస్తే
అస్తు సీసర । శ్వానమిచ్ఛావ్యదన్నపురుషం ఛత్ । ఏతే తే ప్రతి-
దృశ్యేతే సమాసవసనే ఉభే । తే అహగ్ం సారమేణా ముసలై-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

నావహాన్స్మ్యులూఖలె । హతశ్శృజ్ఞో హతశ్శృజ్ఞపితా హతశ్శృజ్ఞకుతు-
ర్వకః । అస్యైషాగ్ం స్థపతిర్ హతః । ఋషిస్త్ర్యోధః ప్రబోధస్స్వ-
ప్నా మాతరిశ్వా । తే తే ప్రాణాన్థ్సఙ్కరిష్యన్తి మా భైషీర్న మరి-
ష్యసి । జగ్ధో మశకో జగ్ధా వితృష్టిర్జగ్ధో వ్యధ్వరస్స్వాహా జగ్ధో
వ్యధ్వరో జగ్ధో మశకో జగ్ధా వితృష్టిస్స్వాహా జగ్ధా వితృష్టిర్జగ్ధో
వ్యధ్వరో జగ్ధో మశకస్స్వాహా ॥ ౧౯ ॥

పితాఽవహాన్స్మ్యులూఖలె పఞ్చ చ ॥ ౧౯ ॥

ఇన్ద్ర జహి దన్దశూకం పక్షిణాం యస్సరీసృపః । దంష్ట్రిణస్తం
చ దశనస్తం చ సర్వాగ్ం స్తానిన్ద్ర జమ్భయ స్వాహా । అప్సుజాత
సరే వృద్ధ దేవానామపి హన్తృ । త్వమగ్న ఇన్ద్రప్రేషితస్స నో
మా మాహిగ్ంసీస్స్వాహా । త్రాణమసి పరిత్రాణమసి పరిధిరసి । అ-
న్నేన మనుష్యాగ్ంస్త్రాయసే తృణైః పశూన్గర్తేన సర్వాన్ య-
జ్ఞేన దేవాన్థ్స్వధయా పితౄన్థ్స్వాహా । తథ్సత్యం యత్తేఽమా-
వాస్యాయాం చ పౌర్ణమాస్యాం చ విషబలిగ్ం హరన్తి సర్వ
ఉపరసర్పిణః । తత్తే ప్రేరతే త్వయి సంవిశన్తి త్వయి నస్సత స్త్వయి
సద్భ్యో వర్షాభ్యో నః పరిదేహి । నమో అస్తు సర్పేభ్య ఇతి
తిస్రః । నమో అస్తు సర్పేభ్యో యే పార్థివా యు ఆన్తరిక్ష్యా యే
దివ్యా యే దిశ్యాః । తేభ్య ఇమం బలిగ్ం హరిష్యామి తేభ్య ఇ-
మం బలిముహాఽర్షమ్ । తక్షక వైశాలేయ ధృతరాష్ట్రైరావత స్తే
జీవాస్త్వయి నస్సతస్త్వయి సద్భ్యో వర్షాభ్యో నః పరిదేహి ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ధృతరాష్ట్రైరావత తక్షక వైశాలేయస్తే జీవా స్త్వయి నస్సన్త స్త్వ-
యి సద్భ్యో వర్షాభ్యో నః పరిదేహి । అహిగ్ంసాతిబలస్తే జీవా-
స్త్వయి నస్సన్తస్త్వయి సద్భ్యో వర్షాభ్యో నః పరిదేహి ।
అతిబలాహిగ్ంసస్తే జీవా స్త్వయి నస్సన్తస్త్వయి సద్భ్యో వర్షా-
భ్యో నః పరిదేహి । యే దన్దశూకాః పార్థివాస్తాగ్ం స్త్వమితః పరో
గవ్యూతి నివేశయ । సన్తి వై నశ్శ్వఫినస్సన్తి దణ్డినస్తైర్నో నేద్దినసా-
న్నైర్ద్యూయమస్మాన్ హింసాత । సమీచీ నామాసి ప్రాచీ దిగ్ఘత-
ఘో నామస్థేతి ద్వాదశ పర్యాయాః । అప శ్వేతపదా జహి పూ-
ర్వేణ చాపరేణ చ । సప్త చ మానుషీరిమాస్తిస్రశ్చ రాజబన్ధవీః ।
న వై శ్వేతస్యాధ్యాచారేఽహిర్జఘాన కంచన । శ్వేతాయ వై-
దర్వాయ నమో నమశ్శ్వేతాయ వైదర్వాయ ॥ ౧౭ ॥

దిశ్యా రాజబన్ధవీర్ద్వే చ ॥ ౧౭ ॥

పరమేష్ఠ్యసి పరమాం మాగ్ం శ్రియం గమయ ప్రత్యవ-
రూఢో నో హేమన్తః । ప్రతి క్షత్రే ప్రతి తిష్ఠామి రాష్ట్రే ప్రత్య-
శ్వేషు ప్రతి తిష్ఠామి గోషు । ప్రతి ప్రజాయాం ప్రతి తిష్ఠామి భవ్యే ।
ఇహ ధృతిరిహ విధృతిరిహ రన్తిరిహ రమతిః । స్యోనా పృథివి
బళిత్థా పర్వతానామితి ద్వే । ఆ త్వా వహన్తు హరయస్సచేతస-
శ్శ్వేతైరశ్వైస్సహ కేతుమద్భిః । వాతాజిరై రాయాహి మమ
హవ్యాయ శర్వోపస్పృశతు మీఢ్వాన్మీఢుషే స్వాహోపస్పృ-
శతు మీఢుషీ మీఢుష్యై స్వాహా జయన్తోపస్పృశ జయన్తాయ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

స్వాహా భవాయ దేవాయ స్వాహా శర్వాయ దేవాయ స్వాహే-
శానాయ దేవాయ స్వాహా పశుపతయే దేవాయ స్వాహా రుద్రా-
య దేవాయ స్వాహోగ్రాయ దేవాయ స్వాహా భీమాయ దే-
వాయ స్వాహా మహతే దేవాయ స్వాహా భవస్య దేవస్య పత్న్యై
స్వాహా శర్వస్య దేవస్య పత్న్యై స్వాహేశానస్య దేవస్య ప-
త్న్యై స్వాహా పశుపతేర్దేవస్య పత్న్యై స్వాహా రుద్రస్య
దేవస్య పత్న్యై స్వాహోగ్రస్య దేవస్య పత్న్యై స్వాహా భీ-
మస్య దేవస్య పత్న్యై స్వాహా మహతో దేవస్య పత్న్యై స్వా-
హా జయన్తాయ స్వాహాఽగ్నయే స్విష్టకృతే సుహుతహుదాహు-
తీనాం కామానాగ్ం సమర్ధయిత్రే స్వాహా । స్వస్తినః పూర్ణ-
ముఖః పరిక్రామతు గృహపోపస్పృశే గృహపాయ స్వాహా గృహ-
ప్యుపస్పృశే గృహప్యై స్వాహా ఘోషిణ ఉపస్పృశత ఘోషిభ్య-
స్స్వాహా శ్వాసిన ఉపస్పృశత శ్వాసిభ్యస్స్వాహా విచిన్వన్త ఉప-
స్పృశత విచిన్వద్భ్యస్స్వాహా ప్రపున్వన్త ఉపస్పృశత ప్రపున్వ-
ద్భ్యస్స్వాహా సమశ్నన్త ఉపస్పృశత సమశ్నద్భ్యస్స్వాహా దే-
వసేనా ఉపస్పృశత దేవసేనాభ్యస్స్వాహా యా ఆఖ్యాతా యా-
శ్చానాఖ్యాతా దేవసేనా ఉపస్పృశత దేవసేనాభ్యస్స్వాహా ద్వా-
ర*పోపస్పృశే ద్వార*పాయ స్వాహా ద్వార*ప్యుపస్పృశే ద్వార*ప్యై
స్వాహాఽన్వాసారిణ ఉపస్పృశతాన్వాసారిభ్యస్స్వాహా నిషఙ్గిన్న-

---

* ద్వారా

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

పస్వ్యళ్లీ నిషఙ్గిణే స్వాహా నమో నిషఙ్గిణ ఇషుధిమతే క్షేత్రస్య
పతినా వయమితి ద్వే ॥ ౧౭ ॥

పరమేష్ఠ్యసి పరమాంమష్టా ॥ ౧౮ ॥

యన్మే మాతా ప్రలులోభ చరత్యననువ్రతా । తన్మే రేతః పితా*వృఙ్క్తాం మాఽఽభురన్యోఽవపద్యతామముష్మై స్వాహా। యాస్తిష్ఠన్తియా ధావన్తియా ఆర్ద్రోఘ్నీః పరితస్థుషీః । అద్భిర్విశ్వస్య భర్త్రీభిరన్తరన్యం పితుర్దధేఽముష్మై స్వాహా । యన్మే పితామహీ ప్రలులోభ చరత్యననువ్రతా । తన్మే రేతః పితామహో *వృఙ్క్తాం మాఽఽభురన్యోఽవ పద్యతామముష్మై స్వాహా। అన్తర్దధే పర్వతైరన్తర్మహ్యా పృథివ్యా । ఆభిర్దిగ్భిరనన్తాభిరన్తరన్యం పితామహాద్దధేఽముష్మై స్వాహా । యన్మే ప్రపితామహీ ప్రలులోభ చరత్యననువ్రతా। తన్మే రేతః ప్రపితామహో*వృఙ్క్తాం మాఽఽభురన్యోఽవ పద్యతామముష్మై స్వాహా । అన్తర్దధ ఋతుభిరహోరాత్రైస్సన్ధిభిః । అర్ధమాసైశ్చ మాసైశ్చాన్తరన్యం ప్రపితామహాద్దధేఽముష్మై స్వాహా । యే చేహ పితరో యే చ నేహ యాగ్ంశ్చ విద్మ యాగ్ం ఉ చ న ప్రవిద్మ । అగ్నే తాన్ వేత్థ యది తే జాతవేదస్తయా ప్రత్తగ్గ్ం స్వధయా మదన్తు స్వాహా । స్వాహా పిత్రే । పిత్రే స్వాహా । స్వాహా పిత్రే । పిత్రే స్వాహా । స్వధా

---

* వృఙ్క్తాం మాభురన్యోప పద్యతామితి కేచిత్

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

స్వాహా । అగ్నయే కవ్యవాహనాయ స్వధా స్వాహా । ఏష తే త-
త మధుమాగ్ం ఊర్మిస్సరస్వాన్ యావానగ్నిశ్చ పృథివీ చ తా-
వత్యస్య మాత్రా తావతీం త ఏతాం మాత్రాం దదామి యథాఽ-
గ్నిరక్షితోఽనుపదస్త ఏవం మహ్యం పిత్రేఽక్షితోఽనుపదస్త-
స్స్వధా భవ తాంత్వగ్ం స్వధాం తైస్సహోపజీవర్చస్తే మహి-
మైష తే పితామహ మధుమాగ్ం ఊర్మిస్సరస్వాన్ యావాన్
వాయుశ్చాన్తరిక్షం చ తావత్యస్య మాత్రా తావతీం త ఏతాం
మాత్రాం దదామి యథా వాయురక్షితోఽనుపదస్త ఏవం మహ్యం
పితామహాయాక్షితోఽనుపదస్తస్స్వధా భవ తాం త్వగ్ం స్వ-
ధాం తైస్సహోపజీవ సామాని తే మహిమైష తే ప్రపితామహ
మధుమాగ్ం ఊర్మిస్సరస్వాన్ యావానాదిత్యశ్చ ద్యౌశ్చ
తావత్యస్య మాత్రా తావతీం త ఏతాం మాత్రాం దదామి య-
థాఽఽదిత్యోఽక్షితోఽనుపదస్త ఏవం మహ్యం ప్రపితామహా-
యాక్షితోఽనుపదస్తస్స్వధా భవ తాం త్వగ్ం స్వధాం తైస్స-
హోపజీవ యజూగ్ంషి తే మహిమా ॥ ౧౯ ॥

అముష్మై స్వాహా స్వధా స్వాహైకం చ ॥ ౧౯ ॥

పృథివీ తే పాత్రం ద్యౌరపిధానం బ్రహ్మణస్త్వా ముఖేజు-
హోమి బ్రాహ్మణానాం త్వా ప్రాణాపానయోర్జుహోమ్య-
క్షితమసి మైషాం క్షేష్ఠా అముత్రాముష్మిన్లోకే । మార్జయన్తాం
మమ పితరో మార్జయన్తాం మమ పితామహా మార్జయన్తాం

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మమ ప్రపితామహా మార్జయన్తాం మమ మాతరో మార్జయన్తాం మమ పితామహ్యో మార్జయన్తాం మమ ప్రపితామహ్యః। *ఏతత్తే తతాసౌ యే చ త్వామన్వత్ర తే పితామహాసౌ యే చ త్వామన్వత్ర తే ప్రపితామహాసౌ యే చ త్వామన్వత్ర తే మాతరసౌ యాశ్చ త్వామన్వత్ర తే పితామహ్యసౌ యాశ్చ త్వామన్వత్ర తే ప్రపితామహ్యసౌ యాశ్చ త్వామను। మార్జయన్తాం మమ పితర ఇత్యేతే*। యే చ వోఽత్ర యే చాస్మాస్వాశగ్ంసన్తే యాశ్చ వోఽత్ర యాశ్చాస్మాస్వాశగ్ంసన్తే తే చ వహన్తాం తాశ్చ వహన్తాం తృప్యన్తు భవన్తస్తృప్యన్తు భవత్యస్తృప్యత తృప్యత తృప్యత। పుత్రాన్పౌత్రానభి తర్పయన్తీరాపో మధుమతీరిమాః। స్వధాం పితృభ్యో అమృతం దుహానా ఆపో దేవీరుభయాగ్ంస్తర్పయన్తు। తృప్యత తృప్యత తృప్యత। ప్రాణే నివిష్టోఽమృతం జుహోమి బ్రహ్మణి మ ఆత్మాఽమృతత్వాయ। యాం జనాః ప్రతినన్దన్తి రాత్రిం ధేనుమివాయతీమ్। సంవత్సరస్య యా పత్నీ సా నో అస్తు సుమఙ్గలీ స్వాహా। వహ వపాం జాతవేదః పితృభ్యో యత్రైనాన్వేత్థ నిహితాన్పరాకే। మేదసః కూల్యా ఉప తాన్స్రవన్తు సత్యా ఏతా ఆశిషస్సన్తు కామైస్స్వాహా। యాం జనాః ప్రతినన్దన్తీత్యేషా। ఇయమేవ సా యా ప్రథమా వ్యౌచ్ఛదితి తిస్రః। ఏకాష్టకాం పశ్యత దోహమానామన్నం

* అస్మిన్వాక్యే మమేతిపదం కేచిన్నాధీయతే.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

మాగ్ంసనద్ఘృతవత్స్వధావత్ । తద్బ్రాహ్మణైరతిపూతమనన్తమ-
క్షయ్యమముష్మిన్లోకే స్థితిం గచ్ఛతు మేపితృభ్యస్స్వాహా । ఔ-
లూఖలా గ్రావాణో ఘోషమక్రత హవిఃకృణ్వన్తః పరివత్స-
రీణమ్ । ఏకాష్టకే సుప్రజా వీరవన్తో వయగ్ం స్యామ పతయో
రయీణామ్ । ఏకాష్టకా తపసా తప్యమానా సంవత్సరస్య పత్నీ
దుదుహే ప్రపీనా । తం దోహముపజీవాథ పితరస్సహస్రధారమ-
ముష్మిన్లోకే స్వాహా ॥ ౨౦ ॥

ఆయతీం ప్రపీనైకం చ ॥ ౨౦ ॥

ఉక్థ్యశ్చాస్యతిరాత్రశ్చ సాద్యస్క్రిశ్ఛన్దసాసహ । అపూ-
పఘృతాహుతేనమస్తే అస్తు మాగ్ంసపిప్పలే స్వాహా । భూః పృ-
థివ్యగ్నినర్చాఽముం మయికామం నియునజ్మి స్వాహా । భువో
వాయునాఽన్తరిక్షేణ సామ్నాఽముంమయికామం నియునజ్మిస్వా-
హా । స్వర్దివాఽఽదిత్యేన యజుషాఽముం మయి కామం నియు-
నజ్మి స్వాహా । జనదద్భిరథర్వాఙ్గిరోభిరముం మయి కామం ని-
యునజ్మి స్వాహా । రోచనాయాజిరాయాగ్నయే దేవజాతవేస్వాహా ।
కేతవే మనవే బ్రహ్మణే దేవజాతవే స్వాహా । స్వధా స్వాహాఽగ్న-
యే కవ్యవాహనాయ స్వధాస్వాహా । అన్నమివ తే దృశే భూ-
యాసం వస్త్రమివ తే దృశేభూయాసం విత్తమివ తే దృశే భూ-
యాసమాశేవ తే దృశే భూయాసగ్ం శ్రద్ధేవ తే దృశే భూయా-
సగ్ంసగ్ం స్రవన్తు దిశో మహీస్సమాధావన్తు సూనృతాః । సర్వే

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

కామా అభియన్తు మా ప్రియా అభిరక్షన్తు మా ప్రియాః । య-
శోఽసి యశోఽహం త్వయి భూయాసమసౌ । అజ్ఞాఁ న్యజ్ఞాఁ వభిత్త
ఇత్యేషా ।. అధ్వనామధ్వపతే స్వస్తిమా సంపారయ । అయం
వామశ్వినా రక్షతామా దుఃఖ మా సుఖే రిషత్ । అరిష్టస్స్వస్తి గ-
చ్ఛతు వివిఘ్నన్పృతనాయతః । అశ్వోఽసి హయోఽస్యత్యోఽసి నరోఽస్య-
ర్వాఽసి సప్తిరసి వాజ్యసి వృషాఽసి నృమణా అసి యయుర్నా-
మాస్యాదిత్యానాం పత్వాఽన్విహి । హస్తియశసమసి హస్తియశసీ
భూయాసం వహ కాల వహ శ్రియం మాఽభివహ । ఇన్ద్రస్య త్వా
వజ్రేణాభి నిదధామ్యసౌ । అవ జిహ్వక నిజిహ్వకావ త్వా హవిషా
యజే । తథ్సత్యం యదహం బ్రవీమ్యధరో మదసా వదాథ్స్వాహా ।
ఆ తే వాచమాస్యాం దద ఆమనసాగ్ం హృదయాదధి । యత్ర-
యత్ర తే వాఙ్నిహితా తాం త ఆదదే । తథ్సత్యం యదహం
బ్రవీమ్యధరో మత్పద్యస్వాసౌ ॥ ౨౧ ॥

సూనృతా హవిషా యజే చత్వారి చ ॥ ౨౧ ॥

యా త ఏషా రరాట్యా తనూర్మన్యోర్మృధస్య నాశినీ ।
తాం దేవా బ్రహ్మచారిణో వినయన్తు సుమేధసః । యత్త ఏతన్ముఖేఽ-
మతగ్ం రరాటముదివ విధ్యతి । వి తే క్రోధం నయామసి గర్భమ-
శ్వతర్యా ఇవ । అవజ్యామివ ధన్వనో హృదో మన్యుం తనోమి
తే । ఇన్ద్రాపాసస్య పలిగమసేభ్యః పురుషేభ్యోఽనృత్రమత్ ।
యదహం ధనేన ప్రపణగ్ంశ్చరామి ధనేన దేవా ధనమిచ్ఛమానః ।

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

తస్మిన్థ్సోమో రుచమాదధాత్వగ్నిరిన్ద్రో బృహస్పతిశ్చ స్వాహా ।
పరి త్వా గిరేరమిహం పరి భ్రాతుః పరిష్వసుః । పరి సర్వేభ్యో
జ్ఞాతిభ్యః పరిషీతః క్వేష్యసి । శశ్వత్పరికుపితేన సంక్రామేణావి-
చ్ఛిదా । ఉలేన పరిషీతోఽసి పరిషీతోఽస్యులేన । ఆవర్తన వర్త-
యేత్యేషా । ఆవర్తనే నివర్త్తన ఆవర్త్తన నివర్తనాయ స్వాహా ।
అనుహాఽవహ్వాదనుహ్వాయో నివర్తో ఽ షా న్యవీవృతత్ । ఐన్ద్రః
పరిక్రోశో వః పరిక్రోశతు సర్వతః । యదిమామతిమన్యాధ్వా అ-
దేవా దేవవత్తరమ్ । ఇన్ద్రః పాశేన సిక్త్వా వ్రో మహ్యామిద్వశ-
మానయాథ స్వాహా । యది వృక్షాద్యద్యన్తరిక్షాత్ఫలమభ్యపత-
త్తదు వాయురేవ । యత్రాస్పృక్షత్తనువం యత్ర వాస ఆపో
బాధన్తాం నిరృతిం పరాచైః । యే పక్షిణః పతయన్తి బిభ్యతో
నిరృతైస్సహ । తే మా శివేన శగ్మేన తేజసోన్దన్తు వర్చసా । దివో
ను మా బృహతో అన్తరిక్షాదపాగ్ం స్తోకో అభ్యపతచ్ఛివేన ।
సమహమిన్ద్రియేణ మనసాఽహమాగాం బ్రహ్మణా సంపృచానస్సు-
కృతా కృతేన । ఇమం మే వరుణ తత్త్వా యామి త్వం నో అగ్నే
స త్వం నో అగ్నే త్వమగ్నే అయాఽసి ప్రజాపతే । సమ్రాజం చ
వ్యాహృతీర్విహృతాః । ఇమం జీవేభ్యః పరిధిం దధామి మైషాం
ను గాదపరో అర్థమేతమ్ । శతం జీవన్తు శరదః పురూచీస్తిరో
మృత్యుం దధతాం పర్వతేన ॥ ౨౨ ॥

క్వేష్యసి పరాచైరష్టౌ చ ॥ ౨౨ ॥

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

ఉష్ణేన పఞ్చదశాయుధా ఏకవిగ్ంశతిరాగన్త్రా దశ యోగేయోగే త్రయోదశ సుశ్రవస్సుశ్రవసమష్టౌ పరిత్వాఽగ్న ఇమగ్గ్ంస్తోమమాయుష్యమేకాన్నవిగ్ంశతిరేకాన్నవిగ్ంశతిర్మణి పర్వతపూరుషగ్ం షోడశ త్రియై విద్యాయా అష్టాదశ ధాతా దదాతు నో రయిమేకవిగ్ంశతిరశ్మా భవ షోడశ మా తే కుమారం త్రయోవిగ్ంశతిర్నక్తంచారిణశ్చతుర్దశ యద్భూమె-షడ్విగ్ంశతిః కూర్కురః పఞ్చవిగ్ంశతిరిన్ద్ర జహి ద్వావిగ్ంశతిః పరమేష్ఠ్యసి పరమామష్టౌ యస్మై మాతా పృథివీ తే పాత్రమేక-విగ్ంశతిరేకవిగ్ంశతిరుక్థ్యశ్చ త్రయోవిగ్ంశతిర్యా త ఏషాఽష్టావి-గ్ంశతిర్ద్వావిగ్ంశతిః ॥ ౨౨ ॥

ఉష్ణేన ధాతోక్థ్యశ్చ ద్వావిగ్ంశతిః ॥ ౨౨ ॥

ఉష్ణేన-పర్వతేన.

హరిః ఓమ్.

శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

ఇత్యేకాగ్నికాణ్డే ద్వితీయప్రశ్నః

హాలసూరు ...

ఏకాగ్నికాణ్డశ్చ సమాప్తః.

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం తు యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తు తే ॥

ఓమ్ తత్సత్

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

శ్రీరస్తు

అశుద్ధసంశోధనం పాఠానర్థం చ.

ఆరణ్యక భాగె. (౨వ కూర్పు.)

పుట.	పఙ్క్తి.	ఏతత్స్థానె.	ఏతత్పాఠ్యమ్.
౪	౧	జ్యోతిషా	జ్యోతిషా
౫	౧౩	దృశ్యతె	దృశ్యతె ।
౯	౮	ఆయస్మి	ఆయస్మి
౧౧	౧౫	మృవాం	మృవా ఁ
౧౫	౬	వతాం	వతా ఁ
౧౬	౧౩	దెవాం	దెవా ఁ
౧౭	౧౧	చొథ్స	చొథ్స
,,	౧౮	సర్వతి	సర్వతి
,,	౧౯	మమ	మమ
౧౯	౫	భాని	భాని
౨౧	౧౩	మరీ	మరీ
౩౧	౨	అష్ట	అష్టా

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

పుట	పఙ్క్తి	ఏతత్స్థానే.	ఏతత్పాఠ్యమ్.
౩౪	౨౦	ఉద్ధృత	ఉద్ధృత
౩౯	౭	ప్రతీషి	ప్రతీషి
౪౩	౧౩	నిన్ద	విన్ద
౪౫	౧౯	ర్వాఙ్గిర	ర్వాఙ్గిర
౫౦	౧౩	మమృత	మమృత
౫౪	౬	చిత్తిస్స్రుక్	చిత్తిస్స్రుక్
౫౬	,,	దదామ	దదాతు
౬౧	౩	యుఞ్జన్తి	యుఞ్జన్తి
౬౩	౬	షద్వ్యాజమ్	షద్దాజ్యమ్
,,	౧౯	కృతా	కృత్వా
౭౩	౭	మజరా	మజరా
౮౦	౧౭	ఇన్ద్రో	ఇన్ద్రో
౮౩	౧౯	ర్ణోమోర్ణా	ర్ణో
౧౦౯	౩	ధైవానా	దైవానా
,,	౯	ద్యానై	ద్యాన్తై
౧౧౩	౧౪	పిత్రు	పిత్ర్యా
౧౨౩	౫	మెఽహా, నక్షు	మెఽహా, నక్షు
౧౨౯	౧౯	సఖి	సవి
౧౩౩	౯	సహాస్రాం	సహాస్రం
౧౩౯	౧౯	పరైయువా	పరైయువా

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

పుటె.	పఙ్క్తి	ఎతత్థ్సానె.	ఎతత్పాఠ్యమ్.
౧౪౧	౫	త్వామైవ	త్వమైవ
౧౫౮	౧౭	భ్రాత్రి	భ్రాత్రి
౧౫౯	౧౪	ననిన్ద్యాశ్	ననిన్ద్యాశ్
౧౬౧	౬	కల్పతామ్ ।	కల్పన్తామ్ ।
,,	౧౦	విదురమృతాస్తై	విదురమృతాస్తై
,,	౧౭	విభుః	విభు
౧౬౨	౭	దశ	దిశ
,,	౨౦	శరద	శరద
౧౬౩	౧౩	కిల్బిషః	కిల్బిషః
,,	౨౦	రజస్వ్వమా	రజస్స్వమా
౧౬౪	౧౨	నిజహోత్రి వేదః ।	నిదహోత్రి వేదః ।
౧౬౬	౮	దుపాసైశ్	దుపాసైవ
,,	౧౯	మృషి	మృషి
౧౭౦	౯	తపతి	తపతి
,,	౧౦ } ౧౧ }	మన్యో	మనో
,,	౧౩	యంభుః	యాంభు
౧౭౧	౧౦	ప్రతిష్ఠితా	ప్రతిష్ఠితాః
౧౭౨	౧౯	భువః సువః మహః	భువః సువః మహః
,,	౨౦	జనః తపః	జనః తపః

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

పుట.	పఙ్క్తి.	ఏతత్స్థానే.	ఏతద్వాక్యమ్.
౧౨౩	౧౬	ఓంతత్సత్యమ్।	అధికమేతద్వాక్యమ్
,,	౨	దైవి	దైవీ
,,	౧౦	బ్రహ్మ	బ్రహ్మే
౧౨౪	౧౪	రుద్రో మా	రుఃద్రో మాఽఽ
,,	౧౬	ఈశ్వ	ఈశ
౧౨౫	౧	ద్రవిణో	ద్రవిణో-
,,	౪	అశ్వినా దేవా	అశ్వినావుభా
,,	౧౨	స్వర్వ్యోశర్వేభ్యో	శ్వర్వ్యసర్వేభ్యో
౧౨౭	౫	పురుషాహారీ	పురుషహారె
౧౨౯	౩	పరాణి	వరాణి
౧౭౧	౪	జిజ్ఞాసు, శ్రిద్ధా	జిజ్ఞాస, శ్శ్రద్ధా
,,	౫	పసో పరిష్ఠా	మసోపరిష్టా
౧౮౪	౨	దుస్వప్న	దుస్స్వప్న
౧౮౫	౧౧	రిమాన్లో	రిమాల్లో
౧౮౬	౧౬	ర్జీకీయె	ర్జీకీయె
,,	౧౯	విద	మిద
౧౮౭	౧౦	మఘువన్	మఘుమన్
౧౮౮	౧౩	షిప్రి	షిప్ర
౧౮౯	౧౯	పాసై్య-	పాసై్వ-

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

పుటా.	పఙ్క్తి.	ఎతత్స్థానె.	ఎతత్పాఠ్యమ్.
౧౯౧	౧౪	మెఽశ్మ	మెఽశ్మ
౧౯౨	౧౭	మస్త్రకః	మస్త్రగః
౧౯౬	౧౪	జుషస్వమె	జుషస్వ నః
౨౦౦	౧	జుషన్తామ్	జుషతామ్
౨౦౨	౨	యజన	యజన
౨౦౩	౧౧	ప్రాణాసాన	ప్రాణాపాన
౨౦౫	౬	నక్షత్రే	నక్షత్రే
౨౦౭	౭	స్తద్దుగ్ధ	స్తద్దుర్ధ
౨౧౦	౧౨	సావా	వా
౨౧౧	౩	శ్రిద్ధాసత్ర్యమహా	శ్రశ్రిద్ధాసత్ర్యమహా
,,	,,	పసానరిష్ఠాజ్ఞా	మసాపరిష్టాద్ఘా
౨౧౬	౮	పవిత్రా	పవిత్రా
౨౨౧	౪	పసు	పసు
౨౨౨	౮	న్యశ్విపా	న్యశ్వినా
,,	౪	వరుణా	వరుణా
౨౨౮	౯	నమసె	నమసె
౨౩౧	౫	త్రిర్య	త్రిర్య
౨౩౫	౪	హస్త	హస్త
౨౩౭	౯	మహీ	మహి

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

పుట.	పఙ్క్తిః.	ఏతత్స్థానే.	ఏతత్పాఠ్యమ్.
౨౩౯	౭	త్వాహ్యాయుషం ।	త్వాహ్యాయుషం
౨౪౧	౧౬	మయి	మ॒యి
౨౪౪	౬	దధాతు	దధాతు ।
,,	౧౫	గ్రాహ్యై	గ్రా॒హ్యై
,,	౧౯	విచష్టే	వి॒చ॒ష్టే
౨౪౭	౪	శత్రూన్॑	శత్రూన్॑
,,	౭	ద్ధ॑ర	ఉద్ధ॑ర
,,	౧౨	కామ	కామ॑
౨౪౮	౪	థార్జీ	థా॒ర్జీ
౨౫౫	౧౦	ఘృతా	ఘృతా॒.
,,	౧౪	జిగ్రోభి	జి॒గ్రో॑భి

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

Funding: Tattva Heritage Foundation,Kolkata. Digitization: eGangotri.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.